БЕКІТЕМІН
ЖШС«Дин-Асыл-2» бөбекжай-балабақшасының
меңгерушісі: Б.Н.Мусабаева

ОРТАҢҒЫ «САМҰРЫҚ» (3ЖАС) ТОБЫНЫҢ

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ

2025-2026 оқу жылы

ТӘРБИЕШІ: БЕЙСЕНБІ З.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2025 - 2026 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
ЖШС Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы
Ортаңғы «Самұрық» тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бірбірден, екеуден (жұппен) жүру; әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру, еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын

		жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	Дағдыларды қалыптастыру: - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; Сөздік қор: 1) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауды үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; 2) шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау.
	Көркем әдебиет	1) ертегілердің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға.
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, сондай-ақ осы сөздерді дұрыс айтуға және еске сақтауды үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) туыстық атауларды білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, апа және тағы басқа) дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді және әртүрлі сөз таптарынан құралған тіркестерді түсінуді үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); 2) қарапайым сөйлемдерді құруды үйрену; 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).
	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. Шама. Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінің орналасуын білуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру.

		Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін қалыптастыру. Күн райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу.
	Құрастыру	1) әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру; 2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану;
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: 1) ыдыстарды, ойыншықтарды, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);
	Мүсіндеу	1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
	Жапсыру	1) дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауды үйрету; 2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау;
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдау; 2) түрлі сипаттағы аспапта орындалған пьесаларды тыңдау, есте сақтау; Ән айту. Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей қарқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) бірінің артынан бірі жүру барысында би ырғағын, музыканың би сипатын игеру; 2) әуенмен бірге би қозғалыстарының қарапайым элементтерін орындау.
Қазан	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, тепе-теңдікті сақтау дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу;

		- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бірбірден, екеуден (жұппен) жүру; әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру, еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), арқан бойымен жүру, тура жолмен, бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	Дағдыларды қалыптастыру: 2) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту; Сөздік қор: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету; Тілдің грамматикалық құрылымы: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету.

		Байланыстырып сөйлеу. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; 4) сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану;
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауды, сондай-ақ, осы сөздерді дұрыс айтуды және еске сақтауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) күнделікті өмірде жиі қолданылатын жеміс атауларын білдіретін сөздерді дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру; Тілдің грамматикалық құрылысы: 1) сөздерді және өзара байланыста тұрған сөз таптарын білдіретін сөздерді (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер) түсінуді үйрету; 2) жай сөйлемдер құрастыруды үйрету. 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).
	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 2) бөлмедегі заттарды ажырату және олардың санын анықтау. Шама. Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Геометриялық пішіндер. Балаларды геометриялық пішіндерді тануды және атауды үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінінің орналасу бағдарын білуге үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру.

		Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	Өсімдіктер әлемі. Туған өлкенің кейбір өсімдіктері, көгөністері мен жемістері туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; бөлме өсімдіктерінің түрлері (шегіргүл, қазтамақ, бегония және тағы басқа), олардың ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру.
	Құрастыру	2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану; 3) ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру;
	Сурет салу	2) бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру.
	Мүсіндеу	1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
	Жапсыру	2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау; 3) желімдеудің техникасы;
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) пьесаның көңілді мазмұнына эмоциялы көңіл күй танытады; 4) балалар аспаптарының, музыкалық және шулы ойыншықтардың дыбысталуын ажыратады. Ән айту. Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей қарқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) әуен сипатына үн қату, оның бөліктерінің өзгеруін байқау;
Қараша	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүгіру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

		Жүгіру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**

		Дауысты (а, ә, е, о, ұ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (күз мезгілі, ауа райы, күз өнімдері, көлік түрлері, аңдар, ертегі кейіпкерлері) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Сан.** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту;

		- табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. **Бала, оның отбасы, үйі.** «Мен» бейнесін, құрдастарын, өзін балалар қоғамының бір мүшесі ретінде сезінуге, әртүрлі ойындарды өз бетінше ойнауға үйрету, өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын, ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту. **Заттық әлем.** Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **Көлік, байланыс құралдары.** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. **Еңбекке баулу.** Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сыпырушыға көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.** Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы, көктемгі, жазғы және күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көкөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру

	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау.
Желтоқсан	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Домалату, лақтыру, қағып алу.** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір- біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

		Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, жаңа жыл, мереке, мерекелік құралдар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Шама.** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.
Қаңтар	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру,

		- дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;

		- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, қыс қызығы, қыс мезгілінің құралдары, қысқы тіршілік, орман, қыстайтын құстар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.
	Көркем әдебиет	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Қазақ тілі	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету.

		Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Шама.** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше

		зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.
Ақпан	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу.

		Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қоршаған орта, мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары, техника, жиһаз, денсаулық) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Көркем әдебиет	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.**

		Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Қазақ тілі	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.

	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.**

		Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.
Наурыз	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: секіру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Секіру.** Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай жылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру, сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан- жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). **Мәдени-гигиеналық дағдылар** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру

		шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту.
	Көркем әдебиет	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.

		Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Қазақ тілі	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.
Сәуір	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: сапқа тұру, қайта сапқа тұру қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу;

		- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.** Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру, шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Спорттық жаттығулар** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету.

		Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды; өзіне айтылған сөздерді ынта қойып тыңдайды және түсінуді үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Кеңістікті бағдарлау.** Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-

		артында, оң-сол.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық

		айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өз бетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.
Мамыр	Дене тәрбиесі	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ырғақты жаттығулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру

		шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Тіл дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Көркем әдебиет	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап беруді үйретеді.

	Қазақ тілі	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Уақытты бағдарлау.** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.
	Қоршаған әлеммен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.

	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.

БЕКІТЕМІН

ЖШС«Дин-Асыл-2» бөбекжай-балабақшасының
меңгерушісі: _____ Б.Н.Мусабаева

ОРТАҢҒЫ «САМҰРЫҚ» (ЗЖАС) ТОБЫНЫҢ

ЦИКЛОГРАММАСЫ

2025-2026 оқу жылы

ТӘРБИЕШІ: БЕЙСЕНБІ З.

Сканировано с CamScanner

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**02.09 - 05.09.2025ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЕҢБЕКҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Білім-қымбат қазына,қанағат тұтпа азына» (Мұзафар Әлімбаев)				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балаларды мәдени-гигиеналық ережелермен таныстыру; балаларға қолайлы орта туғызу. Ата-аналарды мобильді кітапхан бұрышымен таныстыру. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Үйді өз бетінше тазалауын, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерге күтім жасау дағдыларын қалыптастыру.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүртуге үйрету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көгөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуды үйрету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды сумен жұмыс істегенде гигиеналық дағдыларды сақтауды үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулаңдар, сығыңдар, құрғатыңдар, лас болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.*

		Қ.Р Әнұраны ***Әжемнің алашасы*** *балаларды асықтарды рет-ретімен «бүк» жағымен бірыңғай етіп тізіп қоюға дағдыландыру; қолдарының ұсақ моторикасын дамыту;* ***қазақтың салт-дәстүріне, қолөнеріне деген*** *қызығушылықтарын арттыру және еңбексүйгіштікке баулу Алашаны төртбұрыш етіп құрастыру керек.* **Дидактикалық ойын:** “Ұқсас затты тап”. Ойынның мақсаты: Үшбұрыш, тіктөртбұрыш, дөңгелекке ұқсас заттарды тауып, атын атай білуге үйрету. Баланың түстерді, пішінді ажыратудағы ой-қиялын дамыту. **(математика негіздері)** ***«Үнемді тұтыну»*** *Сабақ: «Су – тіршілік көзі»* *Мақсаты: судың маңызын түсіндіру, оны үнемдеуді үйрету.* *Әдістері: тәжірибе, сурет көрсету, ойын.* *Барысы: • Балаларға су қайда қолданылады (ішеміз, жуыну, өсімдіктерді суару).* *• Егер суды ысырап етсек не болады? (суреттер, әңгіме).* *• «Кранды жауып қой!» ойыны (тәрбиеші кран суретін көрсетіп, балалар «жабамыз» деп қимыл жасайды).*	*«Күзгі жапырақ»* *Жыл мезгілі – күз туралы түсініктерін қалыптастыру,* ***асықтан жапырақ құрастырып үйрету,*** *асықпен және оның қасиетімен таныстыру. Қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Табиғатқа деген қызығушылығын арттыру* ***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;****(музыка)*	**«Менің отбасым» тақырыбында суреттер, мульфильмдер қарау (қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері:туыстық атауларды білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, апа және тағы басқа) дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру ***Әжемнің алашасы*** *балаларды асықтарды рет-ретімен «бүк» жағымен бірыңғай етіп тізіп қоюға дағдыландыру; қолдарының ұсақ моторикасын дамыту;* ***қазақтың салт-дәстүріне, қолөнеріне деген*** *қызығушылықтарын арттыру және еңбексүйгіштікке баулу Алашаны төртбұрыш етіп құрастыру керек.*	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;****(музыка)* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Жолда абай бол!»* *Мақсаты: балаларды жолда жүру ережесінің ең қарапайым түрімен таныстыру.* *Әдісі: суреттер, ойыншық көліктер, бағдаршам макеті.* *Мазмұны:* *• Қызыл түс – тоқта,* *• Сары түс – дайындал,* *• Жасыл түс – жүруге болады.* **"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістіктік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелермен)**				

	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** *Суды үнемдеуді үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**"Сөйлемді толықтыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөйлемдерді қарама-қарсы мағыналы сөзбен толықтыруды үйрету, зейінін дамыту. Барысы: педагог сөйлемді бастайды, ал балалар оны аяқтайды, олар тек қарама-қарсы мағынадағы сөздерді айтады. Мысалы: қант тәтті, ал бұрыш ... (ащы). **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Ол қандай?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттері. Есту және есте сақтау қабілетін дамытуға ықпал ету. Барысы: заттың атын атап, баланы осы заттың қалай көрінетінін, қандай формада болатынын, содан кейін ол ұсынған барлық нәрселерді сипаттауды сұрайды. Мысалы: жұмыртқа сопақша пішінді, түсі ақ немесе қоңыр, шикі немесе қайнатылған, іші ақ және сары. Тек заттың белгілерін айтып қана қоймай, оның суретін де салдыруға болады. **(тіл дамыту)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, математика негіздері)**	**"Жәндіктер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жәндіктердің күзгі тіршілігі туралы ойларын нақтылау және кеңейту, жәндіктерді сын-сипатына қарай сипаттауға үйрету, барлық тіршілік иелеріне қамқорлыққа тәрбиелеу және зейінді дамыту. Барысы: балалар 2 топқа бөлінеді. Бірінші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның қандай жәндік екенін табуы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін топтар ауысады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тіл дамыту)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене тәрбиесі** "Әдемі шеңбер жасайық" Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату техникасын бекіту, ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау, қимылды ойын арқылы допты гимнастикалық шеңберге кіргізу іскерліктерін жетілдіру. **"Допты шеңберге кіргіз" қимылды ойын.** Мақсат-міндеттері. Допты гимнастикалық шеңберге кіргізу. **"Қимылдарды ұқсат" театрландырылған ойын. (көркем әдебиет, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Театрландырылған ойын арқылы балалардың сөздік қорын, есте сақтау қабілетін дамыту. Педагог: - Балалар, кіп-кішкентай балалар қалай жүреді? (Балалар аяқтың арасын сәл ғана ашып, адымдап жүреді. Кейін аяқтарының арасын үлкенірек ашып, адымдап жүреді.) - Қарт аталар қалай жүреді? - Ханшайым қалай жүреді? - Тоқаш қалай домалайды? - Сұр қасқыр орманда қалай серуендейді? - Қоян құлақтарын тегістеп қалай қашады? **"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба білуге жаттықтыру; сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау	**Музыка** "Әлди-әлди" Мақсат-міндеттері. Балаларды әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақтық қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; отбасы туралы ұғымдарын кеңейту. **"Фестиваль" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз өнерлерін достарының алдында қысылмай көрсетуге үйрету. Өнерге қызығушылықтарын дамыту. **"Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың геометриялық пішіндер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндер таратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлығы шеңберлер, бұл жерде барлығы шаршылар, бұл жерде барлығы үшбұрыштар. Барлығы өз үйлерін тапқанда балалар топпен серуендеуге шығады. Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялық пішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал тәрбиеші	**Дене тәрбиесі** "Епсіз қонжық" Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп, аяқтың ұшымен жүруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Паровоздың дыбысын шығарып, ақырын жүруді және жүрістерін біртіндеп жиілетіп жүруді үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** «Күзгі жапырақтар» тақырыбында балалар қалаулары бойынша ***(жапсыру, сурет салу, мүсіндеу)*** іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға Мақсат-міндеттер. Балалардың күзгі жапырақтар туралы түсініктерін қалыптастыру. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дәстүрден тыс сурет салу техникасы саусақпен сурет салу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* ересектер даярлаған ірі және ұсақ элементтерді орналастырады және желімдеу дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*құрастыруға икемді	**Қазақ тілі** "Сәлем - сөздің анасы. Кел, танысайық!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде айтылған сөздерді тыңдау, түсіну, қабылдауды үйрету, ересек адамның үлгісі бойынша амандасуды, қоштасуды, өзін таныстыруды білдіретін сөздерді түсініп, қарым-қатынаста қолдана алады, сөздердегі дауысты дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Шығармашылық іс-әрекет** «Күз бейнесі» тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* күз мезгілі туралы, жапырақтардың сарғайып, түскені жөнінде түсініктерін кеңейту. Қылқаламның ұшын сары бояуға малып, алдын-ала салынған ағаш бұталарына, жерге жақпалар қалдырып отыруға жаттықтыру. Бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып жапырақ пішінін мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*салфетканы жұлмалап үзу арқылы ағашқа желім пайдалана отырып қызыл, сары жапырақ жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*

		қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	әрдайым үйлерді ауыстырады. **(математика негіздері)** Ойын соңында шығармашылық іс-әрекет ұйымдастыру. Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар қалаулары бойынша ермексаздан қалаған пішіндерін ересектердің нұсқауымен мүсіндейді. Жапсыру іс-әрекеті бойынша қиылған пішіндерден үй бейнесін құрастырып, қағаз бетіне желімдейді. Құрастыру іс-әрекеті бойынша Бөлшектерден үй жасауды үйрету, оның неден тұратынын айту.	қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жапыраққа, ұқсатуға үйрету ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жапыраққа, ұқсатуға үйрету; Музыкалық аспаптармен ойындар. **"Оркестр" дидактикалық ойыны.** **(музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауды үйрету.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен		**Аспан мен бұлттарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әртүрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Күн райының қандай екенін ажыратуды үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр).	**Құстарды бақылау.** Мақсат-міндеттері. Күздегі құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, , тіл дамыту)* Аспаннан жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққанын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап,	**Суды бағдарлау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Судың қасиеттерін тануға қызығушылықтарын дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндік береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі.

		"Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз) Мақсат-міндеттері. Ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтінді айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қол ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бәріміз достасып, Бір орында тұрысып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қолсозым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай да бір қимылды көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушысын ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан қашуды үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. ***Еңбек әрекеті:*** *ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.* *Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу.* Балалардың еркін ойындары.	**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі таңбалауыштар (қаршығалар мен қарлығаштар). ***Еңбек әрекеті:*** *құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау.* *Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу.* **"Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доп ойындарына тарту; дәлдікке, мергендікке,	қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластанудан тазалайды. Адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз ағашыңды тап» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың доп ойындарына қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жетуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. ***Еңбек әрекеті:*** *өскіндерді суару.* *Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.* **Балалардың еркін ойындары.**	**"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде ұйықтаған болып отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. "Ұстап ал"у - балаға қолды ақырын тигізу болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойын жүргізушісін ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.**

			шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда, оны секіртіп, себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: себеттер мен доптар. **"Құстар" туралы ертегі айту.** Мақсат-міндеттері. Бақылау кезінде құстарды бақылай отырып, елесту арқылы қиялдарын дамыту. **(көркем әдебиет)**		**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүгіп секіруді үйрету. ***Еңбек әрекеті:*** *өскіндерді суару.* *Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.* **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. "Әлди-әлди"**(музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру Ертегілер оқу **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)** Әдемі ирек жолдармен, Лақтай ойнақтап, Тастан-тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз.				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш,				

	Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***Ақшамен танысу*** *Мақсаты: • Балаларды ақшамен таныстыру (қағаз ақша, тиын).* *• Ақшаның айырбас құралы екенін түсіндіру. • Дүкен ойыны арқылы қарым-қатынас мәдениетін дамыту.* *Қажетті құралдар:* *• Ойыншық немесе қағаздан жасалған ақша (қағаз және тиын түрінде). • Ойыншық азық-түліктер (нан, сүт, алма т.б.). • Себет, кішкене қорап (касса орнына). ——— Сабақ барысы 1. Кіріспе (3–4 мин) • Балаларға ақшаны көрсетіп: «Балалар, мынау – ақша. Ақшамен біз дүкеннен зат аламыз. Ақшасыз ештеңе сатып ала алмаймыз» деп түсіндіру. • Балаларға ақшаны ұстатып көру (қағаз бен тиынды салыстыру). Сұрақтар: • Ақша қандай болады? • Біз ақшаны қайда жұмсаймыз? ——— 2. Негізгі бөлім – Ойын «Дүкен» (10 мин) • Бір бала – сатушы, қалғандары – сатып алушы. • Сатып алушы: «Маған алма беріңізші» дейді. • Сатушы: «Бұл 5 теңге тұрады» деп ақша алады. • Ақша алған соң «Міне, алыңыз» деп тауарды береді. Рөлдерді ауыстырып ойнау. Балалар кезекпен «ақша төлеп», тауар алып үйренеді. ——— 3. Қимылды ойын «Кім тез табады?» (5 мин) • Бөлмеге «ақшаларды» (ойыншық монета немесе қағаз) шашып қою. • Балалар оны жинайды. • Жиналған ақшаны «кассаға»*	**Саусақ жаттығуы.** **"Жаңбыр жауса - тұрмайық".** **(тіл дамыту,қазақ тілі)** Жаңбыр жауса – тұрмайық, (саусақтармен үстелге соққылау, сұқ саусақты бұлғау) Қолға шатыр алайық. (шапалақтау) Там-там – соқса тамшылар, (саусақтармен үстелдің бетін соққылау) Жамылып отырайық. (алақандармен бас төбесін жабу) **«Нені кайда қоямыз?» дидактикальщ ойыны** **(қазақ тілі)** Суреттегі заттарды атай отырып, оларды кай жерге коятынын айту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру ***Соқыр теке.*** *Балалар дөңгелене тұрады.Бір баланың көзі байланып қойылады.* *Балалар:Бота,бұзау,қозы,лақ* *Қайда кеткен құлыншақ* *Соқыртеке бақ-бақ* *Мені ізден тап-тап* *Деп тақпақтайды.* *Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы(баларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады.Соқыр теке ұстап алған баланың көзі*	***Қауіпсіздік сабағы*** *Жолда жүру тәртіп - ережелерін сақтайық.* ***Мақсаты:*** *балаларды жол ережесімен таныстыру, жол белгілері туралы білімдерін кеңейту, алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын дамыту, ұқыптылыққа, әдептілікке тәрбиелеу.* **Қоршаған ортамен танысу** "Күзгі бақ" Мақсат-міндеттері. Балаларды балабақша ауласындағы күзгі бақпен таныстыра отырып, күздің қарапайым өзгерістері мен ерекшеліктерін бақылауды үйрету. **"Күзде" тақпақ айтқызу.** **(көркем әдебиет)** Ескен Елубаев "Күзде". Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толды астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **Дидактикалық ойын:** **"Жапырақтарды түсіне қарай топта".** Мақсат-міндеттері. Екі топқа әуен біткенше жапырақтарды түстеріне қарай топтауды үйрету. **(тіл дамыту, музыка)**	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** Ілияс Жансүгіров «Күз» (өлең) Мақсат-міндеттері. «Күз» өлеңімен таныстыру; балаларға күз мезгілінде болатын маусымдық өзгерістерді байқауды үйрету; еске сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайтып, байланыстыра сөйлеуге дағдыландыру; адамгершілікке, сыйластыққа тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)** ***«Үнемді тұтыну»*** *Сабақ: «Су – тіршілік көзі»* *Мақсаты: судың маңызын түсіндіру, оны үнемдеуді үйрету.* *Әдістері: тәжірибе, сурет көрсету, ойын.* *Барысы: • Балаларға су қайда қолданылады (ішеміз, жуыну, өсімдіктерді суару).* *• Егер суды ысырап етсек не болады? (суреттер, әңгіме).* *• «Кранды жауып қой!» ойыны (тәрбиеші кран суретін көрсетіп, балалар «жабамыз» деп қимыл жасайды).* **Сөздік жаттығу. "Есімде не қалды?"** Мақсат-міндеттері. Паннода немесе үстел үстінде тұрған ойыншықтардың атауын қазақ тілінде атайды. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**

		салады. • Тәрбиеші: «Ақшаны жинасақ, кейін дүкенге барамыз» деп түсіндіреді. ——— 4. Қорытынды (3 мин) • Балалардан сұрау: – Біз бүгін немен таныстық? – Ақшаны қайда жұмсаймыз? – Ақшаны не үшін жинаймыз? Тәрбиешінің түйіні: «Ақша – өте маңызды. Біз оны еңбек етіп табамыз. Ақшамен дүкеннен зат сатып аламыз. Ақшаны дұрыс жұмсау керек!» ***Қауіпсіздік сабағы*** *Жолда жүру тәртіп - ережелерін сақтайық.* ***Мақсаты:*** *балаларды жол ережесімен таныстыру, жол белгілері туралы білімдерін кеңейту, алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын дамыту, ұқыптылыққа, әдептілікке тәрбиелеу.* **Шығармашылық іс-әрекет** "Достарға саты". тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу бойынша* бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балаларды ермексаздың қасиеттерімен таныстыру; домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, кейбір заттарды, мүсіндеуге үйрету. Үйдің макетіне арнайы	*байланады да ол «соқыр теке» ролін атқарады.Ойын осылайын жалғаса береді.*	***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады.Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады Қай топ арқанды өз жағына тартып,алып, кесе сол топ жеңіске жетеді.* *Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екіші баланы құлатса ,құламаған бала жеңіске жетеді.*	**Дидактикалық ойын: “Айырмашылығы неде?»** Ойын мақсаты: Балалардың геометриялық фигуралар туралы түсініктерін тереңірек қалыптастыру, олардың жай емес “сиқырлы” фигуралар екенін, олардан түрлі ойыншықтар, есептер, ойындар құрастыруға болатынына балалардың көзін жеткізу, қызығушылығын арттыру, ұқсас заттарды бір-бірімен көзбен көру арқылы салыстыра білуге үйрету. **(математика негіздері)**

		саты мүсіндеу дағдыларын үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*даярлағаніріжәнеұсақэле менттердіорналастыружәне желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрылыс материалы текше туралы түсініктерін арттыру; текшенің қасиеттері жөнінде алған білімдерін іс-тәжірибеде, ойын барысында жетілдіру; екі текшеден құрылған екі бағанды бірі-біріне қосып, тіреп, екі жақтан бір текшеден тағы да тіреп қойып, жасалған сатының қырлары мен бұрыштарын қолмен түзеп отыруды үйрету. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*			
Балалармен жеке жұмыс		**"Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерге әңгіме құрастыру.** Мақсат-міндеттері. "Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерді қарастыру. **(тіл дамыту)** Мүсіндейтінзатты зерттеп, мүсіндеудіңәртүрлітәсілдерінпайда лануға үйрету. **(мүсіндеу)**	**"Күзде" тақпақ айтқызу.** Ескен Елубаев "Күзде". Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толды астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **(көркем әдебиет)**	**"Күз" туралы сюжетті суреттерге әңгіме құрау.** Мақсат-міндеттері. "Күз" тақырыбында сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(тіл дамыту)**	**Күз мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Күз мезгілінде болатын табиғат ерекшеліктеріне байланысты жұмбақтар шешу. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен		**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,*	**Құстарды бақылауды жалғастыру.** Мақсат-міндеттер: күздегі құстардың тіршілігі туралы	**Ағаштар мен бұталарды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,*	**Суды бағдарлауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен*

		тіл дамыту) Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. ***Ұлттық ойын***	түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Аспандағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмды	*тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан ауаны тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз ағашыңды тап» қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда	*таныстыру,тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: судың қасиеттерін тануға деген ынталарын дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндіктер береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. ***Ұлттық ойын*** ***Әуе таяқ*** *Балалар екі топқа бөлінеді.Әр топта 5-тен 10 –ға дейін ойыншы. Болады.Екі топқа екі таяқша (жұмсақ)беріледі,жерге түзу сызық сызылады.Ойыншының біреуі ортаға шығады да бір алақанына зат жасырып,екінші қолының жұдырығын бірдей жұмады. Екінші ойыншы зат жасырылған қолды тапса,ойынды бастаушы сол болады.Сөйтіп қолындағы таяғын жоғары лақтырады.Осы кезде қасындағы таяғын лақтырады да,қасындағы баланың таяғын қағып түсіруі шарт.Таяқты қағып түсірген бала өз тобына ұпай әкеледі.* **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. ***Еңбек әрекеті:*** *өскіндері суару.* *Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.* **Балалардың еркін ойындары.**

		Қыз –қуу *Балалар арасынан бір ер бала,бір қызды(ағаш атпен)қуады.Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені.Кейде қызды 2 бала да қуады қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді.* **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **"Құстар" туралы ертегі айту.** Мақсат-міндеттер. Бақылау кезінде құстарды бақылай отырып, елесту арқылы қиялдарын дамыту. **(көркем әдебиет)**	қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: "Бала жиі ашуланатын болса"; "Баланың белсенділігі - денсаулығының кепілі"; Психолог кеңесі."Баланы ұрып тәрбиелеуге бола ма?"				

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.09 - 12.09.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЕҢБЕККОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Жанұя қорғаным, ата-ана тірегім»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау, балаларға жағымды орта туғызу. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен	Әңгімелесу: отбасылық дәстүрлер туралы, баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және				

әңгімелесу, кеңес беру	ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу. *"Бала тәрбиесіндегі әкенің рөлі" тақырыбында әкелермен әңгімелесу* Демалыс күндері туралы әңгімелесу. Ата-аналардың сұранысымен кеңес беру (жеке). Балалардың жеке ерекшеліктері туралы әңгімелесу Денсаулығы туралы әңгімелесу. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышында кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге, бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін түймелеу, киімдерін іліп немесе ұқыптылықпен бүктеп қою, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге (тазалау, кептіру және тағы басқа) іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмауды үйрету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды және тағы басқа естеріне салып отыру.*
	Қ.Р Әнұраны ***Ақшамен танысуды жағастыру*** *Мақсаты: • <u>Балаларды ақшамен таныстыру (қағаз ақша, тиын).</u>* *• Ақшаның айырбас құралы екенін түсіндіру. • Дүкен ойыны арқылы қарым-қатынас мәдениетін дамыту.* *Қажетті құралдар:* *• Ойыншық немесе қағаздан жасалған ақша (қағаз және тиын түрінде). • Ойыншық азық-түліктер (нан, сүт, алма т.б.).* *• Себет, кішкене қорап (касса орнына).* ***1. Кіріспе (3–4 мин)*** *•* *Балаларға ақшаны көрсетіп: «Балалар, мынау – ақша. Ақшамен біз дүкеннен зат аламыз. Ақшасыз ештеңе сатып ала алмаймыз» деп*	*Күй күмбірі* *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***«Үнемді тұтыну»*** *«Электр қуаты – шексіз емес»* *Мақсаты: жарықты, электрді үнемді пайдалануға баулу. Әдістері: мультфильмнен үзінді, дидактикалық ойын.* *Барысы: • Балаларға шамды, теледидарды, компьютерді пайдаланудың ережелерін түсіндіру.* *• «Жарық сөнді!» ойыны (тәрбиеші «күндіз» десе – жарықты өшіру қимылын, «түн» десе – шамды жағу қимылын жасайды).*	*Қауіпсіздік ережелері* *Теледидардан балаларға көрсету, сұрақ-жауап әдісі арқылы тиянақтау* *https://youtu.be/XovibNlnVK8* **"Сәлем!" саусақ жаттығуы.** Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды). Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды). "Сәлем! Сәлем!" - деймін мен ("қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады). Қасымдағы көршіме (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша "күн" жасайды). - Сәлемет пе, (екі қолды жоғары созып, аспанды көрсетеді) Шуақты күн көкте! (екі қолды	*Күй күмбірі* *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Отпен ойнама!»* *Мақсаты: өрт қауіпсіздігі туралы алғашқы түсінік беру.* *Әдісі: суреттер (шам, сіріңке, пеш).* *Мазмұны: • Сіріңке, шам – тек үлкендерге арналған.* *• Балаларға отпен ойнауға болмайды.* **Санамақтар айтқызу.** **М. Қуанышбеков** **"Санамақ".** Екі көз бен қос құлақ Бір бас пенен бір мұрын Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?!	***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу* **"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше

	түсіндіру. • Балаларға ақшаны ұстатып көру (қағаз бен тиынды салыстыру). Сұрақтар: • Ақша қандай болады? • Біз ақшаны қайда жұмсаймыз? ***2. Негізгі бөлім – Ойын «Дүкен» (10 мин)*** *• Бір бала – сатушы, қалғандары – сатып алушы. • Сатып алушы: «Маған алма беріңізші» дейді. • Сатушы: «Бұл 5 теңге тұрады» деп ақша алады. • Ақша алған соң «Міне, алыңыз» деп тауарды береді. Рөлдерді ауыстырып ойнау. Балалар кезекпен «ақша төлеп», тауар алып үйренеді.* ***3. Қимылды ойын «Кім тез табады?*** ***»*** *(5 мин) • Бөлмеге «ақшаларды» (ойыншық монета немесе қағаз) шашып қою. • Балалар оны жинайды. • Жиналған ақшаны «кассаға» салады. • Тәрбиеші: «Ақшаны жинасақ, кейін дүкенге барамыз» деп түсіндіреді.* ***——— 4. Қорытынды (3 мин)*** *• Балалардан сұрау: – Біз бүгін немен таныстық? – Ақшаны қайда жұмсаймыз? – Ақшаны не үшін жинаймыз? Тәрбиешінің түйіні: «Ақша – өте маңызды. Біз оны еңбек етіп табамыз. Ақшамен дүкеннен зат сатып аламыз. Ақшаны дұрыс жұмсау керек!»*	**"Шатаспай есте сақта" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, мәшине, ат, әтеш тағы басқа) Педагог: - Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой. Бірінші сөз оқылады. Балалар алдарындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала педагог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **(тіл дамыту)**	жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді). - Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре, қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды). Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды) - Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды). Самал жел желпіген (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстап оңға және солға кезектестіре қозғайды). - Сәлемет пе, (бастарын шайқайды) Кішкентай түбіртек! Сәлем, таң жаңа атқан! Сәлем, күн арайлы! Сәлемге еріну! Бізде әсте болмайды. **(тіл дамыту)**	Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **Дидактикалық ойын:** «Тең бе?» Мақсаты: Заттардысалыстыру:заттарғақ осунемесезаттарданалутәсілдеріарқылытең және тең емес заттар тобын салыстыру. (**математика негіздері**)	қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады), Нөсер кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. **(тіл дамыту, математика негіздері)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелер)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде.				

	1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерді көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** *Суды, тамақты, энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру:* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтады, тамақтануға кіріседі.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менің отбасым" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Отбасы" тақырыбында сюжетті суреттер көру. Суретке байланысты сұрақтар қою. **(тіл дамыту)** **Дидактикалық ойын:** «Тең бе?» Мақсаты: Заттардысалыстыру:заттарғақосунемесезаттарданалутәсілдеріарқылытең және тең емес заттар тобын салыстыру. (**математика негіздері**)	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңілкүй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды. **(тіл дамыту)**	**"Менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Менің отбасым" тақырыбында отбасы мүшелеріне байланысты жұмбақтар қою. Жұмбақтар шешу.Суреттерді сипаттау. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**	**"Менің ең жақын досым - менің анам" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Менің ең жақын досым - менің анам" тақырыбында балалармен әңгімелесу. Сөздік қорларын молайту. **(тіл дамыту)**	**"Менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Менің отбасым" тақырыбында отбасы мүшелеріне байланысты жұмбақтар қою. Жұмбақтар шешу.Суреттерді сипаттау. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене тәрбиесі** "Әдемі сап түзейміз!" Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Дене тәрбиесі** "Сапқа тұрайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың	**Дене тәрбиесі** "Бауырсақпен шеңберге тұру". Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Қазақ тілі** "Менің отбасым» Мақсат-міндеттері. Қазақ

ұйымдастырылған іс-әрекет	бірінің артынан бірі сап түзеп жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүріп, жай қалыпқа түсу, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып жай жүріске ауысу және тізені жоғары көтеріп, денені тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бір-біріне қарама-қарсы отырып допты домалату іскерліктерін жетілдіру; допты домалату (1,5-2 м қашықтықта аяқты алшақ ұстап отырып) жаттығуларын орындау; ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтарын ояту. **"Қай жануар қалай секіреді?" пысықтау ойыны.** Мақсат-міндеттері. Суреттегі жануарларды қазақ тілінде атап, қимыл-қозғалыстарын сипаттап көрсету. **(қазақ тілі, дене тәрбиесі)** ***Асықпен танысайық*** *асықты және оны қалай пайдалануға болатынын таныстыру. Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу* **Тіл дамыту** **"Әлди-әлди санамағын**	сап түзеп тізесін жоғары көтеріп жүру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп жүргенде қимыл үйлесімділігін сақтау қабілетін қалыптастыру; 2-3 метр қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты домалату дағдысын бекіту. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты жеңіл ұстап, дәлдеп лақтыруға үйрету. **(дене тәрбиесі)** **Көркем әдебиет** «Менің отбасым» Мақсат-міндеттер:Балаларды өз отбасы мүшелерін атай білуге үйрету. Шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету Ой-өрісін кеңейту, ойлау қабілетін дамыту. Ізгілікке тәрбиелеу. Балаларға өлең оқу, жаттатқызу. Дидактикалық ойын: «Отбасында кім неге жауапты?» **Шығармашылық іс-әрекет** "Менің үйім". тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс- әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** *Сурет салу іс-әректі бойынша* балаларды қылқалам арқылы тіктөртбұрыш пішіні бойымен тіке және көлденең сызықтарды айқастыра жүргізіп, дуалды салуға үйрету; құрылыс нысаны дуал туралы түсінік беру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы ойыншықтарды	музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажыратуды үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру. **"Ұшты-ұшты" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұшатын және ұшпайтын заттардың ерекшелігін үйрету. **(дене тәрбиесі, тіл дамыту)** **Шығармашылық іс-әрекет** «Мен өнерпаз балдырған» тақырыбында балалар	шеңберге тұруға үйрету; шеңберге өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; ұзындыққа екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату дағдысын жетілдіру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларына үйрету. **«Үйшік» ертегісі (көркем әдебиет)** Ертегілерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы. Қорапта әртүрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады. Жеміс-жидектер, ойыншықтар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(құрастыру,тіл дамыту)**	тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, сондай-ақ осы сөздерді дұрыс айтуға және еске сақтауды үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту. Туыстық атауларды білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, апа және тағы басқа) дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру. **"Нені қайда қоямыз?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Киімдерді шкафқа дұрыс орналастыруды үйрету. Ұқыптылыққа баулу. **(қазақ тілі, тіл дамыту)** **Шығармашылық іс-әрекет** "Мен өнерпаз балдырған» тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, өнер орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*даярлағаніріжән еұсақэлементтердіорнала

	мәнерлеп оқу. Дауысты [а], [ә] дыбыстары. Мақсат-міндеттері. Балалардың жуан [а] және жіңішке [ә] дауыстыларды сөз құрамында анық айтқызу және артикуляциясын жетілдіру; мәнерлеп сөйлеу мәдениетін қалыптастыру; фонематикалық есту қабілетін дамыту; ақыл-ой қабілетін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту. Балалардың отбасы мүшелеріне сүйіспеншіліктерін, адам еңбегін құрметтеу сезімін тәрбиелеу. **«Әлди-әлди» санамағын мәнерлеп оқу.** Әлди-әлди, балапан, Саусақтарың, алақан Санамаққа ашылсын, Кезекпен басылсын. Бас бармақ – атам, Балаң үйрек – әжем, Ортан терек – әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек - мен, Таудай болып өсемін мен. Жұдырығым – отбасым, Барлық саусақ – жолдасым. *Қорапшаны көрсету.* **Пантомима. «Кім екенін тап».** **(*қоршаған әлеммен таныстыру*, тіл дамыту)** Жарты шеңберге отыруға шақыру. - Балалар, мен отбасы мүшелерінің бірін көрсетемін. Сендер оның кім екенін және	мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштерді қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. Дидактикалық ойын: «Менің үйім» **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.	қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттарды салу дағдыларын қалыптастыру (ойыншықтарды салуға арналған сөре-заттық сурет салу) *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* , ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, отбасылық үстел үстіндегі жемістерді ойыншығын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру дағдыларын қалыптастыру		стырадыжәне желімдеу. *Мүсіндеу, құрастыру бойынша* қатырма қағазды ермексазбен безендіру, тұтас бейнені жеке бөліктерден құрастыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттері: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасауға баулу. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, ал екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(музыка, денетәрбиесі)**

	не істеп жатқанын айтуға тырысыңдар. Ойын барысында балалар педагогтің соңынан қимылдарды қайталайды. - Жарайсыңдар! Енді, тағы қайталайық. Саусақтарды басып: «Ата, әже, әке, ана, мен – бұл отбасы». Топпен бірге қайталау. - Жарайсыңдар!				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі күн туралы мәлімет беру; күз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **Жұмбақ жасыру**. Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, күн қайда орналасқан? (Күн аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Күн қатты қыздырады. Бүгін күн ыстық.) - Балалар, сендер күннің ыстық екенін қайдан білдіңдер? Өйткені біз күзгі киімдерді киіп жүрміз. Күндіз күн жоғарыда тұрғандықтан, күн ыстық болады. Ал таңертең және кешке күн салқын болады.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап беруге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше, балалар, бүгін ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды сыпырып жинаған. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың біріне орамалды артына тастап кету керек. Бала артына бұрылып	**Желді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тәл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттері: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің әлсіз және күшті жақтарын ажырата білуді үйрету; желдің күшін қандай белгілері бойынша анықтау қажет екенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса желдің күші қатты болғаны, шөп тербелсе желдің күші әлсіз болғаны. Күзгі желді қысқы желмен салыстыра алуды үйрету. **Жұмбақ**. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) **Тақпақ.** Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қол ұстасып жүру" ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі	**Теректі бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Ағаштың құрылымын еске түсіру, "терек мамығы" ұғымын бекіту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктер салынған карточка-суреттері. ***Ұлттық ойын*** ***Соқыр теке.*** *Балалар дөңгелене тұрады.Бір баланың көзі байланып қойылады.* *Балалар:Бота,бұзау,қозы,лақ* *Қайда кеткен құлыншақ* *Соқыртеке бақ-бақ* *Мені ізден тап-тап*	**Иттерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Иттердің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасауға тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары*** *(бүршіктер мен жапырақтарды жинау).* *Мақсат-міндеттері. Қарапайым тапсырмаларды орындау іскерліктерін жетілдіру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Қоймадағы тышқандар”. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың саламатты өмір салтына, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық

	"Жұбыңды тап" ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір таңбалауыш (фишка) суреттен таратып береді. Педагогтің белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша бірдей түсті таңбалауыштары (фишкалары) бар балалар жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті таңбалауыш (фишка). Әрбір таңбалауыштың жұбы бар. Түрлі түсті таңбалауыштар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. ***Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау.* **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты екі қолмен ұстап алуға дағдыландыру;ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Құғыншы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. ***Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе істей жасай білуге баулу.* **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжығанда мұқият болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Құралдар: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама-қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. ***Еңбек әрекеті: үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).*** *Үй өсімдігін отырғызуды бақылау.* *Мақсат-міндеттері. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауды үйрету.* **"Ойлан, асықпа" ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық, жарық; «аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбыр сияқты сәйкес келетін сөз табу. Тапсырма. Су арқылы желдің күштілігін анықтау. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды кегльдердің арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір-бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен	*Деп тақпақтайды. Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы(баларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады.Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «соқыр теке» ролін атқарады.Ойын осылайын жалғаса береді.* ***Еңбек әрекеті:*** *өскіндерді суару.* *Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.* ***Балалардың еркін ойындары.***	еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, ойынды қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Барысы: алаңның ортасына 8-10 см арақашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадағы дәндерді жинауға келе жатады. Осы кезде мысық оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. **Еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

			келісе алмайтынын көрсетуді үйрету.		
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімді жүйелі түрде шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; сабынды әбден көпіртіп, қолдарын жақсылап жуып-шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтып, тамақтануға кіріседі.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру*				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте жатып жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтып, тамақтануға кіріседі.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Отпен ойнама!»* *Мақсаты: өрт қауіпсіздігі туралы алғашқы түсінік беру. Әдісі: суреттер (шам, сіріңке, пеш).* *Мазмұны: • Сіріңке, шам – тек үлкендерге арналған.* *• Балаларға отпен ойнауға болмайды.* **Шығармашылық іс-әрекет** «Ойыншықтар сөресі»	***Сюжеттік ойын:*** ***«Армандар қорабы»*** *Мақсаты: <u>Ақшаны мақсатқа жету үшін, қалаған заттарын алуға жинауға болатынын үйрету.</u>* *Құралдар: шағын қорап (касса), ойыншық монеталар. Ойын барысы: • Балалар «арман» таңдайды (ойыншық алу, сурет салу құралы т.б.).* *• Әр бала ойын барысында*	***Сюжеттік ойын:*** ***«Жалақы алу»*** *Мақсаты: <u>Ақшаның еңбек арқылы келетінін түсіндіру.</u>* *<u>Құралдар: мамандыққа</u> байланысты ойыншықтар (дәрігер, мұғалім, құрылысшы). Ойын барысы: • Балалар мамандық ойынын ойнайды (дәрігер емдейді, мұғалім үйретеді). • «Жұмыс» аяқталған соң оларға*	***«Үнемді тұтыну»*** *«Электр қуаты – шексіз емес»* *Мақсаты: жарықты, электрді үнемді пайдалануға баулу. Әдістері: мультфильмнен үзінді, дидактикалық ойын.* *Барысы: • Балаларға шамды, теледидарды, компьютерді пайдаланудың ережелерін*	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** "Құмырсқа» ертегісі. **(көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды "Құмырсқа" ертегісімен таныстыра отырып, ертегіні мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұның түсіндіру; ертегі желісі арқылы балалардың тілін, есте

	тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** Мақсат-міндеттер: қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*сурет салу техникасының бастапқы дағдыларын қалыптастыру. Сызықтарды, штрихтарды, дақтарды, бояуларды ретімен қолдануға үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* шығармашылыққа баули отырып, ермексаздан доп жасаудың тәсілдерін үйрету; шығармашылық жұмысты топпен орындауға дағдыландыру; ермексаздан допты жасауда икемділікке баулу; доптың қасиеттері жөнінде ұғымдарын қалыптастыру *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыру дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* жазықтықта орналасу принциптерін пысықтау; текшелерді бір баған тәрізді, бірінің үстіне бірін қойып, қолмен түзеп	*тапқан «ақшасын» қорапқа салады. • Жиналған соң «арманына жетті» деп қуанады.* ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қауіпсіздік ережелері Теледидердан балаларға көрсету, сұрақ-жауап әдісі арқылы тиянақтау* https://youtu.be/XovibNlnVK8 **Қоршағанәлеммен таныстыру** "Менің қошақаным". Мақсат-міндеттері. Балаларға қошақан туралы ұғым беру; қошақанға күтім көрсету ерекшеліктері мен қошақанның өмір сүру қалпы туралы түсініктерін кеңейту; үй жануарларының өз бетімен табиғатта өмір сүруі қиын екенін түсіндіру; үй жануарларының төлдерін бір-бірінен ажыратуды үйрету; отбасы туралы түсінік беру. **"Үй жануарын дауысына қарай ажырат" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарларының дыбыстарын ажырату қабілеттерін дамыту. **(тіл дамыту)** ***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу*	*«жалақы» беріледі. • Кейін сол ақшаға дүкеннен ойыншық «сатып алады».* **Математика негіздері** ". Мақсат-міндеттері. Балаларда "көп", "біреу", "бір-бірден", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдар туралы түсінік қалыптастыру; отбасы жөніндегі түсінікті тиянақтау. Балаларды бөлмедегі отбасы мүшелері қолданатын құралдарды ажырату және олардың санын анықтау тәртібіне үйрету; саны біреу және саны көп заттарды салыстыру, заттарды жалпы белгілері бойынша топтастыру біліктерін жетілдіру; зейін, есте сақтау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. ***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу* **"Жіптерді орнына сал" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Себетке тоқыма жіптерді түстеріне және көлеміне қарай жинау. **"Балабақшаны қалайық" іс-тәжірибе жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Текшелер	*түсіндіру.* *• «Жарық сөнді!» ойыны (тәрбиеші «күндіз» десе – жарықты өшіру қимылын, «түн» десе – шамды жағу қимылын жасайды).* **Шығармашылық іс-әрекет** "Әжем пісірген тәттілер". тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* алдын ала бейнеленген наның бетін дәстүрден тыс сурет салу техникасы саусақтарымен безендіру дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балаларды қамыр сияқты мүсіндеу материалымен таныстыру; кесектен бөліктерді үзіп, әртүрлі нан өнімдерін жасауға үйрету; дөңгелектеу және тік есіп мүсіндеу, таяқша ұштарын қосу, жалпайту тәсілдеріне жаттықтыру; нан өнімдері туралы түсініктерді кеңейту. Қамырдан саусақтармен үзу және жұлу, алақандар арасында дөңгелектеп илеу, тік есу арқылы қолдың ұсақ моторикасын дамыту; пішіндерді қабылдау, жазықтықты және кеңістікті бағдарлау мүмкіндіктерін жетілдіру. *Жапсыру іс-әрекеттері бойынша* қағаз бетінде көлемі,	сақтау қабілеті мен зейінін дамыту; балалардың ертегіге қызығушылықтарын ояту; дос туралы түсінік беру, адамгершілікке тәрбиелеу ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қауіпсіздік ережелері Теледидердан балаларға көрсету, сұрақ-жауап әдісі арқылы тиянақтау* https://youtu.be/XovibNlnVK8 ***Сюжеттік ойын: «Жалақы алу»*** *Мақсаты: <u>Ақшаның еңбек арқылы келетінін түсіндіру. Құралдар: мамандыққа</u> байланысты ойыншықтар (дәрігер, мұғалім, құрылысшы). Ойын барысы: • Балалар мамандық ойынын ойнайды (дәрігер емдейді, мұғалім үйретеді). • «Жұмыс» аяқталған соң оларға «жалақы» беріледі. • Кейін сол ақшаға дүкеннен ойыншық «сатып алады».* **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық

	отыруға, тағы бір текшелерді биік бағанға жан-жақтан тіреп қоюға, текшелер үстіне призмаларды, сөре қатары тәрізді, құламайтындай, қоюға үйрету; достық туралы ұғым беру **"Менің отбасым" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын отбасын сипаттайтын анықтамалармен толықтыру. Барысы: балалар кезекпен отбасы мүшелеріне байланысты суретті алып, өз отбасы мүшелері туралы айтады. Педагогтің сұрақтарына жауап береді. Үлгі: - Сенің отбасың қандай? - Менің отбасым ең көңілді (мейірімді, еңбекқор, кітап оқиды, саяхаттайды, спортты жақсы көреді), өйткені ... **(тіл дамыту)** **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға: - Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік. Тәрбиеші балалармен бірге		мен призмалардан құрылған құрылыс материалдарының жинағынан балабақша құрау.	түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыру дағдыларын қалыптастыру. **"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды отбасылық қатынастарды көбейтуге және оларды шығармашылық тұрғыдан түсіндіруге шақыру; ересектердің іс-әрекетінің адамгершілік мағынасын ашу; өзара түсіністік сезімін, басқаларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Ойынға ұлдар да, қыздар да қатысады. Балалар отбасындағы ата-анасы немесе әжесі және басқа ересек туыстарының рөлін ойнайды. Балалардың рөлін қуыршақтар ойнайды. Біріншіден, барлығы бірге үй ортасын қалпына келтіруі керек. Жиһазды орналастыру, заттар қою, балалар кімнің қандай рөлдерді ойнайтыны туралы келісуі керек. Педагог осы процесті бақылап, жанжалды жағдайларды шешуге көмектесе алады. Ойынды босқа ойнамай, балаларды нақты жағдайларды шешуге ынталандыру: "Балаларды балабақшаға жинау"; "Демалыс күні"; "Үйдегі тазалық"; "Жөндейміз"; "Дастарқан басында" және тағы басқа. Ойын барысы балалар арасындағы қарым-қатынасты ғана емес, сонымен қатар еңбек элементтерін де қамтуы керек.	жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортада көзін жұмып тұрады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай, дыбыстың қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады.

	үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ үстел басында тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің қасына қою керек, қуыршақ орындыққа отырады. Жиһаздың қызметін балалар осылай айтып береді. **(тіл дамыту)**			Ойын алдында балаларға отбасылық күнделікті тақырыптағы ертегіні оқуға болады, содан кейін оны талқылап, ойын арқылы сипатталған жағдайда дұрыс мінез-құлық моделін көрсетуге болады. **(тіл дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс	"Ойыншықтар". **(музыка)** Мақсат-міндеттері. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажыратуды үйрету	Музыкалық аспаптармен ойындар. Күз мезгіліне байланысты әндерді үйрету. **(музыка)**	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз. **(тіл дамыту,қазақ тілі, математика негіздері)**	**"Өз әжең" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(тіл дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Күз мезгіліне байланысты әндерді үйрету. **(музыка)**	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тілі дамыту)* Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі күн туралы мәлімет беру; күз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **Жұмбақ жасыру.** Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың,	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылауды жалғастыру.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше, балалар, бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.	**Желді бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің әлсіз немесе күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу. Ағаш қозғалса желдің күшті болғаны, шөп тербелсе	**Теректі бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ағаштың құрылымын еске түсіру, "терек мамығы" ұғымын бекіту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін	**Иттерді бақылауды жалғастыру.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Иттердің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасауға тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек***

	Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, күн қайда орналасқан? (Күн аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Күн қатты қыздырады. Бүгін күн ыстық.) - Балалар, күннің ыстық екенін қайдан білдіңдер? Иә, балалар, біз күзгі киімдерімізді киіп жүрміз. Күндіз күн жоғарыда тұрғандықтан, күн ыстық болады. Таңертең және кешке күн салқын болады. **"Жұбыңды тап" ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір суретті таңбалауыштан (фишка) таратып береді. Педагогтің белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті таңбалауыштары (фишка) бар балалар жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті таңбалауыштар (фишка). Әрбір таңбалауыштың жұбы бар. Түрлі түсті таңбалауыштар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. ***Еңбек әрекеті: табиғи***	- Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп, орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Құғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. ***Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.*** *Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу.* ***"Шеңберден шеңберге" жаттығуы. (дене шынықтыру)*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжығанда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа,ептілікке тәрбиелеу.* Құралдары: үш-төрт шеңбер.	желдің әлсіз болғаны. Күзгі желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қол ұстасып жүру" ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама-қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. ***Еңбек әрекеті: үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).*** *Үй өсімдігін отырғызуды бақылау.* *Мақсат-міндеттері. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету.* **"Ойлан, асықпа" ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық, жарық,, шуақты, нұрлы, жайдары .... «Аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбырлы, ашық, бұлтты ... сияқты сәйкес келетін сөз табу.	анықтау; байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердіктер салынған карточка-суреттері. **"Кім бірінші?" қимыл-қозғалыс ойыны. ((дене тәрбиесі)** : балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, достық қарым-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	***тапсырмалары*** *(бүршіктер мен жапырақтарды жинау).* *Мақсат-міндеттер. Қарапайым тапсырмаларды орындау іскерліктерін жетілдіру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Қоймадағы тышқандар”. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Барысы: алаңның ортасына 8-10 см арақашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадағы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады.

	материалдарды жинау. *Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау.* **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Допты екі қолмен ұстап алуға дағдыландыру; ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	**Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері: ойын түрлерін өз қалауларымен таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегли. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.		**Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?"	Кеңес. "Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз".	Кеңес. "Ойыншықтардың бала өміріндегі маңызы".	"Менің сүйікті ойыншығым" тақырыбына көрме ұйымдастыру.	Баланың жетістіктері туралы ата-анасымен әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**15.09-19.09.2025 ж.**
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында

	ЕҢБЕКҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Ақырын жүріп анық бас, еңюегің кетпес далаға!» (Абай Құнанбаев)				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың балабақшадағы тәртібі туралы ата-аналармен сөйлесу; балалардың денсаулығына назар аудару; балабақшадағы жаңалықтармен бөлісу; ата-аналарды белсенділікке шақыру. ***Ата-аналарға кеңес:Ұлттық ойындардың балаға пайдасы*** *1. Дене дамуына: • қимыл-қозғалысты дамытады, • шынықтырады, шапшаңдыққа, ептілікке баулиды. 2. Ақыл-ой дамуына: • ойлау қабілетін арттырады, • есте сақтау, зейін, тапқырлыққа үйретеді. 3. Тәрбиелік мәні: • достыққа, әділдікке, тәртіпке баулиды, • ұлттық салт-дәстүрге, үлкенді сыйлауға үйретеді. 4. Әлеуметтік маңызы: • бірлесе ойнау арқылы балалар қарым-қатынасты, бір-біріне көмектесуді үйренеді.* Кеңес."Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз". Ата-аналарға кеңес: «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру». *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуді үйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыштарын киюді үйрету; жууға және кептіруге қажетті керек-жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуге үйрету: суланған тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет ету іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауды үйрету: үстелдер, орындықтар, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орнына жинауға тәрбиелеу.*
	Қ.Р Әнұраны **"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процестерін дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Менің туған қалам" тақырыбында сюжетті суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттері. Көшедегі қауіпсіздік туралы ой қозғау.Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Сұраққа толық жауап беруді балалардан талап ету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***«Күй күмбірі»***	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсат-міндеттері.	**"Құрылысшы" тақпағын жаттау.** **(Шекербек Садыханов)** Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. **(көркем әдебиет,тіл дамыту)** ***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай*	**"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)** ***Айсұлуға арналған моншақ*** *Балаларға моншақ туралы*

	Қауіпсіздік сабағы *«Бағдаршам»* *Көше, жол, машиналар,жаяу адамдар туралы түсінік беру. Өздері тұратын көше туралы әңгімелесу. Бағдаршам қызметімен таныстыру. Өлеңді жаттауға үйрету Сөйлеу тілін дамыту, сөздік қорын байыту.* *Ойын:«Бағдаршам»* ***Жолда жүру тәртіп - ережелерін сақтайық.*** ***Мақсаты:*** *балаларды жол ережесімен таныстыру, жол белгілері туралы білімдерін кеңейту, алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын дамыту, ұқыптылыққа, әдептілікке тәрбиелеу.*	*"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***«Кімнің еңбегі?» ойыны*** *Суреттер көрсетіледі: • Тәрбиеші – балаларға сабақ өтеді;* *• Аспаз – дәмді тамақ пісіреді;* *• Тазалықшы – бөлмені таза ұстайды;* *• Дәрігер – балаларды тексереді.* ***Сұрақ: – Бұл адамдар не істейді?*** *– Олар еңбегі үшін не алады?* *Балалар: «Ақша»* *Тәрбиеші: Яғни, жалақы алады. Балалар жалақы дегеніміз ол әр адамның жасаған еңбегі үшін берілетін ақша* ***3. «Жалақы қайда жұмсалады?»*** *Тәрбиеші: – Аспаз апай алған ақшасына не сатып алады?* *Балалар: «Тамақ, киім».* *– Ал дәрігер апай ше? Балалар: «Үйіне керек зат».* *Қорытынды: Әр адам еңбегі үшін ақша табады. Ақша – еңбектің жемісі.* ***4. Қимылды ойын «Ақша дұрыс жұмсалсын»*** *• Балаларға ойыншық тиын таратылады.* *• «Дүкен» ойынында дұрыс тауарды таңдайды (нан, сүт, дәптер) және артықты алмайды (алтын тәж, 10 ойыншық т.б.).* ***5. Қорытынды*** *– Балалар,*	Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауап беруді балалардан талап ету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Алмаға арналған себет Асықтан себет құрастыруды үйрету, асықтарды*** *қатарластырып, көлденеңінен қоя білу дағдыларын қалыптастыру; күз мезгіліндегі еңбекпен таныстыру, сөздік қорын молайту. Өзара жағымды қарым-қатынасқа тәрбиелеу*	*отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **"Менің қалам - Алматым"** Мақсат-міндеттер. Қиялындағы қаланы құрастыру. **(құрастыру)** ***«Кімнің еңбегі?» ойыны*** *Суреттер көрсетіледі: • Тәрбиеші – балаларға сабақ өтеді;* *• Аспаз – дәмді тамақ пісіреді; • Тазалықшы – бөлмені таза ұстайды;* *• Дәрігер – балаларды тексереді.* ***Сұрақ: – Бұл адамдар не істейді?*** *– Олар еңбегі үшін не алады?* *Балалар: «Ақша»* *Тәрбиеші: Яғни, жалақы алады. Балалар жалақы дегеніміз ол әр адамның жасаған еңбегі үшін берілетін ақша* ***3. «Жалақы қайда жұмсалады?»*** *Тәрбиеші: – Аспаз апай алған ақшасына не сатып алады?* *Балалар: «Тамақ, киім».* *– Ал дәрігер апай ше?* *Балалар: «Үйіне керек зат».* *Қорытынды: Әр адам еңбегі үшін ақша табады. Ақша – еңбектің жемісі.* ***4. Қимылды ойын «Ақша дұрыс жұмсалсын»*** *• Балаларға ойыншық тиын таратылады.* *• «Дүкен» ойынында дұрыс тауарды таңдайды (нан, сүт,*	*түсінік беру,* ***асықтан моншақ тізуді үйрету,*** *сөздік қорын молайту. Қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Өзара жағымды қарымқатынасқа тәрбиелеу.* ***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***(музыка)***

		балабақшада әр қызметкердің еңбегі бар. Олар біз үшін жұмыс істейді. Сондықтан олардың еңбегін сыйлау керек.		*дәптер) және артықты алмайды (алтын тәж, 10 ойыншық т.б.).* ***5. Қорытынды*** *– Балалар, балабақшада әр қызметкердің еңбегі бар. Олар біз үшін жұмыс істейді. Сондықтан олардың еңбегін сыйлау керек.*	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Қажет пе, артық па?»*** *Мақсаты: үнемшілдікті үйрету. Барысы: тәрбиеші заттарды көрсетеді (су кранннан ағып тұр, жанып тұрған шам, толық табақ тамақ). Балалар «қажет пе – артық па» деп жауап береді.* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	**"Қай қолымда көп?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аз және көп заттарды ажырату және салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, тіл**	**"Көп және біреу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көп және біреу қатынастарын білуді үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, тіл**	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, танымдық дағдылар,**	**"Танып ал да, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, танымдық**

		дамыту)	**дамыту)**	**математика негіздері)**	**дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Күндей сары дөңгелек". Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бөренемен жүру, допты лақтыру іскерліктерін қайталау. **"Орамалды әкел" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалар кедергілерден өтіп, орамалды алып келу керек. **"Қай қолымда көп?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аз және көп заттарды ажырату және салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, тіл дамыту)**	**Дене тәрбиесі** "Бөренемен жүреміз". Мақсат-міндеттері. Балалардың бөренемен жүру және допты лақтыру техникасын бекіту; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау; балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты қолға жеңіл ұстап, нысанаға дәлдеп лақтыруды үйрету. **Көркем әдебиет** "Туған өлкем". Мақсат-міндеттері. Балаларды туған өлке туралы өлеңнің мазмұнымен таныстыру; өлең жолдарындағы көркем сөз атауларын шынайы айтуға жаттықтыру; өлеңнің мазмұнындағы сөздерді мұқият тыңдап, есте сақтай білуге үйрету. ***Балаларға базарлық Қазақша ертегі «Еңбекпен тапқан нан»*** **(мульфильм)** **https://youtu.be/j2LFkO-qhv0?si=ujGxFOuHwiAzn3k0**	**Музыка** "Ата Заңым ардақты". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнді тыңдауға қызығушылықтарын арттыру; жәй және көңілді әндерді тыңдай білуге жаттықтыру; музыкалық ырғақтық қимылдарды музыка әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен хорда ән айтуға дағдыландыру; дауыстың жоғары және төмен ырғақтарын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; Қазақстан туралы ұғымдарын кеңейту. **"Топ-хоп" ойыны** Мақсат-міндеттері. Шапшандыққа, байқампаздыққа, төзімділікке үйрету. Барысы. "Топ" дегенде балалар орындарында тұрып, аяқтарын топылдатады, педагог "хоп" дегенде балалар екеу-екеуден жылдам бірігеді. «Үш аю» ертегісі **(көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері :Ертегіні тыңдауға, ондағы оқығалардың өрбуін бақылауға, ертегінің мағынасын түсінуге , кейіпкерлердің қарапайым қарым-қатынастырын бағалауға тәрбиелеу. Сөздерді дұрыс айтуға, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын қалыптастыру. ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс***	**Дене тәрбиесі** "Домалайды алмалар". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысын үйрету. **"Қоян" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірінің артынан бірін тұрғызып, қоян сияқты жүгіріп кеп, сәбізді жегендей қимыл көрсету керектігін және жүруді үйрету. *Саяхат-ойын* *«Күзгі елге саяхат»* *Балалар сызба бойынша тапсырмаларды орындайды.* *Жұмбақты шеш* *Д/о: «Жыл мезгілдіернің ерекшеліктері»* *Әңгімеле «Күзгі еңбек»* **(экологиялық мәдени дағдылар)** **Шығармашылық іс-әрекет** "Күзгі бақта". тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Күзгі жемістер туралы түсініктерін қалыптастыру ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*қылқалам арқылы	**Қазақ тілі** "Ойыншықтарым көп менің, бәрін жақсы көремін!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдап, түсінуді үйрету, ойыншықтарды атауға, ересек адамдардың өтінішіне жауап беру, өз өтініш білдіруге сұрақтарға жауап беруді; сөздердегі дауысты дыбыстарды дұрыс дыбыстауға үйрету. "Қораптың ішінде не бар?" дидактикалық ойыны. "Бізбен бірге ойнаңдаршы" сергіту сәті. "Не алып келдің?" жаттығуы. "Мә, ... ала ғой" жаттығуы. **"Ойыншықтар шаршады" рефлексия.** Ойыншықтарым көп ойнап, Бүгін қатты шаршады. Жетер, шеңберде ойнап, Тынығыңдар ұйықтап! Тыныш! Тыныш! Шуламаңдар! Әлди, әлди ... Ұйықтаңдар. (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.) **Шығармашылық іс-әрекет «Кішкентай қуыршақтар» тақырыбында** балалар қалаулары бойынша ***(сурет салу ,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қуыршақты көйлегін дәстүрден тыс сурет салу техникасы-саусақпен безендіруге үйрету. *Жапсыру, құрастыру іс-әрекеті бойынша*даярлағаніріжәнеұсақэ

			Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. *Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі*.	қызыл сары түсті дөңгелек пішінді алмаларды, тіктөртбұрышты пішінге бір сапқа қатарымен салуға үйрету; мақта таяқшалармен соққылау арқылы салынған шеңбер ішін бояуға толтыруды машықтау; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, тәсілдерін пайдалана отырып, алмаларды мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларға кірпіштен қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру; жеміс пен көкөністерді күзде жинап, қыс мезгіліне қор жинау әдетімен таныстыру. Балалар қорапшаны кірпіштен жасауда қолдың ұсақ моторикасын, қорапша үлгісіне зейін салып, кірпіштердің түрлі-түсті болуына қарамастан, тұтас бейне ретінде қабылдап, еске сақтау қабілетін,ептілігін дамыту.	лементтермен қуыршақтың көйлегін безендіру. *Мүсіндеу бойынша* ермексазбен қуыршаққа арналған доптарды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* қуыршаққа арнайы киім салатын сөре ұрастыру. ***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу*
Серуенге дайындық	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Құстарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын таба білуге үйрету. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды бір ортаға жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Топта жұмыс істеуді үйрету, ересектерге көмек көрсету.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Құстар мен мысық” (2-3 рет ойнатылады).** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың денсаулыққа, ойынға құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды саламатты өмір салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-	**Сауысқанды бақылау.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз. **Қадыр Мырза Әли "Сауысқан".** Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауды үйрету.* ***Ұлттық ойын*** ***Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды* *Ақсрек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит"** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуді үйрету; допты екі	**Бұлттарды бақылау.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға қызығушылықтарын арттыру. Көркем сөз. - Ақсың, сұрсың, қарасың Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең нөсерлет! - Бұлт дегеніміз не? - Бұлттардың түсі қандай болады? - Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен) - Бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар) - Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) - Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс бейнелерді көруге болады) - Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) - Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) - Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары***	**Шетенді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру.* ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен мысық".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауға және көрсетілген бағытта жүгіруді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту.	**Жүргізушілердің еңбегін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүргізушілерміз", "Жапырақтар".(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Қозғалыс дағдыларын жетілдіру.

	қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Тепе-теңдікті сақтауды, бір аяққа тұрып қолды белге қоюды үйрету.	***(жемшашарды ілуге көмектесу).*** *Мақсат-міндеттері. Құстарға қамқорлық жасауға ықыласты тәрбиелеу.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен тышқан". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Шашыраңқы жүгіруге, тепе-теңдікті сақтауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту.				

	Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, төзімділікті,ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар". Содан кейін бір-біріне арқаларын қаратып, түзу екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... -ға ... -лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ қол шапалақтайды, екінші топ орындарында қалады. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)** **Шығармашылық жұмыс «Жемсауыт»** тақырыбында балалар қалаулары бойынша ***(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*** іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* алдын ала бейнеленген жемсауытқа бірнеше көлденең және тік сызықтарды жүргізу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу,	***Қауіпсіздік сабағы*** **Бағдаршам** *Жолда жүру ережесін білесің бе? Ережелер қиын емес. Бірге көрейік, жолда жүру ережелерін есімізде сақтайық!* **https://youtu.be/eewvn7qEI3A?si=hEo6Zdv3t-J4uLjK** **Шығармашылық іс-әрекет «Менің көшем»** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** Балаларды жолда жүру ережесімен таныстыру. Жол ережесінің белгілерін есте сақтауға, білуге оны бұлжытпай орындауға, сақтыққа тәрбиелеу. Балаларды бір – біріне көмек көрсете білуге, зейінді, ұқыпты болуға тәрбиелеу. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды фломастерлермен тіктөртбұрыш пішініне белгілі тәртіпте бағдаршам түстерін құрайтын үш түсті дөңгелектерді салуға үйрету; бағдаршам туралы мәлімет беріп, жол қауіпсіздігі ережелері негіздеріне үйрету. Фломастермен кез келген түсті дөңгелек салынғаннан кейін, бояу сызығын ортаға қарай түйіршіктеп, дөңгелекті бояу техникасының бірін	***Сюжеттік ойын: «Армандар қорабы»*** *Мақсаты: <u>Ақшаны мақсатқа жету үшін, қалаған заттарын алуға жинауға болатынын үйрету.</u>* *Құралдар: шағын қорап (касса), ойыншық монеталар. Ойын барысы: • Балалар «арман» таңдайды (ойыншық алу, сурет салу құралы т.б.).* *• Әр бала ойын барысында тапқан «ақшасын» қорапқа салады. • Жиналған соң «арманына жетті» деп қуанады.* **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады, ойында балалар маймылдар болады. Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(көркем әдебиет)** **Шығармашылық іс-әрекет** "Менің үйім осындай". тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Күзгі жемістер	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Бағдаршам»* *Көше, жол, машиналар,жаяу адамдар туралы түсінік беру. Өздері тұратын көше туралы әңгімелесу. Бағдаршам қызметімен таныстыру. Өлеңді жаттауға үйрету Сөйлеу тілін дамыту, сөздік қорын байыту.* *Ойын:«Бағдаршам»* ***Жолда жүру тәртіп - ережелерін сақтайық.*** ***Мақсаты:*** *балаларды жол ережесімен таныстыру, жол белгілері туралы білімдерін кеңейту, алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын дамыту, ұқыптылыққа, әдептілікке тәрбиелеу.* **Саусақ жаттығуы.** Үйді салғым келеді (шапалақтау), Қабырғасы керегі (шапалақтау), Қабат-қабат кірпіштер (жұдырықтарды бір-бірінің үстен қойып, орындарын алмастыру), Қатар-қатар кезегі (жұдырықтарды бір-бірінің үстен қойып, орындарын алмастыру).	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** Күз кереметі. Жемістер. Саусақ жаттығуы Сурет бойынша әңгіме құрастыру. Жемістердің аттарын атап, ажырата білу. Жемістер туралы өлең үйретіп, жұмбақтар шешкізу арқылы сөздік қорларын толықтыру. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Алтын күз". Мақсат-міндеттер. Балаларды күз маусымының алғашқы өзгерістерімен таныстыру; күз маусымында жанды және жансыз табиғатта болатын алғашқы өзгерістердің маңызы туралы түсініктерін кеңейту; балалардың қарапайым экологиялық мәдениетін қалыптастыру; алтын күз туралы ұғым беру. **"Күзгі өзгерістерді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Күз мезгілінде болатын өзгерістерді табу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Құмырсқалар" ритмопластика.** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлай алу қабілеттерін жетілдіру, зейінді жаттықтыру. Барысы: педагогтің шапалағымен балалар залдың ішінде ретсіз қозғала бастайды, басқа балалармен соқтығыспай және бос кеңістікті толтыруға

	желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану *Мүсіндеу бойынша* фланеграфта мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру ***Ұлттық ойын*** ***Орамал тастамақ*** *Балалар шеңбер жасап тұрады.Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек.* *Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді.*	қалыптастыру; бояуларды ретімен қолдана білу қабілетін жетілдіру; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* бағдаршамның көздерін ретімен мүсіндеу. Дөңгелек пішіндерді түстерін келтіріп. Ермексаздан дөңгелек пішіндерді мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша бағдаршам бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың құрастыруға деген ынталарын арттырып, жол белгілері ережелерін есте сақтауға үйрету. Әртүрлі материалдарды пайдаланып, бұйымдар жасауға үйрету, соның ішінде бос сіріңке, киндер қорапшалары арқылы бағдаршам жасауға балалардың шығармашылық, танымдық ойларын дамытып, оны іс жүзінде асыруға тәрбиелеу. Жұмыс барысында бір−біріне кедергі жасамауға, бастаған істерін тиянақты аяқтауға үйрету. Қажетті көрнекі құралдар: сіріңке қорапшалары, киндер қорапшалары.	туралы түсініктерін қалыптастыру ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды дайын шаршы, үшбұрыш пішінді қағаздар арқылы үй бейнесін құрастырып, жапсыруды үйрету; геометриялық пішіндер қасиеттері және желімдеу техникасы жөнінде ұғымдарды қалыптастыру. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* пішіндерден салынған үйдің суретін бояу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* қатырма қағазды ермексазбен үйдің бейнесін шығару *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларға кірпіштен үй құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **"Жапырақтар ұшты" саусақ жаттығуы.** Қолдар жапырақ екен, (алақандарды жайып, саусақтарды тікірейтіп, ары-бері айналдыру) Бұтада отыр екен. (саусақтарды жұдырықтарға қысып алу)	Шатыр болса төбесі (қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою), Ұшбұрыштай жебесі (қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою), Терезелер - көзайна (көздерді ашып-жұму). Мен ғой - үйдің иесі (алақандарды өз кеудесіне салу). **(тіл дамыту)** **"Топ-хоп" ойыны** **(музыка)** Мақсат-міндеттері. Шапшандыққа, байқампаздыққа, төзімділікке үйрету. Барысы. "Топ" дегенде балалар орындарында тұрып, аяқтарын топылдатады, педагог "хоп" дегенде балалар екеу-екеуден жылдам бірігеді	тырысады. **(денетәрбиесі, танымдық дағдылар)** *Балаларға базарлық Қазақша ертегі «Еңбекпен тапқан нан» (мульфильм)* *https://youtu.be/j2LFkO-qhv0?si=ujGxFOuHwiAzn3k0*

			Жел соғып жұлып алса, (алақандарды ашу) Ұшады жеке-жеке. (саусақтарды еркін қимылдау) **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**		
Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; Тұрдыбек Досанов "Күз". Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды. **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Шәміл Мұхаметжанов "Жау, жау, жаңбыр!" Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек. **(тіл дамыту)**	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. Күнделікті өмірде жиі қолданылатын жеміс атауларын білдіретін сөздерді дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру; **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; Тұрдыбек Досанов "Күз". Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды. **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстарды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлемен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын табуды үйрету. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды ортаға жинау).***	**Сауысқанды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлемен таныстыру, көркем сөз, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мыза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе,	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлемен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға қызығушылықтарын арттыру. Көркем сөз. - Ақсың, сұрсың, қарасың Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең нөсерлет!	**Шетенді бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлемен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін*	**Жүргізушілердің еңбегін бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлемен таныстыру, тілдамыту)* Мақсат-міндеттері. Балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері.*

	Мақсат-міндеттері. Топта жұмыс істеуді үйрету, ересектерге көмек көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Құстар мен мысық” (2-3 рет ойнатылады).** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың денсаулыққа, ойынға құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды саламатты өмір салтына тәрбиелеу. **"Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын.** **(музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ не қысқа дыбыстарды білуге үйрету. Әуеннің ритмін сезінуге баулу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауды үйрету.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит", "Допты ұста".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуді үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Тепе-теңдікті сақтауды, бір аяқта қолды белге қойып тұруды үйрету.	- Бұлт дегеніміз не? - Бұлттардың түсі қандай болады? - Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен) - Бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар) - Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) - Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң, олардан таныс бейнелерді көруге болады) - Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) - Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) - Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу).*** *Мақсат-міндеттері. Құстарға қамқорлық жасауға ықыласты тәрбиелеу.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен тышқан".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Шашыраңқы жүгіруді, тепе-теңдікті сақтауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін	*қалыптастыру*. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен мысық".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауды және көрсетілген бағытта жүгіруді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту.	*Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүргізушілерміз", "Жапырақтар".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Қозғалыс дағдыларын жетілдіру.

			қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қимыл белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты пайдалы өткізу".

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*

Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	***22.09-26.09.2025ж.***				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЕҢБЕККӨРЛІК ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Еңбек-жәй ғана қызмет емес, адам болмысының айнасы» (Абай Құнанбаев)				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланы балабақшаға апару және балабақшадан алу кезіндегі әрекеттері" "Балаға қоршаған заттардың атауын атап айтқызу және оған сол заттар туралы сұрақтарды қою ерекшеліктері". «Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес. «Отбасының салауатты өмір салтын сақтауға бағытталған дәстүрлері» атты сұрақ-жауап ***Ата-аналарға кеңес*** ***• Балаңызбен бірге ұлттық ойындар ойнаңыз.*** *Бұл – ата-ана мен бала арасындағы байланысты нығайтады. • Ойын кезінде баланы әділдікке, сыйластыққа баулыңыз. • Үйде де, далада да қарапайым ұлттық ойын түрлерін қолдануға болады. • Баланың бойына ұлттық құндылықтарды сіңіруге ойын арқылы жол ашыңыз.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету: балаларды жұмысқа кіріспес бұрын жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; жууға және кептіруге қажетті керек-жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Балаларды тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуге үйрету: суланған тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Балалардың еңбекке деген дұрыс көз-қарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауға үйрету: үстел, орындықтардың, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орына жинауға тәрбиелеу.*
	Қ.Р Әнұраны **"Үй құрылысының ретін**	***Күй күмбірі қандайды*** *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп*	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Энергияны сақтаймыз»*** *Мақсаты: энергияны үнемдеуді*	***Күй күмбірі қандайды*** *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп*	***«Ақшаны жинаймыз»*** *• Заттар: кішкентай*

	көрсет" дидактикалық ойыны. Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. **(құрастыру)** ***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықпен ойналатын ойындар туралы әңгімелесу. Асықтармен ойын ойнату.Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу* ***Қауіпсіздік сабағы*** *Ойын алаңындағы, серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыру, сюжетті суреттер көрсетеу*	*Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***«Кішкентай дүкен»*** *• Заттар: ойыншық ақша, ойыншықтар (қуыршақ, кубик, кітапша).* *• Баланың рөлі: сатып алушы.* *• Мақсат: зат алу үшін «ақша беру» керектігін түсіну. • Қосымша: заттың бағасын 1–2 «ақша» етіп қойыңыз. (қаржылық сауаттылық туралы түсінік қалыптастыру)* **" Кел құрастырайық!» дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:** ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру дағдыларын дамыту. **(құрастыру)**	*үйрету.* *Барысы: • Тәрбиеші: «Күн шықты – бөлме жарық» → балалар жарықты өшіру қимылын жасайды.* *• «Түн болды – бөлме қараңғы» → шамды жағу қимылын жасайды.* **"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсаты. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Күзгі еңбек туралы әңгімелесу. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **Ұлттық ойын** **Күш сынаспақ** *Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады.2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын айқастырады. Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады.*	*Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* **"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Қауіпсіздік сабағы*** *Ойын алаңындағы, серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыруды жалғастыру, сюжетті суреттер көрсстеу*	*қорап немесе «касса», ойыншық тиындар. • Баланың рөлі: жинақтаушы. • Мақсат: ақшаны сақтау, кейін қолдану. • Қалай ойнау: бала әр ойыннан кейін «ақшасын» қорапқа салады, ал белгілі бір уақытта оны «дүкенде» жұмс (қаржылық сауаттылық туралы түсінік қалыптастыру)* ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…* **" Кел құрастырайық!» дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:** ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру дағдыларын дамыту. **(құрастыру**

Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі) (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде 4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.\ **(мәдени-гигиеналық дағдылар, тіл дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(тіл дамыту)**	**"Қай қолымда көп?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: аз және көп заттарды ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)**	**"Көп және біреу" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру. **(математика негіздері)**	**"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсаты. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Күзгі еңбек туралы әңгімелесу. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Танып ал да, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. **(математика негіздері)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Домалайық". Мақсаты. Балаларды тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін бекіту, оқу қызметін пысықтау. *Қимылдарды музыка әуенімен орындайды* ***(музыка)***	**Дене тәрбиесі** "Ғажап күздің сыйлығы". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және қиғаш	**Музыка** "Ару күз" Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай білуге қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен	**Дене тәрбиесі** "Күз қандай?" Мақсаты. Балаларда тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын жетілдіру; гимнастикалық шеңберлермен жалпы дамыту жаттығуларын жасауға	**Қазақ тілі** "Саябаққа күз келді!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдап, түсінуді үйрету, күз мезгіінің ерекшеліктерін айтуға үйрету, ересек адамдардың өтінішіне жауап беру, өз өтініш білдіруге сұрақтарға жауап беруді; сөздердегі

	"Себетке допты лақтыр" қимылды ойыны. **Тіл дамыту** "Қызыл сары, сап-сары.. атты тақпақты жаттау. Дауысты [ұ], [ү] дыбыстары." Мақсаты. Балаларға күзгі құбылыстың бірі, жапырақтардың түсуі жөнінде мағлұмат беру, ересектің соңынан күз туралы көркем сөзді қайталап, жаттауға үйрету. Сөздік жаттығу. "Күздің бояулары". **Сергіту сәт. "Жапырақтар биі".** Балалар қолдарына жапырақтарды алып, вальс әуені ырғағына сай еркін би билейді. Педагог үлгіні көрсетіп тұрады. **Шығармашылық жұмыс** «Күзгі бейнесі» тақырыбында балалар қалаулары бойынша *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)* іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер. Балалардың күзгі жапырақтар туралы түсініктерін қалыптастыру. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дәстүрден тыс сурет салу техникасы бастырып салу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* фланеграфта ағаш бейнесін және жапырақ бейнесін ермексаздан мүсіндеге үйрету. Ермексаздан түрлі-түсті жапырақтарды жасау икемділіктерін жетілдіру. *(мүсіндеу)* *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*даярлағаніріжәнеұсақэлементтерді құрастырып, қағаз	тақтайдың үстімен жүру дағдысын жетілдіру. **"Чемпион" қимылды ойыны.** **Шығармашылық іс-әрекет** "Ғажап күздің сыйлығы" тақырыбында балалармен *шығармашылық көрме* ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қағаз бетіне бастырылып шығарылған жемістердің дайын суреттерін бояту *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* дайын жасалынып қойылған себеттерге алма, алмұрт жемісін ермексазбен мүсіндеп салу *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* түрлі түсті қағаздарды жырту тәсілін пайдалана отырып жапсыру. Дайын болған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; күз кереметтері туралы ұғымдарын кеңейту. Балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын қалыптастыру; дыбысты есту және қабылдау қабілетін дамыту. Балаларды адамгершілік қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамы мен оқу қызметіне қызығушылықтарын арттыру. "Сарыала қаздар" ойыны. **Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығу.** *"Аула сыпырушы".* *Мақсаты. Балаларды аула сыпырушының жұмысымен таныстыру; аула сыпырушының атқаратын жұмысының ерекшелігі мен еңбек нәтижесінің маңызы туралы түсініктерін кеңейту.* Дидактикалық ойын: "Аула сыпырушының құралдарын тап".	ынталандыру; оқу қызметін пысықтау. **"Әдемі жүреміз" қимылды ойыны.** **Сурет салудан және жапсырудан, мүсіндеуден шығармашылық іс-әрекет** «Күз сыйы» (көкөністер) Балалар қалаулары бойынша іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар қалаулары бойынша үлгіге қарап қалаған көкөністерін салады. (қияр, қызанақ, сәбіз) *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* дайын себеттерге қызанақ, қиярды ермексазбен мүсіндеу. Ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қылған дайын көкөністерді қағаз бетіндегі себетке реттілікті сақтай отырып желімдеуге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, қызанаққа немесе сәбізге , ұқсатуға үйрету; Дайын болған жұмыстарынан	дауысты дыбыстарды дұрыс дыбыстауға үйрету. "Қораптың ішінде не бар?" дидактикалық ойыны. "Бізбен бірге ойнаңдаршы" сергіту сәті. "Не алып келдің?" жаттығуы. "Мә, ... ала ғой" жаттығуы. **Шығармашылық іс-әреет** "Саябаққа күз келді". тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Күзгі жемістер туралы түсініктерін қалыптастыру ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қылқалам арқылы ағаштарда өскен және ағаштардан жерге түсіп, жерде жатқан сары жапырақтарды салуға үйрету; күз мезгілі туралы, жапырақтардың сарғайып, түскені жөнінде түсініктерін кеңейту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* саябақтағы ағаш бейнесін флаеграфта мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* түрлі түсті ағаштағы жапырақтарды және жердегі жапырақтарды қағаздарды жырту тәсілін пайдалана отырып жапсыру.Сюжетті жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрастыруға икемді қағазды

	бетіне желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларға кірпіштен қураған жапырақтарды салуға арналған қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **Математикалық ойын: «Көп, аз».** (жапырақтармен ойын) Мақсаты: аз және көп заттарды ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту.			көрме ұйымдастыру.	жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жапыраққа ұқсатуға үйрету; *Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау*
Серуенге дайындық	***Қауіпсіздік сабағы*** *Ойын алаңындағы қауіпсіздік ережелерімен таныстыру* Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын таба білуге үйрету. *Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды бір ортаға жинау).* *Мақсаты: топта жұмыс істеуге үйрету, ересектерге көмек көрсету.*	**Сауысқанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. *Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).* *Мақсаты: жұмыс тапсырмаларын ықыласпен*	**Ауа-райын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді қалыптастыруды жалғастыру; бақылауды дамыту, талдауға, қорытынды жасауға үйрету. *Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу).* *Мақсаты: құстарға қамқорлық жасауға деген ықыласты тәрбиелеу.*	**Шетенді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. *Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).* *Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру.* **Қимыл-қозғалыс**	**Жүргізушілердің еңбегін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. *Ересек адамдармен орындалатын қарапайым*

	Қимыл-қозғалыс ойындары: “Құстар мен мысық” (2-3 рет ойнатылады). **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	*орындауға үйрету.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит", "Допты ұста"** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: тепе-теңдікті сақтауға, бір аяқта, қолды белге қойып тұруға үйрету.	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен тышқан"** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: шашыраңқы жүгіруге, тепе-теңдікті сақтауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	**ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен мысық"** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауға және көрсетілген бағытта жүгіруге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсаты: дәлдікті дамыту.	*еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).* *Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүргізушілерміз", "Жапырақтар".** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге деген ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: қозғалыс дағдыларын жетілдіру.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру* **мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру; Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Энергияны сақтаймыз»*** *Мақсаты: энергияны үнемдеуді үйрету.*	***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақша ауласындағы, топ ішіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыру,*	**Шығармашылық жұмыс** «Егін алқабында» тақырыбында балалар қалаулары бойынша ***(сурет***	**"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: өз мінез-құлқын	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** Күз кереметі. Жемістер. Саусақ жаттығуы

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Барысы:* • *Тәрбиеші: «Күн шықты – бөлме жарық» → балалар жарықты өшіру қимылын жасайды.* • *«Түн болды – бөлме қараңғы» → шамды жағу қимылын жасайды.* **"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: зейінді, төзімділікті, ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар"; содан кейін бір-біріне арқаларымен екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ - "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға ... -лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ алақандарымен шапалақтайды, ал екінші топ орындарында қалады. **"Жапырақ терейік" музыкалық-дидактикалық ойын.** **(музыка)** Балаларды екі топқа бөледі, әр топқа екі түрлі саңырауқұлақ жинауға тапсырма береді. Ойын әуен қосылғанда басталып, әуен тоқтатылғанда барлығы тоқтап қатып қалу қажет. Солайынан ойын жалғасады. ***Күзгі жапырақтар*** *Жыл мезгілі – күз туралы түсініктерін қалыптастыру,* ***асықтан жапырақ құрастырып***	*суреттер қарау* **Математика негіздері** "Сан алуан жапырақтар" Мақсаты. Балалардың "көп", "біреу", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын жетілдіру; заттарды бір қатарға, реті бойынша, бір бағытта солдан оңға қарай оң қолымен орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз өлшемін, зейінді, есте сақтау қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Дамыту жаттығуы. "Жапырақпен ойнайық". **"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады.	***салу, мүсіндеу, жапсыру)*** іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді бояу, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Бидай дақылын фланеграфта мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.Қағазды түрлендіру әдісі умаждау әдісін пайдалана отырып, бидай өнімін бейнелеп, желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* жиналған өнімді сақтайтын құрылыс орнын құрастыру. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.**	ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлем бойынша саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек - шөл арқылы, тау соқпағымен, батпақ арқылы, орман, джунгли арқылы, кememен мұхиттың арғы жағынан және мінез-құлқын соған сәйкес өзгертуі керек. ***«Кішкентай дүкен»*** *• Заттар: ойыншық ақша, ойыншықтар (қуыршақ, кубик, кітапша).* *• Баланың рөлі: сатып алушы. • Мақсат: зат алу үшін «ақша беру» керектігін түсіну. • Қосымша: заттың бағасын 1–2 «ақша» етіп қойыңыз.* *(қаржылық сауаттылық туралы түсінік қалыптастыру)* ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	«Саңырауқұлақ» Сурет бойынша әңгіме құрастыру. Жемістердің аттарын атап, ажырата білу. Жемістер туралы өлең үйретіп, жұмбақтар шешкізу арқылы сөздік қорларын толықтыру. **Бөлме гүлдері** *Бөлме гүлдерін салыстыруға,сыртқы белгілеріндегі ұқсастық пен айырмашылықты табуға үйрету..* *2.Балаларға бөлме гүлдерін күтіп, суаруға тәрбиелеу.Балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту.Сөз қорын байыту.* *3. Табиғат бұрышындағы гүлдерге қамқорлық танытуға, аялауға тәрбиелеу.* *Табиғат бұрышында гүлдерді күтіп еңбектенесіңдер ме?* *Қай уақытта гүлдерге су құйып, шаңдарың сүртесіңдер?* **(экологиялық мәдениет дағдысы, еңбек әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)** **"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса,

	үйрету, асықпен және оның қасиетімен таныстыру. *Қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Табиғатқа деген қызығушылығын арттыру*		**(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады - бұл маймылдар. Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(математика негіздері)**	балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады.
Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағын жаттау. (көркем әдебиет, тіл дамыту)** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Тұрдыбек Досанов) Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды.	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау. (көркем әдебиет, тіл дамыту)** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жау, жау, жаңбыр!" (Шәміл Мұхаметжанов) Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(математика негіздері)**	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу. (тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: қарапайым сұрақтарға толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады".	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.09-03.10.2025ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ» АЙЫ				
Апта күндері	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Ел-жұртымның бақыты аталатын, сөнбесін мәңгі сенің, Отан атың!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балаларды мәдени-гигиеналық ережелермен таныстыру; балаларға қолайлы орта туғызу. ***Ата-анаға кеңес: «Ұлттық тағамның бал денсаулығына пайдасы»*** *Денсаулыққа: • ет тағамдары (бешбармақ, қазы, қарта) – күш-қуат береді, • сүт тағамдары (қымыз, шұбат, айран) – ас қорытуға пайдалы, дәрумендерге бай, • нан тағамдары (бауырсақ, шелпек) – қуат береді.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал түрде орындауға; қолды мұқият жууға, кезекшінің киімін киіп, дастарқанды дұрыс жаюға, тамақ ішкеннен кейін ыдыстарды жинау, үстелдерді тазалау, еденді сыпыруға үйрету, үлгі көрсету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Ұйымдастырылған іс-әрекеттің басында керекті құрал-жабдықтарды ретімен қою, аяғында құрал-жабдықтарды орнына жинауды үйрету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды жұмысқа кірісер алдында жұмыс алжапқыштарын киюді, ойыншықтарды ретімен ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қоюды үйрету.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды жеке шкафта тәртіпті сақтауды үйрету: киім мен аяқ киімнің шкафын босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту, киімді орнына жинап қою іскерліктерін дамыту.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға қуыршақтың киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету.*
	Қ.Р.Әнұраны	***Қауіпсіздік сабағы***	***Күй күмбірі***	**"Аюға**	***Қауіпсіздік сабағы***

	"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: жануар ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші кез келген балаға көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды, қапшыққа балаларға таныс жануар ойыншықтарды салады. Басқа ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған жануар ойыншықты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Кім не жейді?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлардың атаулары және олар не жейтіні туралы балалардың білімдерін нақтылау, бақылау мен зейінді дамыту. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда»* *«Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік ережелері»* *(суреттермен жұмыс, таныстыру, көрсету)* **"Мұқият бол" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: жануар, тастар және құстар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді. 1. Жануарлар карточкасын көрсеткенде балалар қолдарын сермеп, шеңбер бойымен баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Құстарды көрсеткенде балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қателескен бала ойыннан шығып қалады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, дене шынықтыру)**	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* **"Айырмашылығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарлардың немесе жансыз табиғаттың суреттерін көрсетіп, айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету; ақыл-ойларын дамыту; шыдамдылыққа, досының жауабын тыңдай білуге дағдыландыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** **"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алақан. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**ойыншықтарымызды көрсетеміз" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойыншықтардың атауын қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету, ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды, аю балаларға қонаққа келеді. Педагог оған ойыншықтарды көрсету керектігін айтады. Балалар сүйікті ойыншығын алып, қонаққа көрсетіп, ол туралы айтып береді. **(қазақ тілі, тіл дамыту)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (шоқайып отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға өрмелейді, (екі қол кеуде алдында бүгулі; қолды көтеріп-түсіру, аяқтарды бүгу,	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда»* *«Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік ережелері»* *(суреттермен жұмыс, таныстыру, көрсету)* ***Алтын күн*** ***Жүнмен Күннің суретін салу техникасын үйрету****. Көзбен мөлшерлеу, жүнді түту, созу әдісін қолдануға үйрету. Шыдамдылыққа, дәлдікке тәрбиелеу.* **"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттері. Балаларды диалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; сөйлеу қабілеттірен дамыту. Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскеп жүріп, табамын. Д. Ахметова. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**

				кезекпен көтеріп-түсіру) "Бал бересің бе?" - деп сұрайды. (екі алақанды қосып үйкелеу) "Бал бересің бе?" - деп сұрайды. Жерге түсіп маймаңдайды. (маймаңдап жүру) Д. Ахметова **(дене тәрбиесі, тіл м сөз)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***«Судың тамшылары»*** *Мақсаты: суды бағалауды үйрету.* *Барысы: балалар қолдарын біріктіріп, тамшы пішінін жасайды.* *Тәрбиеші: • «Кранды жапсақ – тамшы сақталады», • «Ашық қалдырсақ – тамшы жоғалады».* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(тіл дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында*	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.**	**"Қаладағы жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.**	**"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.**	**"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.**

дайындық	*қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	Мақсат-міндеттері. Өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.**(тіл дамыту)**	Мақсаты-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуін дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына қызығушылықты тәрбиелеу. Барысы: лото түріндегі ойын, бала белгілі бір маусымға қатысты суретті алады және сол жыл мезгілін сипаттап береді. Суреттерді таңдау кезінде педагог маусым туралы әңгіме құрастыруду ұсына отырып, тапсырманы қиындата алады. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	Мақсат-міндеттері. Балалардың туған жер туралы білімдерін бекіту, Отансүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы: педагог балалармен бірге қаланың көрікті жерлерін бейнелейтін суреттерді қарайды. Ойын ережелерін түсіндіре отырып, педагог бүкіл суретті бөлек бөліктерден қалай құрастыруға болатыны туралы бұрыннан белгілі ережені еске түсіреді. Ойыншылардың санына сәйкес суреттерді таратады. Педагог балаларға "Бастаймыз!" белгісін береді. Балаларды ойынға дайындайды. Балалар бөліктерден сурет құрастырады. Кім суретті бірінші құрайды, сол балаларға таңбалауыштар таратылады. **(тіл дамыту, құрастыру)**	Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруды жаттықтыру. **(математика негіздері, тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Аяқтың ұшымен жүрейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу техникаларын жетілдіру; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. Пысықтау ойыны арқылы заттарды көлеміне қарай сәйкестендіру іскерліктерін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет «Шуақты күн сәулесі».** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	**Дене тәрбиесі** "Тақтайдың үстімен бірге жүрейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін жетілдіру; биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу техникаларын бекіту. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Пойыз ұқсап сапты бұзбай жүруді үйрету. **(дене тәрбиесі)**	**Музыка** "Жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Балалардың жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық ырғақты қимылдарды музыка әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін дамыту; музыкалық аспапта ойнауды үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық мәдениетін, ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау. "Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын.	**Дене тәрбиесі** "Күн дидарлы Қазақстан". Мақсат-міндеттері. Балаларды сап түзеп, бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөренемен жүру және допты лақтыру, ұтып алу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты дәлдеп лақтыруға, нысанаға қарай көздеуді үйрету. **(дене тәрбиесі)** **«Күн мен бұлт»**	**Қазақ тілі** "Үй жануарлары және оның төлдері". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауды, сондай-ақ, осы сөздерді дұрыс айтуды және еске сақтауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету.Балаларды өздеріне таныс ертегіні айтып беруге ынталандыру. Жұрнақтар мен жалғауларды дұрыс қолдануды үйрету, жануарларды атау және төлдерінің аттарын, қарама-қарсы мағыналы сөздерді (үлкен - кіші) ажырата білу дағдыларын қалыптастыру. ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау*

	(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) *Сурет салу бойынша* сары домалақтарға қарындаштың көмегімен түзу сызықтар арқылы күннің сәулесін жасау дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған пішіндер арасынан күннің бейнесін бейнелейтін пішінді тауып дайын пішіндерді белгілі реттілікпен қағазға жапсыру дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, домалақ күннің пішініне ұқсатуға үйрету; **"Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын. (музыка)** Мақсаты: Балаларды ұзақ қысқа дыбыстарды білуге үйрету. Әуеннің ритмін сезінуге баулу. - Балалар, ойынның аты "тамшылар мен жауын" деп аталады. Екі топқа бөлінесіңдер. Музыкалық жетекші балаларға әуенді	**"Шамдар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қасиеттері бойынша заттарды топтастыруға, түстерді, өлшемдерді ажыратуға жаттықтыру; зейіндерін дамыту. сөздерді және әртүрлі сөз таптарынан құралған тіркестерді түсінуді үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); **(тіл дамыту, қазақ тілі, математика негіздері)** ***«Әдемі ою»*** *Асықтан «тұмар» оюын құрастыруды үйрету; шығармашылық, сөйлеу қабілеттерін дамыту; саусақтың ұсақ бұлшық еттерінің қозғалысын жетілдіру; балалардың тілін дамыту және сөздік қорын молайту. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру және табиғатты аялауға тәрбиелеу.*	Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ не қысқа дыбыстарды білуге үйрету. Әуеннің ритмін сезінуге баулу. **Шығармашылық іс-әрекет «Күз кереметі»** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Балаларды күз кереметтерімен таныстыру, күз айының ерекше табиғи қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу бойыншаақ* қағаз бетіне бастырылып шығарылған ағаш жапырақтарын бояу *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар жапырақтарды мүсіндеп, алдарында тұрған ағаш бұтақтарына жабыстырады. *Жапсыру іс-әрекеттері* бойынша күз бейнесі бейнеленген үлгіге қарап қиылған түрлі түсті қағаздардан күз бейнесін жасап, желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті* бойынша балалар мозайка, пазлдадан күз бейнесін құрастырады ***Ұлттық ойын*** ***Соқыр теке.*** *Балалар дөңгелене тұрады.Бір баланың көзі байланып қойылады. Балалар:Бота,бұзау,қозы,лақ Қайда кеткен құлыншақ Соқыртеке бақ-бақ*	**тақырыбында балалар шығармашылық** жұмыс жасайды**.** Балаларды қарындаш немесе қылқаламды қолданып, сары түсті күнді және бұлтты салуды үйрету; Балалар жапсыру орталығында жұмыс жасауларына болады. (**сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша балалар* дөңгелек пішінді (, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* алдын ала даярлағаніріжәнеұсақэлементтерден күн мен бұлт бейнесін жасап. Желімдейді. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар фланеграф бетінде күннің бейнесін ермексаздан жасайды ***Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	**"Біз қадам басамыз, біз үлкен боп өсеміз".** Біз қадам жасап келеміз: Топ - топ - топ, Топ - топ - топ (бір орында адымдау, аяқты топылдату) Біз үлкенбіз, өсіп келеміз: Алақанды соғайық, Алақанды соғайық (бастан жоғары шапалақ ұру) Аяқтың ұшына тұрайық, Былай, былай, Былай, былай. (аяқтың ұшына тұрып, қолдарын жоғары созу) Саңырауқұлақтардай отырайық. Былай, былай, Былай, былай. (тізе бүгіп, жүресінен отыру) **Дидактикалық ойын: "Нұрлы күн" (музыка)** Г. Лобачёвтің "Жаңбыр" әнінің желісі бойынша күн ашық болғанда барлық бала себетті алып, көкеністер мен жемістерді жинауға шығады, басқа әуен қосылғанда, барлығы қолшатырдың астына тығылады. ***Ұлттық ойын*** ***Сақина жасыру*** *Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді.Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінігң үстіне алақандарын жаяды.Бастаушы жұлулы қолын әрбір ойыншың алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір*

	тыңдатқызып, жауын мен тамшылардың дыбысын тыңдатқызып сол жауынның жылдамдығын немесе тамшыны қолдарымен шапалақ ұру арқылы көрсетуді ұсынады. Қатты жауын – ұзақ шапалақ. Жауын - орташа ритмде шапалақ. Тамшы – қысқа шапалақ. Дыбыстың ритміне байланысты балалар шапалақтайды.		*Мені ізден тап-тап* *Деп тақпақтайды.* *Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы(балардықуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады.Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «соқыр теке» ролін атқарады.* *Ойын осылайын жалғаса береді.*		*баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды.Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады.Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді.Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.*
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Қайыңды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліне байланысты сипаттамалық ерекшеліктер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; ағашты табиғаттың бір бөлігі ретінде құрметтеуге тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (аумақты тазарту).*** *Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге, қойылған мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету.* **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Қайыңға қарай жүгір".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді жылдам	**Күн райын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруды үйрету. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Жұмыс істеуге құштарлықты тәрбиелеу.* **Ұлттық ойын** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** *Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.* Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей	**Күн райының жағдайын бақылау.** **(***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Табиғи құбылыстың бірі - тұман туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыстарды бақылауды үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі қоқыстарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге ұмтылысты тәрбиелеу.* **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу.	**Жыл құстарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Жыл құстары туралы білімдерін кеңейту; суық түскенде құстардың тіршілігі; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. Көркем сөз. **Қадыр Мырза Әли "Сауысқан".** Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ағаш тұқымдарын жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды тұқым жинауға ынталандыру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ит пен торғай".**	**Торғайды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем сөз, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды! Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог ойнайды, кейін балалар

	орындауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері. "Өзенді кесіп өт".** Мақсат-міндеттері. Бөренеңің үстінен тіке және қасынан жүру жаттығулары.	жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені қуып жет!".** Мақсат-міндеттері. Дұрыс бағытта жүгіруді үйрету.	Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалардың тобы жеңіске жетеді. Құралдар: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Мақсат-міндеттері. Құстарға тән қимыл-қозғалыстар туралы білімдерін бекіту; құстарға еліктеп дыбыстарын салуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен лақтыру қабілетін бекіту.	арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады, бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып жемді шоқығанын" көрсетіп ойнайды. Педагогтің "Абайлаңдар, мысық ұстап алмасың!" деген белгісіне балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіріп бара жатқанда оларды қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Құралдар: "мысыққа" - маска, "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, дербес әрекет)** Жууға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді.				

	Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. "Әлди-әлди"**(музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру Ертегілер оқу**(көркем әдебиет)** ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру*				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылу, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(тіл дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Тіл дамыту** "*Қазақстан туралы әңгімелесу".* *Мақсат-міндеттері. Балаларға Қазақстан Республикасының Әнұраны, Елтаңбасы және Туы және Қазақстан туралы негізгі ұғымдар беру; Ұлттық ойындар туралы әңгімелесу* ***Ұлттық ойын*** ***«Асықты тігіп ойнау»*** *Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты*	***«Ата-анамның еңбегі – менің бақытым»*** *Мақсаты: • Балаларға түрлі мамандықтарды таныстыру;* *• Ақша еңбектің арқасында келетінін түсіндіру;* ***• Қаржылық сауаттылыққа алғашқы қадам жасау;*** *• Ата-ананың еңбегін құрметтеуді қалыптастыру.* *Ойын барысы:* *1. Дайындық: • Әртүрлі мамандықтардың карточкалары*	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Ақ көгершін" Мақсат-міндеттер. Балаларды ақ көгершіннің сыртқы келбетімен таныстыру; ақ көгершінді тануға, білуге деген құштарлығын қалыптастыру; ақ көгершін жайлы білімдерін кеңейту; Қазақстанның Ата заңы туралы түсінік беру. Балаларды ақ көгершінмен таныстыруда көркем сөздер арқылы ойлау қабілеті мен тілін, есте сақтау қабілеті мен	**Математика негіздері** "Жасасын Қазақстан!" Мақсат-міндеттері. Балалардың "көп", "біреу", "бір-бірден", "сол қол", "оң қол" ұғымдарын ажырату дағдыларын жетілдіру; бір қасиетті негізге ала отырып, қасиеттері бөлек заттарды екі қолға бөліп ұстау арқылы оң және сол жақты ажыратуды үйрету; зейінді, ақыл-ойды, өзін-өзі бағдарлау, есте сақтау, қабылдау қабілеттерін дамыту.	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** "Күн" мен "түн" суреттері бойынша әңгімелесу. Мақсат-міндеттері. Балаларға тәулік бөліктері - күн мен түн құбылыстары туралы, олардың табиғат пен адам өміріне пайдасы туралы әңгімелеу; түрлі сөздік ойындарда ересектің соңынан сөздер мен сөз тіркестерін қайталап, айтқанын қимылдармен сүйемелдеуді үйрету.

	сызық сызады. Сол төрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың жас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1—1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «көн» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша көннен 4—5 м. не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып көндегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады. Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сөйтіп көннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы көндегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ көннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жатқан қалыбында атып, көннен шығарып алуға тиіс. Ойын көндегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар бір-бірден көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді. ***"Туған елдің ұлымын" тақпағын жаттау.***	*• Балалар өз ата-анасының мамандығын таңдайды, егер білмесе өздерә ұнататын мамандық иесінің карточкасын таңдайды. Тәрбиеші баладан мамандық туралы сұрайды егер бала білмесе мамандық туралы қысқаша ацтып береді* **Шығармашылық іс-әрекет** "Менің елім". тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қарындаш пен сорғышты қолданып, көгілдір түсті жалаушаны салуды үйрету; жалаудың мейрамдарда кеңінен қолданылатыны жайында баяндау, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы туралы түсініктерін бекіту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып тоқашты мүсіндеу жолдарымен таныстыру. Балаларға халқымыздың қонақ жайлылығы туралы қысқаша мәлімет беру *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған жалаушаларды ақ қағаз бетіне желімдеу. жалаудың мейрамдарда кеңінен қолданылатыны	зейінін және құштарлығын дамыту. ***«Ақшаны қалай жұмсаймыз?»*** ***• Қаржылық сауаттылыққа алғашқы қадам жасау;*** *• Әр бала ата-анасы тапқан ақшаны отбасы неге жұмсайтынын айтады (үй, киім, тамақ, мектеп, ойыншық, саяхат т.б.).* *• Тәрбиеші ақшаны дұрыс пайдалану керектігін айтып толықтырады: үнемдеу, қажет нәрсеге жұмсау, артық шығын жасамау.* *Қорытынды Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:* *• Ақша қайдан келеді?* *• Оны қалай дұрыс жұмсау керек?* *• Ата-ананың еңбегін неге құрметтеуіміз керек? Балалар жауап береді. Соңында тәтті сыйлық немесе смайлик-стикер беруге болады.* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Бала қауіпсіздігі басты назарда»* *«Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік ережелері»* *(суреттермен жұмыс, таныстыру, көрсету)* **"Сиқырлы қалта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды қолмен ұстап санауды үйрету. 1-нұсқа. Затты қолмен ұстап көлемін, пішінін анықтап айту. 2-нұсқа - қандай зат екенін қолға ұстап анықтау.	***Ұлттық ойын*** ***«Асықты тігіп ойнау»*** *Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты сызық сызады. Сол төрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың жас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1—1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «көн» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша көннен 4—5 м. не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып көндегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады. Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сөйтіп көннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы көндегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ көннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жатқан қалыбында атып, көннен шығарып алуға тиіс. Ойын көндегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар*	**Шығармашылық іс-әрекет** **«Күзгі бақшалар»** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** Балаларға күз мезгіліндегі жеміс пен көгөністер туралы ұғымдар беру, балада сәбіздің көгөніске жататыны және күзде пісетіні туралы білімді қалыптастыру. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қағаз бетінің ортасына қызыл сары түсті, сопақша пішінді сәбізді қылқаламмен салып, бояуға үйрету; Қылқаламды үш саусақпен ұстап, түгін бояуға малып, бір нүктеден қағаз бетінің тіке бойымен доғалы сызық жүргізіп, қайта айналдырып, басталған нүктеге жету білігін жетілдіру, салынып қойған сопақша пішінін қылқалам арқылы қызыл сары бояуға бояу техникасын қалыптастыру; төгілмеуіш пен тіреушені қолдану дағдыларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінін, елестету қабілетін дамыту *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* айын ермексаз бөлігін алақанға салып жылытып, илеп, алақанмен үйкелеп, таяқша пішінін, "сәбізді" мүсіндеу техникасын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, түс пен пішінді қабылдау қабілеттерін, ақыл-ой мен зейінді дамыту. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіндегі үлкен қоянның

	Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлеңдер мен тақпақтарды айтқызу. *Асқаржан Сәрсеков "Туған елдің ұлымын".* *Аспанымдай мөлдірмін,* *Жайлауымдай жазықпын,* *Өзенімдей өршілмін,* *Гүлдерімдей нәзікпін.* *Қуат алған өзінен,* *Туған елдің ұлымын.* *Бақытты етіп өсірген* *Отанымның гүлімін.* **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**	жайында баяндау, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы туралы түсініктерін бекіту. Құрастыру іс-әрекеті бойынша балалар биік ғимараттарды құрастырады **"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны.** ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(көркем әдебиет)** **"Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын. (музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ не қысқа дыбыстарды білуге үйрету. Әуеннің ритмін сезінуге баулу.	**(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **Бөлме гүлдері** *Бөлме гүлдерін салыстыруға,сыртқы белгілеріндегі ұқсастық пен айырмашылықты табуға үйрету..* *2.Балаларға бөлме гүлдерін күтіп, суаруға тәрбиелеу.Балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту.Сөз қорын байыту.* *3. Табиғат бұрышындағы гүлдерге қамқорлық танытуға, аялауға тәрбиелеу.* *Табиғат бұрышында гүлдерді күтіп еңбектенесіңдер ме?* *Қай уақытта гүлдерге су құйып, шаңдарың сүртесіңдер?* **(экологиялық мәдениет дағдысы, еңбек әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)**	*бір-бірден көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.*	жанына қиылған үлкен сәбізді, кішшкентай қоянның жанына кішкентай сәбізді желімдеу. Құрастыру іс-әрекеті бойынша бөлшектенген суреттен тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. ***«Ақшаны қалай жұмсаймыз?»*** ***• Қаржылық сауаттылыққа алғашқы қадам жасау;*** *• Әр бала ата-анасы тапқан ақшаны отбасы неге жұмсайтынын айтады (үй, киім, тамақ, мектеп, ойыншық, саяхат т.б.).* *• Тәрбиеші ақшаны дұрыс пайдалану керектігін айтып толықтырады: үнемдеу, қажет нәрсеге жұмсау, артық шығын жасамау.* *Қорытынды Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:* *• Ақша қайдан келеді?* *• Оны қалай дұрыс жұмсау керек?* *• Ата-ананың еңбегін неге құрметтеуіміз керек? Балалар жауап береді. Соңында тәтті сыйлық немесе смайлик-стикер беруге болады.*
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **"Үш аю" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аюлардың көлемдеріне қарай суреттерді сәйкестендіру.	***"Туған елдің ұлымын" тақпағын жаттау.*** *Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлеңдер мен тақпақтарды айтқызу.* *Асқаржан Сәрсеков "Туған елдің ұлымын".* *Аспанымдай мөлдірмін,* *Жайлауымдай жазықпын,* *Өзенімдей өршілмін,* *Гүлдерімдей нәзікпін.*	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, тіл дамыту)**	**"Қаладағы жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуді дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына қызығушылықты тәрбиелеу.	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Мұқатай Жылқыайдарұлы "Күз". Алма, өрікті қамбаларға Толтырды әкеп алтын күз. Шәкірт болып парталарға Отырды кеп алтын күз. Бұлт болып та Алатауға Байланыпты алтын күз. Дастарқанда таба нанға

	(танымдық дағдылар, математика негіздері,тіл дамыту)	*Қуат алған өзінен,* *Туған елдің ұлымын.* *Бақытты етіп өсірген* *Отанымның гүлімін.* **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**		Барысы: лото түріндегі ойында бала белгілі бір маусымы бар суретті алады және сол жыл мезгілін сипаттап береді. Суреттерді таңдау кезінде педагог маусым туралы әңгіме құрастыруды ұсына отырып, тапсырманы қиындата алады. **(тіл дамыту)**	Айналыпты алтын күз. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; ***Қауіпсіздік сабағы*** *Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыруды жалғастыру* шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен	**Қайыңды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліне байланысты сипаттамалық ерекшеліктер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; ағашты табиғаттың бөлігі ретінде құрметтеуге тәрбиелеу. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (аумақты тазарту).*** *Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге, қойылған мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қайыңға қарай жүгір".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауды үйрету.	**Ауа райын бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруды үйрету. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Жұмыс істеуге құштарлықты тәрбиелеу.* **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені қуып жет!".** Мақсат-міндеттері. Дұрыс бағытта жүгіруді үйрету.	**Ауа райының жағдайын бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Табиғи құбылыстың бірі - тұман туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыстарды бақылауға үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі қоқыстарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге ұмтылысты тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында	**Жыл құстарын бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем сөз, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: жыл құстары туралы білімдерін кеңейту; суық түскенде құстардың тіршілігі; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мырза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. ***Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ағаш тұқымдарын жинау).*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды тұқым жинауға ынталандыру.* **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ит пен торғай".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Құстарға	**Торғайды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем сөз, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Торғай туралы түсініктерді жетілдіру, зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог ойнайды, кейін балалар арасынан таңдалады.

	Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Өзенді кесіп өт". Мақсат-міндеттері. Бөренемен тіке және қасынан жүру жаттығулары.		себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалардың тобы жеңіске жетеді. Құралдар: спорттық құралдарды жинауға арналған себет және доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін беру және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	тән қимыл-қозғалыстар туралы білімдерін бекіту; құстарға еліктеп дыбыстарын салуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен лақтыру дағдысын бекіту.	"Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, торғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын! (дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жуу әдетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, дербес әрекет)** Жууға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				
Балалардың үйге	Ата-аналарға кеңес: "Бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар"; "Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру керек"; "Баланы ұлтжандылыққа тәрбиелеу жолдары".				

қайтуы (ата-аналарға кеңес)	

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Ботақан»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.10-10.10.2025 ж.** «Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ» АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланың балабақшадағы өтілген тақырыптары туралы хабардар болуының маңызы", "Балаға күз туралы қарапайым тақпақтарды жаттату және жаттығуларды жасату", "Баланың қандай жеміске не көгөніске деген аллергиясы жөнінде". ***Ата-анаға кеңес: «Ұлттық тағамның тәрбиелік мәні»*** *• баланы ұлттық дәстүрді сыйлауға үйретеді, • қазақ халқының қонақжайлығын көрсетеді, • үлкенді құрметтеу дәстүрін қалыптастырады (ас беру, қонақ күту).* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	*"Еңбекке баулу" Мақсаты. Ұйымдастырылған*	*"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды тамақ*	*"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балабақшадағы*	*"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балалардың*	*"Бөлме өсімдіктерін суғару". Мақсаты: балалардың*

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктерін дамыту.*	*ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктерін жетілдіру.*	*арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қоюға тәрбиелеу.*	*балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.*	*ұғымында өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғал сүйгіш және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді және көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар)***
	Қ.Р Әнұраны ***«Сиқырлы дүрбі»*** *Ойынның мақсаты: топтың әр мүшесінің жақсы жақтарын көре білу қабілетін қалыптастыру.* *Тәрбиеші балаларға «сиқырлы дүрбіні» көрсетеді және балаларға дүрбімен біреуге қараған кезде тек оның жақсы жақтары ғана көрінетінін түсіндіреді. Алдымен тәрбиеші дүрбімен қарап, топтағы бір баланың жағымды қасиеттерін атай отырып, үлгі көрсетеді. Содан кейін балалар дүрбімен құрдасына қарайды да, оның жақсы жақтарын көріп тұрғанын және ол қандай қасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқор және т.б.) екенін*	***«Мақтау сөздер айту»*** *Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды (адалдық әліппесі)* ***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақшадағы қауіпсіздік ережелері* *https://youtu.be/FxXE602V_1U* ***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"***	***«Досыңды тауып ал»*** *Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту.* *Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. (адалдық әліппесі)* ***Ұлттық ойын*** ***Орамал тастамақ*** *Балалар шеңбер жасап*	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***(музыка)*** ***«Мақтау сөздер айту»*** *Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің*	***«Сиқырлы дүрбі»*** *Ойынның мақсаты: топтың әр мүшесінің жақсы жақтарын көре білу қабілетін қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға «сиқырлы дүрбіні» көрсетеді және балаларға дүрбімен біреуге қараған кезде тек оның жақсы жақтары ғана көрінетінін түсіндіреді. Алдымен тәрбиеші дүрбімен қарап, топтағы бір баланың жағымды қасиеттерін атай отырып, үлгі көрсетеді. Содан кейін балалар дүрбімен құрдасына қарайды да, оның жақсы жақтарын көріп тұрғанын және ол қандай қасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқор*

	айтады. *(адалдық әліппесі)* **Ормандағы саңырауқұлақтар** Балаларға саңырауқұлақ туралы түсінік беру, *асықтан саңырауқұлақ құрастыруды үйрету, сөздік қорын молайту*. Қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. *Табиғатқа қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу* **(экологиялық мәдени дағдылар, тіл дамыту, құрастыру)**	*балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***(музыка)***	*тұрады.Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кaетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек.* *Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді.*	*тартымдылығын айтып, мақтайды* *(адалдық әліппесі)* ***Ұлттық қимылды ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі*	*және т.б.) екенін айтады.* *(адалдық әліппесі)* **"Күз" мезгілі туралы әңгімелесу.** "Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттерді көру. Педагогтің қойған сұрақтарына толық жауап беру. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** *Алтын күн* ***Жүнмен Күннің суретін салу техникасын үйрету***. *Көзбен мөлшерлеу, жүнді тұту, созу әдісін қолдануға үйрету. Шыдамдылыққа, дәлдікке тәрбиелеу.*
Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне", "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Б.қ. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Б.қ. аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Б.қ. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Б.қ. аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Б.қ. алақан ашып "міне" деген сөзді айтады (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***«Дұрыс – бұрыс»*** *Мақсаты: тұрмыстағы дұрыс әрекетті айыру.* *Мысал сұрақтар: • Краннан су ағып тұрса, жабу керек пе? (ИӘ)* *• Күндіз жарықты жағу дұрыс па? (ЖОҚ)* *• Дастарқандағы нанды тастауға бола ма? (ЖОҚ)* "Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балалардың тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш				

	отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, тіл дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	*Отан – біздің ең үлкен анамыз. Әркім Отанына көрсеткен қызметіне жылу дәметпеуі тиіс. Ол – оның азаматтық борышы. (Мұхтар Шаханов)* *«Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында әңгімелесу* **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**"Күз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: күз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; тақырып бойынша сөздік қорларын молайту. Барысы: үстелде әртүрлі маусымдық құбылыстардың аралас суреттер (қар жауады, гүлденген шалғын, күзгі орман, құстар және т.б.) қойылған. Бала күзгі құбылыстарды ғана бейнелейтін суреттерді таңдайды және оларды атайды. Мысал: күн бұлттың артына жасырынып жатыр, жаңбыр жауып тұр және т.б. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**"Күзгі жапырақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздікті "күз", "ағаштар" сөздерімен толықтыру; есімдерді дұрыс қолдана білуге үйрету. Барысы: баланың алдында үлкен карточкалар бар. Кішкентайлары жақын жерде жинақталған. Ол бір кішкентай карточканы алып, қай ағаштың қай жапырағында болғанын анықтайды: "Бұл үйеңкі жапырағы", т.б.,. Содан кейін үлкен карточкадан сол жапырақты іздейді де, оған кішкене жапырақты қояды. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**"Қай көкөністі жіберіп алдық?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру, зейіні мен визуалды есте сақтауын дамыту. Барысы: ересек бала қоянды көрсетіп, оның бүгінгі туған күні екенін түсіндіреді. Қонақтар келіп көптеген сыйлықтар әкелді. Ересек адам қоянның алдына көгөністер-сыйлықтар қояды, оларды қатарға қояды. Бір көгөністі атамайды. Бала қай көгөніс жетпейді, соны атайды. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Айнала алтын күз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру іскерліктерін жетілдіру, тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру, қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын бекіту, оқу қызметін қорытындылау. "Орныңды тап" қимылды ойыны. *Балалар **музыка** әуенімен бірінің артынан бірі жүреді, педагогтің белгі беруі бойынша қимылдар жасайды* **Тіл дамыту** "Жеміс-көкөніс" дидактикалық ойыны. Мақсаты. Балалардың күз	**Дене тәрбиесі** "Нанның құдіреті". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөренеңің үстімен сенімді жүруге үйрету және допты лақтыру, ұтып алу дағдысын жетілдіру. *Балалар **музыка** әуенімен бірінің артынан бірі жүреді, педагогтің белгі беруі бойынша қимылдар жасайды* "Чемпион" қимылды ойыны. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен*	**Музыка** "Себеттегі жемістер" Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілетін арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; дыбыс ұзақтығы туралы ұғым беру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; күз сыйы туралы ұғым беру. Дидактикалық ойын: "Дәмінен ажырат". **«Шалқан» ертегісін** қуыршақ театры арқылы көрсету, баяндау. **(көркем әдебиет)** Ертегі желісі бойынша балаларды шығармашылық орталыққа шақыру**.**	**Дене тәрбиесі** "Ас - адамның арқауы". Мақсаты. Балаларды педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру, шеңбер құрау қабілеттерін жетілдіру; бөренеңің үстімен сенімді жүру, допты лақтырып, ұтып алу дағдыларын дамыту. *Балалар **музыка** әуенімен бірінің артынан бірі жүреді, педагогтің белгі беруі бойынша қимылдар жасайды* "Өзіңе жұп тап" ойыны.	**Қазақ тілі** "Не қайда өседі?". Көкөністер мен жемістер. Түстер әлемі". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдауға , көкөністер мен жемістердің атауларын есте сақтауға және оларды бір бірінен ажырата білуге , көкөністер мен жемістерге тән түстерді атауға үйрету, тақырып бойынша фонетикалық сөздік ойындарды ойнау барысында ересек адамның өтінішін, сөзін түсіну. **Қоршаған әлеммен таныстыру.** "Себеттегі жемістер мен көкөністер". Мақсаты. Балаларды

	сыйлары туралы, көгөністер мен жемістердің өсу ерекшеліктері мен орындары туралы, білімдер аясын кеңейту. Дидактикалық ойын: "Жеміс-көгөніс". **Шығармашылық жұмыс** «Жемістер мен көкөністерге салынған себет» тақырыбында балалар қалаулары бойынша *(жапсыру, сурет салу,мүсіндеу)* іс- әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*дәстүрден тыс сурет салу-бастырып салу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* Дөңгелек және сопақ пішінді жеміс және көкөністерді қалаулары бойынша желімдеуге үйрету. желімді Қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану дағдыларын дамыту	*қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	**Шығармашылық іс-әрекет. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)** *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған ертегі желсі бар суреттерді таңдап бояу дағдылары қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, шалқанды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*шалқан ертегісіндегі әжейдің орамалын безендіру *Құрастыру бойынша* атайдың бақшасына арнайы қоршаулар жасау. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* «**Шалақан ертегісінің кейіпкерлерін ата» (қазақ тілі)** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді жануарлардың, көкөністің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу	**Шығармашылық іс-әрекет** **«Біз өнерпаз балдырған»** Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар боялмаған дайын суреттер ішінен жемістерді тауып қылқаламмен бояйды. Қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаздан көкөністер мен жемістерге арналған себетті мүсіндеуге үйрету. Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен себет мүсіндеуді үйрену; *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* жапсыруға арналған	жемістің, көкөністің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту; жемістер, көкөністер жайлы түсініктерін жүйелендіруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; күз сыйының мәнін ашу. "Дәмінен таны" дидактикалық ойыны. **Шығармашылық іс-әрекет «Дәрумендерге бай жемістер мен көкөністер»** Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* сәбіз бейнесін қылқаламды үш саусақпен ұстап, түгін бояуға малып, бір нүктеден қағаз бетінің тіке бойымен доғалы сызық жүргізіп, қайта айналдырып, басталған нүктеге жету білігін жетілдіру, салынып қойған сопақша пішінін қылқалам арқылы қызыл-сары бояуға бояу техникасын қалыптастыру; төгілмеуіш пен тіреушені қолдану дағдыларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінін, елестету қабілетін дамыту. *Мүсіндеу және жапсыру, құрастыру іс-әрекеттеі бойынша* балаларды көкөністер мен жемістерді айыра білуге, топқа бөле

				бөлшектерді параққа өз бетімен жабыстыру қабілетін дамыту. *Құрастыру іс-әрекеті* бойынша балаларды құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жеміске немесе көкөніске ұқсатуға үйрету;	білуге, шапшаңдыққа баулу; тәрбиешіні тыңдай білуге тәрбиелеу. Балалар көкөністер мен жемістерді екіге бөлген соң, қалаулары бойынша жемістерді ағашқа, көкөністерді көк шөпке аппликациялап жабыстырады немесе мүсіндейді немесе құрастыру орталығында қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жеміске немесе көкөніске ұқсатуға үйрету; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Пошташының жұмысын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру , тіл дамыту)* Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту; пошташының жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыру; ересектердің жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды нақты жерге жинау).** Мақсаты: бірлесіп жұмыс	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсаты: сыпырушының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту арқылы сөйлеу тілінің дамуына үлес қосу; сыпырушының жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (белгілі жерге қоқыс жинау).** Мақсаты: қоқысты белгілі бір жерде жинау қабілетін дамыту.	**Сауысқанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: күздің басындағы құстардың тіршілігі туралы білімдерін байыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқысты белгілі жерге жинау).** Мақсаты: балаларды тырнауыш және сыпырғышпен жұмыс істеуге үйрету, өз жұмысының нәтижесін көру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар мен жаңбыр". (дене тәрбиесі)**	**Күзгі жаңбырды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктер қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құлаған жапырақтарды жинау)** Мақсаты: еңбексүйгіштікке, еңбек етуге деген құштарлыққа тәрбиелеу.	**Мысықты бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: мысыққа тән ерекшеліктер туралы білімдерін кеңейту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (сүрлеу жолды сыпыру).** Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқан". (дене тәрбиесі)** Мақсаты: кеңістікті бағдарлау

	істеуге, істі жалпы күш-жігермен орындауға қол жеткізуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жапырақтың түсуі", "Мен атаған затқа жүгір".** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай жүгіруді үйрену; педагогтің белгісі бойынша тез жүгіруге үйрету; ағаштардың атауын бекіту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: серуендеуден эмоционалды көңіл-күй қалыптастыру.	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар мен жаңбыр".** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: ойын кезінде өзара әрекеттесу қабілеттерін дамыту; **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: кеңістіктегі және уақыттағы бағдарды жақсарту.	Мақсаты: әртүрлі бағытта жүгіруді үйрену. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, шеңбер бойымен жүгіріп, белгіге тоқтауға үйрету.**	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары қарай секіру", "Шеңбер бойымен".** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрену; жолдастыққа тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Батыл балалар" ойын**ы. Мақсаты: жылдам жүгіру жаттығулары, ептілікті дамыту.	іскерліктерін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, алға қарай екі аяқпен секіру дағдыларын бекіту.** **"Күзде" тақпағын жаттау.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; шанышқыны саусақпен және ортаңғы саусақтармен ұстау қабілетін жақсарту үшін, жоғарғы бөлігін сұқ саусақтармен ұстай отырып, қолдарындағы шанышқының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл айналдыру іскерліктеріне үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, тіл дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай туғызу; **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шаңғы жаттығуы; (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақшадағы қауіпсіздік ережелері* *https://youtu.be/FxXE602V_1U* **Көркем әдебиет** "Күз келді". Мақсаты. Балаларды "Күз келді"	**Математика негіздері** "Күзгі қоректер". Мақсаты. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "көп", "біреу" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын қалыптастыру, педагогтің нұсқауы бойынша заттарды жазықтықта	***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақшадағы қауіпсіздік ережелерімен таныстыруды жалғастыру, сюжетті суреттер қарау, ойындар ойнату*	**"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты: өз мінез-құлқын ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлем	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** «Әлди-әлди» санамағын мәнерлеп оқу. Дауысты [а], [ә] дыбыстары. Мақсат-міндеті: Балаларға педагогтің соңынан санамақ жолдарын қайталап

	өлеңінің мазмұнымен таныстыра отырып, тақпақты мұқият тыңдауға үйрету; тақпақтың жатқа айтатын сөздерін есте сақтап, қайталауға жаттықтыру; тақпақтағы күз мезгілін көркем сөзбен әдемі өрнектеген жолдарына балалардың назарын аударып, мәнін түсіндіру; күз туралы түсінік беру. "Күз кереметтерін тап" ойыны. **"Жемісті тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. **(математика негіздері)** ***Ұлттық қимылды ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.*	орналастыру іскерлігін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Тышқан мен тиінді қоректендірейік". ***«Қымбат-арзан»дидактикалықойын*** ***Мақсаты:*** *балаларға азық-түлік түрлері туралы түсінік беру; тауарды талдауға, арзан заттан қымбат затқа қарай (немесе керісінше) ретімен орналастыра отырып, арифметикалық әрекеттерді қолдануға үйрету.* ***Материал:****азық-түлікөнімдері,монеталарбейне ленгенкарточкалар.* *Барысы: 1- нұсқа. Балаларға карточкалар ұсынылады, олар азық-түлік өнімдерін өсу ретімен арзаннан қымбатқа қарай және керісінше орналастыруы қажет.* *2-нұсқа. Балаларға азық-түлік өнімдері бейнеленген карточкалар беріледі, бағаны азық-түлікпен сәйкестендіру қажет.* *(қаржылық сауаттылық)* **Дамытушы жаттығу барысында шығармашылық іс-әрекет ұйымдастыру**. Мақсат-міндеттері: ойын желісінде қарастырылған тышқан мен тиіннің қоректерін	**Қоршаған әлеммен таныстыру.** "Себеттегі жемістер". Мақсаты. Балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту; жемістер жайлы түсініктерін жүйелендіруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; күз сыйының мәнін ашу. "Дәмінен таны" дидактикалық ойыны. Себеттегі боялмай қалған жемістерді бояу **"Көп және біреу" дидактикалық ойыны.** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеті: "оң жақ", "сол жақ", "көп", "біреу" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын қалыптастыру, педагогтің нұсқауы бойынша заттарды жазықтықта орналастыру іскерлігін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту.	бойынша саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек - шөл арқылы, тау соқпағымен, батпақ арқылы, орман, джунгли арқылы, кememен мұхиттың арғы жағынан және мінез-құлқын соған сәйкес өзгертуі керек. **"Жеміс-көкөніс дүкені" ойыны.** **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты. Балаларды жемістер мен көгөністер дүкеніндегі сатушының қызметімен таныстыру; жемістер мен көгөністердің атауларын жатқа айта білу қабілетін қалыптастыру; жемістер мен көгөністерді пайдаланар алдында тазалық ережелерін сақтауға үйрету; сатушы және тауар сатып алушы қарым-қатынасының ерекшеліктері мен теңге туралы ұғымдарын кеңейту. *"Жемістер мен көгөністер дүкені" ойыны.* ***«Мамандық» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту.* ***Материал:*** *әртүрлі мамандықтар және мамандық иелері қолданатын құралдар*	айтуды үйрету. Балалардың жуан [а] және жіңішке [ә] дауыстыларды сөз құрамында анық айтқызу және артикуляциясын жетілдіру; мәнерлеп сөйлеу мәдениетін қалыптастыру; фонематикалық есту қабілетін дамыту; ақыл-ой қабілетін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту. **«Шалқан» ертегісін теледидардан көрсету**. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою, балалардың көркем сөйлеу тілін дамыту. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға дағдыландыру. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, тіл дамыту**) ***Ұлттық ойын*** ***Шертпек.*** *Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды.Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді.Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады.Осындай тәртіппен ойын жалғаса*

		шығармашылық орталықтарды бейнелеу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дамытушы ойын желісі бойынша балалар тышқанның суретінің жанына саңырауқұлақтың суретін салып береді. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ойын желісі бойынша балалар тиінге арнайы жаңғақтар мүсіндейді. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар дамытушы ойын желісі бойынша тиінге жаңғақ, ал тышқанға саңырауқұлақ бейнесін қиылған қағаздардан құрастырып , желімдейді. Құрастыру іс-әрекеті *бойынша* тиін мен тышқанға азық сақтайтын қорапша құрастырып береді.		*мен заттар бейнеленген карточкалар.* *Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата- аналары туралы айтады. (қаржылық сауаттылық)* **"Тәулік бөліктері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. **(математика негіздері)**	*береді.*
Балалармен жеке жұмыс	**Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** **(тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты. Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жаңбыр" (Рамазан Тышқанбаев) Бұлттар, Тұрмай ауа бер, Жаңбыр бол да, Жауа бер. Жазыққа бар, Тауға бар. Бақшаға бар, Бауға бар. Белес-белес белге бар, Сусап жатқан шөлге бар.	**"Күзде" тақпағын жаттау.** **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!	**"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** **(тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру.	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** **(құрастыру)** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту.Құрастыру дағдыларын дамыту	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** **(математика негіздері)** Мақсаты: Геометриялық пішіндер туралы дағдыларын қалыптастыру.

	Әр тамшыңды үлессін, Шалғын қаулапГүл өссін!				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Ойыншықты тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары"	"Отбасындағы мерекелерді өткізу дәстүрлері" тақырыбына әңгімелесу.	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*«Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.10-17.10.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ» АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Отанды сүю, отбасынан басталады!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен	"Демалыс күнін балаңызбен қалай өткізуге болады?" тақырыбында әңгімелесу.				

әңгімелесу, кеңес беру	«Жеке бас гигиенасының басты ережелері» тақырыптарында әңгіме жүргізу. Кеңес."Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру. ***Ата-анаға кеңес: «Ұлттық тағамның бала үшін әлеуметтік маәні»*** *Әлеуметтік маңызы: • дастархан басында бала отбасылық әдет-ғұрпты үйренеді, • бірлікке, сыйластыққа тәрбиелейді.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*"Еңбекке баулу"* *Мақсаты. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмау.*	*"Еңбекке баулу"* *Мақсаты. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б. естеріне салып отыру.*	*"Еңбекке баулу"* *Мақсаты. Балалар белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп немесе ұқыптылықпен бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге, тазалау, кептіру т.б., іскерліктерін дамыту.*	*"Бөлме өсімдіктерін суғару".* *Мақсаты: балалардың ұғымында өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар)***	*"Еңбекке баулу"* *Мақсаты. Үйді өздігінен тазалай білуін, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білуін қалыптастыру.*
	ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. *ҚР Әнұранын шырқау. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)* ***«Елімнің туы»*** *Мемлекеттік ту туралы мағлұмат беру; асықтан тудағы бүркіт бейнесін құрастыруға үйрету; саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру; балалардың тілін дамыту және сөздік қорын молайту. Қазақтың ұлттық мәдени құндылықтарын құрметтеуге тәрбиелеу.* . ***Қауіпсіздік сабағы*** ***"Балабақша ережесін сақтау" тақырыбында әңгімелесу.***	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***(музыка)*** **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне	***Қауіпсіздік сабағы*** *Топ ішіндегі қауіпсіздік* ***Жиһаз бен заттар:*** *• Үстелдің үстіне шықпау.* *• Шкаф есігін қатты жаппау.* *• Қайшы, қарындаш сияқты құралдарды абайлап қолдану.* **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы.** **(көркем әдебиет)** Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова. **"Адымдар" дамытушылық**	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***(музыка)*** ***«Паровоз»*** *Ойынның мақсаты: ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру.* *Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді.* *Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы*	***«Үнемді тұтыну»*** *«Табиғатты қорғайық»* *Мақсаты: табиғи ресурстарға ұқыптылыққа тәрбиелеу.* *Құралдар: жасыл жапырақ пен қызыл жапырақ (немесе дөңгелек).* *Барысы:* *• Тәрбиеші сөйлем айтады:* *• «Кранды жаптым» – балалар жасыл жапырақты көтереді.* *• «Жарықты күндіз жақтым» – қызыл жапырақ.* *• «Тамақты ысырап қылдым» – қызыл жапырақ.* *• «Дастархандағы нанды жерге тастамадым» – жасыл жапырақ.* **"Дойбы" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін

	(тіл дамыту) *Мақсаты. Балабақшада өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері туралы әңгімелесу.* ***«Үнемді тұтыну»*** *«Табиғатты қорғайық»* *Мақсаты: табиғи ресурстарға ұқыптылыққа тәрбиелеу.* *Құралдар: жасыл жапырақ пен қызыл жапырақ (немесе дөңгелек).* *Барысы:* *• Тәрбиеші сөйлем айтады:* *• «Кранды жаптым» – балалар жасыл жапырақты көтереді.* *• «Жарықты күндіз жақтым» – қызыл жапырақ.* *• «Тамақты ысырап қылдым» – қызыл жапырақ.* *• «Дастархандағы нанды жерге тастамадым» – жасыл жапырақ.*	түйістіру) Көрсетеді қолғабыс (Шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз, (Екі қолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен (Қолды алдыға сермеу) Ызылдайтың жәйменен! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Басып қалсаң тетігін, (Екі қолдың әр саусақтарын бір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды)	**ойыны.** **(тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: балалардың сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажет сөзді атап, бір адым жасау керек. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ жеңіске жетеді.	*жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету (адалдық әліппесі)* **"Қарама-қайшылық" жаттығуы.** **(тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұғаттау. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)

		Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанның сыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басар киім түтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Аударған А. Кокенова.			
Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне", "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Б.қ. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Б.қ. аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Б.қ. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Б.қ. аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Б.қ. алақан ашып "міне" деген сөзді айтады (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	**"Мамандықты ата" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: балалардың нан өсірумен және өндірумен айналысатын кәсіптері туралы түсініктерін кеңейту, сөздік қорын кеңейту. Барысы: педгог сөйлемді	Отан – біздің ең үлкен анамыз. Әркім Отанына көрсеткен қызметіне жылу дәметпеуі тиіс. Ол – оның азаматтық борышы. *(Мұхтар Шаханов)* «Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында әңгімелесу **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	"Астық өсірушіге жұмыс істеу үшін не қажет?" дидактикалық ойыны. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: балалардың ауылшаруашылық технологиясы, астық өсірушінің құралдары туралы білімдерін бекіту, визуалды	**Дидактикалық ойын «Нан өніміне қатысатын мамандық иелерін тап» (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**

		бастайды, балалар аяқтайды (мысалы: комбайнмен жұмыс істейді ... комбайнер және т.б.)		қабылдауын, зейінін, есте сақтауын дамыту. Барысы: балалар ауылшаруашылық техникалары мен астық өсірушінің құралдары бейнеленген суреттерді таңдайды.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Нан бар жерде ән бар". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру дағдыларын жетілдіру; балаларда бөренің үстімен сенімді жүру; допты лақтырып, ұтып алу дағдыларын бекіту. "Балапандар" қимылды ойыны. **Тыныс алу жаттығулары.** **"Дем алайық" ойыны.** *Балалар **музыка** әуенімен педагогтің белгі беруі бойынша қимылдар жасайды.* ***(музыка)*** **Тіл дамыту** "Еркежан әжей нан пісірді" атты суреттер сериясы бойынша әңгімелеу. Мақсаты. Балаларда нан туралы қарапайым ұғымдарды қалыптастыру, нан тақырыбына қатысты қарапайым фразаларды педагог соңынан қайлап айтуда жаттықтыру; ойындар барысында қарапайым диалогтарға, сұраққа жауап айтып, қатысуға үйрету. "Сен не істедің?" сөздік жаттығуы. **Шығармашылық жұмыс** «Еркежан әжей бізде қонақта» тақырыбында балалар қалаулары бойынша ***(сурет салу, жапсыру, құрастыру)*** іс-әрекеттерді	**Дене тәрбиесі** "Торғай секіреді". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; алға жылжи отырып, екі аяғымен секіруге үйрету және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысын жетілдіру. "Торғай" қимылды ойыны. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Ақ бидай". Мақсаты. Балаларды бидаймен таныстыра отырып, бидай дақылын өсіру туралы түсініктерін кеңейту; бидай жайлы білім беруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; бидай өсімдігінің қасиеті мен маңызы жөнінде мағлұмат беру; Ас атасы – нан туралы ұғым беру. "Қандай тағам?" дидактикалық ойыны. **"Кішкене тоқаштар" музыкалық дидактикалық ойыны.** **(музыка)**	**Музыка** "Ас - адамның арқауы". Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; нанның қасиеті туралы ұғым беру. Балалардың әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту қабілеті мен музыка әуенімен бірге би ырғақтарын үйлесімді жасай білу қабілетін дамыту. Балаларды достық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық мәдениетін, оқу қызметіне белсенділіктерін арттыру. "Кішкене тоқаштар" дидактикалық ойыны. **Шығармашылық жұмыс** «Тоқашқа арналған тәрелке» тақырыбында балалар қалаулары бойынша *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)* іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Балаларда ыдыс-аяқ туралы ұғымдар қалыптастыр *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*	**Дене тәрбиесі** "Екі аяқпен секіреміз". Мақсаты. Балаларды әртүрлі бағыттарда, жылдам және баяу қарқында жүгіру дағдысын қалыптастыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін жетілдіру; балаларды алға жылжи отырып, екі аяғымен секіруге үйрету. "Құстар мен мысық" қимылды ойыны. **"Кім көп жасады?" дидактикалық ойыны. (математика негіздері)** Мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру. **"Лото" үстел үсті ойыны (отбасы).** Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**Қазақ тілі** **«Ас атасы-нан»** **Мақсат-міндеттер:** Сөздерді дұрыс айтуды және еске сақтауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету;Балаларды өздеріне нан туралы, қалай келетіні туралы айтып беруге ынталандыру. Жұрнақ мен жалғауды дұрыс қолдануды үйрету, Артикуляциялық аппаратын, дыбысты есту қабілетін, сөйлеуін, диалог құру, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Сөз тіркестерін, тілдерін, дыбыстарды нақты айту қабілетін дамыту; қазақ тілінің төл дыбыстары [ә], [ө] дұрыс айтуды жаттықтыру. **Шығармашылық жұмыс** "Тандыр нан". тандырмен таныстырып, нан өнімдері туралы білімдерді толықтыру Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* фломастерді үш саусақпен ұстап, тандыр бейнесінде алдын-ала салынып қойған

	таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* алдын ала бейнеленген орамалға бірнеше көлденең және тік сызықтарды жүргізу дағдыларын қалыптастыру, орамлды безкндіруге қызығушылықтарын арттыру *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* тұзды қамырды бөлшекке бөлу; -бөлшектерді домалату; -домалақ пішінді жалпайтып, таба нан мүсінін келтіру, нанның бетіне таяқшамен өрнектер салғызу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*даярлағаніріжәнеұсақэлементтерді безендіріп, орналастыружәне желімдеу. Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру бойынша* қиылған бейнелерді құрастыру дағдыларын қалыптастыру. ***Балалар әжеймен бірге музыка әуенімен*** ***(музыка, көркем әдебиет)*** «Саусақтарым биленңдер» ойынын ойнайды Саусақтарым биленңдер, Дәмді тоқаш илеңдер. Неткен жақсы шеберлер, Неткен жылдам шеберлер, Алма қосып илеңдер, Саусақтарым биленңдер.	Мақсаты. Ортақ белгілеріне қарай топ құрауды үйрету. Педагог балаларды екі топқа бөледі, ортаға 10 баладан шығады. Педагог 5 балаға нан өнімдерінің маскасын таратады, ал 5 балаға тоқаштардың маскасын таратады. Ойын шарты: көңілді әуенге барлығы билеп жүреді, әуен тоқтағанда тоқаштар бөлініп бір топ жасайды, ал қалған нан өнімдері бөлек топ жасайды. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	дөңгелек пішінді тәрелкені салуға үйрету. Сурет салу кезінде қарындашты, қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* тәрелкенің табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. Сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, тарелке мүсінін жасауға үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша тарелке бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру дағдыларын қалыптастыруу *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* **" Кел құрастырайық!» дидактикалық ойыны.** ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру дағдыларын дамыту. **(құрастыру)** ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*		шағын дөңгелек үстін тіке және көлденең сызықтармен, шақпақ етіп, дөңгелек сырты аясын ұсақ дөңгелектер арқылы безендіру техникасын жаттықтыру; элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, ою-өрнектерді жазықтыққа орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен пішін мен түстерді қабылдау, зейін мен елестету қабілетін дамыту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* тұзды қамырдың кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы тандыр нанты мүсіндеу *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* тандыр пісіретін пештің суретіне реттілікті сақтай отырып қиылған тандыр нанды қойып, желімдеу. Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрастыру материалы қағаз қасиеттерімен, жұмарлау, илеу амалдарымен таныстыруды жалғатыру; қағаз бөлігін жыртып алып, саусақтармен жұмарлап, алақандар арасына түйіршіктеп, айналдырып, илеп, шарлар тәрізді денелерді, таба нанды жасап шығаруға үйрету; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және*

					шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күн-жылу мен жарық көзі. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: күн-жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары: кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу.** Мақсаты: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке	**Желді бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті: ойын алаңына ағаштардан құрап түскен ұсақ бұтақтарды жинау.** Мақсаты: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)**	**Суды бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Су мөлдір, айна ұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздің де бейнеміз көрінеді. Суға тастарды салса - түбінде жатқан олар айқын көрінетін болады. тіпті балықтарды жіберсе, олар нақытыл көрінеді. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың**	**"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүл суару.** Мақсаты: түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта	**Суды бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: судың көптеген қасиеттерін зерттеуге деген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдану ережелеріне үйрету; экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді. Неге екенін сұрау. Қыста суды шашыратқаны туралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын, бұл не себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсаты: еңбекқорлыққа, бастаған ісін аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ

	дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар.** "Шеңберді дәлде". Мақсаты: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.	Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын**	**бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Кім мәреге жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасын дамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. **"Түстерді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: педагогтың белгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауға бейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.**	арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)**

		әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.		Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	Мақсаты: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. "Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				
Түскі ас	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау, тыныштандыратын әуен қосу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Дос болайық бәріміз»*** *Ойынның мақсаты: ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді:* *- орындыққа көтерілу және түсу;* *- үстелдің астынан өту;* *- «көлді» айналып өту»;*	***Қауіпсіздік сабағы*** *Топ ішіндегі қауіпсіздік* ***Ойын кезінде:*** *• Бір-бірін итермеу, ұрмау.* *• Ойыншықты лақтырмау, орнына қою.* *• Үлкен ойыншықтарды кезекпен пайдалану.* **Математика негіздері** "Әженің бауырсақтары". Мақсаты. Балалардың "зат біреу	***«Үнемді тұтыну»*** *«Табиғатты қорғайық»* *Мақсаты: табиғи ресурстарға ұқыптылыққа тәрбиелеу.* *Құралдар: жасыл жапырақ пен қызыл жапырақ (немесе дөңгелек).* *Барысы:* *• Тәрбиеші сөйлем айтады:* *• «Кранды жаптым» – балалар жасыл жапырақты көтереді.* *• «Жарықты күндіз жақтым»*	***«Қателеспе» дидактикалық ойын*** *Мақсаты: балалардың азық-түлік өнімдерін сатып алу реті туралы білімдерін кеңейту; бір сюжетпен байланысты әрекеттердің заңды тізбегін анықтай білуін қалыптастыру.* *Материал: сюжетті суреттер.* *Барысы: балаға сюжеттік*	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **«Қызыл сары, сап-сары... » атты тақпақты жаттау.** **Дауысты [ұ], [ү] дыбыстары.** Балаларға күзгі жапырақтардың түсуі туралы мағлұмат беру, ересектің соңынан күз туралы көркемсөзді жаттауды үйрету; жуан [ұ] және жіңішке [ү] дауысты дыбыстары бар сөздерді анық естуді

	- «ну орман» арқылы өту»; *- «жабайы жануарлардан» жасырыну.* *Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек (адалдық әліппесі)* **"Нан өнімдерін кім көбірек атайды?"дидактикалық ойыны.** Мақсаты: танымдық қызығушылықты, есте сақтау қабілетін дамыту, сөздік қорын байыту. Барысы: шеңберде тұрған балалар әртүрлі нан өнімдерін атайды; осындай заттардың көпшілігін атаған жеңімпаз болады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Ұлттық ойын*** ***Бөрік жасырмақ*** *Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөркін немесе басқа бір бір белгілі затын жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек.Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі.Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады.Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады.Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып,бөрікке жібермеуге тырысады.Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал көрген ойыншы ала*	немесе көп" деген өлшем бірліктерін ажырату, дене мүшелерінің орналасуын суреттеу, оларды өз бойынан (денесінен) табу іскерліктерін қалыптастыру; кеңістікте бағдарлау, есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ой-өрісін дамыту. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Балалар мүсіндеу іс-әрекетін бірге орындап әрі қарай қалаулары бойынша орталықтарды таңдап іс-әрекет жасайды. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* сергіту сәтін ұйымдастыру. Балалардың қолына тұздық қамырды бере отырып, нан илеу. «Нан илейік» Жеңімізді, кел, түрейік, (ашық алақандарды бір-біріне үйкеу) Нан илейік, нан илейік. (алақанды төмен қаратып, қолды алға созу, кеудеге жинау) Домалатып ораймыз, (шынтақты бүгіп, қолды кеуденің алдында ұстап өзара айналдыру) Ыстық пешке саламыз. (қол белде, адымдау) Тазалықты сақтаймыз, (шапалақтау) Аппақ ұнды қағамыз. (еңкею, алақанды тізеге қағу) Балалар орташа қарқынмен орындалатын әуенжазбасының ырғағына сай педагогтің соңынан қимылдарды қайталап отырады.	*– қызыл жапырақ.* *• «Тамақты ысырап қылдым» – қызыл жапырақ.* *• «Дастархандағы нанды жерге тастамадым» – жасыл жапырақ.* **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Асхана".** Мақсаты: балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен аспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдымен педагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдардан ойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін қиып алады. Педагог адамдар келгенше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін,	*суреттер ұсынылады, соған сәйкес реттілікті сақтай отырып, әңгіме құрастыру қажет.* *(қаржылық сауаттылық)* **«Еркежан әжейге сыйлық»** Сыйлы қонаққа сыйлық жасау, сәлемдеме ретінде азын- аулақ сый-сыяпатын беріп жіберу – о бастан қазақ дәстүрінің нышандары екнін бала бойында қалыптастыру. **(қазақ тілі)** **Шығармашылық іс-әрекет** Қонаққа келген әжейге де сый-сияпат, құрмет көрсету үшін балаларды шығармашылық орталықтарға шақыру Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** Бейнелеудегі тәсілдері мен құралдарын дербес іріктеуге үйрету. Балаларды затқа қарап, көз алдарына елестету арқылы бейнелеу, шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар дөңгелек пішінді заттарды салуды жетілдіру, бояуларды ретімен қолданып, негізгі түстерді ажырата білуге үйрету Қол маторикасын дамыту саусақпен моншақтарды қатарлау арқылы салуға үйрету Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша	жаттықтыру. Балалардың артикуляциясын, фонематикалық есту қабілетін қалыптастыру, түстерді ажырату қабілетін жетілдіру, ақыл-ойын, есту, еске сақтау қабілетін дамыту; күзгі табиғаттың сұлулығын байқау, эстетикалық талғам негіздерін қалыптастыру. ***Қауіпсіздік сабағы*** *Топ ішіндегі қауіпсіздік* ***Жүру және қозғалыс:*** *• Топ ішінде жүгірмеу.* *• Еденге құлап қалмау үшін ойыншықтарды шашып тастамау.* **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Күз кереметі". Мақсаты. Балаларды күз кереметтерімен таныстыра отырып, күз айының ерекше табиғи қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту; адамның табиғатқа деген қамқорлық қатынасының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру. ***«Ойдан шығарып, суретін сал» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту; валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету.* ***Материалдар:*** *қарындаштар, фломастерлер, қағаз.* *Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның*

	алмай қалса, онда иесі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысады.Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды.Қайткендеде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек.Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да , ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді.	*Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған Еркежан әжейтің киімдерін түрлі түсті бояулармен бояу. Қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* Еркежан әжейдің кішкентай, тынымсыз немересі бар. Еркежан әжей бауырсақ пісіріп жүргенде немересі киімінің бәрін теріс киіп алыпты. Еркежан әжейдің қолы бос емес, немересін дұрыс киіндіріп көрейікші деп жапсыру орталығында іс-әрекетпен таныстыру. Үстелге сәбидің суреті, табақшада қиылып қойған киім үлгілерінің топтамалары ұсынылады.Балалар киімдерді кішкентай баланың үстіне қойып,желімдейді *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* Еркежан әжейдің немересіне киімін салатын сөре құрастырып беруге үйрету.	балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жана сөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсеңдету үшін. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшылары тынбай еңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану -адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындау негізгі міндеттері. ***Қауіпсіздік сабағы*** *Асханадағы қауіпсіздік ережелері туралы сюжетті суреттер көрсету, таныстыру.* ***Ұлттық ойын*** ***Бөрік жасырмақ*** *Ойынғақатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөркін немесе басқа бір бір белгілі затын жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек.Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге*	балалар ермексаздан домалақ пішіндер жасап, алдарындағы жіпке тізіп моншақ жасайды. Жапсыру іс-әрекеті бойынша қиылған түрлі түсті қағаздардан моншақ жасап, желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар моншақтарды салуға арналған қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	*атауын және оны қайда қолданатынын айтады. (қаржсылық сауаттылық)*

			кіріседі.Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады.Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады.Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып,бөрікке жібермеуге тырысады.Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысады.Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды.Қайткендеде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек.Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да , ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді.		
Балалармен жеке жұмыс	**"Апта күндері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету. **(математика негіздері)**	**"Жауын" тақпағын жаттау. (көркем әдебиет)** Мақсаты. Күз мезгілінде табиғи құбылыстардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жауын" (Төленді Нұрмұхамедов) Қызыл отты қамшысы Көкке жарқыл шашады, Еркебұлан тамшысы Домаланып қашады. Жаңбыр жауып өтеді: Қуанады сарғалдақ. Дала жайнап кетеді, Бір шомылып алғанда-ақ!	**"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. **(математика негіздері)**	**"Таңертең" тақпағын жаттау.** **(көркем әдебиет)** "Таңертең" (Қастек Баянбаев) Ерте тұрғым келмейді, Бірақ тағы тұрамын. Көзім түк те көрмейді, Естімейді құлағым. Суды ағызып ақырын, Жуған болам бетімді. Кешегі көп ақылым Кеміп қалған секілді. Бала баққа бүгін де Барғым келе қоймайды. Жақсы көрем үйімде Кейде жеке болғанды. Бірақ үйден шығамын Қол ұстасып көкеммен.	**"Күзде" тақпағын жаттау. (көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!

				Ашылып көз-құлағым, Бала баққа жетем мен.	
Серуенге дайындық	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары:"Өз үйіңді тап", "Поезд" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Баланың бос уақытын тиімді пайдалану".	"Үлкендерге құрмет" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".	Ата-аналарға арналған сауалнама. "Отбасындағы салауатты өмір салтының шарттары".	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*«Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.10-24.10.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ» АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Отанды сүю, отбасынан басталады!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес	Әңгімелесу. Күз мезгілінде болатын мерекелер жайлы ақпарат беру; Ата-аналардың балалары жайлы мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				

беру	«Бала өмірінде дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттері. Орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалын игерту; балаларды еңбекке баулу, ересектерге көмектесуді үйрету.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру.	***Бөлме өсімдіктерін суару.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету. (экологиялық мәдени дағдылар)*	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету.
	«Достық» шеңбері. *Біз қандаймыз, қандаймыз,* *Шұғылалы таңдаймыз,* *Жарқыраған күндейміз,* *Табиғатты қорғаймыз.* *Шеңберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады.* *Қазақстан Республикасының алғашқы Елбасы және қазіргі президенті жайлы әңгімелесу.* ***Қ.Р.Әнұраны*** *(қоршаған әлеммен таныстыру, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Үйдегі қауіпсіздік»* *Мақсаты: тұрмыстық заттармен абай болуды үйрету.* *Әдісі: ойыншықтар, суреттер.* *Мазмұны:* *• Қайшы, пышақ, ине – қауіпті. • Дәріні тек дәрігер береді.*	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***«Домбыра»*** *Ұлттық музыкалық аспап домбыра туралы түсінік беру; әртүрлі тәсілді қолдана отырып асықтармен құрастыруға үйретуді жалғастыру; эстетикалық талғамдарын қалыптастыру; асықтарды орналасуына қарай сәйкестендіру, тілін дамыту, саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру. Ұқыпты жұмыс істеуге, әдемілікке, еңбекті бағалауға тәрбиелеу. (музыка, құрастыру)* ***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.* *Қай топ арқанды өз жағына*	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Әдемі ою* *Ою туралы мағлұмет беру, асықтан оюларды құрастыруды үйрету, ұжымдық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру; тілін дамыту, саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру. Ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелеу.* ***Асық ату (хан ату).*** ***Ойынға бірнеше адам*** *қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	***«Достық» шеңбері.*** *Біз қандаймыз, қандаймыз,* *Шұғылалы таңдаймыз,* *Жарқыраған күндейміз,* *Табиғатты қорғаймыз.* ***Шеңберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады.*** ***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну.* *Құралдар: қапшықтың ішінде суреттер (нан, су, шам, батарейка).* *Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады.* *• Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады.* *• «Нанды тастамаймыз».* *• «Суды кранды жауып үнемдейміз».* *• «Электрді артық жақпаймыз».* **"Орманшы" дидактикалық ойыны.**	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Ұлттық ойын*** ***Тақия тастамақ.*** *Шеңберге отырайық!» айтады. Қатысушылар шеңбер болып отырады. Осы уақытта жүргізуші асықпай шеңберді айналып жүріп, тақияны ойыншылардың біріне кигізеді. Сөйтіп ойыншылар жүргізуші отырған жерге дейін бір рет айналады. Ал тақияны тапқан ойыншы жүргізушіні қуып жетуге және оған бас киім киюге тырысады.* **"Жылдың қай мезгілі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр маусымның айлары және жыл мезгілдерінің негізгі ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог өлең оқиды, балалар осы өлең ішінен қай жыл мезгілі айтылғанын табу керек. Қазақ тілінде жыл

		тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді. *Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*		Мақсат-міндеттері. Балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)**	мезгілдерін атауды талап ету. **(көркем әдебиет, тіл дамыту, қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Бастапқы қалып: тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 бастапқы қалып. Аяқ арасы алшақ, қуыршақ алда. 1-2 денені оңға, солға бұру, бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею. "Қуыршақтар билейді". 5-6 бастапқы қалыпқа келу (3рет). Бастапқы қалып: 1-2 отыру, қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*- Сәлем, саған, ыстық жерім!* *Сәлем, саған, туыс елім!* *Ыстық маған ошақ үйім,* *Домбыраның қоңыр күйі!*	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуларын жаттықтыру.	**"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету;	***«Түрлі - түсті гүлдер»*** *Ойынның мақсаты: дұрыс таңдау жасай білуді, құрдастарымен ынтымақтастықта жұмыс*	*Бір тал кессең, он тал ек!* *Ағаштың қоршаған ортаға пайдасы туралы айту.* *Балаларға базарлық* **«Табиғатты аялап жүрсің**

	Бір-біріне жылулық сыйлап, еліміз туралы, достық туралы, әңгімелесу. *(тіл дамыту, қазақ тілі*	Мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, тіл дамыту)**	жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез келген қимылды таңдауға болады), егер болмаса, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және тағы басқа. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, қазақ тілі)**	*жасау қабілеттерін дамыту.* *Құрал-жабдықтар: күлтелері алынатын жасанды гүл, қызыл және сары текшелер.* *Тәрбиеші ойынның әртүрлі нұсқаларын қолданады. Балалардың әрқайсысы гүлдің күлтесін жұлып алып, іштерінен тілек тілейді. Егер баланың тілегі өзінің жеке басына байланысты болса, балаға сары текше беріледі, егер тілегі әлеуметтік маңызға ие болса – онда қызыл текше беріледі. Ойынның соңында барлық текшелерді жинап алып, топтағы адамгершілік тәрбиесінің даму деңгейін анықтауға болады (бірақ оны балалармен талқылауға болмайды) және балаларға қандай тілектің ұнағанын, оның не себепті ұнағанын талқылауға болады.*	**бе?»** *https://youtu.be/sdMwvuy03tQ*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Жомарт қораз". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; еденде тұрған тақтаймен өрмелеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын үйрету. **"Қоян" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қоянның қимылдарын келтіруді үйрету (жүгіру, секіру, сәбізді жеу). **Тіл дамыту** "Қораз ойыншығымен танысу". Мақсат-міндеттері. Балаларға үй құстарының сыртқы кескін-кейпі және тіршілік ерекшеліктері	**Дене тәрбиесі** "Қораз секілді қанат қағайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дауысын тыңдату. **"Еңбектейік, қане біз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жалауға дейін еңбектеп баруды үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет**	**Музыка** "Жомарт түлкі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге деген ықыласын арттыру; әнді тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауды үйрету; музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. Балалардың әнді тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілеті мен музыка жетекшісіне ілесе ән	**Дене тәрбиесі** "Өрмелейік, қане біз". Мақсат-міндеттері. Балаларда еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру техникасын бекіту. **"Өрмекші секілді өрмелейік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кеглиге дейін өрмелеп баруды үйрету. **« Бірге зерттейік» (математика негіздері)** Түйсіну және көру арқылы дөңгелек пішінді заттардың қасиетін зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте	**Қазақ тілі** "Күзгі жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде жаңбыр түрлерінің атауларын атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен жаңбырдың жауғанын, жапырақтардың түсуін білдіретін сөз тіркесін құрауды үйрету. **«Жалғастырып айт» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздігінде етістіктерді белсендіруді жалғастыру. **Үстел үсті театры "Жеті лақ пен қасқыр" ертегісі** Мақсат-міндеттері. Балаларға

	жөнінде мағлұматтар беру, ойыншықты сипаттау және ол туралы әңгімелеу тәртібімен таныстыру. **"Құстарды аулаға жинайық?"** Мақсат-міндеттері. Құстардың атауын қазақ тілінде дұрыс атауға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **«Үй құстар»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттері:«Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру	***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Нұрын төккен күн сәулесі» тақырыбында балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер: Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дөңгелек пішінді күнді бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан күн сәулелерін жүргізу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып күнді мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, күн бейнесін жасау, содан соң қағазға жапсыру. Құрастыру іс-әрекеті бойынша бейнелеу техникасын саусақпен, алақанмен күн бейнесін бейнелеу	айту қабілетін дамыту. **"Жомарт түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттері.Бірлесіп ойын ойнауды үйрету, қимыл шапшаңдығын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет «Жомарт түлкі»** Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* орманда себетпен жидектер жинаған түлкінің ақ қағаз бетіне бастырылып шығарған суретін қылқаламмен ьбояйы *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар жидектерге қарап жидектерді мүсіндейді. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар ақ қағаз бетіндегі себеттерге қиылған жидектерді көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* себетті балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; **"Мозаика" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып өз орнына орналастыруды үйрету; тапқырлыққа баулу. **(танымдық дағдылар, құрастыру)**	сақтау, қабылдау қабілетін дамыту ***Қауіпсіздік сабағы «Бала қауіпсіздігі-басты назарда»*** *Тапсырмалар: үйде орын алуы мүмкін қауіпті жағдайлар туралы түсініктерді бекіту, күнделікті өмірде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету; есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту; жәбірленушіге жанашырлықпен қарауға тәрбиелеу.* *Материал:* *үйде қауіпті жағдайда тұрған балалардың суреттері.* ***Қауіпсіздік ережелері*** ***https://youtu.be/oCPp_7Rbrao***	үстел үстінде ертегі кейіпкерлерін көрсету арқылы әңгімелеп беру. **(көркем әдебиет)** **Ертегі соңында балаларды шығармашылық орталықтарына шақыру.** Балалар қалаулары бойынша аспазшыға қажетті заттарын жасауға мүмкіндік беру және қалаулары бойынша ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған қасқырдың немесе лақ, ешкілердің суретін бояды. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балаларға ермексаздан лақтарды мүсіндеуге үйрету. Балалар ересектердің көмегімен лақтарды мүсіндейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* ешкінің жинаған азығын салатын қорап жасайды. Балаларға кірпіш құрылыс материалынан қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру. **Құрылыс нәтижесімен ойнату. (тіл дамыту)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімім мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**«Күзгі саябаққа серуен»** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл аудару, бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратуды үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). ***Ұлттық ойын*** ***«Қыз қуу»*** *Балалар арасынан бір ер бала, бір қызды (ағаш атпен) қуады. Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені.*	**Қарға мен сауысқанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға ұқсаматынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы.** **(дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу,	**Аққайыңды бақылау** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерді бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш. Оның ақ түсті қабығы ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді, оның гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап жерге түседі. Суретшілер қайыңның суретін салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктер мен ұсақ бұталардан тазарту. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдаландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,	**"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем сөз, дене тәрбиесі)* Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** ***Ұлттық ойын*** ***Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды* *Ақсерек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* *Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір*	**Бұлттарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту - бұлттар неге ұқсайды. **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.** **(дене тәрбиесі, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарын баспау үшін, биіктеу жерлерге (тастар,

	Кейде қызды 2 бала да қуады, қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа,ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынын арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар қояндар болады. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар екен?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды алыстан бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынған жерлерінен ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, өз орындарына доптан жылдам қашып баруға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойынның қауіпсіздігін қадағалайды. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)**	*баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді.* **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша шеңбердің біресе бір жағына, біресе екінші жағына жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін**	бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс істеу біліктілігін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.

			Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге дағдыландыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауды үйрету. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету дағдысын қалыптастыру.	**жетілдіру.**	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар түскі астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап-қунап алайық. Ұйқымызды ашайық "Самал жел" (ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, бастарын сәл көтеріп, жел соққанын көрсету) "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі". Ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" (тізені құшақтап жату, аяқты құшақтап денемен алдыға және артқа қарай тербелу) **(дене тәрбиесі, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар бесін астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс				

	отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну. Құралдар: қапшықтың ішінде суреттер (нан, су, шам, батарейка). Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады. • Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады. • «Нанды тастамаймыз». • «Суды кранды жауып үнемдейміз». • «Электрді артық жақпаймыз».* **"Бауда, әлде бақшада?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністер мен жемістердің қайда өсетінін атап айтқызу, ажырата білуге үйрету. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** **Қоршаған ортамен танысу** "Аспаз". Мақсат-міндеттері. Балалардың аспаз еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту; аспаз еңбегі туралы түсінік бере отырып, аспаз құралдарының аталуын жатқа айтуға үйрету. «Аспазшы» тақырыбында балалар қалаулары бойынша аспазшыға қажетті заттарын жасауға мүмкіндік беру және қалаулары бойынша ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	***«Түрлі - түсті гүлдер»*** *Ойынның мақсаты: дұрыс таңдау жасай білуді, құрдастарымен ынтымақтастықта жұмыс жасау қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтар: күлтелері алынатын жасанды гүл, қызыл және сары текшелер. Тәрбиеші ойынның әртүрлі нұсқаларын қолданады. Балалардың әрқайсысы гүлдің күлтесін жұлып алып, іштерінен тілек тілейді. Егер баланың тілегі өзінің жеке басына байланысты болса, балаға сары текше беріледі, егер тілегі әлеуметтік маңызға ие болса – онда қызыл текше беріледі. Ойынның соңында барлық текшелерді жинап алып, топтағы адамгершілік тәрбиесінің даму деңгейін анықтауға болады (бірақ оны балалармен талқылауға болмайды) және балаларға қандай тілектің ұнағанын, оның не себепті ұнағанын талқылауға болады.* **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Жемістер мен көкөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларға жомарт күз туралы түсінік бере отырып, күзде өсетін көгөністер және жемістер туралы білімдерін кеңейту; көгөністер мен жемістерді ажыратып атау дағдыларын жетілдіру; бақша өсімдіктерін өсіру, оларға күтім жасауға	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Үйдегі қауіпсіздік» Электр құралдары: Мақсаты: электр құралдарымен абай болуды үйрету. Әдісі: ойыншықтар, суреттер • Балалар электр розеткасына қол тигізбеуі керек. • Шам, үтік, шәйнек сияқты заттарға жолатпау.* **Математика негіздері** "Дөңгелек жемістер мен көгөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну және көру арқылы дөңгелек пішінді заттардың қасиетін зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. ***«Ақша жинақтайтын сандықша» дидактикалық ойын*** *Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды. (қаржылық сауаттылық)*	***«Ақша жинақтайтын сандықша» дидактикалық ойын*** *Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды. (қаржылық сауаттылық)* **Шығармашылық іс-әрекет** "Апельсиндер". Балалар қалаулары бойынша аспазшыға қажетті заттарын жасауға мүмкіндік беру және қалаулары бойынша ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* **б**алаларды қылқалам арқылы қызыл сары түсті дөңгелек пішінді апельсиндерді, тіктөртбұрышты пішінге бір сапқа қатарымен салуды үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша балалар* ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **«Жеміс пен көкөніс» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер:Балалардың түсінігіндегі күз сыйлары туралы, көгөністер мен жемістердің ерекшеліктері мен өсетін жері туралы білімдерін кеңейту; жемістердің бау-бақшада, көгөністердің бақшада өскенін айтқызып, күз сыйларына қатысты көркемсөзді мәнерлеп оқуды пысықтау. Балалардың жемістер мен көгөністерді ортақ белгілер бойынша бөлу, біріктіру біліктерін жаттықтыру; тақпақ шумақтарын мәнерлеп айтқызып сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ақыл-ой мен еске сақтау қабілетін дамыту. Тақырыпта айтылатын адам еңбегін қадірлеуге үйрету, зеректікке, белсенділікке тәрбиелеу. **"Көкөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(тіл дамыту)** **Музыкадан ойын жаттығу** "Күз желі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге ықыласын арттыра отырып, әнді тыңдағанда сөздік мазмұнын түсіну қабілетін

	Сурет салу бойынша балаларды әртүрлі пішіндегі заттарды қылқаламмен салуды үйрету. *Мүсіндеу бойынша*кесектердіалақандарын ыңарасындадомалату,есу,жаютәсілдеріарқылы заттардымүсіндеу. *Жапсыру бойынша* ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайымэлементтерімен безендіру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **Дидактикалық ойын: "Тағам түрлерін ата".** Мақсат-міндеттері. Тағам түрлерін қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету. **(қазақ тілі, тіл дамыту)**	қызығушылықтарын қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. **"Төртіншісі артық" танымдық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністерді тануға, байқампаздыққа дағдыландыру. **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** **"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. **(математика негіздері)** **Тақпақ жаттау** **Қ. Шарғытбаев** **«Күзгі жапырақтар». (көркем әдебиет, қазақ тілі)** Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап.	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету. Барысы: педагог балаға жыл мезгілін атайды да таңбалауышты береді. Бала жыл мезгілінде болатын табиғат құбылысын атайды да, таңбалауышты келесі балаға береді. Таңбалауышты алған келесі бала жыл мезгілінің екінші ерекшелігін атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **«Табиғатты аялап жүрсің бе?»** *https://youtu.be/sdMwvuy03tQ*	отырып апельсинді мүсіндеуге үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша апельсинді тауып белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру Құрастыру іс-әрекеті бойынша қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын мақтаны немесе ермексазда таңдап, себеттегі апельсин бейнесін жасау дағдыларын қалыптастыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **"Күнге не ұқсайды?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Мнемокарта бойынша дөңгелек пішінге ұқсас заттарды қазақ тілінде дұрыс атауды дағдыландыру. **(математика негіздері,тіл дамыту, қазақ тілі)**	қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілетін дамыту; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. **«До – ре – ми» ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажыратуды үйрету. Тыңдау қабілеттерін арттыру.
Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу. (тіл дамыту)** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық,	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу. (қазақ тілі, тіл дамыту)** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**"Үздіксіз ізде" (іздеу).** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру Күз мезгілі туралы тақпақ	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға жаттықтыру. **«До – ре – ми» ойыны. (музыка)**	**"Үздіксіз ізде" (іздеу).** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру

	Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.		жаттау. ***(тіл дамыту, көркем әдебиет)***	Мақсат-міндеттері. Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажыратуды үйрету. Тыңдау қабілеттерін арттыру.	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**«Күзгі саябаққа серуенді бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратып үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Лақтыр да, ұстап ал" (2-3 рет ойнатылады).**	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айтуға машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-	**Аққайыңды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерін бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш, ол ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап, жерге баяу түседі. Суретшілер қайыңды суретке салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктерді, ұсақ бұталарды жинау. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдыландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуын жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз, дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр, Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу.	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту, бұлттар неге ұқсайды. **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. (дене тәрбиесі, тіл дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа

	Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттығу. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қол бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және	**(дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар" қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.**	Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықты баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір жаққа, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен	тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарды баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұруы тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен істеу біліктілігін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

		құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындау мүмкіндіктерін жетілдіру.**	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: "Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру".	Балалардың отбасында не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес. "Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы".	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін,	**28.10-31.10.2025 ж.**
	«Адал азамат»

айды, жылды көрсету)	Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ» АЙЫ				
Апта күндері		***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Отаным-алтын бесігім!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Неліктен балалар әртүрлі?" тақырыбында әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру. ***Ата-аналарға кеңес: • Балаларыңызға ұлттық тағамдардың шығу тарихын әңгімелеп беріңіз.*** *• Мүмкіндік болса, бірге бауырсақ пісіріп, жент жасап көріңіз. • Баланы ұлттық асқа қызықтырып, оны құрметтеуге үйретіңіз. • Ұлттық тағамдарды тек мерекеде емес, күнделікті тұрмыста да қолдануға тырысыңыз.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүрту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға үйрету.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулап, құрғатыңдар, лас болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.
		ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. *ҚР Әнұранын шырқау.* ***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* **"Құс қайда?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қыстайтын құстар мен қоныс аударатын құстарды тану, оларды дұрыс атай білу қабілеттерін қалыптастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** **"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** **(қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту,**	***Қауіпсіздік сабағы*** *Көшедегі қауіпсіздік* *Ойын-сауық орындарындағы қауіпсіздік және өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру* **"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады,	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***«Елімнің туы»*** *Мемлекеттік ту туралы мағлұмат беру**; асықтан тудағы бүркіт бейнесін құрастыруға** *үйрету; саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру; балалардың тілін дамыту және сөздік қорын молайту. Қазақтың ұлттық мәдени құндылықтарын құрметтеуге тәрбиелеу.* **Саусақ жаттығуы.** **(тіл дамыту)** Мақсаты: балаларды қимылдарды мәтін жолдарына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, елестету, ойлау	*Жер-Ана, саған мың алғыс,* *Сыйлайсың бізге қуаныш.* *Жазда, күзде, қыста да,* *Көркемсің көктем тұста да!* *Шеңберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады.* ***(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі***) ***Қауіпсіздік сабағы*** *Көшедегі қауіпсіздік* *Ойын-сауық орындарындағы қауіпсіздік және өзін-өзі ұстау ережелері.* *Сюжетті суреттер қарау* **"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны.** **(қоршаған әлеммен таныстыру,** **тіл дамыту)**

		математика негіздері) Мақсаты: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады.	Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **"Лото "Құстар"" үстел ойыны.** Мақсаты: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша.	қабілетін дамыту. Шаршы бұрышын құрайық, Саусақ ұштарын қосайық. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Төрт бұрыштар жиналып, Бір пішінге құрылды. .	Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстарды суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу. **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары.
Таңертенгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына				

	Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну.* *Құралдар: қапшықтың ішінде суреттер (нан, су, шам, батарейка).* *Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады.* *• Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады.* *• «Нанды тастамаймыз».* *• «Суды кранды жауып үнемдейміз».* *• «Электрді артық жақпаймыз».*	**"Біздің жердің құстары" дидактикалық ойыны**. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту***)** Мақсаты: балаларға біздің жердің қыстайтын және жыл құстары, олардың әдеттері, сыртқы түрі, қоректенуі, тіршілік ету ортасы туралы жалпылама түсінік қалыптастыру; құстарды сыртқы түріне қарай ажыратып, суреттерден таба білуге үйрету; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	*Отан – біздің ең үлкен анамыз. Әркім Отанына көрсеткен қызметіне жылу дәметпеуі тиіс. Ол – оның азаматтық борышы. (Мұхтар Шаханов)* *«Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында әңгімелесу* **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; *«Менің Отаным» әңгімелеу «Отан» әр адамның туып-өскен жері, атамекені екенін түсіндіру.Отан туралы әңгімелеп айтуға үйрету. Туған жерді құрметтеуге тәрбиелеу*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене тәрбиесі** "Жомарт қораз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; еденде тұрған тақтаймен өрмелеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысына үйрету. "Қоян" қимылды ойыны. ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*	**Музыка** "Торғай". Мақсаты. Балалардың әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы, тембрі туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін және зейінін дамыту; музыка әуенімен би қимылдарын үйлесімді орындауға дағдыландыру. "Тоқылдақ" ойыны. **Шығармашылық жұмыс** «Қораз» тақырыбында балалар қалаулары бойынша ***(сурет салу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған қораз бейнесін әр түрлі түсті пайдалана отырып бояу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*	**Дене тәрбиесі** "Торғай секілді секіреміз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру іскерліктерін жетілдіру; алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдыларын бекіту. "Допты қуып жетіңдер!" қимылды ойыны. **Шығармашылық іс-әрекет** "Торғайды жаңбырдан жасырайық". *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* бұлттың және жаңбырдың суретін салуға үйрету. Дөңгелек пішінді (бұлттар, жаңбыр) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу және жапсыру кіріктірілген іс-әрекеттері*	**Қазақ тілі** **«Құстар-біздің досымыз»** **Мақсат-міндеттер:** Қазақ тілін тыңдау, оны түсіну, қабылдай алуды үйрету. Құстар туралы түсінік беру. Жұрнақ мен жалғауды дұрыс қолдануды үйрету. Артикуляциялық аппаратын, дыбысты есту қабілетін, сөйлеуін, диалог құру, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Сөз тіркестерін, тілдерін, дыбыстарды нақты айту қабілетін дамыту;сөздерді және өзара байланыста тұрған сөз таптарын білдіретін сөздерді (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер) түсінуді үйрету; жай сөйлемдер құрастыруды үйрету. **Тіл дамыту** "Ұшты-ұшты жаттығуы. Тілдің

		Шығармашылық жұмыс «Торғайға ұя» тақырыбында балалар қалаулары бойынша *(жапсыру, сурет салу,мүсіндеу)* іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Балалар торғайға арнап ұя жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*тұтас қағаз бетіне бейнені орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Сурет салу кезінде қарындашты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету *Мүсіндеу бойынша* сазбалшықты бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*қиылған дайын пішіндерден ұя жасап, дайын болған бейнені желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрылыс материалдары мен өзге, екіге бүктемеленген қағаздан құсқа ұя жасауға үйрету; білеулерден еден, кірпіштерден қабырғаларды қалап, қағаз жолағын екіге бүктемелеп, шатыр қойып, құрастыруда дағдыландыру; кірпіштер мен білеулердің жазықтықта орналасу амалдарын бекіту ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	үлкен бөлігінен – денесін сопақша етіп жасау үшін домалатып, алақанға салып басамыз, ал құйрығын бармақпен шымшып созамыз. Балалар педагогтың көрсетуімен үлгі суретке қарай отырып, мүсіндейді. Қораздың құйрығына қауырсындарды қояды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қоразды түрлі түсті қағаздан қиылған пішіндерден құрастырып жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* үй құстарына қоршау жасайды ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.*	*бойынша* баалаларды қағаз бетіндегі дайын торғай пішіні үстіне бұлттан төмен қарай "аққан" тамшыларды жапсырып немесе тамшыларды ермексаздан жасап жаңбырлы күні шатыр астында отырған торғай туралы сюжеттік бейне жасауға үйрету. Құрастыру іс-әрекеті бойынша **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** **(құрастыру)** Мақсаты: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды дағдыландыру; балалардың қабылдауын, байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту ***«Көңілді хоровод»*** *Мақсаты: досының эмоционалды жағдайын байқауға үйрету, досына көмектесуге деген тілегін қолдау. Балаларға құрдастарының бірі ренжіген жағдайда оны назардан тыс қалдыруға болмайтынын, ортақ әрекетке тарту керектігін түсіндіру.* *Балалар топ бөлмесінде хоровод ойнап жатыр, тек бір бала оларға қосылмай, шетте тосырқап, қарап тұр.* *Педагог балаларға сұрақ қояды: неліктен бала ойынға қосылмай, ренжіп тұр?* *Балалар жауап бере отырып, өз пікірлерін айта алады: ол бала бәріне кедергі келтірген шығар, сондықтан оны жазалап, ойыннан шығарды. Иә, бұл бала жағымсыз мінез-құлық танытқаны үшін өзі кінәлі шығар дей отырып, балалардың мұндай пікірлеріне педагог назар аудару қажет, мүмкін балалар оны ойынға шақырмаған соң ренжіп*	дыбыстық мәдениеті. [ш] дыбысы." Мақсаты. Балаларды [ш] дыбысының айтылу мәдениетіне үйрету; әңгімелесу, ойындар барысында жыл құстарының атауын атап, күз мезгілінде жылы жаққа ұшу құбылысы жөнінде мағлұматтар беру. *Күз мезгілінің сұр, құбылмалы кезінің көрінісін білдіретін әуенжазбасы қосылады.* **Үйректер" қозғалмалы жаттығуы.**. Үйректер балпаң-балпаң басады. Үйрекше балпаңдап, шағын адыммен бір бағанда, педагогтің соңынан орташа темпімен жүреді. Үйрек жүрісіне еліктеу. **Шығармашылық жұмыс** «Үйрек» Үй құстарының тіршіліктері туралы түсініктерін кеңейту. Үй құстарының пайдасы туралы мағлұмат беру. Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** Сурет салу іс-әрекеті бойынша *дәстүрден тыс алақанмен сурет салу дағдыларын қалыптастыру* *Мүсіндеуіс-әрекеті бойынша* Үлкен бөлігінен – денесін

				тұрған шығар. (адалдық әліппесі)	сопақша етіп жасау үшін домалатып, алақанға салып басамыз, ал құйрығын бармақпен шымшып созамыз. Балалар педагогтың көрсетуімен үлгі суретке қарай отырып, үйректі мүсіндейді. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* «Көгалдағы балапан» жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* үйректерге арнап ұя құрастырады. Суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен		**Құстарды бақылау (көгершін).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсаты: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін	**Құстарды бақылау (қарлығаш)**. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсаты: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға	**Құстарды бақылау (торғай).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсаты: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова.	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту)* Мақсаты: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан

		тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** Мақсаты: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат"**	қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті: гүлді баптау, топырағын қопсыту.** Мақсаты: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай,	**"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою.	ауаны тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз ағашыңды тап» қимылды ойыны.** Мақсаты: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу ***Ұлттық ойын*** ***Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды* *Ақсрек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* *Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді.* **Еңбек әрекеті: өскіндері суару.** Мақсаты: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**

		жаттығуы. Мақсаты: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**	жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсаты: дәлдікке,ептілкке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.** Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету**.** **Балалардың еркін ойындары.**	
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімдерін жүйелі шешуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу; **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық" (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс, әдеп ережесі. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***«Көңілді хоровод»*** *Мақсаты: досының эмоционалды жағдайын байқауға үйрету, досына көмектесуге деген тілегін қолдау. Балаларға құрдастарының бірі ренжіген жағдайда оны назардан тыс қалдыруға болмайтынын, ортақ әрекетке тарту керектігін түсіндіру.* *Балалар топ бөлмесінде хоровод ойнап жатыр, тек бір бала оларға қосылмай, шетте тосырқап, қарап тұр.* *Педагог балаларға сұрақ қояды: неліктен бала ойынға қосылмай, ренжіп тұр?* *Балалар жауап бере отырып, өз пікірлерін айта алады: ол бала бәріне кедергі келтірген шығар, сондықтан оны жазалап, ойыннан шығарды. Иә, бұл бала жағымсыз мінез-құлық танытқаны үшін өзі кінәлі шығар дей отырып, балалардың мұндай пікірлеріне педагог назар аудару қажет, мүмкін балалар оны ойынға шақырмаған соң ренжіп тұрған шығар. (адалдық әліппесі)* *«Жанды және жансыз табиғат» «Жалғасын тап» ойыны* *Жансыз табиғат жұлдыз (ай, жұлдыз, тас, ауа, күн)* *Жанды табиғат ағаш (гүл,құс,өсімдік* **(экологиялық мәдени дағдылар)** **Көркем әдебиет** "Құстар неге сөйлемейді?" Мақсаты. Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыра отырып, құстардың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру;	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Қарлығаш". Мақсаты. Балаларды қарлығаштың сыртқы келбетімен таныстыра отырып, қарлығаш туралы түсініктерін кеңейту; қарлығаштың тіршілігін бақылау қабілетін қалыптастыру; жыл құстары туралы түсінік беру. Қарлығаш туралы көркем сөздер арқылы балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен ойлау қабілетін және тануға, білуге деген құштарлығын дамыту. "Қандай құс?" дидактикалық ойыны. ***«Дүкен» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *балаларда өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу, айналасындағы адамдармен қарым-қатынас жасауға ынталандыру. Еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу.* ***Материал****: дүкенге арналған атрибуттар: ақша, тауарлардың бағалары, чектер, көкөністер мен жемістердің муляждары, ойыншықтар.* *Барысы: 1-нұсқа. Балаларға дүкеннің атауын ойлап табу, дүкенде не сатылатыны және дүкеннің ашылуы туралы жарнама ойластыру ұсынылады. Балалар жарнамалардың суретін салады және ұсынады. (қаржылық сауаттылық)* **"Үш аю" ертегісін баяндау. (көркем әдебиет,қазақ тілі)** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап	***Қауіпсіздік сабағы*** *Көшедегі қауіпсіздік* *Ойын-сауық орындарындағы қауіпсіздік және өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру, әңгімелесу.* **«Ұшты-ұшты» жаттығуы.** **Тілдің дыбыстық мәдениеті. [Ш] дыбысы.** Мақсат-міндеттері:Балаларды [ш] дыбысының айтылу мәдениетіне үйрету; әңгімелесу, ойындар барысында жыл құстарының атауын атап, күз мезгілінде жылы жаққа ұшу құбылысы жөнінде мағлұматтар беру. Балалардың [ш] дыбысын оңаша, сөз құрамында анық айтудағы артикуляциялық мүмкіндіктерін жетілдіру; фонематикалық есту қабілеттерін қалыптастыру; есте сақтау мен ой-өрісі қабілетін дамыту. Күз мезгілінің өзгерістеріне, жыл құстарының дыбыстарына, тіршілігіне деген байқағыштық сезімін тәрбиелеу.Тақия тастамақ Бұл ойын балаларда тапқырлықты, тез реакция мен алғырлықты дамытады. Ойын ережелері: Қолында бас киімі бар жүргізуші қатты дауыстап: " ***Ұлттық ойын*** ***Тақия тастамақ.*** *Шеңберге отырайық!» айтады. Қатысушылар шеңбер болып отырады. Осы уақытта жүргізуші асықпай шеңберді айналып жүріп, тақияны ойыншылардың біріне кигізеді. Сөйтіп ойыншылар жүргізуші отырған жерге дейін бір рет айналады. Ал тақияны тапқан*	**Математика негіздері** "Ақ үйрек, сары үйрек". Мақсаты. Балалардың "зат біреу немесе көп" деген өлшем бірліктерін, сол және оң жақты, түстерді ажырату іскерліктерін жетілдіру, құстарды топтастыру, бөлу операцияларын пысықтау; есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ойды дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Балапанды тауып алайық". ***«Дүкен» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *балаларда өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу, айналасындағы адамдармен қарым-қатынас жасауға ынталандыру. Еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу.* ***Материал****: дүкенге арналған атрибуттар: ақша, тауарлардың бағалары, чектер, көкөністер мен жемістердің муляждары, ойыншықтар.* *Барысы: 1-нұсқа. Балаларға дүкеннің атауын ойлап табу, дүкенде не сатылатыны және дүкеннің ашылуы туралы жарнама ойластыру ұсынылады. Балалар жарнамалардың суретін салады және ұсынады. (қаржылық сауаттылық)* **"Құстарды сұлбасы бойынша таны" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен**

		ертегіні тыңдау кезінде әр құстың өзіндік қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдай білуге үйрету. "Жыл құстарын тап" ойыны. . **"Жұмбақтардың шешімін табу". (қазақ тілі)** Мақсаты.Құстарға байланысты жұмбақтар жасыру, балалардың ойлау қабілетін дамыту.	беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету	*ойыншы жүргізушіні қуып жетуге және оған бас киім киюге тырысады.* **Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Балапанды тауып алайық".** **(математика негіздері)** Балалардың ұғымындағы «біреу» немесе «көп» өлшем бірліктерін, «сол жақ» және «оң жақ» туралы түсініктерін тиянақтау;	**таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: балалардың қыстайтын және жыл құстары туралы білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тани білуге машықтандыру. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс		Артикуляциялық жаттығулар. **(қазақ тілі)** Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	**"Тәулік бөліктері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. **(математика негіздері)**	Бала тілін дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** "Сауысқан" (ел аузынан) Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.	Жаңылтпаштар айтқызу. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** Атам бақ аралады, Ағам тал аралады. Асан көл жағалады, Асыл ат тағалады. Шырағым шұбат іш, Шұбатты сұрап іш. Шұбатты ішпесең, Бітпейді бұла күш.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Допты домалат", "Құрсауды дөңгелет" (3-4 рет ойнатылады).				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	"Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.	"Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу.	"Отбасымен серуендеу" атты тақырыбында көрме ұйымдастыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*

Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**03.11-07.11.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ӘДІЛДІК ЖӘНЕ ЖАУАКЕРШІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Әділдік пен жауапкершілік-біртұтас ұғым!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланың өзін-өзі бағалауы" тақырыбында әңгімелесу. *Ата-анаға кеңес:Аттың балаға пайдасы* *1. Дене дамуына: • Атқа міну – денені тік ұстауға, бұлшық етті шынықтыруға көмектеседі.* *2. • Тепе-теңдікті сақтауды үйретеді.* *3. • Омыртқа мен буындарға пайдалы (гиппотерапия әдісі қолданылады).* "Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Бөлме өсімдіктерін суару.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауды үйрету. экологияляқ мәдени дағдылар)*	***Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.*** *Мақсат-міндеттері. Балыққа қамқорлық жасауға дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылық таныту. (экологияляқ мәдени дағдылар)*	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіп сақтауға ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюды үйрету.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруді үйрету.
	Қ.Р.Әнұраны ***Қауіпсіздік сабағы*** *Топтағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік беру, әңгімелесу*	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Әуе шары** ***Жүнді дөңгелек пішін түрінде***	***Қауіпсіздік сабағы*** *Топтағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік беру, әңгімелесу* **Саусақ жаттығуы",** **"Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр:	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)***	***Қауіпсіздік сабағы*** *Топтағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік беру, әңгімелесу* ***«Күй күмбірі»"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай

	«Үнемді тұтыну» ***«Не жетіспейді?»*** *Мақсаты: қоршаған ортадағы дұрыс жағдайды табуға үйрету.* *Құралдар: суреттер (қол жуып тұрған бала, бірақ сабын жоқ; шам жанып тұр, бірақ күндіз).* *Барысы: • Балалар суретке қарап, не дұрыс емес екенін айтады.*	***орауды үйрету. Жүнді созу әдісін қолдану қабілетін бекіту.*** Шыдамдылыққа, дәлдікке тәрбиелеу. **"Ұшады, жүзеді, жүреді" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(тіл дамыту)**	*Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.* **"Геометриялық пішіндерден автобусты құрастырамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың қиялын, шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог геометриялық пішіндерді қолдана отырып, балаларға көлік түрлерін құрастыруды ұсынады. **(математика негіздері, құрастыру)**	отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; **"Сипаттама бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қиялын, сөйлеу қабілетін дамыту. Барысы: педагог бір баланы шақырады, оған сурет береді және онда қандай көлік бейнеленгенін сипаттауды ұсынады, бірақ атауын атамайды. Қалған балалар оны сипаттамадан анықтайды. Сипаттамасы бойынша таныған бірінші бала келесі суретті алып, басқа балаларға жасырады. Ойын жалғасады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»***				

	Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көлік түрлерімен таныстыру.** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерінің таңбалауыштарын таңдатып, сол бойынша 4 топқа бөліп, әр топпен ұйымдастырылған іс-әрекетін ұйымдастыру. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Мақсат-міндеттері. Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру, танымдық дағдылар)**	**"Трактордың бөлшектерін тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог балаларға трактор суретінің бірнеше бөлшектерін береді, сол бөлшектерді мұқият қарап отырып, трактор құрастырады. **(танымдық дағдылар, құрастыру)**	Жерде жүретін көлік туралы әңгімелесу. *Көлік жүргізушісінің жауакершілігі туралы әңгімелесу* **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Не жетіспейді?»*** *Мақсаты: қоршаған ортадағы дұрыс жағдайды табуға үйрету.* *Құралдар: суреттер (қол жуып тұрған бала, бірақ сабын жоқ; шам жанып тұр, бірақ күндіз).* *Барысы: • Балалар суретке қарап, не дұрыс емес екенін айтады.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Машина зырылдап жүреді". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен бір орында жеңіл секіру дағдысына үйрету. **"Мысық пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ереже бойынша ойнауды үйрету. Жылдам жүгіру дағдысын дамыту. **Тіл дамыту** "Саяхатшылар ойыны. Дауыссыз [т],[д] дыбыстары."	**Дене тәрбиесі** "Рулімізді бұрайық". Мақсат-міндеттері. Балаларда сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын қалыптастыру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу дағдыларын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** "Пойызбен саяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларда көліктер мен пойыз туралы түсініктерін қалыптастыру, пойыздың бірнеше вагоннан тұратыны, вагонда бірнеше терезе болатыны туралы	**Музыка** "Көңілді машина". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адымдау жаттығуларын үйлесімді орындауды үйрету; музыкалық аспапта (бубен) ойнау қабілетін дамыту. **"Доп неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойынды ереже бойынша ойнауды, таңбалауыштарды жылдам жинауды үйрету. **"Көлік" ойыны.** Педагог: - Балалар, бәріміз бірге "Көлік" ойынын ойнайықшы? Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Дене тәрбиесі** "Зу-зу етіп көшеде". Мақсат-міндеттері. Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрттағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Алаңда бір-біріне соқтықпай жүгіруді үйрету. **"Машина" ойыны. (музыка)** Балаларды шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып, машинаның қалай оталатынын, қалай жүретінін, қалай дыбыс	**Қазақ тілі** "Жолға дайындал ..." Көліктер. Түстер әлемінде." Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде көлік түрлерінің атауларын, негізгі түстерін тыңдап, атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен көліктердің жүру амалдарын білдіретін сөз тіркестерін құруға, зат есіммен сын есімдердер сөз тіркесін құруға жаттықтыру. "Кел, сәлемдесейік!" жаттығуы. Көліктер туралы әңгіме. "Сенде не бар?" жаттығуы. "Қонақтар немен жетті?" сергіту сәті. "Не артық?" дамытушылық ойыны.

	Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің буындарының құрамында [т], [д] дыбыстарын айту тәртібімен таныстыру; көліктерді атай отырып, негізгі қимылдау қасиеттерін баяндауыш сөзімен сипаттауда машықтау. **Артикуляциялық жаттығу. «Ұшақ әні». (музыка)** **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Бағдаршам» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер: Көше,жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсінік беру жұмыстарын жалғастыру.Бағдаршам қызметімен таныстыру. Балалардың қоршаған әлем заңдылықтарына деген қызығушылығын дамыту, байқампаздыққа, бейнелеу іс-әрекетіне деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу бойынша* балаларды фломастерлермен тіктөртбұрыш пішініне белгілі тәртіпте бағдаршам түстерін құрайтын үш түсті дөңгелектерді салуға үйрету; бағдаршам туралы мәлімет беріп, жол қауіпсіздігі ережелері негіздеріне үйрету. Фломастермен кез келген түсті	түсініктерді тиянақтау. Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған пойыздың вагондарын үзік сызықтарды қосу арқылы жалғастырып салу дағдыларын дамыту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаздың тұтас бір бөлігін бірнеше бірдей бөліктерге бөліп, алақанда айналдыра илеп, домалақ пішінді мүсіндеу техникасын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, түс пен пішінді қабылдау қабілетін, көз мөлшерін, ақыл-ой мен зейінді дамыту. Өнімді іс-әрекетке, достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар қиылған түрлі-түсті қағаздардан пойыз бейнесін жасап, дайын болған бейнені ақ қағаз бетіне желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар конструкторлармен пойызды құрастырады. **Саусақ жаттығуы. "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ, тоқ! Тоқ-тақ, тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай	шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып, машинаның қалай оталдырылатынын, қалай жүретінін, қалай дыбыс шығаратынын балаларға көрсетеді. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** *Көліктердің табиғатқа, адамзатқа пайдалы және зиянды жақтарын балаларға таныстыру.* ***(экологиялық мәдени дағдылар)*** ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	шығаратынын балаларға көрсетеді. Балалар тәрбиешімен бірге машинаның дыбысы мен қимылдарын қайталайды. Педагог 2-3 баладан тұрғызып, машинаның дыбысы мен қимылдарын пысықтап сұрайды. **"Не жоқ?" жаттығуы.** Балалардың алдына жүк көлігінің бір суретінен беріледі. Әр баланың суретінде көлік бөлшектерінің бірі жеткіліксіз болады. (кабина не шанақ, не дөңгелек) Бөлшектері табақшада жатады. Өз машиналарында не жоқ екенін атайды және қажетті бөлшекті қосады. Жеке жұмыс барысында баладан бөлшек атауын және түсін сұрауға болады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	"Әртүрлі көліктер" рефлексия. ***Дүкен ойыны*** *Мақсаты: Ақша–тауар–төлем ұғымын ойын арқылы көрсету. Материал: Ойыншық көкөністер, жемістер, кішкентай әмиян. Тапсырма: – Дүкеншінің рөлін тәрбиеші алады. – Бала ойыншықты таңдайды. – Тәрбиеші: «Бұны сатып алу үшін ақша береміз»—деп көрсетеді. – Бала ақша береді – ойыншықты алады. (қаржылық сауаттылық)* **Қоршаған әлеммен таныстыру** **"Қарбыз тиелген жүк машина"** Мақсат-міндеттері. Балаларға жүк көлігі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы көлік екені жөнінде білімдерін кеңейту; көліктерді ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру; көлікке күтім жасауға қызығушылықтарын қалыптастыру; жүк машинасының негізгі бөліктерін атауға жаттықтыру; жалпы көліктер туралы ұғым беру. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті*

	дөңгелек салынғаннан кейін, бояу сызығын ортаға қарай түйіршіктеп, дөңгелекті бояу техникасының бірін қалыптастыру; бояуларды ретімен қолдана білу қабілетін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен көру арқылы пішін мен түстерді қабылдауды, зейін мен елестету қабілетін дамыту. *Мүсіндеу іс-әрекеттері* ересектердің көмегімен жасалады. ***Көрсету және түсіндіру.*** 1.Қара ермексаздан бөліп алып, оны қолымызға қыздырып, алақанының тік қозғалысымен тегістеп, цилиндрдің пішінін қалыптастырамыз. Жоғары және төмен есеміз. 2. Сигналдық оттарды түрлі-түсті ермексаздан алақандардың шеңберлі қозғалыстарымен жабамыз. 3.Бағдаршам корпусында сигналдық оттардың орналасу тәртібіне назар аударамыз. Алдымен қызыл шеңбер, содан кейін сары және ақыр соңында жасыл. *Жапсыру бойынша* ақ қағаз бетіне бағдаршам көздерінің орналасу тәртібін ескере отырып желімдеу дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* педагог балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты бағдаршам макетін құрастырып, ортасына үш түсті	кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ұқсап, соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау). Қуынышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(тіл дамыту)**			*бойынша* балалар қарбыздың суретін салып, қылқаламмен бояйды. Қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* жүк машинасына қарбыздарды мүсіндеп жабыстыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* **"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру)**

	қақпақтарды орналастырады..				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.) - Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару үшін.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны.** **(танымдық дағдылар, дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті машинар), рөлдер.	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. **Жұмбақ**. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) **Тақпақ.** - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды).	**Құстарды бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы ақпарат беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты" ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажыратуды үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлігі атауларын немесе кез келген заттың атауларын атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**Өрт сөндіру машинасын бақылау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. ***Ұлттық ойын Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды Ақсрек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* *Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан*

	Ұлттық ойын ***Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды* *Ақсрек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* *Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді.* **Дене тәрбиесі бойынша жеке жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	**"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты!" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.		*қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді.* **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру. **Артикуляциялық жаттығу. «Пойыз әні» (музыка)**

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін сұқ саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін сұқ және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Пантомима ойыны.** **"Көліктер".** Қимылдарды балаларға қайталату: - кеменің суреті - екі алақанды біріктіріп, алға сермеп, толқынды қимылдар жасау; - ұшақтың суреті - жұдырықтарды өз алдында айналдыру, қолдарды екі жаққа созу; - жүк мәшинесінің суреті - рульді	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Көшеде және жолда жүруіп тұру ережелер*** *(мультфильмді көрсету, түсіндіру)* **https://youtu.be/UMVKB4sqULE** **Математика негіздері** "Көліктердің дөңгелектерін	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Не жетіспейді?»*** *Мақсаты: қоршаған ортадағы дұрыс жағдайды табуға үйрету.* *Құралдар: суреттер (қол жуып тұрған бала, бірақ сабын жоқ; шам жанып тұр, бірақ күндіз).* *Барысы: • Балалар суретке қарап, не дұрыс емес екенін айтады.*	**Көркем әдебиет** "Трактор". Мақсат-міндеттері. Балаларды трактор өлеңімен таныстыра отырып, өлеңде кездесетін көркем сөздердің мағынасын түсіндіру; трактордың дыбысын, негізгі қимылдау қасиеттерін сипаттай білуге үйрету.	**Вариативті компонент** **Бала тілін дамыту** "Кітапхана" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды кітапханамен және кітапханашының қызмет ерекшелігімен таныстыру; кітапхананың адам өмірінде алатын маңызы жөнінде білімдерін кеңейту;

	ұстаған тәрізді бұрау қимылдары; - пойыздың суреті - қолдарды жұдырыққа жинап, екі жақта, дөңгелектерге ұқсатып айналдырып қимылдау. **(дене тәрбиесі, тіл дамыту)** **Зерттеу жұмыстары** **Шаршыны зерттеу.** **(математика негіздері)** - Балалар, шаршы дөңгелек емес. Шаршыда бір, екі, үш, төрт, төрт бұрышы бар. - Қайсар, шаршыда қанша бұрыш бар. Санап көрші. Жарайсың! Баланы шақырып шаршының қабырғасын санату. - Балалар, шаршыда төрт қабырғасы бар. Қайсар, қабырғаларды жүргізіп санап көр. Бір, екі, үш, төрт. Төрт қабырғасы бар. Бұл жаттығу кезінде балалар жарты шеңбер жасап орындықтарда отырады. Оқу қызметінің алдында балалардың орындықтарының астына бір шаршы және бір дөңгелек жасанды пішіндер қойылады. - Балалар, өз орнымызда отырып, шаршының шеттерінен саусақпен жүргізіп көрейік. Балалардың шаршы пішінін өз бетінше зерттеуіне мүмкіндік беріледі. - Айсана, бұрыштары бар ма? Қанша бұрышы бар? Көп. Төртеу. Жақсы! - Балалар, мына шаршыларды алдарыңа кілемге қойыңдар. - Енді орындықтың астында жатқан дөңгелек пішінді алыңдар. Тағы да шеттерін саусақпен	жөндейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну және көру арқылы дөңгелек пен шаршыны зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін, ой-өрісін дамыту. ***Дүкен ойыны*** *Мақсаты: Ақша–тауар–төлем ұғымын ойын арқылы көрсету. Материал: Ойыншық көкөністер, жемістер, кішкентай әмиян. Тапсырма: – Дүкеншінің рөлін тәрбиеші алады. – Бала ойыншықты таңдайды. – Тәрбиеші: «Бұны сатып алу үшін ақша береміз»—деп көрсетеді. – Бала ақша береді – ойыншықты алады. (қаржылық сауаттылық)* ***Қимылды ұлттық ойын*** ***Тышқан мен мысық*** *Ойын мақсаты:балаларды шапшаң әрі шыдамды,ұйымшылдыққа үйрету.* *Ойын шарты: Бұл ойынға топ балары бәрі тегіс қатыса алады.Балаларды (қақпа қалың) дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады.Мысық тышқанды қуып ұстап алуы	**Шығармашылық іс-әрекет** **"Дөңгелектер"** Мақсат-міндеттері. Балаларды дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* көлік түрлерінің түсіп қалған дөңгелектерінің суретін салу.Дөңгелек пішінді салу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар әр түрлі көлемдегі пішіндерді көлік дөңгелектерімен сәйкестендіріп орналастырып, содан соң жапсыру. Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* дөңгелегі жоқ көліктерге ермексаздан дөңгелек жасауға үйрету. Ермексаз кесектерінен бөліп алу, жұмсарту, алақан арасында домалату әдістерін дамыту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін*	Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* Ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған трактордың суретін бояу. Тракторды сипаттау, түстерін атау, суретін бояу *Мүсіндеу іс-әрекеті барысында* ермексаздың тұтас бір бөлігін бірнеше бірдей бөліктерге бөліп, алақанда айналдыра илеп мүсіндеу техникасын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, түс пен пішінді қабылдау қабілетін, көз мөлшерін, ақыл-ой мен зейінді дамыту.Қатты картон бетіндегі трактордың үстіне қойып мүсіндеу дағдыларын дамыту. Өнімді іс-әрекетке, достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. *Жапсыру іс-әрекеті барысында* балалар әр түрлі көлемдегі пішіндерді трактор бөліктерін үлгі бойынша сәйкестендіріп орналастырып, содан соң жапсыру. Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.	кітапхананың ережелері мен тәртібі туралы мағлұмат беру. **Зерттеу жұмыстары** **Шаршыны зерттеу.** **(математика негіздері)** - Балалар, шаршы дөңгелек емес. Шаршыда бір, екі, үш, төрт, төрт бұрышы бар. - Қайсар, шаршыда қанша бұрыш бар. Санап көрші. Жарайсың! Баланы шақырып шаршының қабырғасын санату. - Балалар, шаршыда төрт қабырғасы бар. Қайсар, қабырғаларды жүргізіп санап көр. Бір, екі, үш, төрт. Төрт қабырғасы бар. Бұл жаттығу кезінде балалар жарты шеңбер жасап орындықтарда отырады. Оқу қызметінің алдында балалардың орындықтарының астына бір шаршы және бір дөңгелек жасанды пішіндер қойылады. - Балалар, өз орнымызда отырып, шаршының шеттерінен саусақпен жүргізіп көрейік. Балалардың шаршы пішінін өз бетінше зерттеуіне мүмкіндік беріледі. - Айсана, бұрыштары бар ма? Қанша бұрышы бар? Көп. Төртеу. Жақсы! - Балалар, мына шаршыларды алдарыңа кілемге қойыңдар. - Енді орындықтың астында жатқан дөңгелек пішінді алыңдар. Тағы да шеттерін саусақпен жүргізіп қойыңдар. Жарайсыңдар! - Байсал, дөңгелектің

	жүргізіп қойыңдар. Жарайсыңдар! - Байсал, дөңгелектің бұрыштары бар ма? Дөңгелетіп көріңдер. Дөңгеленеді екен. Жақсы! - Мына дөңгелектерді шаршының үстіне салыңдар. Қараңдар, балалар, мен сияқты салыңдар.**ту)**	*керек.Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін,қақпадан тышқанды шығарып діберіп мысықты шығармауға тырысады.Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек.Мысық тышқанды ұстап алса,ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді.* *К\құралдар: мысық,тышқан бетперделері.* **(дене тәрбиесі)**	*қазақ күйін қою* **Саусақ жаттығуы.** **"Бағдаршамдар ұйықтамайды".** Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Бір қарасаң – қып-қызыл, (саусақтарын "ашу және жабу") Екі десе – сап-сары. (саусақтармен "ашу және жабу") Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. (саусақтармен "ашу және жабу") Көзі көп, біреу басы. (сұқ саусақпен бұлғау) **(тіл дамыту)**	*Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар дидактикалық ойын ойнайды **"Трактордың бөлшектерін тап".** Мақсат-міндеттері. Трактор бөлшектерін жинау.	бұрыштары бар ма? Дөңгелетіп көріңдер. Дөңгеленеді екен. Жақсы! - Мына дөңгелектерді шаршының үстіне салыңдар. Қараңдар, балалар, мен сияқты салыңдар.
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(тіл дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі))**	**Санамақтар айтқызу.** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(тіл дамыту,қазақ тілі)**	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің. Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім? Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**	**"Светофор" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл шырағы: "Тоқта, жолдас!" - дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"- дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы:

					"Ал, өте бер!"- дегені. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүред? (Жерде.) - Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны. (танымдық дағдылар, дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті мәшине), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене тәрбиесі)**	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.**	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты!" ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды.	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. "Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді	**Өрт сөндіру машинасын бақылауды жалғастыру. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы

	Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **(дене тәрбиесі)** **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	Мақсат-міндеттері. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.	үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Бақыт дегеніміз - отбасындағы татулық"	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету	"Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз" тақырыбында кеңес.	Ата-аналардың психологиялық-педагогикалық білімдерін	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың танымын және сөйлеуін дамытуға бірыңғай

		гимнастикасы.		жетілдіру.	тәсілді қалыптастыру"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*

Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.11-14.11.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ӘДІЛДІК ЖӘНЕ ЖАУАКЕРШІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Тура биде туған жоқ!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланы ғаламтордың кері әсерінен қалай қорғауға болады?" тақырыбында әңгімелесу. Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы. Ата-аналарға кеңес. "Балалардың танымын және сөйлеуін дамытуға бірыңғай тәсілді қалыптастыру" ***Ата-анаға кеңес: Аттың балаға пайдасы*** ***Психикалық дамуына:*** *• Атпен қарым-қатынас баланы сабырлылыққа, мейірімге тәрбиелейді. • Өзін-өзі сенімді ұстауға, батылдыққа баулиды. • Эмоциялық көңіл-күйді жақсартады.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге тәртіппен қою мүмкіндігін іс-тәжірибеде орындауға дағдыландыру. *(еңбек дағдылары)*	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды ретттеп, тазалық орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. *(еңбек дағдылары)*	***Бөлме өсімдіктерін күту.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), оларды күтіп-баптауға қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.* *(экологиялық мәдени дағдылар)*	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа илудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу. *(еңбек дағдылары)*

				үйрету. *(еңбек дағдылары)*	
	Қ.Р Әнұраны ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Жарық керек пе?»*** *Мақсаты: жарықты дұрыс пайдалануды үйрету.* *Құралдар: суреттер (күндіз терезеден күн түсіп тұр, қараңғы бөлме, теледидарды өшірмей кеткен).* *Барысы: • Тәрбиеші суретті көрсетеді.* *• Балалар «жарықты қосу керек пе, өшіру керек пе?» деп айтады.* ***Ұлттық ойын: «Орамал»*** *Қазақ халқында мектеп жасына дейінгі балаларға арналған ұлттық ойындар да болған.* *Ойынның ережесі: Қатысушылардың біріне түйін болып байланған орамалды жүргізушіге беретін адамды таңдайды. Ойыншылар шеңбер жасап тұрады, ал жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Қатысушылар жүргізушіні айнала бастайды. Ал жүргізуші " Тоқта!" дегенде, ойыншылар шашырап кетеді. Осылайша жүргізуші орамалы бар қатысушыны ұстауға тырысады. Ал орамалы бар ойыншы оны басқа қатысушыға бере алады. Орамалмен ұсталған қатысушы ән немесе айту айтуы керек.* **"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны.**	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Үстел үсті ойыны, мозаика. "Жабайы аңдар".** Мақсат-міндеттері. Олардың мекен ететін жерлері, қоректенуі, пайдасы жайында әңгімелесу. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы «Біл және көшеде жүру ережесін орында»*** *Мақсаты: Балалармен көшеде жүру ережелерін бекіту; бағдаршамның мағынасын қайталау.* *Қолданылатын көрнекіліктер: Қала көшелері сапатталған суреттер.* *Ойын барысы: Тақтада адамдар әр түрлі жағдайда тұрған суреттер ілініп тұрады. Тәрбиеші балаларға оларды қарауға ұсынады. Балалар сол суреттерге қарап, кез-келгенін тандап алып, жол жүру ережесін естеріне түсіріп, не істеуге болатынын, қалай жағдайдан шығуға болатынын айтып береді*	***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…* **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үй және жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Санамақтар айтқызу.** Қасқыр қақты қақпаны. - Ашыңдар, тез! - айтқаны. Сол-ақ екен лақтар- Титтей-титтей шұнақтар Жан-жағына жүгірді, Жасырынып үлгерді. Бірі - төсек астына, Бірі - пештің қасына, Бірі - сәкі астына, Бір - астына кереует, Бірі - тапқыр керемет, Отыр бөшке түбінде, Қанша лақ бар бұл үйде? **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **"Менің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(тіл дамыту)**	***Қауіпсіздік сабағы "Жол белгілерін қою" дидактикалық ойыны.*** *Мақсат-міндеттері. Балалардың жолда жүру туралы алған білімдерін тиянақтау, жол белгілерін айыра білу. Балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.* **"Сипаттама бойынша аңды таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды сипаттама арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **Тақпақ жаттау** Қоян Есек құлақтас Ит сирақтас, Түйе еріндес, Жапалақ көздес, Бұта түбі кеуегі, Кеуегінде көжегі. (**тіл дамыту, көркем әдебиет)** **"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз

	Мақсат-міндеттері. Балаларды үй жануарлары мен төлдерін ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттеп айтуға, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі)** .				атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(құрастыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Қолдағы сабынды көпіртіп сабындау, мұқият шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып,*	**"Сипаты бойынша тану" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды сипаттама	**"Ненің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте	**"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жабайы жануарлардың дауыстары	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-

	жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру	арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) Қоңыр, қыста ұйқыға кетеді, епсіз. (Аю.) Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) Қу, айлакер. (Түлкі.) **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлардың көңіл күйлері түсіп қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа. **(қоршаған әлеммен таныстыру, танымдық дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі)**	арқылы қай жануар екенін табу іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(тіл дамыту, қазақ тілі, музыка)**	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар. Ең жақын адамдар, Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін, еремін! **(әлеуметтік-эмоциялық дағдылар, тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Сұр көжек". Мақсат-міндеттері. Балаларға бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, саппен еркін жүгіруді үйрету. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету. **Тіл дамыту** "Көжек тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттері. Балаларға көжек туралы тақпақты жаттату кезінде оның тіршілік ету ерекшеліктері туралы мағлұматтар беру; көжек туралы тақпақ жолдарын мәнерлеп айтуға ересектің сөздік нұсқауына еріп, қимылдармен сүйемелдеуді	**Дене тәрбиесі** "Қоян секілді секірейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қол қимылын бірге жасап, саппен еркін жүгіру дағдыларын дамыту; екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру. **"Межелі орын" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді айналып, еңбектеп жүруді үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Қыз –қуу*** *Балалар арасынан бір ер бала,*	**Музыка** "Қоңыр аю қорбаңбай". Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңа әнге қызығушылықтарын арттыру; әннің сөздік мазмұнын жатқа айтуды үйрету; музыка жетекшісімен ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу техникасына жаттықтыру; ырғақтық қимылдар мен би элементтерін музыкамен сәйкестендіре жасауға үйрету. **"Қорқақ қоян" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагогтің іс-әрекетін мұқият қайталау, әуенді және ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** "Қонжық". Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	**Дене тәрбиесі** "Еркін жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Шертпек.*** *Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды*	**Қазақ тілі** "Жабайы аңдардың қысқа дайындығы. Қоян тонын неге ауыстырады?" Мақсат-міндеттері. Орманда мекендейтін жабайы жануарлар туралы білімді тереңдетуге және жалпылауға ықпал ету, күз мезгіліне тән белгілерімен таныстыруды жалғастыру, жиі қайталанатын қажетті сөздер мен сөз тіркестерін айтуды үйрету. **"Қай аң жасырынған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жасырынған аңды мұқият табуға дағдыландыру, сипаттау. **Шығармашылық іс-әрекет** "Орманда кірпі жүр". Балалар қалаулары

	үйрету. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* көжекті сипаттау, түстерін атау, суретін бояу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, сәбізді мүсіндеуге үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды қағаз бетінде маркермен салынған қоян сұлбасын қағаз түйіршіктерімен толтырып, жапсыруға үйрету; табиғи материалдың бірі - қағаздың қасиеттері жөнінде түсініктерді арттыру; Қағаз сүлгінің бір шетінен жыртып алып мыжып, саусақпен түйіршіктеп, қоян сұлбасындағы белгілі орынға жапсыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру; баланың елестету мүмкіндіктерін дамыту *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* үстел үсті ойынын ұйымдастыру **"Суретті құрастыр".** *(қағаз қималар)* Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету,	*бір қызды (ағаш атпен) қуады. Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені. Кейде қызды 2 бала да қуады, қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді.* **"Үздіксіз ізде" (іздеу).** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с.) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. ***Заттар арзан – қымбат*** *Мақсаты: Заттардың бағасы әртүрлі екенін түсіндіру.* *Материал: Екі сурет: арзан (алма), қымбат (ойыншық машина).* *Тапсырма: – Балаларға екі сурет көрсетіліп: «Қайсысы арзан? Қайсысы қымбат?» – (аз ақша, көп ақша ұғымы арқылы түсіндіру)* *Дұрыс жауаптарды мадақтау. (қаржылық сауаттылық)*	***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларға қонжықты қоңыр қарындашпен, көлемі екі түрлі дөңгелекті қарындашпен іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы бөлшектермен толықтырып салуды үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балаларға қонжықты қоңыр ермексазбен, көлемі екі түрлі дөңгелекті мүсіндеп, екі дөңгелек пішінді іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы бөлшектермен толықтырып мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды қағаз бетінде маркермен салынған қонжық сұлбасын қағаз түйіршіктерімен толтырып, жапсыруға үйрету; табиғи материалдың бірі - қағаздың қасиеттері жөнінде түсініктерді арттыру; Қағаз сүлгінің бір шетінен жыртып алып мыжып, саусақпен түйіршіктеп, қонжық сұлбасындағы белгілі орынға жапсыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру; баланың елестету мүмкіндіктерін дамыту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін*	*иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды.Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді.Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады.Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді* **Математика негіздері** "Қоян орманға барады". Мақсат-міндеттері. Балаларды үшбұрыш, дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; қоршаған ортада геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды байқауды үйрету; қағаз бетін бағдарлау, қабылдау, есте сақтау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **Музыкалық ойын: «Музыкалық ойыншықтар»** ***(музыка)*** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру	бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* кірпінің тікенектерін салу тәсілін көрсетеді.Үзік сызықтармен бейнеленген сызықтарды қосып, кірпінің бейнесін дайындап, ішін сұр түсті қарындашпен жұқалап тегістеп бояйды. Содан соң қысқа тік сызықтар түсіру арқылы тікенектерін салады. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз бен сіріңке шиін пайдаланып,кірпі пішінін жасауды меңгерту.Ермексазды алақан арасына салып домалақтай алу тәсілін үйретуді жалғастыру.Қауіпсіздік шаралын сақтауға үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар* қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, ақ қағаз бетіндегі кірпінің үстіне желімдейді *Құрстыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрастыруға икемді қағазды бүктелуі қасиетімен таныстыру; дөңгелек пішінді қағаз бетін, екі шеттен алып, тең екі жарты шеңберге бүктеуді үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату.

	балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту **Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері.Аңдардың төлдерін тануды үйрету және қазақ тілінде атауға дағдыландыру. **(қазақ тілі, тіл дамыту)**		*арттыру;*		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күзгі жапырақтарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді.	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттер: Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу. Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі? - Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған.	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесу (немесе бақылау).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты!	**Аспанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет.	**Шырша ағашын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді.

	Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:"Мені ұстап ал".** **(дене тәрбиесі)** **(**Мақсат-міндеттер: дене, қимыл қозғалыстарын дамыту.	**Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар:** Баскетбол ойынындағы жаттығуларды жасап үйрену.	Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке,ептілкке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	- Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы құрап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. ***Ұлттық ойын*** ***Ақсерек-көксерек.*** *Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.* *1- ші топ. Ойынды бастайды* *Ақсрек-ау ақ серек* *Бізден сізге кім керек.* *2-ші Ақсерек –ау ақ серек* *Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек* *Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді.* **Балалардың еркін ойыны.**

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан оянғанда төсектен бірден тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына созады, еркін тыныс алу. 2. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын түю, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын бастарына қояды, сол және оң аяқтарын кезекпен көтеру, жоғарыда екеуін қосып ұстап тұру, ақырын түсіру. 4. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына ұстап, аяқтарын көтеріп "велосипед" тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене тәрбиесі, дербес әрекет)**				
Бесін ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*«Әділдік» қазақша ертегі Ертегі мағынасын ашу* *https://youtu.be/uzkHjK2E5tw* **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Қоян". Мақсат-міндеттері. Қоянның ерекшеліктері арқылы балалардың сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; қоянның дене мүшелерін атағанда көзбен қабылдау, фонематикалық есту қабілетін және зейіні мен қоянға тәжірибе жұмыстарын жасауды, басқа аңдармен салыстыруға	***Қауіпсіздік сабағы "Жол белгілерін қою" дидактикалық ойыны.*** *Мақсат-міндеттері. Балалардың жолда жүру туралы алған білімдерін тиянақтау, жол белгілерін айыра білу. Балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.* **"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Жарық керек пе?»*** *Мақсаты: жарықты дұрыс пайдалануды үйрету. Құралдар: суреттер (күндіз терезеден күн түсіп тұр, қараңғы бөлме, теледидарды өшірмей кеткен). Барысы: • Тәрбиеші суретті көрсетеді.* *• Балалар «жарықты қосу керек пе, өшіру керек пе?» деп айтады.* **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны** Педагог балаларды екі топқа бөліп,	**Вариативті компоент** **Бала тілін дамыту** **Саяхатшылар ойыны. Дауыссыз [т], [д] дыбыстары.** Балаларға сөздердің буын құрамында [т], [д] дыбыстарын айту тәртібін таныстыру; көліктерді атап отырып, негізгі қимылдарды білдіретін баяндауыштармен айту дағдысын бекіту. Балалардың артикуляциясын [т], [д]

	сурет-карточкалары **"Қорқақ қоян" ойыны. (музыка)** Педагог балаларды шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып: – Балалар, қазір мен сендерге бір аңның қимылдарын көрсетемін, сендер оның қандай аң екенін тауып, қимылдарды менімен бірге қайталайсыңдар. Педагог қоянның құлағын қалай қайшылайтынын, қалай жүретінін, қалай секіретінін, қалай дыбыс шығаратынын және сәбізді қалай жейтінін балаларға көрсетеді. Балалар музыкалық жетекшімен бірге қоянның дыбысы мен қимылдарын қайталайды. Педагог 2-3 баладан тұрғызып, қоянның дыбысы мен қимылдарын пысықтап сұрайды. Соңында "тарс" еткен дыбыстан қоянның қалай қорыққанын барлық балалар орындарында тұрып көрсетіп, секіреді.	қызығушылықтарын дамыту. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар үзік сызықтарды қосу арқылы қоянның бейнесін салу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату тәсілдерін қолдана отырып қоян бейнесін ересектердің көмегімен мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қағаз бетінде дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* үстел үсті ойынын ұйымдастыру **"Суретті құрастыр".** *(фетра қималары)* Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту **"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жабайы жануарлардың дауыстары арқылы қай жануар екенін табу іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға	өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, математика негіздері)** ***Заттар арзан – қымбат*** *Мақсаты: Заттардың бағасы әртүрлі екенін түсіндіру. Материал: Екі сурет: арзан (алма), қымбат (ойыншық машина).* *Тапсырма: – Балаларға екі сурет көрсетіліп: «Қайсысы арзан? Қайсысы қымбат?» – (аз ақша, көп ақша ұғымы арқылы түсіндіру)* *Дұрыс жауаптарды мадақтау.* *(қаржылық сауаттылық)* **"Ненің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлар мұңайып қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын	бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене тәрбиесі)** **"Түлкі" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Төлеу Шаханов "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді қуын-ай! **(көркем әдебиет)** **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* **«Суретті аяқта»** Түлкінің бейнесі бейнеленген суреттен қоянның салынбай қалған бөліктерін салу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* жеке бөлшектерді біріктіре отырып түлкіні бейнелеуді үйрету, ермексазды илеу, домалақтау, созу, пішінге келтіру тәсілдерін жетілдіру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* бірнеше бөліктерден бейнелерді суреттеуге баулу;түстерді тану	дыбыстарын айту арқылы жетілдіру, тілін, еске сақтау, фонематикалық есту қабілетін дамыту; ересектің үлгісі бойынша өз әрекеттерін түсіндіру іскерлігін қалыптастыру. Балалардың көліктер әлеміне, олардың құрылысына, жылжу ерекшеліктеріне қызығушылықтарын ояту, достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу**.** **Дидактикалық ойын: «Пішіндер елінде»** қоршаған ортада геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды байқауды үйрету **(математика негіздері)** **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Жабайы жануарлар". Мақсат-міндеттері. Балаларға жабайы жануарлар туралы түсінік бере отырып, олардың күшіктерімен таныстыру; жабайы жануарлардың күшіктерін бір-бірінен ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру. **Дидактикалық ойын. "Жабайы жануарлардың төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Жабайы аңдар мен олардың күшіктерін табуды үйрету.

		жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** .	табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	білімін тексеру. Үлкен үшбұрыштан денесін, кішірек үшбұрышты алып,түлкінің басын, құлақтарын кішкентай үшбұрыштан белгілі реттілікпен орналастыра отырып, желімдейміз. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	
Балалармен жеке жұмыс	**"Кірпіжан" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Д. Ахметова "Кірпіжан". Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым көп, Қоректі іздеймін. Қорек көп, қорек көп, Тауып алып, жеймін. **(көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау), Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау). **(тіл дамыту)**	**Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңдар, енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және оның төлін айтады. **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету. **(мүсіндеу)**	**"Қасқыр" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Жүсіп Қыдыров "Қасқыр". Көрдіңіз бе әне, аға, Атам қуған арланды! Түнде шауып қораға Дүркіреткен бар малды. Қолға түсіп қалыпты, Сыбағасын алыпты. **(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күзгі жапырақтарды бақылауды жалғастыру. (***экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу.	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттер: Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу.	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесуді (немесе бақылауды) жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді	**Аспанды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін	**Шырша ағашын бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын

	Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене тәрбиесі)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:"Мені ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дене, қимыл қозғалыстарын дамыту.	Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі? - Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған. **Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар:"Жоғары секір". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрету, жолдастық сезімді тәрбиелеу.	бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу.	байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **(дене тәрбиесі)**	апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы құрап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Құ тұлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - тұлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін

			Балалардың еркін ойындары.	**Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өзі шешуге, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды суықтан қалай қорғауға болады?"	Ата-аналарға арналған ұсыныс. "Балаңыз сырқаттанып қалса ..."	Ата-аналарға кеңес. "Бала ұрыншақ болса ..."	Әңгімелесу. "Баланы еңбекке баулу".	Сөйлеу тілінің бұзушылықтары бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.11-21.11.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ӘДІЛДІК ЖӘНЕ ЖАУАКЕРШІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Жауапкершілік-адамгершілік қасиетінің көрінісі»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Ата-аналарға баланың балабақшадағы тәртібі жайлы ақпарат беру, ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. ***Ата-анаға кеңес: Аттың балаға пайдасы*** *Тәрбиелік мәні: • Бала қазақтың дәстүрін, атқа байланысты әдет-ғұрпын үйренеді. • Еңбекқорлыққа, жауапкершілікке баулиды (атқа қарау, су беру, тазалау). • Табиғатты, жан-жануарды құрметтеуге тәрбиелейді.* Ата-аналарға кеңес. "Балаларды суықтан қалай қорғауға болады?" *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде гигиеналық дағдыларды сақтауды үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату, лас болғанда жуып-шаю. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салу.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және әдемілеп орналастыру, шкафтарда тәртіп сақтау, шаңды сүрту.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үйді өздігінен тазалауды, табиғат мүйісін мекендеушілерге қамқорлық көрсету.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, ас ішу құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ) қойып шығу іскерліктерін жетілдіру.

	ұқыптылығын дамыту.				
	Қ.Р.Әнұраны ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.* **"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** ***Ұлттық баскиім*** *Ұлттық баскиім туралы мағлұмат беру; асықтан қалпақ құрастыруды үйрету, балаларды өз бетінше жұмыс істей алуға дағдыландыру; саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру; ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелеу* ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Балаларды үйде қауіпсіздік ережелерін сақтап, **жауапкершілікке** тәрбиелеу, қауіпті жағдайларды ескере отырып, үлкендердің айтқанын тыңдауға баулу* *Үйде жалғыз қалғанда ешкімге есік ашпа.* *Электр құралдарын тоққа қосуға болмайды.* *Қолына сірінке алма, өрт шығуы мүмкін.* *Газдан абай бол! Ол терез тұтанып жарылады.*	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** **"Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Гүлдердің атауларын атау біліктерін жетілдіру. Барысы: - Балалар, қазір біз "Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Тақтадан көп гүлдердің суреттері көрсетіледі. Сол тақтадағы гүлдің атауын табуымыз керек. Кім бірінші тапса, сол бала қолын көтереді. Кім гүлді дұрыс атайды, сол бала жеңімпаз болады. Жеңген балаларға гүлдердің бейнесі бар таңбалауыштар үлестіріледі. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.* *Қай топ арқанды өз жағына тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді.* *Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*	***«Үнемді тұтыну»*** *«Тамшыны сақтайық»* *Мақсаты: судың маңызын түсіндіру. Құралдар: көгілдір қағаздан қиылған «тамшылар». Барысы: • Әр балаға тамшы беріледі. • Тәрбиеші сұрақ қояды: • «Краннан су ағып тұр, жауып қойдым» – тамшыны сақтайды. • «Тіс жуғанда суды ағыза бердім» – тамшыны жоғалтады.* ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады*	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** **"Түрлі түсті жолақтар" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Түстерді атауға, салыстыруға жаттықтыру; берілген тапсырманы орындауға ынталандыру; достық қарым-қатынас құруға тәрбиелеу. **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** ***Ұлттық баскиім*** *Ұлттық баскиім туралы мағлұмат беру; асықтан қалпақ құрастыруды үйрету, балаларды өз бетінше жұмыс істей алуға дағдыландыру; саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру; ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелеу* ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Бөтен адам есік қаққанда...танымайтын адамға есік ашуға бола ма?»*
Таңертеңгі жаттығу	Жалпы дамыту жаттығулары (жалаушалармен). 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып.				

	1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауды сермеп "Жаса!" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ арасы алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауды жоғары желбіретіп "Тербе!" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқты бірге ұстау, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(тіл дамыту)**	**«Көңілді карточкалар» (математика негіздері)** Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Бауырсақ ертегі желісімен ұйымдастырылған ойын	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(тіл дамыту)**	**"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны** Мақсат-міндеттері. Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтары шалыныспай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене тәрбиесі)**	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үлкен және аз заттарды ажыратуға жаттықтыру. **(тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі	**Дене тәрбиесі** "Бауырсақ әлемі".	**Дене тәрбиесі** "Бауырсақ секілді көңілді	**Музыка** "Бауырсақтың әлемі".	**Дене тәрбиесі** "Жылан тәрізді болайық".	**Қазақ тілі** "Орманда нелер мекендейді?"

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, сапта еркін жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысына үйрету. **"Кім жылдам жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түзу жолдың бойымен еркін жүгіруді үйрету. **"Бауырсақ" ертегісі желісін драматизациялау.** Мақсат-міндеттері. "Бауырсақ" ертегісінің желісін пысықтау, ертегі желісі бойынша барлық кейіпкерлерге ортақ сөздерді қайталап айтуға жаттықтыру; ертегі желісін драматизациялауды үйрету. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** **«До – ре – ми» ойыны. (музыка)** Мақсат-міндеттері. Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажыратуды үйрету. Тыңдау қабілеттерін арттыру.	жүрейік". Мақсат-міндеттері. Балалардың сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, еркін жүгіру дағдыларын әрі қарай дамыту; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникасын жетілдіру. **"Бауырсақ пен түлкі" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойын ережесін сақтап, бірлесіп ойын ойнауды үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** "Бауырсақтаң жолы" Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар бауырсақтың бейнесін кесектерді алақандардың арасында домалату әдісі арқылы мүсіндейді. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар қиылған қағаздардан ертегі желісі бойынша үйден қоянға дейінгі жолдарға қиылған жолақтарды қойып, содан соң желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрылыс бөлшектерін қойып жолдар жасайды.	Мақсат-міндеттері. Балалардың бесік жырының нәзік әуенін ықыласпен және қызығушылықпен тыңдау қабілетін дамыту; әнді айтқанда оны эмоционалды қабылдай білуді үйрету; музыка әуенімен бірге би элементтерін үйлесімді орындауды үйрету; ырғақтық қимылдарды музыкамен сәйкестендіре білуге жаттықтыру. **"Бауырсақ" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кейіпкерлердің түрін, қылығын, дауысын, қоянның құлағын қалай қайшылайтынын, қалай жүретінін, қалай секіретінін, қалай дыбыс шығаратынын және сәбізді қалай жейтінін балалар көрсетуге дағдыландыру. **Шығармашылық іс-әрекет** "Аюдың бал бөшкесі" Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қарындашты үш саусақпен ұстап, сопақша, дөңгелек салу техникасын жетілдіру; үлкен және кішкене пішіндерді салуда жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейін мен елестету қабілетін, қиялын, ой-өрісін дамыту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* бөшкенің табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. Ермексаздың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра ила, домалақ пішін жасатып	Мақсат-міндеттері. Балаларға бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, сапта еркін жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникасын дамыту. **"Жылан тәрізді болайық" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сылдырмаққа дейін еңбектеп баруды үйрету. **Математикалық ойын-жаттығу «Көп», «бір»** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. *Балаларға базарлық* ***«Қошақанның жауапкершілігі» ертегісі*** **https://youtu.be/KB40n1_41es** *Ертегі желісі бойынша әңгіме жүргізу*	"Жабай аңдар". Мақсат-міндеттері. Орманда мекендейтін жабайы аңдардың атауларын есте сақтауға, ертегіні ("Сәулетті үйшік") мұқият тыңдауды, өздеріне таныс жабайы аңдардың атауларына сүйене отырып, ертегінің мазмұнын түсінуді үйрету. **"Қай аң жасырынған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жабайы аңдардың дене мүшелерін (бөліктерін) танып, дұрыс атай білуді, қай дене мүшесі, қандай аңға тиесілі екенін ажыратуды үйрету. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Ғажайып бөлме өсімдіктері". Мақсат-міндеттері. Балалардың бөлме өсімдіктерінің алуан түрлілігіне қызығушылықтарын ояту; ұйымдастырылған іс-әрекетінде құрдастарының жауаптарын тыңдауды және гүлдерді аялауды, әсемдікті сезіне білуге тәрбиелеу. **Шығармашылық жұмыс** «Бөлме өсімдіктері» Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*кактус гүлінің тікенектерін салу тәсілін көрсетеді.Үзік сызықтармен

			жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, бөшке мүсінін жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар қиылған қағаздардан бөшкелерді жасап, желімдейді. *Құрастыру іс-әреттері бойынша* балалар балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру		бейнеленген сызықтарды қосып, кактустың бейнесін дайындап, ішін жасыл түсті қарындашпен жұқалап тегістеп бояйды. Содан соң қысқа тік сызықтар түсіру арқылы тікенектерін салады. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз бен сіріңке шиін пайдаланып,кактус пішінін жасауды меңгерту.Ермексазды алақан арасына салып домалақтай алу тәсілін үйретуді жалғастыру.Қауіпсіздік шаралын сақтауға үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар бөлме гүлдерін қағаз бетіне орналастырып, желімдейді. *Құрстыру іс-әрекеті бойынша* балалар бөлме гүлдеріне арнап сөрелер құрастырады.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына басынан аяғына дейін зейін салып қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, оның аумағында қандай өсімдіктер өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз.	**Қарға мен сауысқанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** қураған	**Ауа райы жағдайын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Тұман табиғи құбылысы туралы түсініктерін қалыптастыру; мезгілдік құбылыстарды бақылауға, сол құбылыстың ерекшеліктерін байқап, қорытынды жасауды үйрету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.	**Мысықты бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Көркем сөз. Б. Соқпақбаев "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық.	**Жүргіншілерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балаларды көшеде жүрген жүргіншілерді бақылауға бейімдеу; ересек адамдар мен балалардың арасындағы ұқсастықтар, айырмашылықтарды анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шартына сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге

	С. Сейтхазин "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! Нақтылау: қайсы ағаштар, қасы бұталар, қайсы гүлдер? Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдерді қарастыру. Балалар өсімдіктердің жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын аңғарады. Жасыл түс - фотосинтездің (хлорофилл) нәтижесінде пайда болатын құбылыс. **Еңбек әрекеті:** жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ұйымшылдыққа, зейінділікке тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту, балаларды допты қозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру, көру қабілеттерін дамыту. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдам жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысу, ептілік пен қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды.	жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) ***Қимылды ойын*** ***Түлкі мен балапандар*** *Ойын шарты: Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды.Топ ішінде бір баланы «түлкі» етіп сайлап,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетпердке кигізіп*	Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттері. Жұмысты тиянақты орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Жабдықтары: тырнауыштар, күрекшелер, қолғаптар. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова)	Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинап, қоқыс жәшігіне тастау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момақан, Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе бассалады! Тышқанды кім құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық"	бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады, суретті көрсетеді, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жолдың бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтығып қалмау үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: құм

	"Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала өзіне керекті бояу түсін ешкімге айтпай таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес (1, 2, 3) қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып кетіп, қайтадан қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлауды, тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	*ойын ойналады.Ойында балапандар түлкі кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін,тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс.Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. К\құралдар: түлкің мен балапандар беп перделері*. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға алып шыққан материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.	**"Тауық пен түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгі бойынша. ойын ережесіне сай жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **(дене тәрбиесі)** **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту **(дене тәрбиесі)** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	"тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұрады. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Қапшықты кім алысқа лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секірмежіптен секіру.	салынған кішкентай қапшықты алып, қолды белге қойып жүру әдісі. **Еңбек әрекеті:** қолөнер сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны. Музыкалық-ырғақтық қимылды ойын** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. **(музыка)**

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді өз қажеттері жайында айтуды машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Алақанға арналған "Кірпі" жаттығуы; тікенек допты алақанға салып айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Балаларды үйде қауіпсіздік ережелерін сақтап,* ***жауапкершілікке*** *тәрбиелеу, қауіпті жағдайларды ескере отырып, үлкендердің айтқанын тыңдауға баулу* *Үйде жалғыз қалғанда ешкімге есік ашпа.* *Электр құралдарын тоққа қосуға болмайды.* *Қолына сірінке алма, өрт шығуы мүмкін.* *Газдан абай бол! Ол тереземтұтанып жарылады.*	***«Үнемді тұтыну»*** *«Тамшыны сақтайық»* *Мақсаты: судың маңызын түсіндіру. Құралдар: көгілдір қағаздан қиылған «тамшылар». Барысы: • Әр балаға тамшы беріледі. • Тәрбиеші сұрақ қояды: • «Кранннан су ағып тұр, жауып қойдым» – тамшыны сақтайды. • «Тіс жуғанда суды ағызабердім» – тамшыны жоғалтады.* **Бауырсақтың жолы**	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Балаларды үйде жалғыз қалғанда үшкір заттармен ойнамауға, терезеден қарамауға, электр тоғын пайдалануға болмайтынын үйретуді жалғастыру* **"Кім жылдам жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалыныспай, аяқ-қол	**Көркем әдебиет** "Мақтаншақ қоян". Мақсат-міндеттері. Балаларды «Мақтаншақ қоян» ертегісінің мазмұнымен таныстыру және ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мұқият тыңдай отырып, қайталап айтуды үйрету. Өнер бұрышында ертегі кейіпкерлерін бояу, ертегі кейіпкерлерін мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)**	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту** **"Мақтаншақ қоян" ертегісі** Балаларға ертегі мазмұнын түсініп тыңдауды, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсете алуды, ертегіні мазмұндауды, рөлдерге бөлініп ойнауды үйрету; ойын, қиялын, тілін, сөздік қорын дамыту; тазалық сақтауға, адамгершілікке тәрбиелеу. ***Үнемдеу — сақтап қоямыз*** *Мақсаты: Бірден жұмсамай,*

	Математика негіздері "Геометриялық пішіндер әлемі". Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндердің қасиеттерін түстеріне қарамай ажыратуға жаттықтыру; сол жақ пен оң жақты бағдарлау, есте сақтау қабілетін жетілдіру, заттардың саны біреу және көп екенін ажырату мүмкіндіктерін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, елестету, ойлау қабілеттерін дамыту. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әрекетті кіріктіру. **Шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар қалауы бойынша ермексаздан пішіндер жасап, оның қандай пішін екенін атайды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар геометриялық пішіндерден үй жасап, желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* қиылған түрлі пішіндерден қалаулары бойынша заттар	**"Бауырсақ" ертегісі желісін драматизациялау).** Мақсат-міндеттері. Балаларға «Бауырсақ» ертегісінің желісін пысықтау.Ертегі желісі бойынша барлық кейіпкерлерге ортақ сөздерді қайталап айтуда жаттықтыру; ертегі желісін драматизациялау тәртібін үйрету.Сөйлеудің дыбыстық мәдениетін қалыптастыру. **(тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **Дамытушы жаттығу.** **"Бауырсақтың жолы".** Мақсат-міндеттері. Ертегі мазмұнын есте жаңғырту. Бауырсақтың үйінен шыққан жолын, жолда кездескен аңдарға дейін жүргізіп шығуды үйрету. Барысы. Әр баланың үстелінің басына "Бауырсақтың жолы" атты карточкалар, табақшаларда түсті боршалар үлестіріледі. Қағаз бетіннің бір бұрышында Бауырсақ бейнесі, екінші бұрышта үй бейнесі бар тапсырма, Бауырсақтың жолында сол және оң жақта ертегі кейіпкерлері орналасқан. - Балалар, алдарыңда Бауырсақтың жолы жатыр. Жол ата мен әженің үйінен басталып, аңдардың қасынан өтеді. Қолдарыңа боршаларды алып, Бауырсақтың жолын бір аңнан екінші аңға дейін жүргізіп, төмен қарай жіберіңдер. Балалар қарындашпен үйден Бауырсаққа дейінгі сызықты үзбей жүргізіп отырады. **(танымдық дағдылар)**	қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене тәрбиесі)** Ұжымдық жұмыс «Кішкентай зерттеушілер» **(математика негіздері)** командада жұмыс істей білуге дағдыландыру. Бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету	**"Көңілді қоянның суретін тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тақтадағы көңілді қоянның суретіне қарай отырып, жылдам тауып беру іскерліктерін жетілдіру. Барысы. Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, мен сендерге қояндардың бірнеше көңіл күйін өңтаңбамен (смайликтер) көрсетемін, соларға (смайликтер) мұқият қарап отырып, маған көңілді қоянның суретін тауып беріңдерші? Педагог еденге қояндардың бірнеше көңі күйін білдіретін өңтаңбаны (смайликтер) жайып береді. Балалар тақтадағы көңілді қоянның суретіне қарап отырып, жылдам тауып берулері тиіс. Педагог балалар қиналған жағдайда қоянға сипаттама береді. Жақсы қатысқан балаларға қоян бейненленген таңбалауыштар үлестіріледі.	*сақтауға болатынын түсіндіру. Материал: Шошқа-қалта (копилка), фишкалар. Тапсырма: – Балалар фишкаларды бір-бірлеп шошқа-қалтасына салу. – «Біз жинадық! Бұл – сақтау!» деген түсінік беру. (қаржылық сауаттылық)* **Үстел-үсті ойыны «Геометриялық пішіндер әлемі".** Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндердің қасиеттерін түстеріне қарамай ажыратуға жаттықтыру;

	құрастырады				
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(тіл дамыту,қазақ тілі)**	**Музыкалық-ырғақтық қимылды ойын** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. **(музыка)**	**"Тиын", "Бақа" тақпағын жаттатқызу.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Тиын". "Аңдып тұрған жау жоқ па?!"- Деп, қарайды ол жан-жаққа. Шыбын жаны тәтті ғой, Тәтті-ау бірақ жаңғақ та. "Бақа". Келсем көлге жақындап, Жағың тынбас бақылдап. Ауырмай ма таңдайың, Күні бойы тақылдап?! **(көркем әдебиет)**	**"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу.** **(тіл дамыту,қазақ тілі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат.	**"Тиын", "Бақа" тақпағын жаттатқызу.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Тиын". "Аңдып тұрған жау жоқ па?!"- Деп, қарайды ол жан-жаққа. Шыбын жаны тәтті ғой, Тәтті-ау бірақ жаңғақ та. "Бақа". Келсем көлге жақындап, Жағың тынбас бақылдап. Ауырмай ма таңдайың, Күні бойы тақылдап?! **(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсияны жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына басынан аяғына дейін зейін салып қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, оның аумағында қандай өсімдіктер	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айтуды үйрету; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға	**Ауа райы жағдайын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу,тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Тұман табиғи құбылысы туралы түсініктерін қалыптастыру; мезгілдік құбылыстарды бақылауға, сол құбылыстың ерекшеліктерін байқап, қорытынды жасауды үйрету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай	**Мысықты бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыруды үйрету; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылықты арттыру, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу.	**Жүргіншілерді бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балаларды көшеде жүрген жүргіншілерді бақылату; ересек адамдар мен балалардың арасындағы ұқсастығын және айырмашылықтарын анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)**

	өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз. С. Сейтхазин "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! Нақтылау: қайсы ағаштар, қасы бұталар, қайсы гүлдер? Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдерді қарастыру. Балалар өсімдіктердің жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын аңғарады. Жасыл түс - фотосинтездің (хлорофилл) нәтижесінде пайда болатын құбылыс. **Еңбек әрекеті:** жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдам жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысу,ептілік пен қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала өзіне керекті бояу түсін ешкімге айтпай таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі.	өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы.** **(дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартындағы белгілерге сай жылдам жүгіруге	қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттері. Жұмысты тиянақты орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Жабдықтары: тырнауыштар, күрекшелер, қолғаптар. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру,	Көркем сөз. Б. Соқпақбаев "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинау, қоқыс жәшәгәне тастау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момақан, Жүреді аулада аңдамай.	Мақсат-міндеттері. Ойын шартына сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" рөлінде болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар орындарына "ұяларына" жүгіріп бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады, суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға сызықтан шықпастан, осы жолдың бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытта жүреді, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген

	Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес (1, 2, 3) қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып кетіп, қайтадан қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлауды, тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.	екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Тауық пен түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай, жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **(дене тәрбиесі)** **"Шұңқырдан секіріп өт" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін дамыту.	Тышқан көрсе - ұстап алады! Тышқанды кім құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқанға" ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Қапты алысқа кім лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша әрекет етулерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секірмежіптен секіру.	жақсы. Балалардың бір-біріне соқтығып қалмауы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: құм салынған кішкентай қапшықты алып, қолды белге қойып жүру әдісі. **Еңбек әрекеті:** қолөнер сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өзі шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Әке мен атаның бала тәрбиесінде алатын орны" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналар арасында педагогикалық білімді тарату, балаларды тәрбиелеуде ата-аналарға практикалық көмек беру.	Ата-аналарға кеңес. "Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілерсің" атты тақырыбында әңгімелесу.	"Сіздің балаңыз" тақырыбында әңгімелесу.	Балалар салған суреттеріден көрме ұйымдастыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.11-28.11.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ӘДІЛДІК ЖӘНЕ ЖАУАКЕРШІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Баланың балабақшадағы тәртібі жайлы ақпарат беру; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. "Баланың сұрағына ашуланбай жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру. *"Әке мен атаның бала тәрбиесінде алатын орны" тақырыбында әңгімелесу* «Тұмаудан сақтану жолдары» тақырыбында кеңес *Өнегелі 15минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері.

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалардың белгіленген рет бойынша киінуі, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін түймелеу, киімдерін іліп немесе ұқыпты түрде бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіру, тазалау, кептіру тағы басқа іскерліктерін жетілдіру.	Балалардың балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілік атқару іскерліктерін жетілдіру.	Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	тамақ ішкенде табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда ыдыстарды жинасуға ынталандыру.	Ұйымдастырылған іс-әрекет кезінде оқу құралдарын тарату және орнына жинауға ынталандыру.
	Қ.Р.Әнұраны ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыру, суреттер қарау.* **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары. **"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады.	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* ***«Достарға арналған үй» Асықтан үй құрастыруды үйрету, үйдің керегесі, есігі, терезесі, шатыры туралы түсінік беру.*** *Ойлау, сөйлеу қабілеттерін арттыру. Сөйлеу тілін дамыту; саусақтың ұсақ бұлшық еттерінің қозғалысын жетілдіру. Ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелеу.* ***Ұлттық ойын: «Айгөлек»*** *Ойынның мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, талғампаздыққа баулу. Сөз өнерлерін байту.* *Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. 15-20 қадамдай жерге қарама-қарсы тұрғызылады. Қолдарымен бір-бірін қатты ұстап тұрады.* *Ойын бастаған топ:* *Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізден сізге кім керек.* *Екінші топтың балалары:*	***Қауіпсіздік сабағы*** **"Қысқы тіршілік" туралы әңгімелесу.** *Қыс мезгілінде үйде, көшеде, табиғатта қауіпсіздік ережесінсақтай білу жөніндегі білімдерін бекіту* **(тіл дамыту)** **Саусақ жаттығуын айтқызу.** Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету) Ұшып барады, асықпай. (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату) Айналып, оңға ұшып, (қолдарымен бір жаққа бұраңдау) Айналып, солға ұшып, (қолдарымен екінші жаққа бұраңдау) Мамықтай жерге түсіп, (алақандарымен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру) Тыныш жатыр, бізді күтіп. (алақандарды үстел басына, тізеге салу) **(тіл дамыту)** **"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.**	**Әли мен Айя.** **Табиғат туралы ән** **https://youtu.be/XOEcwLcncTI?si=M8eP0Qu_vkoOE2vs** **«Табиғатқа қамқорлық» тақырыбында әңгімелесу, табиғатқа қамқор болудың қарапайым дағдыларын қалыптастыру** *(экологиялық мәдени дағдылар)* **"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып тақтаға іледі. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** **Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* *«Адалдықтың өтемі» Мультфильм қарауhttps://youtu.be/5E8l18lOBe8ps8* ***Қауіпсіздік сабағы*** **"Қысқы тіршілік" туралы әңгімелесу.** *Қыс мезгілінде үйде, көшеде, табиғатта қауіпсіздік ережесінсақтай білу жөніндегі білімдерін бекіту* **(тіл дамыту)** ***Еңбек – сыйақы*** *Мақсаты: Ақша еңбек арқылы келетінін қарапайым түсінікпен жеткізу. Материал: Ойыншықтарды жинайтын себет, фишкалар. Барысы: 1. Бала шағын тапсырма орындайды (ойыншық жинау). 2. Тәрбиеші оған 1 фишка береді. 3. «Сен еңбек еттің – сыйақы алдың» деп бекітеді. Күтілетін нәтиже: Баланың «еңбек → сыйақы» байланысын түсінуі. (қаржылық сауаттылық)*

	Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	*Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізге сізден Маша керек.* *Аты аталған ойыншы жүгіріп келіп, екі ойыншының қолын бұзып өтуі тиіс, өте алмаса сол ойыншылар тобында қалады, ал егер бұзып өтсе өз тобына бір ойыншыны алып қайтады. Ойын соңында ойыншысы аз қалған топ жеңіледі.*	Мақсат-міндеттері. Ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру.**(танымдық дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі)**	Мұзафар Әлімбаев "Он саусақ". Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашамыз, қайта жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ. (қолымызды алға қарай созамыз) **(тіл дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу	Жалпы дамыту жаттығулары (жалаушалармен). 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауды сермеп "Жаса!" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ арасы алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауды жоғары желбіретіп "Тербе!" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқты бірге ұстау, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(тіл дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа				

	Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қорқақ қоян" ойыны. (музыка)** Педагог балаларды шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып: – Балалар, қазір мен сендерге бір аңның қимылдарын көрсетемін, сендер оның қандай аң екенін тауып, қимылдарды менімен бірге қайталайсыңдар. Педагог қоянның құлағын қалай қайшылайтынын, қалай жүретінін, қалай секіретінін, қалай дыбыс шығаратынын және сәбізді қалай жейтінін балаларға көрсетеді. Балалар музыкалық жетекшімен бірге қоянның дыбысы мен қимылдарын қайталайды. Педагог 2-3 баладан тұрғызып, қоянның дыбысы мен қимылдарын пысықтап сұрайды. Соңында "тарс" еткен дыбыстан қоянның қалай қорыққанын барлық балалар орындарында тұрып көрсетіп, секіреді.	**"Керісінше" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог логикалық жағынан қате сөйлемді айтады, балалар сөйлемнің дұрыс немесе бұрыстығын табады. Мысалы, "Қардың түсі қара ("Жоқ, қардың түсі ақ"), "Аққала ыстық" ("Жоқ, аққала суық"), "Аю орманда жүр" ("Жоқ, аю апанда ұйықтайды"). **(танымдық дағдылар, тіл дамыту)**	**"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыруды жалғастыру*	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	"Қыс келді атты суретпен танысу". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы ұғымдарын пысықтау, сөз тіркестері мен жай сөйлемдер арқылы құбылыстарын сипаттау тәртібіне үйрету. **(тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Ұйқыдағы аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін дамыту. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері.Белгіленген	**Дене тәрбиесі** "Қорбаңдаған аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіру дағдыларын дамыту; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін жетілдіру; балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту. **"Қорбаңдаған аю" қимылды ойыны.**	**Музыка** "Қысты сағындық". Мақсат-міндеттері. Балалардың орыс халқының әуеніндегі әннің сипатын түсініп, ажырату қабілетін дамыту; әннің әуендік мазмұнын тыңдай отырып, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; өзге ұлт әуенінің ырғақтық сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; қыс туралы әнді айтуда дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін	**Дене тәрбиесі** "Бағытты өзгертіп жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, аяқ-қол қимылдарын үйлестіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін пысықтау. **"Белгіні тыңда" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жүрудің әртүрлі түрлерін жаттықтыру. **Қоршаған әлеммен таныстыру**	**Қазақ тілі** **"Қыс қызығы".** Мақсат-міндеттері. Қыс мезгіліне тән белгілерді, ойын-сауық атауларын қазақ тілінде жалпылау және жүйелеу, қыс мезгілі туралы білімдерін кеңейту; сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді жалғастыру. **Драматизация.** **(көркем әдебиет)** "Үйшік" ертегісін фланелеграф театрын қолдану арқылы сахналау **Ертегі желісі бойынша**

	межеге дейін бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету. **Зерттеу жұмыстары** **Шаршыны зерттеу.** **(математика негіздері)** - Балалар,дөңгелек шаршы емес. Шаршыда бір, екі, үш, төрт, төрт бұрышы бар. Сұрақ-жауап: - шаршыда қанша бұрыш бар. - дөңгелекте бұрыш бар ма қарайықшы? Балалар, шаршыда төрт қабырғасы бар.Қане, қабырғаларды жүргізіп санап көрейік. Бір, екі, үш, төрт. Төрт қабырғасы бар. Бұл жаттығу кезінде балалар жарты шеңбер жасап орындықтарда отырады. Зерттеу алдында балалардың орындықтарының астына бір шаршы және бір дөңгелек жасанды пішіндер қойылады. - Балалар, өз орнымызда отырып, шаршының шеттерінен саусақпен жүргізіп көрейік. Балалардың шаршы пішінін өз бетінше зерттеуіне мүмкіндік беріледі. - Сен айта қойшы, бұрыштары бар ма? Қанша бұрышы бар? Көп. Төртеу. Жақсы! - Балалар, мына шаршыларды алдарыңа кілемге қойыңдар. - Енді орындықтың астында жатқан дөңгелек пішінді алыңдар. Тағы да шеттерін саусақпен жүргізіп қойыңдар. Жарайсыңдар!	Мақсат-міндеттері. Балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту. **Математика негіздері** "Данаға бөкебайды дайындап берейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы және биіктігі бойынша тұстастырып, салыстыруды үйрету; заттардың биіктігінің немесе ұзындығының қасиеттеріне сүйеніп, белгілі түспен сәйкестендіруді, солдан оңға қарай тізуге жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; зейінді, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **Шығармашылық жұмыс** «Данаға бөкебайды дайындап берейік» Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар орамалға дөңгелек пішіндермен безендіріп бояйды. Қарындашты қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді жалғастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеттері бойынша* балалар ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып қатырма қағаздағы орамалды безендіреді. *Жапсыру іс-әрекеттері бойынша* қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі	музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажыратуды үйрету; музыкалық-дидактикалық ойындарда зейіні мен зеректігін қалыптастыру. Балаларды эстетикалық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; ұйымдастырылған іс-әрекеті бараысындағы белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. **Математика негіздері** "Қарама-қарсы заттар". Мақсат-міндеттері. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы және биіктігі бойынша тұстастырып, салыстыруды үйрету; заттардың биіктігінің немесе ұзындығының қасиеттеріне сүйеніп, белгілі түспен сәйкестендіруді, солдан оңға қарай тізуге жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; зейінді, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	" **Бұл қай мезгілде болады?**". Мақсат-міндеттері. Жыл туралы көркем сөздер арқылы балалардың сөздік қорын жетілдіру; құрдастарымен және ересектермен еркін қарым-қатынас барысында танымдық-зерттеушілік іс-әрекет дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **«Табиғатағы өзгерістер» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін, табиғаттағы құбылыстар туралы сұрақтарға жылдам, әрі толық жауап беру іскеліктерін жетілдіру. **(қазақ тілі)** Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық іс-әреккетті кіріктіру. **Шығармашылық жұмыс** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалады табиғаттағы маусымдық өзгерістерді салуға шақыру. (бұлт,жаңбыр) Дөңгелек пішінді бұлттарды бейнелеу, бірнеше тік сызықтарды бұлттан төмен қарай салып жаңбырды бейнелеу *Мүсіндеу іс-әрекеттері бойынша* сарғайып жерге түскен жапырақтарды ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*	**шығармашылық іс-әрекет** Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойыншаақ* қағаз бетіне бастырылып шығарылған ерегі кеіпкерлерінің ішінен өздері қалаған ертегі кейіпкерін бояйды. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балаларға ауды қоңыр ермексазбен, көлемі екі түрлі дөңгелекті мүсіндеп, екі дөңгелек пішінді іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы бөлшектермен толықтырып мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*балалар дайын пішіндерден үй бейнесін жасап. Қағаз бетіне желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* үй құрылысын ойыншық құрылыс материалдарымен салуды үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Сақина салу*** *Сақина салу – арнайы жеребе тартылып, бір қыз бен жігіт ортаға шығады, ал қалғандары қолдарын уыстап тізіліп отырады. Қыз осы отырғандарды алақандарына сақина тастағандай аралап шығады. Әрине, солардың біріне қолындағы олжасын тастап кетуі тиіс. Ал жігіт қыздың кімге қалдырғанын табуы шарт. Дұрыс таба алса, отырған ойыншы айып ретінде өнер көрсетеді, ал жігіт қателессе өзі айыпты болады. Бұл ойында айыпты түрлі жолдар арқылы өтеуге болады, мәселен,*

	- Балалар, дөңгелектің бұрыштары бар ма? Дөңгелетіп көріңдер. Дөңгеленеді екен. Жақсы! - Мына дөңгелектерді шаршының үстіне салыңдар. Қараңдар, балалар, мен сияқты салыңдар. Дөңгелек домалайды екен , ал шаршы домалайды ма?	реттілікпен орналастыра отырып, бейнені қағазға жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;		жерге түскен жапырақтарды сары, қызғылт сары қағазды жырту әдісін пайдаланып желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* мақталардан қағаз бетінде бұлт бейнесін құрастырып желімдеу. *"Күй тыңдайық, балақай!"* Күйді тыңдата отырып шығармашылық іс-әрекеттерді орындау	*жұмбақ шешу, жаңылтпаш айту, би билеп, ән салу. Не айып тартатындығын қатысушылардың өздері бұйырады.*
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Кішкентай балаларды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. Ермек Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. - Бүгін біз ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **(көркем әдебиет)** **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны** **(дене тәрбиесі)**	**Арнайы көліктерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік немесе жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, сынған бұтақтарды ғана жою керектігі туралы түсініктерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойыны."Тым-тырақай"**	**Көкшымшықты бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, \тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту.	**Суды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау.

	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалыс қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауды, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің артына орамалды тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп, орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Құғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Ұсынылған заттарды салыстыру, заттар туралы әңгімелерді құрастыру. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері: балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	**ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгілі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" - деп санаңдар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру және қағып алуға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:** секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секіртпені артқа, алға айналдыра секіру біліктіліктерін бекіту.	Құралдар: кеглилер. ***Ұлттық ойын: «Айгөлек»*** *Ойынның мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, талғампаздыққа баулу. Сөз өнерлерін байту.* *Ойынның шарты:* *Балалар екі топқа бөлінеді. 15-20 қадамдай жерге қарама-қарсы тұрғызылады. Қолдарымен бір-бірін қатты ұстап тұрады.* *Ойын бастаған топ:* *Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізден сізге кім керек.* *Екінші топтың балалары:* *Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізге сізден Маша керек.* *Аты аталған ойыншы жүгіріп келіп, екі ойыншының қолын бұзып өтуі тиіс, өте алмаса сол ойыншылар тобында қалады, ал егер бұзып өтсе өз тобына бір ойыншыны алып қайтады. Ойын соңында ойыншысы аз қалған топ жеңіледі.* Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	**Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса

					жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(тіл дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте жатып жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(тіл дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығармашылық іс-әрекет** "Аюдың апаны" Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті*	**"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру	***Еңбек – сыйақы*** *Мақсаты: Ақша еңбек арқылы келетінін қарапайым түсінікпен жеткізу. Материал: Ойыншықтарды жинайтын себет, фишкалар. Барысы: 1. Бала шағын тапсырма орындайды (ойыншық жинау). 2. Тәрбиеші оған 1 фишка береді. 3. «Сен еңбек еттің – сыйақы алдың» деп*	*«Адалдықтың өтемі» Мультфильм қарауhttps://youtu.be/5E8l18lOBe8ps8* **Д.о: «Қайсысы артық (кем)?»** **(математика негіздері)** Заттарды салыстыру:	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту** **Ақша қар жауып тұр. Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары.** Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке тұрғанда, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен; сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру;

	бойынша балалар дөңгелек пішінді апанды бейнелеуге үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, апан жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыт *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды дайын шаршы пішінді қағаздар арқылы апан бейнесін құрастырып, жапсыруға үйрету; желімдеу техникасы жөнінде ұғымдарды қалыптастыру. Қолдың ұсақ моторикасын желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу техникасы арқылы жетілдіру; жазықтықты бағдарлау дағдыларын дамыту *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* кірпіштерден қабырғаларды қалап, қағаз жолағын екіге бүктемелеп, шатыр қойып, құрастыруда дағдыландыру; кірпіштер мен білеулердің жазықтықта орналасу амалдарын бекіту; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар*	керектігін айтады. Педагог жүгіру кезінде "Аю қалай жүгіреді?" дегенде балалар аюдың кейпіне түсіп, маймаңдап жүгіре бастайды. Педагог балаларға қандай жүгіру түрі болмасын арақашықтықты сақтап, жүгіру керектігін түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгірсе, сол топ жеңген болып есептеледі. **Музыкалық қимылды ойын: «Аю болам томпаңдап»** **(музыка)** Балалар музыка ырғағымен аюдың жүрісін салып билейді **"Лото "Жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруды және жалпы атауларын атауды үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(тіл дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	*бекітеді. Күтілетін нәтиже: Баланың «еңбек → сыйақы» байланысын түсінуі. (қаржылық сауаттылық)* **Шығармашылық іс-әрекет** "Жасыл желекті шыршалар" Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті* бойынша ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған шыршалардың суретін бояу.Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, тәсілдерін пайдалана отырып, үшбұрышты етіп шырша бейнесін мүсіндеуге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар ересектердің 3 жасыл қағаздан алдымен үшбұрыштар жасап алып, сосын бір біріне кигізіп шырша бейнесін құрастыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **"Үйсіз қоян" қимылды ойын.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Дыбыстық белгіге	заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру **"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Жылдам жүгіруді,ептілікті дамыту. Барысы. Бөлменің бір шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі асығады, ол ойыншылардың кез келгеніне қолын тигізуге тырысады.	қардың қасиеттері туралы білімдерді кеңейту. Балалардың артикуляциялық аппаратын дамыту, сөздердің жекеше және көпше түрлерін ажыратуды үйрету, ақыл-ой, зейін, танымдық қызығушылықтарын, байқампаздықты дамыту. Балаларды достыққа және ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Қыста" тақпағын жаттатқызу.** **(көркем әдебиет, тіл дамыту)** Оразбай Байбақов "Қыста". Ойшыл орман сілкінді, Жібергенде жел ырғап. Мұз астында бұлқынды, Күміс өзен сылдырлап. Ғайып болды түнгі ызғар, Ай да батты ақ маңдай. Күн көзінен жұлдыздар Балқып бара жатқандай. **"Не (кім), қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, желіп жүреді, жортады, жатады, аяңдайды, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді.

	кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…		реакция жылдамдығын арттыру, балаларды ереже бойынша ойнауға үйрету. Барысы: ойыншылар арасынан аңшы мен үйсіз қоян таңдалады. Қалған балалар қояндар болып, өздері үшін шеңбер жасайды (үйлері). "Үйсіз қоян" қашып кетеді, ал "аңшы" оны қуып жетеді. "Қоян" кез келген шеңберге жүгіру арқылы "аңшыдан" құтыла алады; онда шеңберге ағылған "қоян" тез арада қашып кетуі керек, өйткені қазір ол үйсіз қалады, ал "аңшы" оны ұстап алады. "Аңшы" қоянды ұстаған бойда өзі "қоянға", ал "қоян" "аңшыға" айналады. **"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақты қайталау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**		Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды, сүйрейді. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды, әндетеді. **(тіл дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Музыкалық ойын: «Музыкалық ойыншықтар»** ***(музыка)*** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай!	**Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып, олардың жүрісін сал»** **(көркем әдебиет)** Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.	Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету **(мүсіндеу)**	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттері. Балаларды жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды	**«Қыс әнін» айтуды (музыка)** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту

	"Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**			айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, тіл дамыту)**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Кішкентай балаларды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар; бас киімдер: орамалдар, жеңіл қалпақтар (бастан күн өтпеу үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. Е. Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қимыл-қозғалыс қызметінің қажеттілігін	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен	**Арнайы көліктерді бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік не жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, онымен сынған бұтақтарды ғана қию керектігі туралы түсініктерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойыны."Тым-тырақай" ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер	**Көкшымшықты бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, көркем сөз)* Мақсат-міндеттері. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер.	**Суды бақылауды жалғастыру.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу.

	қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Педагогтің ұсынылған заттарды салыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастыра білу. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	ортасында белгілі санамақтан кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" деп санаңдар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру мен қағып алуға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:** секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секірмежіпті артқа және алға айналдыра секіру біліктерін бекіту.	Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларға өз бетінше ойын

					тақырыбын таңдауды үйрету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары".	Жаднама. "Баламен бірге қысқы серуенді пайдалы өткізу".	Ата-аналарға кеңес. "Ойын әрекеттері арқылы балаларды әлеуметтендіру".	"Баланың қоғаммен өзара әрекеттесуі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж
Саз жетекші Иманходжаева С
Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01.12-05.12.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Бірлігі күшті ел озады»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу. *Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".*				

	Кеңес. "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары". Жаднама. "Баламен бірге қысқы серуенді пайдалы өткізу". *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізу және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын көмектерді көрсетуге, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына деген құрметпен қарауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кезекшіге жүктелген міндеттерді өз бетімен және адал орындауға тәрбиелеу (кезекшінің киімін дұрыс киіндіру, қолын жуу, ыдыстарды қою, үстелден және үстелдің астынан жинау). **(еңбек дағдылары)**
	"Біздің Елбасымыз" тақырыбында суреттерді көру. (тіл дамыту, қазақ тілі) "Мемлекеттік рәміздер". Мақсат-міндеттер. Еліміздің рәміздері олардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. ***Қ.Р.Әнұраны*** **"Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: еліміздің елтаңбасын ажыратуға үйрету. Педагог: - Балалар, қазір біз "Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шартын тыңдаңдар. Тақтадан көптеген белгілер көрсетіледі. Сендер еліміздің елтаңбасын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің елтаңбасы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік* ***Сырғанақ пен мұз:*** *• Тек арнайы орындарда сырғанауға болады.* *• Мұздың үстінде ойнау қауіпті.* *• Жолда, көліктің жанында сырғанауға болмайды.* *Сюжетті суреттер қарау* ***Қар жамылған ағаштар Жүнмен қардың суретін салу техникасын үйрету.*** *Жүнді жұлу, созу әдісін қолдануды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Табиғатқа қызығушылығын тәрбиелеу. Көгілдір түсті киіздің үстіне қоңыр түсті киізден жасалған ағаш негізін орналастырамыз. Ақ түсті жүннің кішкене бөлігін түтіп, үлпілдетіп, ағаш бұтақтарының үстіне қар*	***Үнемді тұтыну»*** *«Дұрыс па, бұрыс па?»* *Мақсаты: күнделікті үнемді әрекеттерді бекіту. Барысы: Тәрбиеші сөйлемдерді оқиды, балалар қол шапалақтайды (дұрыс болса), аяқпен топылдатады (бұрыс болса).* *• «Таңертең қолымды жудым» • «Нанды жерге тастадым»* *• «Күндіз шам жақтым»* *• «Кранды жауып қойдым»* **Санамақтар айтқызу. (тіл дамыту)** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **Үстел басында дамытушы**	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** **"Желбірейік туымыздай!" (тіл дамыту, көркем әдебиет, дене тәрбиесі)** - Балалар, орнымыздан тұрып, жалаушаларымызды қолымызға алып, сергіп алайық. Желбірейік туымыздай! (қолдарын жоғары көтеріп, жалаушаларды желбіретеді), Тәуелсіздік теңіміз (қолдарын алға созып, жалаушаларын желбіретеді). Татулығы желбіреген (қолдарын жанына жіберіп, жалаушаларын желбіретеді), Егеменді еліміз (жалаушаларын төменнен жоғары қарай *<u>желбіретіп көтеру).</u>* ***Еңбек – сыйақы*** *Мақсаты: Ақша еңбек арқылы келетінін қарапайым түсінікпен жеткізу.*	***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік* ***Қар ойындары:*** *• Қатты мұзды, кір қарды лақтырмау.* *• Бір-бірінің бетіне, көзге қар атпау.* **"Топ-топ басайық" ойыны. (тіл дамыту, дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру)

	қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға бәйтерек бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі.	*жасаймыз. Ақ жүнді үлкендеу етіп бөліп алып, онымен жердегі қар үйіндісін бейнелейміз. Тағы да созып, үлбіретіп алған жүнді киіздің үстіңгі жағына орналастырып, ақша бұлттарды келтіреміз.*	**жаттығу. «Биік шыршаны табайық».** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Балаларда "биік", "аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту	*Материал: Ойыншықтарды жинайтын себет, фишкалар. Барысы: 1. Бала шағын тапсырма орындайды (ойыншық жинау). 2. Тәрбиеші оған 1 фишка береді. 3. «Сен еңбек еттің – сыйақы алдың» деп бекітеді . Күтілетін нәтиже: Баланың «еңбек → сыйақы» байланысын түсінуі (қаржылық сауаттылық)*	Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, доптарын қояды. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қыс" мезгілінің ерекшеліктері.** **(тіл дамыту, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. "Қыс" мезгілінің суретіне қарап әңгімелесу. Қазақ тіліне тән "ө,қ"	**"Біздің ел" дидактикалық ойыны.** **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: балалардың біздің Отанымыз, астанасы	**Шаттық шеңбері (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**"Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер:

	дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік ережелері туралы әңгімелесу*	туралы білімдерін кеңейту. Барысы: педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап етеді.	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін.	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайрымды Аспан ата! Армысыз, мейрімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан алақай!	еліміздің елтаңбасын ажыратуға үйрету. Педагог: - Балалар, қазір біз "Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шартын тыңдаңдар. Тақтадан көптеген белгілер көрсетіледі. Сендер еліміздің елтаңбасын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің елтаңбасы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға бәйтерек бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Менің елім" Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру дағдысын қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқтап секіруге үйрету. **Көркем әдебиет** **«Қызыл телпек» ертегісін драматизациялау.** балалардың театрландырылған	**Дене тәрбиесі** "Алақай, қыс келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларда белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқтап секіру техникасын дамыту. **Математикалық ойын:** «Астанадағы биік-биік ғимараттар» Мақсат-міндеттер:Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды	**Музыка** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларды шулы әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысына үйрету; музыкалық аспаптардың дыбысын ажырата білу және музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қыс қызығы туралы ұғым беру. **Қыс туралы тақпақ жаттау".**	**Дене тәрбиесі** "Жапалақтап қар жауды. Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру іскерліктерін дамыту; жүгіру кезінде балалар бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларына жаттықтыру. ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Қазақтың ұлттық бас киімнің бірі*	**Қазақ тілі** "Шыршаның бастан кешкендері" Мақсат-міндеттер. Ересек адамның көмегімен шағын өлеңді жаттауды, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; қазақ тілінде қыс мезгілі туралы, қысқы мерекелер туралы білімдерін кеңейту. Қысқы іс-шаралар тек қыс мезгіліне тән деген түсініктерін бекіту.

	шараларға деген қызығушылығын ояту. Балаларға арналған міндет: кейіпкерлердің эмоциясын жеткізе отырып, балаларды саусақпен қимылдауға үйрету. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Қызыл телпек» ертегі желісі бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар сурет салу кезінде қаламды қатты қыспай дөңгелек пішінді сызы отырып қызыл телпекті қыздың телпегінің бейнесін салып, қызыл түспен бояйды. *Мүсіндеу бойынша* тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, телпектің мүсінін жасауға үйрету. *Жапсыру бойынша* телпектің ортасына қазақ халқының ою-өрнектерін жапсыруды үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Желімді пішінге жағып, артығын майлық арқылы сүртіп отыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар қызыл телпекті қызға себет құрастырады.Санау таяқшаларын пайдаланып, себеттің бейнесін үстелдің үстіне құрастырады. Балаларға санау таяқшалары мен себеттің үлгісі беріледі. Балалар таяқшалардың орындарын үлгіде	салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру. **Музыкалық ойын** "Жасыл шырша жанында". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнді тыңдау кезінде зейінін және Аяз ата туралы әнді айтуда есте сақтау қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсіне білуге үйрету; музыкалық жетекшімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; топпен ән айту кезінде ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; оқу қызметіне белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. "Тәтті бал" тілге арналған жаттығу. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	**(көркем әдебиет, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қыс, аққала туралы тақпақпен таныстыру; көркем сөзді мәнерлеп оқу үлігімен таныстыру. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Аяз ата шапаны» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар ақ қағаз бетіндегі атаның шапанын домалақ пішіндерді салып безендіріп бояйды. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу бойынша* тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, атаның құлақшынының мүсінін жасауға үйрету. *Жапсыру бойынша* шапанның етегіне қазақ халқының ою-өрнектерін жапсыруды үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдарын қалыптастыру.	*тақиямен таныстыру, танымдық қабілеттерін жетілдіру. Жылдамдыққа тәрбиелеу.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші сайланады. Ән ырғағымен тақияны басына киіп, балаларды айналып жүреді. Музыка тоқтаған сәтте тақияны екі баланың ортасына тастайды. Ал отырған екі бала қарама-қарсы бағытта шеңберді айналып жүгіреді. Кім тақияға бұрын жетсе сол жеңімпаз атаным, жүргізуші болады. Ойын осылайша жалғаса береді.* **"Таныс пішіндер доминосы". (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді.	Көркемсөз үлгілері арқылы балалардың сөйлеуін жандандыру. Сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді жалғастыру. Суреттерге немесе жиі қайталанатын сөздерге сүйеніп, қазақ тіліндегі ақпаратты есту арқылы қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеуін, кеңістіктік ойлау негіздерін дамыту. Есту зейінін және музыкаға эмоционалды қарым-қатынасын, эмоционалды жауап беруге баулу. Өзгелерге деген қайырымдылық пен жанашырлық сезімдеріне, табиғатқа сүйіспеншілікке тәрбиелеу. ***Ұлттық ойын: «Теңге алу»*** *Ойынның мақсаты: Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін санай білуге үйрету. Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып тасталынады. Екі топтан бір-бір*

	мұқият тексередіде, содан кейін оларды үстелге қоюға тырысады.		Желімді пішінге жағып, артығын майлық арқылы сүртіп отыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*кірпіштен қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*		*баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта көп теңге болса, сол топ ойын жеңімпазы болады.* **Музыкалық ойын:** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. "Аяз" ойыны.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Әуе көліктерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: әуе көлігі, оның қолданылуы және мақсаты туралы білімдерін кеңейту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қар жауғаннан кейін жолды тазарту.) **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу қабілетін бекіту, жұмыстың нәтижесіне қуану.	**Құстарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін бекіту; сипаттама бойынша құстарды тану іскерліктерін жетілдіру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан құрылыстар жасау). Мақсат-міндеттер: педагогке қардан құрылыс жасауға көмектесуге үйрету; достық	**Қардағы құстардың іздерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін кеңейту, қай құстың ізі екенін ажырату; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық	**Қарғаны бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: қарғамен таныстыруды жалғастыру; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары**	**Қардың тереңдігін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері)* Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға

	Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бұғының үлкен үйі бар". ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: қозғалысты мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері**: сызықтар арасында жүру (10-15 см). ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: физикалық белсенділікті дамыту және жетілдіру.	қарым-қатынасты дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Екі аяз.** ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: мәтінге сәйкес қимыл-қозғалыс жасай білуге баулу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** жылан секілді қозғалу. Мақсат-міндеттер: балаларды бірінің соңынан бірі тұрып "жылан" секілді қозғалуға үйрету.	қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға - торғай".** ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: мұқият тыңдап, бұйрық бойынша әрекеттерді орындау; достық қарым-қатынасты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бір кесек қармен нысанаға тигіз. Мақсат-міндеттер: лақтыру күшін дамыту.	(учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар".** ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** ***(дене тәрбиесі)*** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.	метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). **Қимылды ойын. «Ақшақарды изде».** ***(дене тәрбиесі)*** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін

					орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. ***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік* ***Жолдағы қауіпсіздік:*** • *Қыста жол тайғақ, көлік тоқтауы қиындайды, сондықтан жүгіріп өтпеу керек.* • *Әрқашан тек жаяу жүргінші жолымен жүру.* **Математика негіздері** "Орман шыршасы". Мақсат-міндеттер. Балаларда "биік", "аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту; жабайы аңдардың қысқы тіршілігін пысықтау, адамдардың	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Аяз өрнектері". Мақсат-міндеттер. Қыс құбылыстары туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет** «Орман шыршасы» тақырыбы бойнша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	*«Ырыс алды-ынтымақ» ертегісі* *https://youtu.be/A7dhkYaI_EA* ***Ұлттық ойын: «Теңге алу»*** *Ойынның мақсаты: Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін санай білуге үйрету.* *Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып*	***Үнемді тұтыну»*** *«Дұрыс па, бұрыс па?»* *Мақсаты: күнделікті үнемді әрекеттерді бекіту. Барысы: Тәрбиеші сөйлемдерді оқиды, балалар қол шапалақтайды (дұрыс болса), аяқпен топылдатады (бұрыс болса).* • *«Таңертең қолымды жудым»* • *«Нанды жерге тастадым»* • *«Күндіз шам жақтым»* • *«Кранды жауып қойдым»* **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс мезгілде табиғатты	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту** Өтебай Тұрманжанов «Туған өлкем». Балаларды туған өлке туралы өлеңнің мазмұнымен таныстыру; өлең жолдарын анық айтуды үйрету; өлеңді еске сақтауды үйрету; Қазақстан туралы түсініктерін кеңейту. Өлең жолдарындағы көркемсөз арқылы балалардың еске сақтауы мен қабылдау

	жаңа жылды қарсы алу әдебімен таныстыру. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Биік шыршаны табайық". ***Шеңберден шығару.*** ***Асық ату ойыны*** *Ойын шарты бойынша диаметрі 1,5-2 метрлік, кейде одан да үлкен шеңбер сызылады. Қатысушы балалар шеңбердің дәл ортасына (5-6 бала болса, бір-бірден, 2-3 бала болса, екі асықтан) бір-бірден асық тізеді. Тағы да сақаларын бір қолға жинап, шиыра шашады. Шарт бірінші ойындағыдай. Ату кезегі сақаларының алшы/тәйкі тұруына қарай анықталады. Сосын шеңберден ортасында тізілген асықтан есептеп, екі жаққа қарай адыммен 4-5 қадам жасап, белгі сызады да, сол сызықтан тұрып кезегімен шеңбердің ортасында тізілген асықтарды атады.* **Пантомима ойыны."Қонжықтар".** Мақсат-міндеттер: пантомима дағдыларын дамыту. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті* бойынша ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған шыршалардың суретін бояу.Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, тәсілдерін пайдалана отырып, үшбұрышты етіп шырша бейнесін мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар үшбұрыш қағаз пішіндерден шыпша бейнесін құрастырып, ақ қағаз бетіне желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар ересектердің 3 жасыл қағаздан алдымен үшбұрыштар жасап алып, сосын бір біріне кигізіп шырша бейнесін құрастыру. ***Ойын: “Ақшаны кімге береміз?”*** *Мақсаты: Ақша — белгілі бір адамға төленетінін түсіндіру. Материал: 3 ойыншық кейіпкер: сатушы, дәрігер, шаштараз; фишкалар. Ойын*	*тасталынады. Екі топтан бір-бір баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта көп теңге болса, сол топ ойын жеңімпазы болады.* **Ойын: «Үйдің көркі не?». (қазақ тілі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Қазақстан, оның астанасы - Астана қаласы жайында қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды үйрету, жиһаздардың атауларын атап, не үшін қажет екенін түсінуді үйрету, сұрақтарға дұрыс жауап беру немесе сөйлеудің дұрыс үлгілерін қайталау арқылы диалогқа түсу қабілеттерін дамыту.	бақылау дағдыларын дамыту; қардың қасиетімен таныстыра отырып, қардың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; қардың қасиеттерін атай білуге үйрету. Дидактикалық ойын: "Бұл не?". ***Қауіпсіздік сабағы*** *Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік* ***Жолдағы қауіпсіздік:*** • *Қыста жол тайғақ, көлік тоқтауы қиындайды, сондықтан жүгіріп өтпеу керек.* • *Әрқашан тек жаяу жүргінші жолымен жүру.* **Шығрамашылық іс-әрекет** "Шырша бұтасында ілінген шар". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті* бойынша балаларды алдын-ала сызбалы түрде салынған шырша (инелерсіз) бұтағының және дөңгелектің (шырша шары) сұлбасы үстінен фломастермен басып, суретті жасыл инелер мен қызыл шар элементтерімен толықтыруға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* шырша	қабілетін, зейіні мен тілін дамыту. Балалардың туған өлкеге деген құрметі мен сүйіспеншілігін арттыру; оқу әрекетінде құрдастары арасында мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелерін сақтауға, белсенді болуға тәрбиелеу **Шығрамашылық іс-әрекет** "Аяз атаның қабы"тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қылқалам арқылы сопақша немесе дөңгелекке ұқсас Аяз Ата қабын салуға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы домалақ, сопақша етіп Аяз атаның қабын мүсіндету, балаларға бейнелеген заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* Аяз

		барысы: 1. Үш ойыншық қойылады. 2. Тәрбиеші айтады: – «Біз нан алдық. Кімге ақша береміз?» – «Дәрігер емдеді. Кімге ақша береміз?» 3. Бала дұрыс кейіпкерге фишка береді. Нәтиже: Балалар қызмет көрсетушіге ақша берілетінін түсінеді. *(қаржылық сауаттылық)*		бұтасына қиылған шарды реттілікті сақтай отырып қойып, желімдеу.Желімді мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, дөңгелекке ұқсас жаңа пішінді, шырша ойыншығын құрастыруға үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	атаның қабын түрлі түсті қағаздан жасалған пішіндермен әсемдеу, желімді мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Құрастыру бойынша* балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, дөңгелекке ұқсас жаңа пішінді, Аяз ата ойыншықтарын құрастыруға үйрету.
Балалармен жеке жұмыс	**Жаттамақ жаттығуы.** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! ***(тіл дамыту)***	**«Шырша ойыншықтары». (көркем әдебиет)** Шыршада өседі ойыншықтар, Қояндар өседі, қонжықтар. Шыршада өседі алтын алма, Алтын алманы жұлып алма. Шыршаның инесін ұстама, Саусаққа тиеді, байқа! Шырша сыйлықты бермейді, «Тақпақты оқып бер!» - дейді.	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсысы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	«Шыршы түбіндегі ойыншықтар» **(қазақ тілі,тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері: Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру , тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Туған жерім тамаша" тақырыбына көрме ұйымдастыру.	Психолог кеңесі. Мысалы "Ойыншықты дұрыс таңдау" туралы болуы мүмкін. Кейбір ойыншықтардың сырты көз тартатындай болғанымен баланың денсаулығына тигізетін зияны жайында балаға түсіндіру, ұғындыру.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту.	"Тәуелсіздік - тірегім" тақырыбында газет көрмесі.	Ата-аналармен әңгіме жүргізу: "Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру керек?"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.12-12.12.2025 ж.**
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ

Апта күндері	*Сәрсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
	Апта дәйексөзі: «Ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүреді»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады". Ата-аналарға кеңес. "Ойын әрекеттері арқылы балаларды әлеуметтендіру". Тәуелсіз Қазақстан" тақырыбындағы салтанатты іс-шараға байланысты тақпақ беру, ата-аналармен салтанатты іс-шараға байланысты әңгімелесу. Отбасы мен балабақша арасындағы *ынтымақтастықты* күшейтіп, ата-аналармен бағытты жұмыс жүргізу шаралары *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттері. Орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалын игерту; балаларды еңбекке баулу, ересектерге көмектесуді үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету. *(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек дағдылары***)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**
	Қ.Р.Әнұраны ***Үнемді тұтыну»*** *«Артық затты тап»* *Мақсаты: үнемдеуді үйрету, артық шығынды байқау.* *Құралдар: суреттер қатарымен (балалар тамақ ішіп отыр, бірақ біреу нанды тастады; бөлме жарық, бірақ күн түсіп тұр; бала кранды ашық қалдырған).* *Барысы: • Балалар әр суреттен артық әрекетті табады.* **Саусақ жаттығуы.** **(тіл дамыту)**	***«Күй күмбірі»*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты*	**"Үйшікте кім тұрады?"** **үстел ойыны.** **("Үйшік" ертегісі желісімен")** **(көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. ***Ұлттық ойын: «Аңшылар»***	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* ***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақшада өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері туралы әңгімелесу.* **(қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Үстел үсті ойыны:** **"Жұп суреттер".** **(математика негіздері, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, бір затты екінші	***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** *Ойынның мақсаты: Қазақтың ұлттық бас киімнің бірі тақиямен таныстыру, танымдық қабілеттерін жетілдіру. Жылдамдыққа тәрбиелеу.* *Ойынның шарты: Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші сайланады. Ән ырғағымен тақияны басына киіп, балаларды айналып жүреді. Музыка тоқтаған сәтте*

	Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу тілін дамыту, көркем сөздерге деген қызығушылықтарын арттару.Балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **Пирамидаларды құру жаттығулары. (құрастыру, математика негіздері)** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: қолдың ұсақ моторикасын, көлемін (үлкен, кіші, кішірек) , түсін ажырату қабілеттерін дамыту.Пирпмиданы ретімен құрастыру дағдыларын қалыптастыру.	*атып шеңберден шығарса солұтады.* **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады.	***Ойынның мақсаты:*** *Балаларды қырағылыққа, көздегіштікке, шапшаңдыққа үйрету.* ***Ойынның шарты:*** *Ойын алаңында шеңбер сызылады.Жүргізушінің белгісі бойынша ойыншылар, яғни үйректер шеңберге жүгіріп кіреді. Ал аңшылар доппен атқылай бастайды, кімге доп тисе сол үйректермен аңшылар орын алмастырады. Осылайша ойын жалғаса береді.*	затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою арқылы бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі.	*тақияны екі баланың ортасына тастайды. Ал отырған екі бала қарама-қарсы бағытта шеңберді айналып жүгіреді. Кім тақияға бұрын жетсе сол жеңімпаз атаным, жүргізуші болады. Ойын осылайша жалғаса береді.* **"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны (математика негіздері, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** ***(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)***				

	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, доптарын қояды. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусаққа арналған жаттығу.** **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу тілін дамыту, тақпақтарды жатқа айтуға дағдыландыру. Балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек.	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	**"Қар үйіндісінің артында не жасырылған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көрнекі зейінді дамыту; тақырып бойынша сөздікті белсендіру. Барысы: қатырма қағаздан (картон) қар үйіндісі кесіліп алынады. Педагог артына заттың сұлбасының бейнесін жасырады (шаналар, ұлпа қарлар, күн, ағаш, бас киім, қолғап, шаңғы, коньки), балаларға қардың артынан заттың бір бөлігін көрсетеді, олар қандай зат екенін болжайды. **(танымдық дағдылар, қоршаған әлеммен**	**"Сөздер тізбегі" ойыны. (тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады.

	Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат!	жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**		**таныстыру, тіл дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Тәуелсіз елім" Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүруге үйрету. Балалар, әдемі музыка әуенімен тәрбиеші соңынан жүреді. Тәрбиеші жүріп келе жатып, қандай қимылдар жасаса, сол қимылдарды музыка әуенімен ілесе отыры қайталайды ***(музыка)*** "Тәуелсіздік алған күн" **(көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды еліміздің тәуелсіздігі туралы өлеңмен таныстыра отырып, жатқа айтуға үйрету; тәуелсіздік мерекесінің бүкілхалықтық екенін ұғындыру. Тәуелсіз Қазақстан туралы суреттер көрсету. ***Ұлттық ойын:*** ***«Теңге алу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін санай білуге үйрету.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар екі*	**Дене тәрбиесі** "Жайна елім менің!" Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру. **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** **(қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Ою-өрнектердің суреттерін көрсете отырып ойын ойнату.Балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,	**Музыка** "Тәуелсіз елім" Мақсат-міндеттер. Балалардың ән арқылы туған жерге деген елжандылық сезімін қалыптастыру; әнді тыңдау кезінде эмоционалды қабылдай білуге үйрету; ұжымда және дербес ән айту қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дем алу және дем шығару дағдысына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету; музыкалық ойындарда сезімталдығы пен зейінін дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет** «Қазақтың ұлттық ыдыстары» Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру*** Мақсат-міндеттер: Қазақ халқының ыдыстарысмен таныстыру.Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу бойынша*балаларды ортасы төмен түскен доғалы сызықты сызып, үстіңгі екі шетін көлденең түзу сызық арқылы қосуға жаттықтыру,	**Дене тәрбиесі** "Мен - чемпион". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту. **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер?	**Қазақ тілі** «Үйдің көркі не?». Жиһаздар. Мақсат-міндеттер. Қазақстан, оның астанасы - Астана қаласы жайында қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды үйрету, жиһаздардың атауларын атап, не үшін қажет екенін түсінуді үйрету, сұрақтарға дұрыс жауап беру немесе сөйлеудің дұрыс үлгілерін қайталау арқылы диалогқа түсу қабілеттерін дамыту. ***Қауіпсіздік сабағы*** *Үйдегі жиһаздардың қауіпсіздігі туралы әңгмелесу* *әңгімелесу.* Ұымдастырылған іс-әрекет барысында балалармен шығармашылық іс-әрекет ұйымдастыру. **Шығрамашылық іс-әрекет** «Жиһаздар» Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру***

	топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып тасталынады. Екі топтан бір-бір баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта көп теңге болса, сол топ ойын жеңімпазы болады. ***«Күй күмбірі»*** *Ұлттық ойын кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **Математикалық ойын: «Астанадағы әсем ғимараттар» (математика негіздері)** Мақсат-міндеттері. Карточкалар бойынша ғимараттарды ұзын-қысқа, биік-аласа екнін салыстыру.	жасалған жарты дөңгелектің бір жағына, немесе екі жағына тағы да тіке жатқан доғаларды қосып, ыдыс-аяқтар үлгісін салуға үйрету; салынып шыққан ыдыс-аяқ сұлбасын қарапайым ою түрлерімен толықтыру амалдарымен таныстыру; *Мүсіндеу бойынша*тостағанның табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. Сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, тостаған мүсінін жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. Ермексаздан өнімдерді мүсіндеуге деген қызығушылықтарын ояту, ересек адаммен бірігіп ойындар ойнағанда өзіне-өзі сенімді болуға тәрбиелеу. *Жапсыру бойынша* ақ қағаз бетіндегі тостағандарды дайын қиылған үлгілермен безендіру.Желімді мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Құрастыру бойынша* қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу, құрастыру дағдыларын дамыту. Балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен,	**(музыка)** **«Үйшік» ертегісі (көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу **Шығармашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Үйшік» ертегі желісі бойнша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер: Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттері қылқаламмен бояу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша*үлкен үшбұрыштан денесін, кішірек үшбұрышты алып,түлкінің басын, құлақтарын кішкентай үшбұрыштан белгілі	*Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар бөлме ішіндегі дөңгелек үстелдің суретін салады. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* киім сөресін қимлалардан жасап, желімдейдіЖапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*жиһаздың әр түрлі формасын, көлемін, мөлшерін қарапайым геометриялық пішіндер негізінде мүсіндеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру; құрылыс жұмысының нәтижесіне қарап, ойын желісіне қосылуға дағдыландыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді

			алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	реттілікпен орналастыра отырып, желімдейміз. *Құрастыру бойынша* құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектері текшелермен және конструтормен құрастыру дағдыларын дамыту.	күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Шетенді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Қыс мезгілінде шетенді бақылауды жалғастыру, оны қатты аяздан қалай құтқаруға болатындығын айту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** қарды белгілі бір жерге күрекпен жинау. (еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Күректермен әрекет ету қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қар ұлпалары мен жел", "Ақшақарды тап".**	**Шыршаларды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Шыршаның құрылымы туралы түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ұжыммен қар тазалау. Мақсат-міндеттері. Ағаш күрекшені қолдану қабілетін бекіту. (еңбек дағдылары) **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жағалаудан жағалауға". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Шашырап, жан-жаққа жүгіру,	**Қардың жауғанын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттері. Маусымдық құбылыс - қардың жаууы туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ауладағы қарды белгілі бір жерге күрекпен салу; кіреберіске апаратын жолды тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Жұмысқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру; ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары:**	**Қардың тереңдігін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл і дамыту)* Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар	**Терезедегі қырауды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау). Ырым. Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шынидағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды

	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша шеңбер бойымен жүруге үйрету, әртүрлі бағытта қозғалу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Шанамен жарыс".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Аяғымен итере отырып, қар үйіндісіне белгі бойынша шанамен жылжу.	секіру техникаларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Туға дейін секіру, "Қақпада".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Алға жылжыта отырып, екі аяқпен секіруге, жорғалауға жаттығу.	**"Аяз ата", "Қар айналады".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Өзіне тән қимыл-қозғалыстарды жасай білуге баулу; өз әрекеттерін ойынға қатысушылардың әрекеттерімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Нысанаға тигіз".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту, нысанаға затты дәлдеп лақтыруға үйрету.	аудару. **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде».** **(дене тәрбиесі)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. (еңбек дағдылары) Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету. **(дене тәрбиесі)**	кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жағалаудан жағалауға". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Шашырап, жан-жаққа жүгіру, секіру техникаларын дамыту. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны).** **(дене тәрбиесі)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. (еңбек дағдылары) **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				

	Үнемді тұтыну» *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. «Әлди-әлди» әнін баяу, жұмсақ әуенді сипатын өз эмоциялық сезімдерімен әндете жеткізу. ***(музыка)***				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, денет тәрбиесі)**				
Бесін ас	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қауіпсіздік сабағы*** *Балабақшада өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері туралы әңгімелесу.* **(қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тіл дамыту** "Біздің астанамыз — Астана қаласы. Дауыссыз [С] дыбысы". Мақсат-міндеттер. Балаларда, еліміздің бас қаласы туралы баяндау барысында, дауыссыз [с] дыбысын буын, сөздер құрамында айту тәртібімен таныстыру, астананың көрікті жерлері жөнінде мәліметтер беру. **Шығармашылық іс-әрекет**	***"Біз заттар туралы не білеміз?"*** *Тапсырмалар: балалардың күнделікті өмірде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелері туралы түсініктерін кеңейту; зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту; ынтымақтастық сезімін тәрбиелеу.* **Шығармашылық іс-әрекет** "Домбыра" Балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу,***	***Үнемді тұтыну»*** *«Артық затты тап» Мақсаты: үнемдеуді үйрету, артық шығынды байқау. Құралдар: суреттер қатарымен (балалар тамақ ішіп отыр, бірақ біреу нанды тастады; бөлме жарық, бірақ күн түсіп тұр; бала кранды ашық қалдырған). Барысы: • Балалар әр суреттен артық әрекетті табады.* *«Бірлесіп атқарған кез-келген жұмыс жеңіл болады» Мағынасын ашу мақсатында «Шалқан» ертегісі еске түсіру.*	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Аквариумдағы алтын балық". Мақсат-міндеттер. Балықтар туралы көркем сөздер арқылы балалардың тілін жетілдіру; қарапайым дербес тәжірибе іс-әрекеттерін ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **"Таныс пішіндер доминосы".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту «Аққала»** Балаларға сұрақтарға сөз тіркестері мен қарапайым сөйлем арқылы жауап беріп, өз ойын толық жеткізуді үйрету; аққаланың ерекшеліктері туралы мағлұмат беру. Байланыстыра сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ой-өрісін, зейінін, елестету қабілеттерін, жағымды эмоцияларын дамыту. Аққаланы неден жасаймыз туралы диалог негізінде сө

	"Бәйтерек" **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу бойынша*түзу, домалақ пішіндерді салу арқылы бәйтерек бейнесін салуға үйрету. *Жапсыру бойынша* түрлі-түсті қағаздан жырту тәсілі арқылы бәйтеректі жапсыру *Құрастыру және мүсіндеу іс-әрекеттері бойынша* бәйтеректі балмұздақ ағаштарынан құрастырып, басындағы шарын ермексаз кесектерін алақандарының арасында домалатып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. ***Бөлме өсімдіктерін суару.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету. (экологиялық мәдени дағдылар, еңбек дағдылары***)***	***жапсыру, құрастыру*** Сурет салу іс-әрекеті бойынша қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды алдын-ала қиылған домбыра сұлбасын мақтаға оралған, бояуға малынған таяқша арқылы жеткіліксіз элементтермен безендіріп толтыруға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы ересектердің көмегімен картон бетіндегі домбыраны ермексазбен безендіру. *Жапсыру бойынша* ақ қағаз бетіндегі домбыраның басына дайын үкілермен безендіріп, желімдеуге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар қатты картон мен кірпіштерді пайдалан отырып домбыраға арналған сөре құрастырады	Ол ертегіде бірлесіп қандай іс жасалды талқылау **Математика негіздері** "Құлыншақтың астанаға барар жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы бойынша тұстастырып, салыстыруға үйрету; белгілі бір мерзім өлшеміне сәйкестеп, заттардың ұзындығын салыстыруға жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсігін, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. ***Ойын: “Ақшаны кімге береміз?”*** *Мақсаты: Ақша — белгілі бір адамға төленетінін түсіндіру. Материал: 3 ойыншық кейіпкер: сатушы, дәрігер, шаштараз; фишкалар. Ойын барысы: 1. Үш ойыншық қойылады. 2. Тәрбиеші айтады: – «Біз нан алдық. Кімге ақша береміз?» – «Дәрігер емдеді. Кімге ақша береміз?» 3. Бала дұрыс кейіпкерге фишка береді. Нәтиже: Балалар қызмет көрсетушіге ақша берілетінін түсінеді. (қаржылық сауаттылық)*	заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)** ***Ұлттық ойын: «Айгөлек»*** *Ойынның мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, талғампаздыққа баулу. Сөз өнерлерін байту.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар екі топқа бөлінеді. 15-20 қадамдай жерге қарама-қарсы тұрғызылады. Қолдарымен бір-бірін қатты ұстап тұрады.* ***Ойын бастаған топ:*** ***Айгөлек ау, айгөлек,*** ***Айдың жүзі дөңгелек.*** ***Ақ серек пен көк серек,*** ***Бізден сізге кім керек.*** ***Екінші топтың балалары:*** ***Айгөлек ау, айгөлек,*** ***Айдың жүзі дөңгелек.*** ***Ақ серек пен көк серек,*** ***Бізге сізден Маша керек.*** *Аты аталған ойыншы жүгіріп келіп, екі ойыншының қолын бұзып өтуі тиіс, өте алмаса сол ойыншылар тобында қалады, ал егер бұзып өтсе өз тобына бір ойыншыны алып қайтады. Ойын соңында ойыншысы аз қалған топ жеңіледі.*	йлеу тілін дамыту, белсенді болуға тәрбиелеу, қысқы мерекелерді көңілді қарсы алуды үйрету **Өтебай Тұрманжанов «Туған өлкем». (көркем әдебиет)** Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар, Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Түлігі өскен алуан-алуан, Төс, алқабы малға толған. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Ер еңбегі шалқып, тасқан, Ел еркіндеп бақыт тапқан. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! ***"Біз заттар туралы не білеміз?"*** *Тапсырмалар: балалардың күнделікті өмірде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелері туралы түсініктерін кеңейту; зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту; ынтымақтастық сезімін тәрбиелеу.*

Балалармен жеке жұмыс	**"Төлін тап" дамытушы ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: Төрт түлік мал туралы білімдерін қалыптастыру. Төрт түлікке не жататынын ұғындыру, олардың пайдасы, адам өміріндегі маңызы туралы білуге үйрету.Сұрақ жауап арқылы сөйлеу тілін дамыту.	**Кітап бұрышында көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс) (математика негіздері, қазақ тілі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау.	**"Лото-жануарлар" үстел ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша.	**"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*
Жоспардың құрылу	**15.12-19.12.2025ж.**

	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Бірлік болмай, тірлік болмас»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Жаңа жыл мерекесіне байланысты болатын ертеңгілік, мерекелік кештер туралы ата-аналарға ақпарат беру. "Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес "Балаңызға қандай ойыншық таңдайсыз" атты сауалнама. Балаңыздың және өзіңіздің денсаулығыңызға қамқорлық жасаңыз, онымен бірге өз ағзаңыз туралы, денсаулықты сақтау және нығайту жолдары туралы негізгі білімді игеріңіз, бірге спортпен шұғылданыңыз. ***Ата-анаға кеңес: Аттың балаға пайдасы*** ***Әлеуметтік пайдасы:*** *• Атпен бірге ойнау, серуендеу – бала мен ата-ана арасындағы байланысты күшейтеді. • Қоғамдық ортада өзін еркін ұстауға үйретеді.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтарды құрметтеуге үйрету (оларды таза және ұқыпты ұстау, реттеп, орнына қою). **(еңбек дағдылары)**		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды киім сақтауға арналған жеке шкафтарда тазалық пен тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кітаптарды құрметтеуге, оларды уақытында жапсыруға, барлық кеңсе құралдарын дұрыс қолдануға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тазалыққа және ұқыптылыққа үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне топтық бөлмеде тазалықты сақтауға көмектесу, атап айтқанда, орындықтардың тазалығын қадағалау (дымқыл шүберекпен сүрту, оқу қызметінен және тамақтан кейін орындарына қою). **(еңбек дағдылары)**
	Қ.Р.Әнұраны **Суреттерге қарау.** **(тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. "Жаңа жыл" тақырыбында суреттерді көру. **"Түстерін тап" үстел үсті ойыны.** **(тіл дамыту)**		***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* **"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** **(танымдық дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: үй	***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға*	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* ***Қауіпсіздік ережелері «Бала қауіпсіздігі-басты назарда»*** *Теледидардан балалармен көрсету, сұрақ-жауап*

	Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады.		жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **Үстел басында дамытушы жаттығу.** **«Биік шыршаны табайық». (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Балаларда "биік", "аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту	*тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…* **"Үздіксіз ізде" (іздеу). (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с.) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** ***(құрастыру)*** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту.	*әдістері арқылы білімдерін тиянақтау* ***https://youtu.be/ oCPp_7Rbrao*** **"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді. **"Зат неге ұқсайды?" ойыны. (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)*** 1. Бастапқы қалып аяқтың арасын алшақ қойып, атластық таспаны ұстаған қолдарды алда ұстау; 1-1 атластық таспаларды жоғары көтеріп, оңға және солға желпу (6-8 рет қайталау); 1-2 бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып тік тұру, атластық таспаларды екі қолмен ұстау; 2-1 жерге отырып, атластық таспаларды иық тұсына қою; тұрып, атластық таспаларды алға қою (4-5 рет қайталау); 2-2 бастапқы қалыпқа келу;				

	3. Екі атластық таспаны бір қолға ұстап, бір орында 20-30 сек. секіру.				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** ***(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)*** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын!				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***Қарым-қатынас іс-әрекеті*** Балаларда эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру; балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда *достыққа, бірлікке* тәрбиелеу. *Достарымның барлығын,* *Сыйлап, жақсы көремін.* *Алақаным арқылы* *Жылуымды беремін.*		*«Дос болып біз жүрейік,* *Ойнайық та күлейік* *Достық деген тамаша* *Міне тұрмыз жараса* *Күлкі деген керемет,* *Бәрімізге өте керек* Жақсылық пен қуаныштың Белгісі болып есептеледі Өлеңнің мазмұнын ашу, балаларға әрқашан дос болып, *бірлікте , ынтымақта болу* керектігін түсіндіру	**Дидактикалық ойын: «Ұлттық нақыштағы киімдер» (қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.	**Шаттық шеңбері (қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз. *Балаларды достыққа, ынтымақтастыққа, бірлікке тәрбиелеу*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Допты дәлдеп лақтыр". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру; көлденең нысанаға, алысқа,		**Музыка** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу,**	**Дене тәрбиесі** "Тез адымдап жүреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту; көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға	**Қазақ тілі** «Дана көшеге шығу үшін не киеді?». Киімдер. Мақсат-міндеттер. Ересек адамның көмегімен шағын өлеңді жаттау, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; ойын жағдаятына және жыл мезгіліне байланысты киім атауларын дұрыс айтуды (атауды)

	тура нысанға лақтыруға үйрету. . **Шығрамашылық іс-әрекет** "Жылы бөкебай" тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салуіс-әрекеті бойынша* балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін кеңейту; бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтері жөнінде түсініктерін пысықтау; өзіне-өзі қызмет ету негіздерін қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында есу тәсілдері арқылы ермексазды ұзын сопақша етіп есіп, үлгі бойынша ою-өрнектерді фланеграф бетінде жасауға үйрету. *Жапсыру, құрастыру бойынша* балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, қағаздан шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, шаршы пішіндерді дайындап, түрлі түсті қағаздан жасалған ою-өрнектермен орамалды әсемдеу. Желімді мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Құрастыру бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен,		**жапсыру, құрастыру)** «Шырша түбіндегі сыйлық» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді жалғастыру. Үзік сызықтардың үстінен сызып сыйлық бейнесін шығарып, бояу. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді есу, жаю тәсілдері арқылы сыйлықты фланеграфқа мүсіндеу балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру, құрастыру бойынша* балаларды көлемі түрлі пішіндерарқылы сыйлық қорапшасын құрастырып, сыртын безендіріп жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту ***Ұлттық ойын «Соқыр теке»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Балаларды шапшаңдыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, ойынның атына сәйкес үй жануарларымен таныстыру.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір баланы ортаға шығарып «Соқыр теке» етіп сайлап, көзі байланады.* ***Соқыр теке, соқыр теке, Ұстап алшы тезірек.****-деп үш рет айналдырып жібереді. Жан-жағындағы балалар келіп*	лақтыру іскерліктерін жетілдіру. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Әсем біздің шыршамыз» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды қылқалам арқылы үшбұрышқа ұқсас шыршаны салуға үйрету. сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, сопақ пішін жасау есу, жаю тәсілдері арқылы сопақша етті шырша бейнесін мүсіндету, балаларға бейнелеген заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру, құрастыру бойынша* балаларды шырша бейнесін көлемі түрлі пішіндерарқылы құрастырып, жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту ***Дидактикалық ойын: «Дүкенде қонақта»*** *Мақсаты: Ақшаға зат сатып алу ұғымын қалыптастыру.* *Көрнекілік: Ойыншық жеміс-жидек, нан, сүт суреті, ойыншық ақша. Ойын*	үйрету; жаттап алған ойыншық атауларын бекіту. Ойын жағдаятына сәйкес сөз және сөз тіркестерін дұрыс қолдана білу дағдыларын дамыту. Диалогтық сөйлеу негіздерін, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін, ойлау қабілетін, эмоцияналдық қабылдауын дамыту. Қысқы мерекелерге деген жағымды қарым-қатынасын дамытып, достыққа тәрбиелеу. **"Жаңылтпаштар". (тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек ***Ұлттық ойын: «Түйілген орамал»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулып, санай білуге үйрету.* ***Ойынның шарты:*** *Ойын ән ырғағымен басталады. Балалар шеңбер жасап тұрады. Ойын бастаушы бала ортаға шығады. Түйілген орамалды алып бір, екі, үш дегенде*

	қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*		*түртіп кетеді. Соқыр теке бір баланы ұстап алса, сол бала ойын бастаушы болып сайланады. Осылайша ойын жалғаса береді.*	*барысы: 1. Бөлмеде шағын «дүкен» ұйымдастырылады. 2. Тәрбиеші – сатушы, бала – сатып алушы. 3. Бала: «Алма керек» – деп таңдайды. 4. Тәрбиеші: «Алма үшін ақша бер» – дейді. 5. Бала 1 фишка (ақша) береді, алманы алады. Күтілетін нәтиже: – «Бер» – «ал» әрекеттерін ақшамен байланыстырады. – Ақша – тауар алуға қажет екенін түсіне бастайды. (қаржылық сауаттылық)*	*барлық балалар жан-жаққа бытырап, қаша жөнеледі. Бастаушы бала түйілген орамалды ұстап тұрады. Ән әуені тоқталған сәтте кім бұрын түйілген орамалды алса, сол бала ойын жеңімпазы болып, ойынды басқарады.*
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ағаштардағы қырауларды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* **Бақылау:** қыраудың пайда болуы туралы түсінік беру. Балалардың назарын қар еріген кезде, күрт суық түскенде және ауа-райы жылыған кезде айналаны қырау басқанын, ағаштарда, орындықтарда және басқа заттарға қарап бақылауды ұсыну. Қырау – бұл қатты шық. Түнде жердің үстіндегі ауа салқындайды. Ауадағы сулы булар салқындаған заттармен өзара жанасып сулы тамшыларға айналып мұзды кесек болып қатырады, сөйтіп және қырау болады. Табиғаттың әртүрлі қысқы құбылыстарын көріп бақылау, қысқы қардың сұлулығына таңдануға балаларды үйрету. **Қимылды ойындар: «Бірінші бол».**		**Терезедегі қырауды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау). Ырым. Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шыныдағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны).** **(дене тәрбиесі)**	**Бұрқасынды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақал. Бұрқасын мен қарлы боран ақпанға келіп қонды. Ырым. Қыста бұрқасын көп болса, жазда жауын-шашын болады. Бақылау: бұрқасын туралы түсініктерін қалыптастыру. Қатты жел, бұрқасын болған кезде аязды ауа соғады да, жүру қиындайды, бұлт күнді жауып, әрбір жерде қарлы бұрқасын соғады. Егер қар үрлеп құйындатса – бұл табиғат құбылысы бұрқасын деп аталады. **Қимылды ойын. «Әткеншек». (дене тәрбиесі)** Берілген қарқында қолдарынан ұстап шеңбер бойынша жүре білуін бекіту (жылдам, баяу, басқа бағытта және т.б.). Жинақылық пен ұқыптылыққа	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай?** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады. Бақылау: қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге

	(дене тәрбиесі) Белгі бойынша іс-әрекет жасай білуін бекіту (шананы айналу және өз орнына тұру), қосымша жаттығуларды орындау (шанаға отыру, 5 рет отырып-тұру және т.б) жылдам және еппен іс-әрекет жасау. **Еңбек:** мұзды жол әзірлеу. Қарды өздігінен күрекпен белгілі орынға алып бару, оны нығыздауға үйрету; ұжымдық еңбекке қатынасуға үйрету, өз әрекеттері мен құрбыларының әрекеттерін келістіре еңбектену. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** балаларға ойын тақырыбы мен мазмұнын түрлендіру; өз пікірін айту дағдыларын жетілдіру, өз құрбыларының пікірлерімен келісу, олардың рөлдер, ойыншықтар мен міндеттерін бөлісуге сыпайы түрде айтуын жетілдіру.		«Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. ***(еңбек іс-әрекеті)*** **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.	тәрбиелеу. **Еңбек:** балаларды бала-бақша ауласындағы жолдарды сыпыруға және тазалауға үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** Ойын тақырыбын бір-бірімен ақылдасып таңдап алуға,ойыншықтармен бөлісіп тату-тәтті ойнауға тәрбиелеу.	түсіретінін түсіндіру. Балаларды табиғатты сүюге үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында».** **(дене тәрбиесі)** Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)***				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! ***(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)***				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы; (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәрбиесі)				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар)***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Ойын: "Ақшаны кімге береміз?"*** *Мақсаты: Ақша — белгілі бір адамға төленетінін түсіндіру. Материал: 3 ойыншық кейіпкер: сатушы, дәрігер, шаштараз; фишкалар. Ойын барысы: 1. Үш ойыншық қойылады. 2. Тәрбиеші айтады: – «Біз нан алдық. Кімге ақша береміз?» – «Дәрігер емдеді. Кімге ақша береміз?» 3. Бала дұрыс кейіпкерге фишка береді. Нәтиже: Балалар қызмет көрсетушіге ақша берілетінін түсінеді.* *(қаржылық сауаттылық)* **Математика негіздері** "Шырша ойыншықтары". Мақсат-міндеттер. Балаларды заттарды ұзындығы және жуандығы бойынша тұстастырып, ұстап, сипап сезу және іс-тәжірибе арқылы салыстыруға үйрету; заттардың жуан не жіңішке, биік не аласа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсік пен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту **Жұмбақтар, жаңылтпаштар (тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Жұмбақтар, жаңылтпаштар айтқызу. Балалардың тілін дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс		***Қауіпсіздік ережелері «Бала қауіпсіздігі-басты назарда»*** *Теледидардан балалармен көрсету, сұрақ-жауап әдістері арқылы білімдерін тиянақтау https://youtu.be/oCPp_7Rbrao* **Көркем әдебиет** "Хан мен құмырсқалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Хан мен құмырсқалар" ертегісі мазмұнымен таныстыра отырып, мәтіндегі жолдар арқылы эмоционалды жауаптар қайтара білуге үйрету; ертегі мазмұнын бар ықыластарымен мұқият тыңдауға дағдыландыру; кейіпкерлердің әрекеттері желісін бақылауға жаттықтыру; жаңа жыл және жаңа жылдық сыйлықтар туралы ұғым беру. "Құмырсқаларды бірге жинайық" рефлексиялы жаттығуы. **Дидактикалық ойын: «Ұлттық киімдер» (қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **"Киіз басу" рөлдік ойыны.**	*Адамның қоршаған ортаның тазалығын сақтаудағы жауапкершілігі.* ***Өсімдіктер мен жануарларды қорғау.*** **Мақсаты.** *Адамның қоршаған ортамен толық байланысы, адамның табиғат жағдайына жауапкершілігі туралы түсінік беру.* Балаларға Жер – біздің үйіміз, үйді – денсаулығымызды қорғаймыздегентүсінік қалыптастыру, сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту; логикалық ойлау қабілетін дамыту; қоршаған ортамен бірлік сезімін, экологиялық мәдениетті, табиғатты аялауға тәрбиелеу. *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, тіл дамыту, танымдық дағдылар)* **Тіл дамыту** "Шырша ойыншықтарымен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтардың қасиеттерімен таныстыру, сұрақтарға сөз тіркестері мен қарапайым сөйлем арқылы жауап беріп, өз ойын жеткізуге үйрету. Дамытушы ойын. "Бар - жоқ". **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Жасыл шырша". Мақсат-міндеттер. Шырша туралы көркем сөздер мен	**Вариативті компоент Бала тілін дамыту «Айболит» ертегісі** Балаларды өзге халықтардың әдеби шығармаларымен таныстыру. Шығарма мағынасын түсінуге, кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауды, кейіпкер бейнесі арқылы адамгершілік қарым-қатынас әлемімен таныстыру, кейбір адамгершілік қасиеттерге сипаттама беруді үйрету; көркем сөйлеу қабілеттерін, адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Өзге адамдарға мейірімділі, қамқорлық қатынасты білдіруге ниеттерін ояту. **Ертегі желісі бойынша шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу бойынша* балаларды ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді ұқыптылықпен бояуға баулу *Жапсыру бойынша балалар* дәрігер Айболиттің бас киіміндегі қызыл таңбаны орналастырып ,желімдейді. желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша балалар ертегі

	айтуға баулу. ***Ұлттық ойын:*** ***«Аңшылар»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Балаларды қырағылыққа, көздегіштікке, шапшаңдыққа үйрету.* ***Ойынның шарты:*** *Ойын алаңында шеңбер сызылады.Жүргізушінің белгісі бойынша ойыншылар, яғни үйректер шеңберге жүгіріп кіреді. Ал аңшылар доппен атқылай бастайды, кімге доп тисе сол үйректермен аңшылар орын алмастырады. Осылайша ойын жалғаса береді.*		Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(шығармашылық дағдылар)**	жұмбақтар арқылы балалардың тілі мен сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және есте сақтауы мен ойлау қабілетін дамыту. "Шыршаны тауып көр" дидактикалық ойыны. **Музыкалық ойын:** **«Музыкалық ойыншықтар»** **(музыка)** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру.	желісіндегі құстың бейнесін ермексазбен ересектің көмегімен мүсіндейді. Құрастыру іс-әрекеті бойынша балаларға дәрігердің қобдишасынқұрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*
Балалармен жеке жұмыс	**Музыкалық аспаптармен ойындар**. ***(музыка)*** Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндерді барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту).		Қыс мезгілі туралы өлеңдер Мақсат-міндеттер:Ересек адамның көмегімен шағын өлеңді жаттау, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады.	**Музыкалық аспаптармен ойындар**. ***(музыка)*** Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндерді барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). .
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру,тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар".		Ата-аналарға кеңес. "Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?"	«Баланыздың неге бейім екендігін байқадыңыз ба?»	Кеңес беру. «Неліктен бала тыңдамайды?»

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*

Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**22.12-26.12.2025 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Сәрсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Ынтымақ-бұзылмайтын қорған»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Егер бала ашуланшақтық сезіміне жиі бой алдырса" тақырыбында кеңестер беру; ата-аналарға баланың үйдегі тәртібіне көмек көрсету.Баланың денсаулығы туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу, сондай-ақ осы бағанда кеңес беруді немесе жеке әңгімелесуді көрсетуге болады (мысалы, күзде ЖРВИ кезеңінде және ЖРВИ алдын алу шаралары, егер карантин тобында, мысалы, желшешек ауруы болса осы тақырып бойынша кеңес беруді немесе жеке кеңес беруді көрсету). «Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес. *«Отбасының салауатты өмір салтын сақтауға бағытталған дәстүрлері» атты сұрақ-жауап* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кітаптарды құрметтеуге, оларды уақытында жапсыруға, барлық кеңсе құралдарын дұрыс қолдануға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне топтық бөлмеде тазалықты сақтауға көмектесу, атап айтқанда, орындықтардың тазалығын қадағалау (дымқыл шүберекпен сүрту, оқу қызметінен және тамақтан кейін орындарына қою). **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне қуыршақтың киімдерін жуу кезінде көмектесуге үйрету, жұмысты бастамас бұрын (жуу) арнайы жұмыс алжапқыштарын киюге, жууға және кептіруге қажетті барлық керек-жарақтарды, өз жұмыс орнын дайындауға, барлық қажетті құралдар мен материалдарды қолдана білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	Қ.Р Әнұраны ***Үнемді тұтыну»*** *«Қоқысты дұрыс сал» Мақсаты: қоқысты сұрыптауға үйрету. Құралдар: түрлі түсті жәшіктер (қағаз – көк, пластик – сары, органикалық – жасыл). Барысы: • Балаларға суреттер (газет, бөтелке, алма қабығы). • Дұрыс қоқыс жәшігіне салады.* **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* *Балалармен күй тыңдау* ***Дидактикалық ойын: «Дүкенде қонақта»*** *Мақсаты: Ақшаға зат сатып алу ұғымын қалыптастыру.* *Көрнекілік: Ойыншық жеміс-жидек, нан, сүт суреті, ойыншық ақша.* *Ойын барысы: 1. Бөлмеде шағын «дүкен» ұйымдастырылады. 2. Тәрбиеші – сатушы, бала – сатып алушы. 3. Бала: «Алма керек» – деп таңдайды. 4. Тәрбиеші: «Алма үшін ақша бер» – дейді. 5. Бала 1 фишка (ақша) береді, алманы алады.* *Күтілетін нәтиже: – «Бер» – «ал» әрекеттерін ақшамен байланыстырады. – Ақша – тауар алуға қажет екенін түсіне бастайды. (қаржылық сауаттылық)* **"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** **(тіл дамыту)** Мақсат-міндеттері. Педагог үстелдің үстіне бірнеше зат қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп көбейтуге болады. **"Айна".** **(тіл дамыту, дене тәрбиесі** Балаға қарама-қарсы тұрып, әртүрлі қимыл-қозғалыстар көрсетіңіз. Ол "айна", сол	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. (тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. ***Қауіпсіздік сабағы*** *ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІ* *Электр техникалары туралы, қауіпсіздік ережелері туралы таныстыру* ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*	***«Күй күмбірі»*** *"Күй тыңдайық, балақай!"* *Балалармен күй тыңдау* ***Ұлттық ойын: «Ақсүйек»*** *Екі топқа бөлінген ойыншылар өз араларынан «Қарақшы» сайлап алады. Ойын басшысының біреуі ақсүйекті алады да,алыстау жерге лақтырады.Ол кезде екі жақтың ойыншылары теріс қарап тұрады,сүйек жерге түсе салысымен ойыншылар іздеуге кіріседі. Ақсүйекті тауған ойыншы қарақшыға апаруға тырысады, қалған ойыншылар ақсүйекті алуға тырысады.Ақсүйекті көп жинаған топ жеңімпаз атанады.* *Бәйгеге түсіп жарыспай, Жүйріктің бағы жанар ма-?* *Білім мен өнер жарысып, Тәрбие, тәлім табар ма-?* *Бұл бәйге – ойдың бәйгесі. Кім жүйрік ойға-сол алда-дегендей, ең озық ойлы баланы анықтаймыз.*	***Үнемді тұтыну»*** *«Қоқысты дұрыс сал» Мақсаты: қоқысты сұрыптауға үйрету. Құралдар: түрлі түсті жәшіктер (қағаз – көк, пластик – сары, органикалық – жасыл). Барысы: • Балаларға суреттер (газет, бөтелке, алма қабығы). • Дұрыс қоқыс жәшігіне салады.* **"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын. (матетматика негіздері, тіл дамыту)** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп*

		қимылдарды қайталауы тиіс.			*атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** 1. Бастапқы қалып аяқтың арасын алшақ қойып, атластық таспаны ұстаған қолдарды алда ұстау; 1-1 атластық таспаларды жоғары көтеріп, оңға және солға желпу (6-8 рет қайталау); 1-2 бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып тік тұру, атластық таспаларды екі қолмен ұстау; 2-1 жерге отырып, атластық таспаларды иық тұсына қою; тұрып, атластық таспаларды алға қою (4-5 рет қайталау); 2-2 бастапқы қалыпқа келу; 3. Екі атластық таспаны бір қолға ұстап, бір орында 20-30 сек. секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Ойын:** **«Қара және салыстыр»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(тіл дамыту)**	**«Сөздер тізбегі»** Мақсат-міндеттер. Тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **(қазақ тілі)**	**Ойын: «Қара және салыстыр»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды **(тіл дамыту)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Сырғанаймыз шанамен". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Қысқы ойындар ойнау кезіндегі қауіпсіздік ережелері*** *(шанамен сырғанау, қар атысу, мүзда сырғанау)* ***Ұлттық ойын:*** ***«Теңге алу»*** *Ойынның мақсаты: Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін санай білуге үйрету.* *Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып тасталынады. Екі топтан бір-бір баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта көп теңге болса, сол топ ойын жеңімпазы болады.* **Көркем әдебиет** "Қолғап". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қолғап" ертегісінің қызықты мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету.	**Дене тәрбиесі** "Қалай сырғанайтынымызды көрсетейікші". Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Сырғанаймыз шанамен» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді қылқаламмен бояу *Мүсіндеу бойынша* қатты қағаз бетіндегі шананың үстіңгі ағаштарын ермексазбен мүсіндеу. *Жапсыру бойынша* желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Шананың үстіңгі ағаштарын ретімен орналастырып желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрылыс материалдары кірпіш пен призмадан шананы жасауға үйрету; кірпіштерді бір бағытта көлденең тізіп, жатқызу қабілетін игеруге дағдыландыру; жасалған өнімнің үлгіге сай болуын және	**Музыка** "Жаңа жыл - жаңа нұр". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша және Аяз ата туралы әндерге қызығушылығы мен ықыласын ояту; әнді көтеріңкі көңіл-күйде, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақтың сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыка әуенімен бірге би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; жаңа жыл туралы ұғым беру. "Қанша Аяз ата?" дидактикалық ойыны. **Ойын:«Жоғары-төмен. Бір-көп»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттері:Суретте және өзіне тікелей жақын кеңістікте орналасу бағытын ажырату мен атап көрсету (жоғары-төмен).Таныс заттарды көлеміне қарай (үлкен-кіші) және санына қарай (бір-көп) салыстыруды үйрету; қоршаған ортадан бір және көп затты таба білуді дамыту. **Саусақ жаттығуы. "Қарды қолмен жинайық".** **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** Қарды қолмен жинайық	**Дене тәрбиесі** "Қыста дөңнен сырғанаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру іскерліктерін жетілдіру. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Қысқы баскиім» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар сурет салу кезінде қаламды қатты қыспай сопақша пішінді сызы отырып бейнесін салып, бояйды. *Мүсіндеу бойынша* тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, баскиімнің мүсінін жасауға үйрету. *Жапсыру бойынша* баскиімнің ортасына қазақ халқының ою-өрнектерін жапсыруды үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Желімді пішінге жағып, артығын майлық арқылы сүртіп отыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* картон қағаздан бакиімдібейнесін жасап , үстіне мақтаны орналастырып қыстық	**Қазақ тілі** "Қыстағы ойын - сауық түрлері" Мақсат-міндеттер. Қар, қысқы ойын-сауық түрлері туралы білімдерін кеңейту; жағымды көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қысқы ойындар» сөзін қолданып қарапайым сөз тіркестерін құруды, сын есімдердің жалғауларын өзгерте білуге үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, есту арқылы қысқы ойындар туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. Жалпы «Қыс қызығы» тақырыбы бойынша сөйлесуді, есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркемсөзге құштарлығын дамыту. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Қысқы ойындар ойнау кезіндегі қауіпсіздік ережелері*** *(шанамен сырғанау, қар атысу, мүзда сырғанау)* ***«Ырыс алды-ынтымақ» ертегісі***

		өз іс-әрекетінің нәтижесіне шаттану қабілетін арттыру. Балалардың түрлі-түсті құрылыс материалдарынан жасалған нысанды тұтас қабылдау қабілетін дамыту; құрылыс материалдарының тұрақтылығын, орналасу қасиеттерін байқауға машықтандыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейіні мен түйсігін дамыту. Балалардың құрылыс материалдарымен әрекет жасауға қызығушылықтарын ояту; і	(алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу), Алақанда қысайық (екі алақанды айқастыра қосып, бір-бірін құшақтап, қысу; орындарын алмастыру), Қысып-қысып (алақандарды жеке жұдырықтарға қайта-қайта қысып, ашу), Дөңгелектеп, (жұдырықтарды айналдыру) Түзу жолмен айдайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу).	баскиім құрастыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	***https://youtu.be/A7dhkYaI_EA***
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту , көркем әдебиет)** Болжау. Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. Мақал-мәтел Қыс қандай болса, жаз да осындай. Байқау: Жылы күндері жауған қар жабысқақ болады , қар жабысқақ , аққала жасауға ыңғайлы туралы болатынын балаларға түсіндіру , ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру. **Қимылды ойын: «Бәйге» (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету. (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді) Балаларды достарының жеңісіне	**Күннің ұзақтығын байқау. (қоршаған әлеммен таныстыру, Тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Егер жұмыс болмаса, кешке дейін күн де ұзақ. **Бақылау:** желтоқсанда күн қысқа, түн ұзақ, соған назар аудару. Балалардың сөздік қорының құрамына көніл бөлу, табиғатқа қызығушылығын арттыру. **Қимылды ойын. «Бермеймін». (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Қалың қар үстінде шеңбер жасау. Әркім қасында тұрған баланы белгі бойынша өзіне тартып қалады. Балаларды күшті болуға, шыдамдылықпен ойын ережесін бұзбауға тәрбиелеу. **Еңбек:** ауланы түскен бұтақтардан жинастыруға, тәрбиешіге көмектесуге ынталандыру, әр баланың еңбекке жүйелі қатысуын	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады. **Бақылау:** қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге түсіретінін түсіндіру. Балаларды табиғатты сүюге	**Ағаш пен бұталарды бақылау (ағаштар: қайың, шырша, алма ағашы; бұталар: жұпаргүл, шие). (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. «Қарағай». Тау баурайын - жағалай, Биік-биік қарағай. Оқтай түзу бойлары, Шымыр өскен баладай. **Бақылау.** Балалардың назарын ағаштардың және бұталардың сыртқы сұлулығына аудару (жапырақ жоқ). Ағаштың сыртқы түрлерін ажырата білуге жаттықтыру (ағаштың пішіні, бұтаның орналасуы, тамырдың түрі мен сыртқы пішіні); ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алма ағашы; бұталар: долана, жұпаргүл, шие. Балаларға аяз кезінде ағаш бұталарының тез сынғыш болатынын түсіндіру.	**Құстарды бақылау (сары шымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін). (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Шыр-шыр еткен торғайды. Қорғамасаң болмайды, Кіп-кішкентай торғайлар, Бақшамызды қорғайды. Жұмбақ. Қалқып тұрып аспанда, Үн шығарып сан қилы, Өнеріне басқанда, Тұла бойың балқиды. (Бозторғай) **Бақылау:** құстардың атауын есте сақтау, ұшып келетін құстарды белгілеріне сай ажырата білу (көлемі және түстеріне байланысты). Әр түрлі құстардың қозғалысы мен ерекшеліктерін ескере

	жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек:** Мақсат-міндеттері. Қардан жолды тазартуға тәрбиешіге көмектестіру. Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, одан қаршық жасауға болады. Қар дымқыл әрі жабысқақ, болады. Қортынды. Бұдан біз қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас түрде болатындығын байқадық.	қамтамасыз ету. **Өз бетімен ойындар:** балалардың ойын уақытында бір-біріне деген қарым-қатынасын түзету, қылықтарымен істерін айқындау, өз көзқарасында тұрақты болу; құрдасының ойы мен өзінің ойын сәикестендіріп, ойыншықтарды, рөлді және міндеттерді бөлісудегі қимыл іс-әрекеттерін сыпайы түрде аңғарта білуін дамыту.	үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында».** **(дене тәрбиесі)** Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.	Балаларды ағаштарға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын «Шаңғы жарысы».** **(дене тәрбиесі)** Дыбыс белгісіне көңіл бөлу (шанада отырып, аяқпен итеру; үстінде отырып, қолмен итеру). Дене шынықтыру әрекетінде алған білімдерін іс жүзінде қолданып, жарыстарға қатысуға ынталандыру. **Еңбек:** ағаш және бұта түптеріне қарды үю және еңбектің маңыздылығын білуге үйрету. Жақсы ынтамен еңбектенуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** алдын-ала ойын тақырыбына келісіп, рөлдерді бөлу, 3-4 баладан тұратын ойын топтарында бастаушылардың қимыл-әрекеттеріне басшылық жасау.	білуге үйрету (сауысқанның қадамы үлкен; торғай екі аяғымен секіреді; көгершін - жиі, ұсақ қадамдар жасайды т.б.) Құстар ұшып жүргенде немесе отырғанда жақсы көрінеді, егер олар ағаштың бұталарында отырса ажырату қиынға соғады. Құстарға қыста азық табу қиын болатындығын түсіндіру. Оларды қосымша тамақтандырып тұру керектігін түсіндіру. **Қимылды ойын «Қарғалар». (дене тәрбиесі)** Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру **Еңбек:** қыстың күні құстарға далада тамақ беруге баулу. Берілген тапсырмаға жауапты болу: өз еңбегіне қанағаттана білу. **Өз бетімен ойындар.** Балаларға өз рөлдерін және құрбыларының рөлдерінің мазмұнын есте сақтай білуге үйрету; ойын барысында балаларды 2-3 рөлде ойнауға баулу; бағыну, басқару, теңдік қарым-қатынас ережелерін білу.
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар**				

	Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)** «Әлди-әлди» әнін баяу, жұмсақ әуенді сипатын өз эмоциялық сезімдерімен әндете жеткізу. ***(музыка)*** Ертегілер оқу ***(көркем әдебиет)***				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық"; (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Қолғап» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларға қылқаламды пайдаланып қолғапты безендіруді үйрету; пішіннің ішкі жағын бір-бірінен кейін тізілген ою элементтерімен толықтыру амалдарына машықтау; адамның қыс мезгіліне дайындығының ерекшеліктері туралы білім беру. Қылқалам түгінің ұшымен қолғаптың ортасына үлкен, ішке қарай, бұралған шиыршықты салу техникасын жетілдіру; тіке екі түсті сызықтарды кезегімен алмастырып салып, тіктөртбұрышты пішінді бағдарлау техникасын жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен көру арқылы пішін мен түстерді қабылдау, зейін мен елестету	**Математика негіздері** "Қардан мұнараларды салайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен ені бойынша тұстастырып, салыстыруға, нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; заттардың ұзын немесе қысқа, кең немесе тар екенін тұстастыру және бірліктердің (кірпіштердің) сандарына қарап салыстыруда жаттықтыру; есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, көзбен мөлшерлеуді, зейінді, ой өрісін дамыту. **Драматизация.** Мақсат-міндеттер: "Айна" ертегі желісін алжапқыш театрын қолдану арқылы сахналау. ***(тіл дамыту, көркем әдебиет,***	***«Ырыс алды-ынтымақ» ертегісі https://youtu.be/A7dhkYaI_EA*** **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Аққала" тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша балаларға аққала туралы түсініктерін тиянақтау, аққаланың дене құрылымы жөнінде білімді жетілдіру; аққаланың қардан жасалған мүсін екеніне көз жеткізу; қысқы ойын-сауықтар түрлерімен таныстыру. *Сурет салу бойынша* балаларды тіке жатқан қағаз бетінің ортасына көк қарындаш арқылы аққала бейнесін салуға үйрету; сурет салуда үлкен, кішкентай дөңгелектерді қатарымен іргелес	*Адамның қоршаған ортаның тазалығын сақтаудағы жауапкершілігі.* ***Өсімдіктер мен жануарларды қорғау.*** **Мақсаты.** *Адамның қоршаған ортамен толық байланысы, адамның табиғат жағдайына жауапкершілігі туралы түсінік беру.* Балаларға Жер – біздің үйіміз, үйді – денсаулығымызды қорғаймыздегентүсінік қалыптастыру, сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту; логикалық ойлау қабілетін дамыту; қоршаған ортамен бірлік сезімін, экологиялық мәдениетті, табиғатты аялауға тәрбиелеу. *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, тіл дамыту, танымдық дағдылар)* **Тіл дамыту**	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту** **Ақша қар жауып тұр.** **Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары.** Мақсат-міндеттер Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке тұрғанда, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен; сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру; қардың қасиеттері туралы білімдерді кеңейту. Балалардың артикуляциялық аппаратын дамыту, сөздердің жекеше және көпше түрлерін ажыратуды үйрету, ақыл-ой, зейін, танымдық қызығушылықтарын, байқампаздықты дамыту. Балаларды достыққа және ұйымшылдыққа тәрбиелеу

	қабілетін дамыту. Балалардың сәнді сурет салу іс-әрекетіне әуестігін қалыптастыру; эстетикалық талғам негіздеріне, тиянақтылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. *Мүсіндеу бойынша* есу және жалпақтау тәсілі арқылы қолғапты мүсіндеуге үйрету. Мүсіндеуге саусақ қимыл – қозғалыстарының ептілігі қалыптастыру.бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру *Жапсыру бойынша* қиылған қолғаптарды өз сыңарымен қойып, қағаз бетіне желімдеу.Бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне мақтадан қолғапты құрастыруға үйрету. **"Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер" дидактикалық ойыны.** **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру,** **қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: үй жануарларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Барысы: ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады.Педагогтің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде педагог үй жануарларын бір төлін тығып тастайды. Педагог ненің	***<u>қазақ тілі)</u>*** **Музыкалық аспаптармен ойындар**. ***(музыка)*** Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндерді барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту).	салып, бейнені қосымша детальдармен толықтыруда жаттықтыру; үлкен және кішкентай дөңгелектерді аққаланың денесі мен басы деп тануға үйрету. *Жапсыру бойынша* аққаланың сұлбасын жасау үшін қиылған домалақ шеңберлерді пішіндеріне рет ретімен орналастырып, желімді жағып жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді домалақ пішінге, көлемдеріне қарай орналастырып аққала бейнесін құрастыру. ***Дидактикалық ойын: «Қажетті – кейін алатын»*** *Мақсаты: Қажетті зат пен қалауды ажырата бастау. Көрнекілік: Суреттер: су, нан, жеміс, кәмпит, ойыншық, шар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: – «Қайсысы өте керек?» (су, нан, жеміс) – «Қайсысын кейін алуға болады?» (шар, ойыншық, кәмпит) 2. Балалар «керек» суреттерін бір жаққа, «кейін» суреттерін екінші жаққа қояды. Күтілетін нәтиже: – Бала негізгі қажеттілік (тамақ, су) туралы алғашқы түсінік алады. – Тұтынушылық мәдениетке кішкентай қадам жасайды. (қаржылық сауаттылық)* **"Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны.**	"Құыршақ Дананы серуенге шығару" тақырыбына әңгімелесу. Мақсат-міндеттер. Балалармен қысқы киімдер жөнінде әңгімелесу, сөздік ойын барысында адамның қыста киіну тәртібінің ерекшеліктерін көрсету. **"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. . Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі, тіл дамыту)** **Қоршаған әлеммен таныстыру** Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс мезгілдерінде табиғатты бақылау дағдыларын дамыту; тиіннің сыртқы түрі мен қыстағы тіршілік қалпы туралы түсініктерін кеңейту; жанды табиғатқа қызығушылықтары мен бастамаларын және жауапкершіліктерін қалыптастыру; қыс қызығы туралы ұғым беру.	. **Шығрамашылық іс-әрекет** "Аққала үлкен болғысы келеді". тақырыбы бойнша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу бойынша* сурет салу кезінде қарындашты, қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. балаларды тіке жатқан қағаз бетінің ортасына көк қарындаш арқылы аққала бейнесін салуға үйрету; сурет салуда үлкен, кішкентай дөңгелектерді қатарымен іргелес салып, бейнені қосымша детальдармен толықтыруда жаттықтыру; үлкен және кішкентай дөңгелектерді аққаланың денесі мен басы деп тануға үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды аққала бейнесін көлемі түрлі дөңгелектер арқылы құрастырып, жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; қысқы ойындар, мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту. *Мүсіндеу бойынша* ермексаздың тұтас бір

	төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады.		Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Педагог үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы1,5-2м) Педагог "Бір! Лақтырамын. Екі! Лақтырамын. Үш! Лақтырамын. Кім жүйрік қағып алсын!"- деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер" дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңынан еріп жүреді. **(дене тәрбиесі)**		бөлігін тең екіге бөлу техникасына үйрету, алақанда айналдыра илеп, үлкен орташа, екі кішкентай дөңгелек денелерді илеп, бір тұтас аққала бейнесіне айналдыру іскерлігін қалыпастыру; кеңістікті бағдарлау, көз мөлшері қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың ермексазбен жұмыс істеуге деген құштарлығын қалыптастыру, достыққа, ұйымшылдыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді домалақ пішінге, көлемдеріне қарай орналастырып аққала бейнесін құрастыру. *ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІ* *Электр техникалары туралы, қауіпсіздік ережелері туралы таныстыру* **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қыс әні". Мақсат-міндеттер. Балалардың шулы әннің сипаты мен төмен және жоғары дыбыстарды

					ажырата білу қабілетін дамыту; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.
Балалармен жеке жұмыс	**"Шырша" тақпағын айтқызу. (тіл дамыту , көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Шырша" (Әдібай Табылдиев) Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді. Аяз сүйіп, терледі, Үйге кірді төрледі. Сылдырайды моншағы, Шыршамыздың мол шамы. Бізбен бірге жайдары Жарқырады, жайнады. Арайланды шыршамыз, Айналамыз баршамыз!	**"Күміс қар" тақпағын айтқызу. (тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Күміс қар" (Әли Ысқабаев) Қырларды жапты күміс қар, Далада жаңа тыныс бар. Бұталар жалт-жұлт етеді Кәдімгі бейне хрусталь.	**"Қыс" тақпағын айтқызу. (тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Қыс" (Ізтай Мәмбетов) Жаңа айлардың жаңа қары Жапалақтап жауады. Жайлы бір леп таралады, Жаңғыртады ауаны. Ұйқыдағы баладайын, Баладайын пәк жүрек. Ұйып қапты қырда қайың, Киім киіп ақ жібек.	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу. (тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) Жаңа жыл! Жаңа жыл! Не әкелдің сен бізге? Бау-бақшаң толған гүл, Төлдерің семіз бе? Бауырсақ, балмұздақ, Концертке ... молсың ба? Бізді алға барғызбақ, Сен жаңа жылсың ба?	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу. (тіл дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) жалғастыру. Жаңадан көп түрлі Машина бергейсің, Жаңадан көк сырлы Үйлерге кіргейсің. Жаңа жыл! Жаңа жыл! Жаңалық ізде сен! Жаңа ән, жаңа жыр Жазып бер бізге сен!
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жаңа жылдық костюмдер" жеке әңгімелесу (костюмдер туралы кеңестер).	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Кеңес. "Балаларға ойнауға көп мүмкіндік беріңіз".	Ата-аналарға кеңес. "Егер бала жиі ашуланса".	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?".

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.12.2025-31.12.2026 ж.** «Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	«Ынтымақ - бұзылмайтын қорған»/«				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ұйқы жетіспеушілігінің зияны" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу; балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету. Әңгімелесу, кеңес беру. «Тұмаудың алдын алу жолдары».«Ата-аналар балалары ауырмау үшін не істеу керек» кеңес беру. *Қысқы қауіпсіздік ережелері туралы балалар мен ата-аналарға арналған жадынама.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек іс-әрекеті)***	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салу. ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек іс-әрекеті)***		

	Қ.Р Әнұраны Зейінді дамытуға арналған жаттығу. **"Суреттерді салыстырамыз".** Мақсат-міндеттер. Педагог балаларға бір-біріне ұқсас, бірақ біраз өзгешеліктері бар суреттерден айырмашылықтарын табуды ұсынады. **(тіл дамыту, қазақ тілі, математика негіздері)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Жаңа жылдық қауіпсіздік*** *Шырша ойыншықтармен ойнамау, отшашу жанына бармау, т.б қауіпсіздік ережелерімен таныстыру, суреттер қарау* **Санамақтар айтқызу. "Кел, санайық санамақ".** Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(қазақ тілі)**	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***Күй «Табиғат үні»*** ***(музыка)*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қажетті – кейін алатын»*** *Мақсаты: Қажетті зат пен қалауды ажырата бастау. Көрнекілік: Суреттер: су, нан, жеміс, кәмпит, ойыншық, шар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: – «Қайсысы өте керек?» (су, нан, жеміс) – «Қайсысын кейін алуға болады?» (шар, ойыншық, кәмпит) 2. Балалар «керек» суреттерін бір жаққа, «кейін» суреттерін екінші жаққа қояды. Күтілетін нәтиже: – Бала негізгі қажеттілік (тамақ, су) туралы алғашқы түсінік алады. – Тұтынушылық мәдениетке кішкентай қадам жасайды.* *(қаржылық сауаттылық)*	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***Күй «Табиғат үні»*** ***(музыка)*** **Саусақ жаттығуын айтқызу.** Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету), Ұшып барады, асықпай (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату). Айналып, оңға ұшып (қолдармен бір жаққа бұраңдау), Айналып, солға ұшып (қолдармен екінші жаққа бұраңдау). Мамықтай жерге түсіп (алақандармен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру), Тыныш жатыр, бізді күтіп (алақандарды үстел басына, тізеге салу). **(тіл дамыту)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады).				

	4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Ойын:«Жоғары-төмен. Бір-көп»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттері:Суретте және өзіне тікелей жақын кеңістікте орналасу бағытын ажырату мен атап көрсету (жоғары-төмен).Таныс заттарды көлеміне қарай (үлкен-кіші) және санына қарай (бір-көп) салыстыруды үйрету; қоршаған ортадан бір және көп затты таба білуді дамыту.	**Ойын: «Қара және салыстыр»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды **(тіл дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Әдемі билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; еңбектеу кезінде епті болуға тәрбиелеу; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру. ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда*	**Дене тәрбиесі** "Қыста дөңнен сырғанаймыз". пысықтау Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру іскерліктерін жетілдіру. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Әжем басқан текемет» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	**Музыка** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді ықыласпен тыңдай білуге үйрету; әннің сөздік мазмұнын эмоционалды қабылдауға және сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету; музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қардың пайдасы		

	мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. **Саусақ жаттығуы.** **"Қарды қолмен жинайық".** **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** Қарды қолмен жинайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу), Алақанда қысайық (екі алақанды айқастыра қосып, бір-бірін құшақтап, қысу; орындарын алмастыру), Қысып-қысып (алақандарды жеке жұдырықтарға қайта-қайта қысып, ашу), Дөңгелектеп, (жұдырықтарды айналдыру) Түзу жолмен айдайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу).	Мақсат-міндеттер: қазақ халқының өнер туындыларымен текеметпен таныстыру. Текеметті түрлі әдіс-тәсілдерді пайдалан отырып безендіру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*шаршы пішінінің бұрыштарын, ортасын мақта таяқшасын қолданып оюлармен безендіруге үйрету; текемет кескінінің бұрыштары мен ортасын дөңгеленген шиыршықтармен, шеттерін толқын жолақтармен толтыру амалдарымен таныстыру; қазақтың ою элементтері бұлақ және ирек су жөнінде ұғымдарды қалыптастыру. Мақта таяқшасын бояуға малып, шиыршықтарды, толқынды жолақтарды салу техникасын жетілдіру; ою элементін шаршы бұрышында, шетінде, ортасында орналастыру, қағаз бетін бағдарлау қабілетін жетілдіру; зейінді, ой-қиялды дамыту. Балалардың сәнді сурет салу іс-әрекетіне деген әуестігін, эстетикалық талғамын дамыту; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*тегістеу, кесектен үзіп алу әдістерін қолдана отырып, ең алдымен, балалар, ермексаздың бір бөлшегін үзіп аламыз, оны дөңгелек пішінге келтіреміз. Ақ қағаздағы оюдың үстіне жағамыз. Сұлбаның сыртына шығармаймыз, ұқыпты жасаймыз. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар ою элементін шаршы бұрышында, шетінде, ортасында орналастырып, содан соң желімдейді.Желімдеудің техникасын үйретуді жалғастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларға киіз үйдің және үлгі суретті көрсету. Балалар ақ қағаз бетіндегі киіз үйге балмұздақ таяқшаларын қойып, киіз үйдің қабырғасын құрастырады «Музыкалық ойыншықтар»	туралы ұғымдарын кеңейту. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Жапалақтап қар жауды» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* дәстүрден тыс сурет салу (ПВА желі және ұнтақ)әдісін пайдалана отырып қыс бейнесін бейнелеу. *Мүсіндеу бойынша* қардан не жасауға болатынын еске түсіріп, балалар аққала бейнесін мүсіндейді. Ермексаздың тұтас бір бөлігін тең екіге бөлу техникасына үйрету, алақанда айналдыра илеп, үлкен орташа, екі кішкентай дөңгелек денелерді илеп, бір тұтас аққала бейнесіне айналдыру іскерлігін қалыпастыру; кеңістікті бағдарлау, көз мөлшері қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың ермексазбен жұмыс істеуге деген құштарлығын қалыптастыру, достыққа, ұйымшылдыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу *Жапсыру бойынша* балаларды аққала бейнесін көлемі түрлі дөңгелектер арқылы құрастырып, жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; қысқы ойындар, мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар мақтадан қардың бейнесін үстел үстінде құрастырады. қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың мақтамен жұмыс істеуге деген құштарлығын қалыптастыру,		

		Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **(музыка)**			
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қардың тереңдігін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). **Бақылау:** балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға өлшеуішті көрсету және әр жердегі қар қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын: «Ақшақарды ізде». (дене тәрбиесі)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. Қар тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқаруда кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар.** Өз құрдастарымен 2-3 рольден тұратын ойын ойнағанда, бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Болжау. Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. Мақал-мәтел. Қыс қандай болса, жаз да осындай. **Байқау:** жылы күндері жауған қар жабысқақ болады, қар жабысқақ, аққала жасауға ыңғайлы болатынын балаларға түсіндіру, ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру. **Қимылды ойын. «Бәйге». (дене тәрбиесі)** Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді). Балаларды достарының жеңісіне жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек.** Тәрбиешіге қардан жолды тазартуға көмектесуге тарту. **(еңбек дағдылары)** Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, ол мұз болып қатады. Қар дымқыл әрі жабысқақ, болады. Қортынды. Қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас	**Қар басуын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Жұмбақ. Ұстай қалсаң еріп кетер, Әуре болма теріп бекер. (қар) **Болжау.** Қар түссе - күн жылынады Бақылау: балаларға қардың түсуі жөнінде түсінік беру. Қыста күн бұлттанса қар жауатына туралы айту. Аспаннан жапалақтап қар жауғанын бақылау (ұлпа, ақ, жеңіл). Қар, жүн көрпе секілді жерді қымтайды. **Қимылды ойын. «Қармен ойнау». (дене тәрбиесі)** Балаларды қармен ойнауға үйрету. Нысанаға қарды ата білуге жаттықтыру. Ойын ережесін орындауға дағдыландыру. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Күректі қолдануды үйрету, ауланы қардан тазарту. Қоғамдық жұмыс уақытында бір-біріне кедергі келтірмеу. Қиыншылықтарды жеңе білу. **Өз бетімен ойындар.** Тыныш қуанышты жағдайды қолдауға және ұйымдастыруға талаптандыру; дербестілігін және бастамашылдығын көтермелеу.		

		түрде болатындығын байқадық.			
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығармашылық іс-әрекет** "Аңдарға қысқы үйшік". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы аңдардың қысқы тіршілігі жөнінде білімдерін кеңейту; *Сурет салу бойынша* тіке жатқан қағаз бетінде тіктөртбұрышты үй бейнесін салуға үйрету; Қылқалам арқылы екі тіке сызық салып, сызық шеттерін көлденең түзу сызықтармен қосып, тіктөртбұрышты салу техникасын жетілдіру; қылқаламды төгілмеуіште шайып, жаңадан бояумен қолдану амалдарын жаттықтыру; жақпалау техникасын қайталау; қолдың ұсақ моторикасын, көз бен қолдың үйлесімін , ақыл-ой қабілеттерін дамыту. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, апан мүсінін	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **"Қолғап" ертегісі .** **(көркем әдебмиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қолғап" ертегісінің қызықты мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету. **"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр.Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Жаңа жылдық қауіпсіздік*** *Шырша ойыншықтармен ойнамау, отшашу жанына бармау, т.б қауіпсіздік ережелерімен таныстыру, суреттер қарау* **Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары.** Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке тұрғанда, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен; сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру; қардың қасиеттері туралы білімдерді кеңейту. Балалардың артикуляциялық аппаратын дамыту, сөздердің жекеше және көпше түрлерін ажыратуды үйрету, ақыл-ой, зейін, танымдық қызығушылықтарын,		

	жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. *Жапсыру бойынша* қағаздан ұзын жолақтарды жыртып алу техникасын жаттықтыру, дайын пішінді желімдеп, үйдің бөлшегі ретінде белгілі жерге жапсыру әдебін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ойын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. *Құрастыру бойынша* аңдарға арналған қысқы үйшік бөлшектері туралы түсінік беру, құрастыру; ормандағы аңдардың тіршілік ерекшеліктерімен таныстыру. "Қоян түріп құлағын "саусақ жаттығуы. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қажетті – кейін алатын»*** *Мақсаты: Қажетті зат пен қалауды ажырата бастау. Көрнекілік: Суреттер: су, нан, жеміс, кәмпит, ойыншық, шар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: – «Қайсысы өте керек?» (су, нан, жеміс) – «Қайсысын кейін алуға болады?» (шар, ойыншық, кәмпит) 2. Балалар «керек» суреттерін бір жаққа, «кейін» суреттерін екінші жаққа қояды. Күтілетін нәтиже: – Бала негізгі қажеттілік (тамақ, су) туралы алғашқы түсінік алады. – Тұтынушылық мәдениетке кішкентай қадам жасайды.* *(қаржылық сауаттылық)* **«Музыкалық ойыншықтар»** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **(музыка)**	ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	байқампаздықты дамыту. Балаларды достыққа және ұйымшылдыққа тәрбиелеу. ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.* **Бос торларды сәйкес пішіндермен толтыр** **(математика негіздері)** Мақсаты: Геометриялық пішіндерді танып, атай білуге үйрету. Бос торларды сәйкес пішіндермен толтырту. Көрнекілік: Әр балаға жеткілікті таратпа суреттер. Барысы: Балаларға суреттер таратылып беріледі. Суреттердегі бос торларды сәйкес пішіндермен толтыр.		
Балалармен жеке жұмыс	**«Сөздер тізбегі»** Мақсат-міндеттер. Тілдің грамматикалық құрылымын дамыту.	**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Қар" (Тілеген Шопаев)	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қыс қысығы" тақырыбында сюжетті суреттер		

	Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. ***(қазақ тілі)***	Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет)**	қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(қоршаған әлеммен таныстыру, (тіл дамыту))**		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(*экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет*)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі. "Баланың тілін қалай дамытамыз?"	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"		

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.01-09.01.2026 ж.** *«Адал азамат»* *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Талап бар жерде тәртіп бар»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ұйқы жетіспеушілігінің зияны" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу; балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету. **Ата-аналарға кеңес: « Ашық терезе балалар үшін қауіпті»** Баяндама. «Баланың дамуы мен тәрбиесінде күн тәртібінің маңызы». Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*"Бөлме өсімдіктерін суғару". Мақсаты: балалардың ұғымында өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғал сүйгіш және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді және көлеңкеге төзімді өсімдіктерді*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балалар белгіленген рет бойынша бірізді киіну, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп немесе ұқыпты бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде*		***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.* ***(еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтарды құрметтеуге үйрету (оларды таза және ұқыпты ұстау, реттеп, орнына қою).* ***(еңбек дағдылары)***

	жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек іс-әрекеті)***	*ретке келтіруге, тазалау, кептіру т.б., іскерліктерін дамыту.* ***(еңбек дағдылары)***			
	Қ.Р Әнұраны ***Ұлттық ойын*** ***Орамал тастамақ*** *Балалар шеңбер жасап тұрады.Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек.* *Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді.* **"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балалардың өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту.	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Құрманғазы Сағырбайұлы "Айжан қыз" күй** ***(музыка)*** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***"Терезеден аулақ бол"*** *Мақсаты: Балаларға терезелердің жанында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету. Балаларға ашық терезелер қандай қауіп төндіретіні туралы түсіндіру. Балалардың қауіпсіздік туралы білімдерін бекіту* **Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі)**		***Қауіпсіздік сабағы*** ***"Терезеден аулақ бол"*** ***Мақсаты:*** *Балаларға терезелердің жанында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету. Балаларға ашық терезелер қандай қауіп төндіретіні туралы түсіндіру. Балалардың қауіпсіздік туралы білімдерін бекіту.* ***Сергіту сәті*** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күйдің ырғағына ілесе отырып қаламдармен (қаламдарды бір-біріне соға отырып) оркестр ұйымдастыру.* ***Халық күйі «Келіншек» күй*** ***Ұлттық ойын*** ***Шертпек.*** *Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды.Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Құрманғазы Сағырбайұлы "Айжан қыз" күй** ***(музыка)*** ***"Менің бөлмемдегі тәртіп"*** *-Балалар айтыңдар, сендер өз бөлмелеріңді ретке келтіресіңдер ме?* *-Айтыңызшы, жуынғаннан кейін таза заттарды қайда қою керек?* *-Көшедегі заттарды төсекке қоюға бола ма? Олар қайда болуы керек?* *-Ұйықтар алдында ойыншықтарды қайда қоясыз?* *-Сіз мұны үнемі жасайсыз ба?* *-Бөлмеде тәртіпті ұзақ уақыт сақтау үшін үнемі не істеуге болады?* *-Сонымен балалар, көшеден кейін күртешені дәлізге іліп қоямыз, аяқ киімді аяқ киім сөресіне қоямыз. Біз таза заттарды мұқият бүктеп, шкафқа сөрелерге қоямыз немесе ілгіштерге іліп қоямыз* *-Бөлмеде тәртіпті сақтау*

	Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(тіл дамыту)**			*маңдайынан шертіп кетеді.Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады.Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді.*	*үшін ойыншықтарды ойнағаннан кейін орнына қою керек* ***(тіл дамыту, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)***
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбер** **«Құрметтеуді үйренеміз»** *Ойынның мақсаты:* құрдастарына құрметпен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне		***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну.*	**«Музыкалық аспаптар»** **(музыка)** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар

	қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады **(адалдық әліппесі)**	мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(тіл дамыту)**		*Құралдар: қапшықтың ішінде суреттер (нан, су, шам, батарейка).* *Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады.* *• Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады.* *• «Нанды тастамаймыз».* *• «Суды кранды жауып үнемдейміз».* *• «Электрді артық жақпаймыз».*	музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету. **Көркем әдебиет** «Қыс» өлеңі (жаттау) Мақсат-міндеттер: Қысқа тақпақтар айтуды үйрету. «Аққала» **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: салыстыра білу дағдыларын жетілдіру, салыстыру нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; көзбен мөлшерлеу, қолдың ұсақ моторикасын, кеңістікті бағдарлау, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін дамыту. **«Музыкалық аспаптар» (музыка)**	**Дене тәрбиесі** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Асық ойыны*** Ойын мақсаты: *ұлттық ойынды жаңғырту, балалардың саусақ бұлшық еттері арқылы дамыту.* Ойын шарты: *Бұл ойынға онға жуық бала қатыса алады. Көп мөлшерде асықтар қажет. Солардың ішінде ең үлкенің таңдап алып, қызыл түспен бояу қажет. Бұл асық «хан» болады. Алдымен ойын жүргізушіні таңдап алу қажет. Ол барлық асықтарды уысына жиып алып, шеңбер құрып отырған , ойыншылардың алдына тастайды. Егер «хан» асық «бүк», «шік» немесе «тайқы» болып түссе, жүргізуші жақын*		**Дене тәрбиесі** "Ақшақарлар секілді билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру іскерліктерін дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Қысқы табиғат» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; дәстүрден тыс сурет салу (ПВА желі және ұнтақ)әдісін пайдалана отырып қыс бейнесін бейнелеу. үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, ширатуға	**Қазақ тілі** «Қыс бізбен қар атысып ойнайды». Қыс жыл мезгілі Мақсат-міндеттер. Қар туралы шағын өлең жолдарын қайталап оқу, сөздерді анықтап айтуды үйрету; жақсы көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қыс» сөзімен қарапайым сөз тіркестерін жасауды, сәйкесінше, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, есту арқылы қысқы табиғатқа туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. «Қыс» тақырыбы бойынша сөйлесуді есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркем сөзге құштарлығын дамыту. **Тіл дамыту** "Ақшақарлар жауып тұр. Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары".

	Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру.	*тұрған асықты атып алу қажет. Мұнда барлық ойыншылар «хан» асықты атып өзіне алуға тырысады.*		үйрету балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша*ағаштың бейнесіне мақта арқылы қар жапсырмалауды үйрету *Құрастыру бойынша* құрастыру дағдыларын дамыту балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	Мақсат-міндеттер. Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен, сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру; қардың қасиеттері жөнінде білімдерді жетілдіру.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қолғапқа түскен ақша қарды бақылау.** ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)*** Мақсат-міндеттер. Балаларға қолғапқа түскен, салмағы жеңіл, көлемі кішкентай, ақша қарды бақылауға үйрету; ақша қардың оюға, гүлге ұқсағандығын байқату; көрген құбылыстан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Балалар, қолдарыңды созып, алақандарыңды ашыңдаршы. - Қолғаптарға не түсті? - Иә, ақша қарлар түсіп жатыр. - Ақша қарлар оюлы Күн көзіне жылтырайды. Ақша бұлттың гүлдері Баяу ұшып, асықпайды. - Ақша қарлар неге ұқсайды? - Жарайсыңдар, ақша қарлар кішкентай гүлдерге ұқсайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды	**Қысқы шыршаны бақылау.** ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)*** Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша ағашы туралы ұғымдарын қалыптастыру, оның ақ қар астында жасыл болып тұрғанын байқату; шыршаның үшкір қылқандарын ұстатып, жапырақтарға ұқсамайтынына және түсіп қалмайтынына назар аудару; шыршаны қабылдаудан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. Педагог балаларды жасыл шырша алдына алып келеді. Аулада шырша өспеген болса, педагог жасанды шыршаны аулаға уақытша шығарып қоя алады. - Балалар, мынау не? - Жарайсыңдар, бұл шырша. - Қараңдаршы, шырша ағашы бізге қуанып тұрған сияқты. "Шырша". Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді.		**Қысқы ауа райын бақылау.** ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)*** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап,	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы).** ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)*** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар!

	сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қолғап" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Балаларды педагогтің соңынан көркем сөз жолдарының ырғағына, мазмұнына сай қимылдарды жасап, жағымды көңіл-күйге бөленуді үйрету; бүкіл дене бұлшық еттерін, түйсікті, есте сақтау қабілетін дамыту. - Балалар, ал қазір қолғаптарымызбен әдемі жаттығулар жасап, ойнап көрейік. - Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екінші қолды сипау) Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандарымен ары-бері бұраңдау) Біз татумыз, біз біргеміз, Шапалақтап, секіреміз. Оп-оп! Шапалақ! Секір, секір! Шапалақ! Жаттығу бірнеше рет қайталанады. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Аяз сүйіп, терленді, Үйге кірді төрледі. Ә. Табылдиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды шыршаның айналасын түсіп қалған қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Шыршаны айнала билейік" қимылды жаттығу. (дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Балаларды шыршаға қарап, қызықты қимылдарды жасап, көтеріңкі көңіл-күйге бөленуге баулу. Педагог балаларға алдын-ала безендірілген шыршаны көрсетеді. Шыршаға қараңдар, Таңқалып қалмаңдар. Бұтақтағы ойыншықпыз, Шеңбердегі аюмыз. Енді, біз түлкіміз, Түлкі болып жүрміз. Қоянмен біргеміз, Бірге секіреміз. Балалар педагогтің көрсетуіне еліктеп, жабайы аңдарға тән қимылдарды орындайды. Балықтай жүземіз, Үндемей күлеміз. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.		Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстағанға ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру.	Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене тәрбиесі)** Балаларға сигнал бойынша жан-жаққа жүгіру және сигнал бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға, солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға, солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп-ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды

				- Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)** **Ертегілер оқу (көркем әдебиет)** «Әлди-әлди» әнін баяу, жұмсақ әуенді сипатын өз эмоциялық сезімдерімен әндете жеткізу. **(музыка)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шаңғы жаттығуы; (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Қардың қасиеттерін атау арқылы балалардың есте сақтауы мен	«Шұбар тауық ертегісі Балаларды ертегіні зейін қойып, аяғына дейін тыңдауға үйрету. Тәрбиешінің сұрақтарына анық жауап беруге, бірінің - бірі жауабын тыңдауға, өз - өздеріне сенімділікке,		**Математика негіздері** "Аққалалармен ойнайық". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен жуандығы бойынша тұстастырып, беттестіріп, іс-	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **«Қысқы баспана» ертегісі** Балаларға қыс мезгілі туралы түсінік бере отырып, балаларды жыл мезгілдерін ажырата

тағы басқа әрекеттер)	қабылдауын, зейіні мен тілін және дүниетанымы мен ойлауын дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** "Терезеде ақшақарлар"тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Сурет салу іс-әрекеті бойынша балаларды мақта таяқшалары арқылы шаршы пішініне, "терезе" кескініне ақша қарларды салуға үйрету; терезе сұлбасын бояумен жүргізіп, төрт шақпақ орталарына дөңгелектерді салып, бойларын түрлі нүктелер және сызықтармен толтыруға машықтау. *Мүсіндеу бойынша* ермексаздан қар кесектерін ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату әдістерін қолдана отырып қар кесектерін мүсіндеу. Балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* "терезе" кескіні салынған ақ қағаз бетіне қиылған ақша қарларды жапсыру, желімді желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. *Құрастыру бойынша* балалар таяқшалы мақталардан қар бейнесін құрастыруға үйрету. ***Қауіпсіздік сабағы "Терезеден аулақ бол"***	кейіпкерлерге деген мейірімділік, аяушылық сезімге тәрбиелеу. Белсенді сөздік қорларын, дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Шұбар тауық" ертегі желісі бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суретті ұқыптылықпен қылқаламмен бояйды. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* жеке бөлшектерді біріктіре отырып, тауықтың балапанын мүсіндеуге үйрету, балалардың мүсіндеуге деген қызығушылықтарын арттырып,ермексаздан түрлі пішіндерді жасау дағдыларын дамыту.Эстетикалық талғамдарының жоғары болуына жағдай жасау. Саусақтың ұсақ бұлшық еттерінің қозғалысын жетілдіру. Балаларды үй құстарына қамқор болуға тәрбиелеу. *Жапсыру бойынша* суреттегі тауықтың салынбай тұрған бөлігін желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді домалақ пішінге		тәжірибеде сәйкестігін тауып, салыстыра білу дағдыларын жетілдіру, салыстыру нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; көзбен мөлшерлеу, қолдың ұсақ моторикасын, кеңістікті бағдарлау, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін дамыту. **"Дәріхана"сюжетті-рөлдік ойыны. (қаржылық сауаттылық)** Мақсат-міндеттер: дәріхана қызметкерлерінің мамандықтары туралы білімдерін кеңейту: Балаларға дәріхана, дәрі-дәрмек және ақша арқылы сатып алу әрекетін таныстыру. ***Рөлдік ойын арқылы қарапайым қаржылық түсініктерді үйрету: ақша беру, санау, таңдау.*** •Диалогқа қатысу, сыпайылық, кезекпен әрекет жасау дағдыларын дамыту. *2. Қажетті көрнекілік:* • Ойыншық немесе қағаз ақша (тиындар) • Дәріханалық тауарлар: дәрі, пластырь, сироп, ойыншық дәрі пакеттері • Бағалар жазылған карточкалар • Касса немесе қорап • «Дәріханашы» алжапқышы • Сөмке немесе пакет 3. Рөлдер: • Дәріханашы • Клиент (сатып алушы) • Кезекте тұрғандар балалар рөлдерді ауыстыра алады. 4. Әдіс-тәсілдер: • Рөлдік ойын • Дәріс-зерттеу: балалар рөл үлгісін көреді, тәжірибе жасайды • Сұрақ-жауап, сәйкестендіру,	білуге үйрету. Қыстың ерекшіліктерімен қызықтыра білу. Балаларға ертегіні оқып,таныстыру арқылы ойлау қабілетін дамыту. Бір-біріне қамқор болуға,адалдыққа,шыншылдыққа ,ормандағы аңдарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Шығрамашылық іс-әрекет *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Қысқы баспана» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* қағаз бетіне бастырылып шыққан суреттерді ұқыпты бояуға үйрету. Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша ертегі желсіндегі кеіпкердің бірін ермексаздан мүсіндеуді үйрету. Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар баспананның үстіне қарды мақтаны алақанда ширатып, қар кесектерін жасап, желімдейді. *Құрастыру бойынша* үй жануарларына арналған қоршаулар жасайды Құрылыс материалдарын кеңістікте дұрыс орналастыруға және оның көлеміне, пішініне, түсіне қарай қоршаулар жасауға дағдыландыру. Үй жануарлары туралы қарапайым түсініктер беру және оларға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. ***Ұлттық ойын***

	Материал туралы қысқаша түсінік *Мақсаты: Балаларға терезелердің жанында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету. Балаларға ашық терезелер қандай қауіп төндіретіні туралы түсіндіру. Балалардың қауіпсіздік туралы білімдерін бекіту.* **Саусақ жаттығуы.** Бір дегенің - білеу, Екі дегенің - егеу, Үш дегенің - үскі, Төрт дегенің - төсек, Бес дегенің - бесік, Алты дегенің - асық, Жеті дегенің - желке, Сегіз дегенің - серке, Тоғыз дегенің - торқа, Он дегенің - оймақ, Он бір - қара жұмбақ. **(тіл дамыту)**	айналдырып тауықтың жұмыртқасының бейнесін құрастыру. «Шұбар тауықтың жұмыртқалары» **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: салыстыра білу дағдыларын жетілдіру, салыстыру нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; көзбен мөлшерлеу, қолдың ұсақ моторикасын, кеңістікті бағдарлау, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін дамыту. ***Мен тәртіпті баламын*** *Мәнерлеп оқу.* *Мен тәртіпті баламын,* *Айтқан тілді аламын.* *Анам нанға кеткенде,* *Үйде ойнап қаламын.* *Шкафтарды ашпаймын,* *Кітаптарды шашпаймын.* *Текшелерден үй жасап,* *Қызық ойын бастаймын.* *Ой қозғау: Тәртіптілік деген не? Тәртіптілік – адамгершілік туралы әңгімелей отырып, балаларға мынадай сұрақтар қою. Тәртіпті бала қандай болу керек? Тәртіпсіз бала қандай бала? (балаларды сөйлете отырып сұрақтарға жауап алу)*		санау, таңдау **5. Ойын барысы:** I. Кіріспе (5 минут) 1. *Тәрбиеші балаларға дәріхананы таныстырады:* «Мынау дәріхана. Мұнда ауру адам келеді, денесін сауықтыру үшін дәрі алады». 2. *Тауарларды көрсетеді:* «Пластырь – 1 теңге, сироп – 3 теңге, дәрумен – 4 теңге»т(яғни көп ұғымдары арқылы таныстыру) 3. «Дәрі алу үшін не қажет?» – деп сұрайды. 4. Балалар жауап береді; тәрбиеші ойыншық ақшаны көрсетеді. II. Негізгі бөлім (15–20 минут) 1-кейс: Клиент дәрі алады • Бала сатып алушы рөлінде: • «Маған пластырь керек» деп айтады. • Дәріханашы бағасын көрсетеді: «Пластырь – 1 теңге» (яғни 1 монетасы бар карточка көрсетеді) . • Бала тиынды сәйкестендіріп береді. • Дәріханашы тауарды береді, «рахмет» деп сыпайы жауап береді. Мақсаты: қарапайым сатып алу әрекетін меңгеру, санауды үйрену, диалог дағдыларын қалыптастыру. 2-кейс: Ақша жетпей қалу • Бала сиропты алғысы келеді (3 теңге) (яғни 1 монетасы бар карточка көрсетеді), бірақ 2 теңгесі ғана бар. • Дәріханашы: «Міне, пластырь алуға болады, бағасы жеткілікті». • Бала таңдайды. Мақсаты: қарапайым шешім қабылдау	***Асық ойыны*** Ойын мақсаты: *ұлттық ойынды жаңғырту, балалардың саусақ бұлшық еттері арқылы дамыту.* Ойын шарты: *Бұл ойынға онға жуық бала қатыса алады. Көп мөлшерде асықтар қажет. Солардың ішінде ең үлкенің таңдап алып, қызыл түспен бояу қажет. Бұл асық «хан» болады. Алдымен ойын жүргізушіні таңдап алу қажет. Ол барлық асықтарды уысына жиып алып, шеңбер құрып отырған , ойыншылардың алдына тастайды. Егер «хан» асық «бүк», «шік» немесе «тайқы» болып түссе, жүргізуші жақын тұрған асықты атып алу қажет. Мұнда барлық ойыншылар «хан» асықты атып өзіне алуға тырысады.*

				дағдыларын дамыту. 3-кейс: Кезекпен сауда • Бірнеше бала кезекпен дәріханаға келеді. • Әр бала рөлін орындайды: дәріханашы немесе клиент. Мақсаты: әлеуметтік дағдылар, кезекпен әрекет жасау, сыпайылық. 4-кейс: Ақша жинау • Сауда соңында бала тиындарын қорапқа немесе әмиянға салады. Мақсаты: ұқыптылық, жинақылық, қарапайым бюджет ұғымын түсіну. III. Қорытынды (5 минут) • Тәрбиеші сұрақ қояды: «Бүгін біз не үйрендік?». • Балалар өз сатып алу тәжірибесін айтады: • «Мен пластырь сатып алдым» • «Ақша бердім» • «Дәріханашы рахмет деді» Мақсаты: тәжірибені есте сақтау, сөзбен жеткізу, тіл дамыту. 6. Күтілетін нәтиже • Балалар қарапайым қаржылық әрекетті меңгереді (сатып алу, ақша беру, санау). • Таңдау жасау, шешім қабылдау қабілеттері дамиды. • Кезекпен әрекет жасау, сыпайылық, ұқыптылық дағдылары қалыптасады. • Диалогқа қатысу, сөздік қоры мен сөйлеу дағдысы дамиды.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны. (қазақ тілі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген	**"Ақ қоян" ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады:		**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. "Қар" (Тілеген Шопаев) Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды.	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі)**

	суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.	Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағы бала "қоян" болады. **(тіл дамыту, көркем сөз, дене тәрбиесі)**		Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, тіл дамыту)**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(*экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту, көркем әдебиет*)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.		Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.01-16.01.2026ж.** *«Адал азамат»* *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі:«Әділ заң - аспан тіregі»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру; балалардың балабақшада өздерін ұстауы жайлы ақпарат беру. *Ата-анаға кеңес : Бала тілін ұлттық ойын арқылы дамыту* *Мақсаты: Баланың сөздік қорын байыту, сөйлеу дағдысын қалыптастыру, қазақ тілін дұрыс қолдануды үйрету және ұлттық мәдениетпен таныстыру.* *Кеңестер: 1. Ұлттық ойындарды таңдау • «Сақина лақтыру», «Асық ату», «Қазағым – қанатым», «Домбырамен ән айту» сияқты қарапайым ойындарды үйде немесе далада ойнаңыз.* «Балалармен демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	***"Бөлме өсімдіктерін суғару".*** *Мақсат-міндеттер:*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер.*

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*өсімдіктердің жарық пен ылғалды қажет етуі туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдениет дағдылары, еңбек іс-әрекеті)***	*іс-әрекетіне керекті құралдарды, түрлі түсті қарындашты және педагогтің дайындаған материалдарын тарату; іс-әрекетінен соң оларды жинап алу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	*Серуеннен кейін етікті кір мен қардан қалай тазарту керектігін көрсету.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	*Тәрбиешінің көмекшісіне төсек жабдықтарын орналастыруға көмектесуге кезекшілер тағайындау.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	*Тәрбиешінің көмекшісіне лас сүлгілерді жинастыруға көмектесуге ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р Әнұраны ***«Аққала»*** *Асықтан аққала бейнесін құрастыруға үйрету; саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру; балалардың тілін дамыту және сөздік қорын молайту.* ***«Үнемді тұтыну»*** *«Электр қуаты – шексіз емес»* *Мақсаты: жарықты, электрді үнемді пайдалануға баулу.* *Әдістері: мультфильмнен үзінді, дидактикалық ойын.* *Барысы: • Балаларға шамды, теледидарды, компьютерді пайдаланудың ережелерін түсіндіру.* *• «Жарық сөнді!» ойыны (тәрбиеші «күндіз» десе – жарықты өшіру қимылын, «түн» десе – шамды жағу қимылын жасайды).* **"Үй жануарлары"**	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Халық күйі «Кеңес»*** ***(музыка)*** ***«Адалдық шеңбері»*** *Ойынның мақсаты: балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту.* *Педагог балаларды екі командаға бөледі.* *Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінің артынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады.* *Музыка тоқтағанда «адалдық шеңберін» құрып тұрған балалар қолдарын төмен түсіреді.* *Шеңбердің ішінде қалып қойған қатысушылар өздерінің адал*	***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Бала қауіпсіздігі басты назарда»*** *Балалар қауіпсіздігін басты назарға қою. Сюжетті суреттер көрсету. Балаларға терезелердің жанында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету. Балаларға ашық терезелер қандай қауіп төндіретіні туралы түсіндіру. Балалардың қауіпсіздік туралы білімдерін бекіту.* **"Қалаға саяхат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың туған қаласы туралы білімдерін бекіту: онда кімдер тұрады, еңбек етеді, қандай транспорт түрлері бар, қала қалай безендірілген. Ойын ережесі: өз тобына тапсырмаларға сәйкес	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Халық күйі «Кеңес»*** **"Қонақ қай елден?" заттармен ойналатын ойын.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың басқа ел тұрғындары туралы білімдерін бекіту; басқа ұлт өкілдеріне қызығушылықты, оларды құрметтей білуді, олардың өмірі туралы білуге деген тілекті тәрбиелеу. Ойын ережесі: суретке сәйкес басқа ұлт өкілінің ұлттық киімін таңдау; қуыршаққа ұлттық киімді киіндіру; кім ұлттық киімді дұрыс және тез киіндірсе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қуыршақты киіндіру; ұлттық би немесе ән орындау.	***Ұлттық ойын*** ***Түйілген орамал*** *Ойын мақсаты: ойын балаларды шапшандық пен ұйымшылдық қасиетіне баулиды.* *Ойын шарты: Кез-келген орамалды алып, оны түйеміз. Ортаға бірінші ойыншы шығады. Ойын басталғанда басқа балалар орамалды жерге түсірмей бір-біріне лақтырады. Ең бастысы ортадағы ойыншы орамалды ұстап алмауы тиіс. Кім орамалды алдырып қойса, сол ортадағы ойыншының орнын басады* **"Зоологиялық домино" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың жабайы және үй жануарлары туралы

	дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	*әрекеттері туралы кезекпен айтып береді. Содан кейін командалар орындарымен алмасады, ойын қайта басталады.* ***(адалдық әліппесі)*** **"Ұқсайды - ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(тіл дамыту, танымдық дағдылар)**	суреттерді таңдау: адамдар, көлік, еңбек, қаланы безендіру. Ойын әрекеттері: суреттерді іздеу. Белгі бойынша әрекет ету.	**(қазақ тілі, музыка)**	білімдерін бекіту; зейіндерін тәрбиелеу. Ойын ережесі: кім өз суреттерін бірінші қойса, сол жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: зейінді болу, өз суретін уақытында қою, жүрісін өткізіп алмау.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, ""тауып ал"" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап ""жуамыз"" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамал тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, орамалмен беттерін жауып ""ұйықтайық"" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені,				

	Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Ойын: «Қара және салыстыр»** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер: Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(тіл дамыту)**	**«Сөздер тізбегі»** Мақсат-міндеттер. Тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. ***(қазақ тілі)***	**Ойын: «Қара және салыстыр»** ***(математика негіздері)*** Мақсат-міндеттер: Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру.	**Шаттық шеңбері «Әдепті сөздер шеңбері»** *Ойынның мақсаты:* сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(адалдық әліппесі))**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Маубас аю". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; допты алысқа лақтыруда бастапқы тұру қалпын қабылдауға үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Бөрік жасырмақ*** *Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөркін немесе басқа бір бір белгілі затын жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек.Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі.Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады.Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны*	**Дене тәрбиесі** "Аю ұйықтағанды жақсы көреді". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін жетілдіру; әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдыларын дамыту; доғаның астымен өрмелеуге үйрету; өрмелеу кезінде епті, жылдам болуға тәрбиелеу. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Қорбаңдаған аю» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* қонжықты қоңыр қарындашпен, көлемі екі түрлі дөңгелекті қарындашпен іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы детальдармен толықтырып, салуға үйрету;. Қарындашпен екі көлемді	**Музыка** "Аю мен түлкі". Мақсат-міндеттер. Балаларды жабайы аңдар туралы әнді қызығушылықпен тыңдай отырып, әннің сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әндегі төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; әнді айтуда ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен бірге би қимылдары мен аңдар қимылдарын дербес орындауға үйрету; музыкалық аспап қасықпен жатық ойнау қабілетін дамыту. ***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту*** *Ойынға қажетті құралдар: екі шеті түйінделіп байланған, 7-8 метр жіп немесе арқан.* *Ойынның тәртібі: ойыншылар қарама-қарсы жаққа қарап жүрелеп*	**Дене тәрбиесі** "Жануарлар қалай қыстайды?" Мақсат-міндеттер. Балаларда допты алысқа лақтыруда бастапқы тұрған қалыпты қабылдау және бөрененің үстімен тез адымдап жүру техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Орман тұрғындарының іздері» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бастырып салу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру	**Қазақ тілі** "Орман тұрғындарының бастан кешкендері" Мақсат-міндеттер. Қазақ тілін түсінуді, аңдардың дұрыс атау және қысқы тіршілігін білуді, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөз тіркестерін дұрыс құрауды, дыбыстарға еліктеу кезінде артикуляциялық аппаратын, көру арқылы қабылдауын, қазақ тілін түсінуді, қыстап қалатын құстарды ажырату және атауды, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөздерді сөз тіркестеріне дұрыс құрауды, көлемдерді сәйкестендіре білу қабілетін дамыту. Есту, сақтау және көру зейінін,

	алады.Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып,бөрікке жібермеуге тырысады.Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысады.Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды.Қайткендеде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек.Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да , ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді. **Драматизация.** Мақсат-міндеттер: "Айна" ертегі желісін алжапқыш театрын қолдану арқылы сахналау. ***(тіл дамыту, көркем әдебиет)*** «Ертегі кеіпкерлері билейді» **(музыка)** Мақсат-міндеттер: Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту	дөңгелекті қосып, дене мүшелерімен толықтырып, қонжық бейнесін салу техникасын қалыптастыру; қонжықтың сұлбасын қоңыр бояуға малынған сорғыш басымен жақпалауда жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінін дамыту; аралас техникаларды сурет салуда ұштастыру негіздерін қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша* ермексаздан тұтас бір бөлігін алақан арасына салып айналдыра илеп, домалақ пішінге айналдыруды игерту;. Қолдың ұсақ моторикасын, түс пен пішінді қабылдауды, ақыл-ой мен зейінді дамыту *Жапсыру бойынша* қағаз бетінде маркермен салынған қошақан сұлбасын қағаз түйіршіктерімен толтырып, жапсыруға үйрету; табиғи материалдың бірі - қағаздың қасиеттері жөнінде түсініктерді арттыру; Қағаз сүлгінің бір шетінен жыртып алып мыжып, саусақпен түйіршіктеп, аю сұлбасындағы белгілі орынға жапсыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру; *Құрастыру бойынша* дөңгелек пішінді қағазды тең, екі жарты бөлікке бүктемелеу амалына бейімдеу; аю бейнесін қарындашпен домалақ көздерін, аузын салу арқылы толықтыруға дағдыландыру; жұмыс нәтижесі сапасын ойын арқылы тануға үйрету; Балалардың қолдың ұсақ моторикасын қағазбен құрастыру іскерліктерін жетілдіру арқылы дамыту; үлгіні жасау барысына деген зейіннің тұрақты болуына	*отырады, арқанның байланған ұшын мойнына салып екі қолтықтың астынан өткізеді. Төрешінің белгісі бойынша әр ойыншы қарсыласын өз жағына қарай тартады. Белгілі межеге қарсыласын кім бірінші жеткізсе, сол жеңімпаз болып есептеледі.* ***Кітап бұрышындағы тәртіп*** *Кітаптарды жыртуға, лақтыруға және ластауға БОЛМАЙДЫ;* *Кітаптарға сурет салуға және жазуға болмайды;* *Кітаптардың беттерін бүгуге және бүктеуге болмайды;* *Парақтарды жұлып алуға болмайды;* *Кітаптардан суреттерді қиыпалуға болмайды.* **«Қысқы ағаштар»** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: ағаштарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру	*Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. *Құрастыру бойынша* құрастыру дағдыларын дамыту балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.*	сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. Аңдарға және қыстап қалатын құстарға жанашырлық, қамқорлық сезімдеріне баулу. **Музыкадан ойын-жаттығу "Қасқыр туралы".** Мақсат-міндеттер. Балаларды музыкадағы төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыка сипатына қарай аңдардың қимылдарын дұрыс қайталау; музыкалық аспап қасықпен ойнау қабілетін қалыптастыру. **Ойын:** «Пішініне қарай топтастыр» **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру

		мүмкіндіктер жасау; ақыл-ойы мен байқағыштығын, жағымды эмоцияларын дамыту.			
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгіліне тән табиғи құбылыс қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. - Аулаға қыс келді, Қыс келді, Қыс келді. Қар шатырға түседі, Қар ағашқа түседі, Қар жерге таман, төмен, Бұлттан баяу түседі. Қарлар - жеңіл нүктелер, Көрінбейді бұлт пен жер. Түсіп жатыр, Түсіп жатыр, Аппақ көрпе жауып жатыр. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру;	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілін қоян ойыншығына аудару; қояннның тоны ақ, ұзын құлағы, қимылдары туралы ұғымдарды қабылдауға ынтылындыру, жасалған жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін қалыптастыру. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп, оның сыртқы сипатын байқатады. - Балалар, біздің қоныгымызды таныдыңдар ма? Бұл не? - Жарайсыңдар, бұл қоян. - Қояннның терісі сұр ма? - Қояннның терісі ақ. Жарайсыңдар. - Қояннның қандай дене бөлшектері бар? - Иә, ұзын құлақтары бар. - Қоян құлықтарымен қалай қимылдайды? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. - Қоян қайда мекендейді? - Иә, қоян орманда мекендейді. Сендерді бірге ойнауға шақырады. - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр,	**Күнді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, қолдарды жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шықылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл шығып жатқан қандай дыбыстар? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстардың шықылдаған дыбыстары. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құстар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың жан-жақтағы бағытқа, бір-бірін итермей, жан-жаққа жүгіруді үйрету, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар")	**Апандағы аюдың суретін қарау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларға аюдың қысқы тіршілігі жөнінде жалпы ұғымдар беру; аюдың орманда көрінбейтінін, апанда ұйқыда жатқанын түсінуді үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Аю апанына жатты, Аюдың ұйқысы қатты (ұйықтаған аю). - Аю, аю, қайдасың? - Неге ақырмайсың? Д. Ахметова - Балалар, аю неге ақырмайды? - Иә, аю апанда ұйықтап жатыр. - Аю қалай ұйықтайтынын көрсетейікші. - Жарайсыңдар. - Аюдың ұйқысы қатты, біз ойынды ойнап көрейік. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу;

	топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қолғап" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды педагогтің соңынан көркем сөз жолдарының ырғағына, мазмұнына сай қимылдарды жасап, жағымды көңіл-күйге бөленуге үйрету; бүкіл дене бұлшық еттерін, түйсікті, есте сақтау қабілетін дамыту. - Балалар, ал қазір қолғаптарымызбен әдемі жаттығулар жасап, ойнап көрейік. - Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екіншісін сипау) Екінші жұп қолғапты, (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандарымен ары-бері бұраңдау) Біз татумыз, біз біргеміз, Шапалақтап, секіреміз. Оп-оп! Шапалақ! Секір, секір! Шапалақ! Жаттығу бірнеше рет қайталанады.	Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы бірге топтасып "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Ақ құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Ақ құлақтармен ойна! **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға ынталандырады. Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	үшін белгілі орындарды,"ұя" деп белгілейді. "Құстар, ұша қойыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап,, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларға алаңға шоқайып отыруды ұсынады: - Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып, тойсаңдар, Ән салып беріңдер. Д. Ахметова Балалар бірақ отырып, демалып болғаннан кейін, педагог қайта "ұшып" қимылдауды ұсынады. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қоңырауым қайда?" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды белгілі бағытта сигнал бойынша жүгіруге жаттықтыру. Педагог балаларға ойынның бастамасын көрсетеді. - Қоңырауым қайда? Сыңғырлайды сайда. Кім адапсай тауып алады, Қоңырырауды қолға алады. Балалар жасырынған қоңырауды тауып алып, қолға алып сыңғырлайды. Педагог келесі ретте қоңыраудың орнын ауыстырып жасырады. **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету*				

	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Мысықтың ашулануы (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын: «Еңбек етсек – ақша аламыз»*** *Мақсаты: Ақша еңбектен кейін келетінін өте қарапайым деңгейде көрсету. Көрнекілік: Ойыншықтар, себет, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші ойыншықтарды еденге шашып қояды. 2. Балаларға тапсырма: «Ойыншықтарды себетке жинап қояйық». 3. Жинап болған соң тәрбиеші: – «Сендер еңбек еттіңдер. Міне, әрқайсысына 1 ақша!» – деп фишка береді. 4. Фишканы балалар өздерінің «кіші әмиянына» салады. Күтілетін нәтиже: – «Еңбек → сыйақы (ақша/фишка)» арасындағы байланысты сезінеді. – Жұмыс жасаудан кейін, бір нәрсе алуға болатынын түсінеді.* *(қаржылық сауаттылық)* **Шығармашылық іс-әрекет** "Ақ қоянды жасырайық". Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға	**"Кім қалай сөйлейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорын кеңейту, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: педагог кезекпен балаларға допты лақтырады, жануарларды атайды. Допты қайтарған балалар жануардың қандай да бір дауыс беретініне жауап беруі керек: Сиыр - мөңірейді, Жолбарыс - ақырады, Жылан - ысылдайды, Маса - ызындайды, Ит - үреді, Қасқыр - ұлиды, Мысық - мияулайды, Шошқа - қорсылдайды. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Аю мен қоян іздері» (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша)	**Көркем әдебиет** "Қонжық неге ақырады?" ертегісін әңгімелеу. Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қонжық неге ақырады?" ертегісімен таныстыру, ертегі желісінде кездесетін аюдың, қонжықтың қыстағы тіршілігі, дыбыстау ерекшелігі жөнінде мағлұмат беру. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Жабайы жануарлардың қысқы тіршілігі". Мақсат-міндеттер. Жабайы жануарлардың қысқы тіршілігіндегі өзгерістер арқылы балалардың жабайы табиғат өкілдеріне қызығушылық бастамаларын арттыру; көзбен қабылдау, фонематикалық есту қабілеті мен зейінін және дүниетанымы мен ойлауын дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет**	***Қауіпсіздік сабағы «Бала қауіпсіздігі басты назарда»*** *Балалар қауіпсіздігін басты назарға қою. Сюжетті суреттер көрсету. Балаларға терезелердің жанында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету. Балаларға ашық терезелер қандай қауіп төндіретіні туралы түсіндіру. Балалардың қауіпсіздік туралы білімдерін бекіту.* **Математика негіздері** "Орман тұрғындарының іздері". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі қарама-қарсы заттардың ені бойынша тұстастырып, салыстыру дағдыларын жетілдіру, нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; оң жақ пен сол жақты ажырату қабілетін дамыту, саны айрықша геометриялық пішіндерден биіктігі екі түрлі қарапайым бейнелерді құрастыруда	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту «Айлакер түлкі» (орыс халық ертегісі)** Балаларды халық ауыз әдебиетінің шығармаларындағы кейіпкер бейнесі арқылы адамгершілік қарым – қатынас әлемімен таныстыру; шығарма мағынасын түсінуге, кейіпкерлер іс – әрекетін бағалауға, олар жайлы айтуға, кейбір адамгершілік қасиеттерге (түлкі - қу) сипаттама бере білуге үйрету; көркем сөйлеу қабілеттерін, адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту; өзге адамдарға деген мейірімділікті, қамқорлық қатынасты білдіруге ниеттерін ояту. Сөздік қорларын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы кеңейту**.** **Шығармашылық іс-әрекет** "Қоян мен Түлкі көрші".

	барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды сюжеттік сурет салудың ережелеріне үйрету; қағаздың сол жағында алдын-ала салынып тұрған тіке сызықты жасыл борша арқылы шырша бейнесіне айналдыруға, жанына қылқалам арқылы ақ қоян бейнесін салуға үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* педагог жұмыстың орындалу тәсілін көрсетіп, түсіндіру**:** -ермексазды жұмсартамыз, сопақша пішін беріп доға жасап иеміз, -кескішпен екі шетінен, ортасынан кішкене кесік, аяқ жасау, -ермексазды жұмсартып, бірнеше ұсақ бөліктерге бөлу, -алақанға салып домалақтау, ол-басы, кіші домалақ- құйрығы, -екі сопақша пішін жасау, ол-құлағы, -басын орналастырып, біріккен жерін тігістейміз. *Жапсыру бойынша* тіктөртбұрыш пішінді кескінді үшбұрыштар арқылы толтырып, ою алаңын құрастыруға үйрету; кескіндердің пішінін, түсі мен көлемін ескере отырып, ою-өрнектерді орналастыру принпицтері жөнінде ұғымдар негізін қалау; Желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу тәсілдерін жетілдіру, геометриялық пішіндердің бірі үшбұрыштың қасиеттерін ескеріп, бір-біріне тиістіріп жапсыруда жазықтықты бағдарлауға үйрету; қолдың ұсақ	бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру ***Дидактикалық ойын: «Еңбек етсек – ақша аламыз»*** *Мақсаты: Ақша еңбектен кейін келетінін өте қарапайым деңгейде көрсету. Көрнекілік: Ойыншықтар, себет, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші ойыншықтарды еденге шашып қояды. 2. Балаларға тапсырма: «Ойыншықтарды себетке жинап қояйық». 3. Жинап болған соң тәрбиеші: – «Сендер еңбек еттіңдер. Міне, әрқайсысына 1 ақша!» – деп фишка береді. 4. Фишканы балалар өздерінің «кіші әмиянына» салады. Күтілетін нәтиже: – «Еңбек → сыйақы (ақша/фишка)» арасындағы байланысты сезінеді. – Жұмыс жасаудан кейін, бір нәрсе алуға болатынын түсінеді. (қаржылық сауаттылық)* ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Менің сүйікті жануарым» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*балаларға сүйікті жануарларына арнап ыдыстар салуға жаттықтыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* ермексаздан сүйікті жануарларына арнап ыдыстар мүсіндеуге жаттықтыру. *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. *Құрастыру бойынша* құрастыру дағдыларын дамыту балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	жаттықтыру; есте сақтау, ақыл-ой мен қабылдау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Ұйқыдағы аю". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы жануар аюдың тіршілігі туралы білімдерін қалыптастыру; жабайы жануардың қыс мезгіліндегі тіршілігі жайлы түсініктерін (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, мекені, азығы, қысқа дайындығы) кеңейту.	Балалар қалаулары бойынша іс- әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** *Сурет салу бойынша* дайын үйдің сыртқы пішінін штрихтармен безендіруге үйрету *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; педагог жұмыстың орындалу тәсілін көрсетіп, түсіндіру**:** -ермексазды жұмсартамыз, сопақша пішін беріп доға жасап иеміз, -кескішпен екі шетінен, ортасынан кішкене кесік, аяқ жасау, -ермексазды жұмсартып, бірнеше ұсақ бөліктерге бөлу, -алақанға салып домалақтау, ол-басы, кіші домалақ- құйрығы, -екі сопақша пішін жасау, ол-құлағы, -басын орналастырып, біріккен жерін тігістейміз. *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру *Құрастырубойынш*а балаларды білеу, текше, призма, арка сияқты құрылыс материалдары арқылы екі көлемде қақпалар жасауға үйрету; білеулерді тік қойып, арасын аркамен жауып, үстінен призманы қойып,

	моторикасын дамыту, түсті және пішінді қабылдау қабілеттерін дамыту. Балалардың сәндік жапсыруға деген қызығушылықтарын қалыптастыру *Құрастыру бойынша* білеу, текше, призма, арка сияқты құрылыс материалдары арқылы екі көлемде қақпалар жасауға үйрету; білеулерді тік қойып, арасын аркамен жауып, үстінен призманы қойып, шатырды жасауда жаттықтыру; құрылыстың тұрақтылығы жөнінде ұғымдарды жетілдіру;Қоянға арнап үйшік жасау. Балалардың құрылыс материалдарының түрлі түсті болғанына қарамастан, үлгіні тұтас қабылдап, құрылыс материалдарының тұрақтылығын ескеріп, есте сақтау мүмкіндіктерін арттыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, байқағыштығын дамыту.				шатырды жасауда жаттықтыру; құрылыстың тұрақтылығы жөнінде ұғымдарды жетілдіру
Балалармен жеке жұмыс	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** ***Кітап бұрышындағы тәртіп*** *Кітаптарды жыртуға, лақтыруға және ластауға БОЛМАЙДЫ; Кітаптарға сурет салуға және жазуға болмайды; Кітаптардың беттерін бүгуге және бүктеуге болмайды; Парақтарды жұлып алуға*	**Саусақ жаттығуы. "Қоян".** Қоян өмір сүріпті (алақандарын соғады). Ұзын құлақ (құлақтар - жұдырықтан балаң үйрек (сұқ саусақ) және ортан терек саусақтарын жоғары көтереді және төмен түсіреді; шылдыр шүмек пен кішкене бөбекті бас бармақпен басып тұрады). Қоян тонып қалды (алақандарын бір-біріне үйкелейді). Мұрны тонып қалды (екі қолдың саусақтарын қысады және босатады). Құйрығы тонып қалды (құйымшақты сипайды).	**Сергіту сәтін айтқызу.** 1 дегенде тұрайық, 2, 3, 4 – алақанды соғайық, Оң жаққа бұрылып, Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық.	**Саусақ жаттығуы.** Апам үшін күнде мен (әндете), Отынға ағаш жарамын (ағаш жарғандай). Су құямын гүлге де (гүлге су құйғандай), Дүкенге де барамын (қолдарына сөмке ұстап жүру), Сыпырамын үй үшін (сыпырғандай), Жуам ыдыс-табақты (ыдыс жуғандай). Жылай қалса бөпемді (бөпені ұстағандай), Жұбатамын ойнатып (қолдарын шапалақтайды). **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. "Қар" (Тілеген Шопаев) Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет, қазақ тілі,**

	болмайды; *Кітаптардан суреттерді қиыпалуға болмайды.*	Жылынуға кетті (алақандарын бір-біріне үйкелейді). Балалардың үйіне (екі қолдың саусақтарын қысады және босатады). Сол жақта жылы (алақандарын соғады). **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**			**тіл дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)***				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	"Үлкендерге құрмет" тақырыбында әңгімелесу.	Жаднама: "Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктері".	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелер.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

\

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.01-23.01.2026ж.**				
	«Адал азамат» *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Тәртіп - тәрбие бастауы»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Тұмаудың алдын алу және емдеу жолдары" тақырыбында кеңестер беру, ата-аналармен пікір алмасу. «Ата-аналарға тұмау жөнінде» денсаулық бұрышына кеңес (медбике) Баланың денсаулығы туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу, сондай-ақ осы бағанда кеңес беруді немесе жеке әңгімелесуді көрсетуге болады (мысалы, күзде ЖРВИ кезеңінде және ЖРВИ алдын алу шаралары, егер карантин тобында, мысалы, желшешек ауруы болса осы тақырып бойынша кеңес беруді немесе жеке кеңес беруді көрсету).				

	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес. *Ата-анаға кеңес:* ***Баланың көзіне арналған жаттығулар*** *Мақсаты: Баланың көруін сақтау, көз бұлшықеттерін дамыту, шаршауды азайту және көздің дұрыс жұмыс істеуін қолдау.* *Кеңестер: 1. Көзді сергіту жаттығулары • Көзді жұмып, ашу – 5–10 рет. • Көзді жоғары, төмен, оңға, солға қозғалту. • Көзді шеңбер жасап айналдыру. 2. Көзге арналған ойындар • «Қайда?» ойыны: заттарды қашықтықта көрсетіп, баладан атауын айтуын сұрау. • «Табу» ойыны: бөлмеде немесе далада заттарды іздеу арқылы көзді шоғырландыру. 3. Қашықтықты сақтау • Теледидар, планшет немесе телефон қараған кезде 30–40 см қашықтықты сақтау. 4* ***Ұлттық ойындар*** *арқылы (Асық ату, Сақина лақтыру) т. б осы сияқты кеңес парақшаларын ата-аналарға тарату* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балалар жеке сөрелеріне көңіл бөледі; сүлгімен шаң сүрту, заттарды ұқыпты орналастыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Қылқаламдарды, су құятын ыдыстарды жуу; үстелдің үстін сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін көрсету.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға үйрету, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүртуге әдеттендіру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату, лас болған кезде шаю. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р. Әнұраны ***«Үнемді тұтыну»*** *«Электр қуаты – шексіз емес»* *Мақсаты: жарықты, электрді үнемді пайдалануға баулу.* *Әдістері: мультфильмнен үзінді, дидактикалық ойын.* *Барысы: • Балаларға шамды, теледидарды, компьютерді пайдаланудың ережелерін түсіндіру.* *• «Жарық сөнді!» ойыны (тәрбиеші «күндіз» десе – жарықты өшіру қимылын, «түн» десе – шамды жағу қимылын жасайды).* **"Сөйлемді аяқта" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларға әртүрлі құбылыстарды себеп-салдарына байланысты түсінуге үйрету;	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***Құрманғазы «Адай» күйі*** ***Ұлттық ойын*** ***Қыз –қуу*** *Балалар арасынан бір ер бала, бір қызды (ағаш атпен) қуады. Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені. Кейде қызды 2 бала да қуады, қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді.* **"Кім көп біледі?" сөздік**	**«Менің көңіл-күйім»** Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***Құрманғазы «Адай» күйі*** ***Дидактикалық ойын: «Бір ақша – бір зат»*** *Мақсаты: Ақша мен тауар саны арасындағы байланысты көрсету.* *Көрнекілік: 3 ойыншық (алма, доп, машина), 3 фишка. Ойын барысы: 1. Үстелге 3 зат қойылады. 2. Тәрбиеші: «Әр зат үшін – бір ақша» – деп түсіндіреді. 3. Бала бір фишканы береді – бір зат алады. 4. «Ақша бітсе – зат та бітеді» деген қорытынды жасалады. Күтілетін нәтиже: – Балаларда «әр заттың құны бар» деген үлгі қалыптасады. – 1:1 сәйкестік, санау дағдысы дамиды.*	**«Көңіл - күйдің кездесуі»** Ойынның мақсаты: мейірімділікке, өзгенің көңіл-күйін түсінуге тәрбиелеу. Педагог эмоциялар бейнеленген карточкалардың екі тобын (пиктограммалар) орналастырады және балалардан әртүрлі эмоциялар қалай кездесетінін, жағымды және жағымсыз эмоцияларды елестетуді сұрайды. Тәрбиеші «жағымды» эмоцияны, ал бала «жағымсыз» эмоцияны көрсетеді, содан кейін карточкалардың орнын ауыстырады. Эмоцияларды қалай татуластыруға болатындығы туралы талқылайды **(адалдық әліппесі)** **"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық

	сөзді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Ойын әрекеттері: көрсеткішті бұру. Ойынның барысы: педагог сөйлемді бастайды, мысалы, "Мен жылы тонды кигенімнің себебі …" - балаларға оны аяқтауды ұсынады. Балалар: "… жылы болу үшін, … тоңбау үшін" және т.б. жауап береді. Кімге көрсеткіш бұрылса, сол жауап береді. Педагог алдын-ала сөйлемдерді әзірлеп қоюы керек. Мысалы: "Біздің шамды жаққан себебіміз …", "Қолшатыр алған себебіміз …" және т.б.. Келесі жолы аяқталмаған сөйлемдерді балалардың өздеріне құрастыруды ұсынуға болады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың есте сақтауын; заттар туралы білімдерін молайту; тапқырлыққа, жылдам ойлануға тәрбиелеу. Ойын ережесі: заттың қалай пайдаланылатынын айту. Ойын әрекеттері: жарыс, затты пайдаланудың түрлерін көп айту керек. **(тіл дамыту)**	эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. (адалдық әліппесі) **"Лото: "Үй жануарлары"" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстер бойынша карточкаларды таңдау. **(танымдық дағды)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Балаларды үйде қауіпсіздік ережелерін сақтап, жауапкершілікке тәрбиелеу, қауіпті жағдайларды ескере отырып, үлкендердің айтқанын тыңдауға баулу* *Үйде жалғыз қалғанда ешкімге есік ашпа.* *Электр құралдарын тоққа қосуға болмайды.* *Қолына сірінке алма, өрт шығуы мүмкін.* *Газдан абай бол! Ол терез тұтанып жарылады.*	*(қаржылық сауаттылық)* **"Жұп суреттер" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. **(тіл дамыту)**	міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балалардың өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Мен үйде жалғыз қалғанда*** *Балаларды үйде қауіпсіздік ережелерін сақтап, жауапкершілікке тәрбиелеу, қауіпті жағдайларды ескере отырып, үлкендердің айтқанын тыңдауға баулу* *Үйде жалғыз қалғанда ешкімге есік ашпа.* *Электр құралдарын тоққа қосуға болмайды.* *Қолына сірінке алма, өрт шығуы мүмкін.* *Газдан абай бол! Ол терез тұтанып жарылады.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, ""тауып ал"" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап ""жуамыз"" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамал тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, орамалмен беттерін жауып ""ұйықтайық"" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде.				

	4.1. Орамалды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Қажет пе, артық па?»*** *Мақсаты: үнемшілдікті үйрету. Барысы: тәрбиеші заттарды көрсетеді (су кранннан ағып тұр, жанып тұрған шам, толық табақ тамақ). Балалар «қажет пе – артық па» деп жауап береді.* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қауырсынды тауып ал!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қызыл, жасыл, сары түстерді дұрыс атауға және ажыратуға үйрету, жай және құрмалас сөйлемдерді қайталауға баулу. **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**	**"Алыста ма, жақында ма?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: затқа дейінгі аралықты өлшеу. Жақын ба, алыс па? Қажет сөздерді қолдана білу. **(математика негіздері)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(тіл дамыту, математика негіздері)**	**"Жұбын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)**	**"Ұшқан құстар» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: затқа дейінгі аралықты өлшеу. Жақын ба, алыс па? Қажет сөздерді қолдана білу. **(математика негіздері)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Суықторғай". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру. ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай*	**Дене тәрбиесі у** "Біз құстарды аялаймыз!" Мақсат-міндеттер. Балаларда тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникаларын жетілдіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларына үйрету. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Құстарға қамқорлық» тақырыбы	**Музыка** "Қысқы әнші құстар". Мақсат-міндеттер. Балалардың торғай туралы әнге қызығушылықтарын арттыру; торғайдың табиғи дауыс ерекшелігін есту және қабылдай білу сезімін қалыптастыру; торғайдың үніндегі жоғары дыбыстың ерекшелігін ажырата білу қабілеті мен музыкалық аспаптағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би элементтерін музыка әуенімен үйлесімді жасауға дағдыландыру.	**Дене тәрбиесі** "Құстарға жем шашайық". Мақсат-міндеттер. Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** «Не жетіспейді?» тақырыбы	**Қазақ тілі** «Құстар біздің досымыз». Қыстап қалатын құстар. Мақсат-міндеттер. Қазақ тіліндегі сөздерді түсінуді, қыстап қалатын құстардың атауын білу және басқа құстардан ажыратуды, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөз тіркестеріндегі сөздердің аяқталуын дұрыс өзгертуді үйрету. Дыбыстарға еліктеу кезінде артикуляциялық аппаратын, көру арқылы қабыл

	асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады. **Драматизация.** "Шұбар тауық" ертегі желісін саусақ театрын пайдалана отырып сахналау. **(көркем әдебиет)** **Тілдік дамытушы ортадағы іс-әрекет** **(қазақ тілі)** Балаларға өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге дағдыландыру.	бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Алақанмен басу техникасымен таныстыру; алақанға бояуды жылдам жағып, алақанныың ізін бастыру арқылы құстың қанатын салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту; құстардың тіршілік ету ортасын түсініп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау; сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, ағаштағы ұя мүсінін жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. Ермексаздан өнімдерді мүсіндеуге деген қызығушылықтарын ояту. *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған үшбұрыш, шаршы пішіндерінен ұяның ірі және ұсақ элементтерін қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. *Құрастыру бойынша* екіге бүктемеленген қағаздан ұя жасауға үйрету; білеулерден еден, кірпіштерден қабырғаларды	**Көркем әдебиет** **"Торғай" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Торғай" (ел аузынан) Торғай-торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Түймедей боп монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар, Торғай-торғай топтаған. Тоғайды торғай мақтаған, Бір торғай ұшса боранда, Іздеп бәрі жоқтаған. ***Ұлттық ойын: «Айгөлек»*** *Ойынның мақсаты:* *Балаларды шапшаңдыққа, талғампаздыққа баулу. Сөз өнерлерін байту.* *Ойынның шарты:* *Балалар екі топқа бөлінеді. 15-20 қадамдай жерге қарама-қарсы тұрғызылады. Қолдарымен бір-бірін қатты ұстап тұрады.* *Ойын бастаған топ:* *Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізден сізге кім керек.* *Екінші топтың балалары:* *Айгөлек ау, айгөлек,* *Айдың жүзі дөңгелек.* *Ақ серек пен көк серек,* *Бізге сізден Маша керек.* *Аты аталған ойыншы жүгіріп келіп, екі ойыншының қолын бұзып өтуі тиіс, өте алмаса сол ойыншылар тобында қалады, ал егер бұзып өтсе өз тобына бір*	бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер: Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; Суретте бейнеленбей қалған бөлігін салу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған суреттен жетіспей қалған бейнені орналастыруға және жапсыруға баулу. *Құрастыру бойынша* балаларға қиылған қағаздарды қарапайым сызбаларға қарап орналастыруға дағдыландыру. дайын шаршы,	кезінді көлемдерді сәйкестендіре білу қабілетін, есту, еске сақтау, көру зейінін, сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. Қыстап қалатын құстарға қамқорлық сезіміне, табиғаттағы дыбыстар әлеміне қызығушылыққа тәрбиелеу. **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Құстарға қамқорлық» (пысықтау) тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Мақсат-міндеттер: Шығармашылық іс-әрекетке деген қызығушылықтарын ояту. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Құстарға арналған ұя жасауға үйрету *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған ұяның ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу *Құрастыру бойынша* екіге бүктемеленген қағаздан ұя жасауға үйрету; білеулерден еден, кірпіштерден қабырғаларды қалап, қағаз жолағын екіге бүктемелеп, шатыр қойып, құрастыруда дағдыландыру; кірпіштер мен білеулердің жазықтықта

		қалап, қағаз жолағын екіге бүктемелеп, шатыр қойып, құрастыруда дағдыландыру; кірпіштер мен білеулердің жазықтықта орналасу амалдарын бекіту; «Музыкалық ойыншықтар» **(музыка)** Мақсат-міндеттер: Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру	*ойыншыны алып қайтады. Ойын соңында ойыншысы аз қалған топ жеңіледі.*		орналасу амалдарын бекіту;
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауладағы құстарды бақылау (қимылдары).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды аулада, учаскідегі ағаштарда ұшып-қонған құстарды байқауға, олардың қимылдарын анықтауға үйрету. *"Құстар, құстар, келіңдер".* Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып, тойсаңдар, Әнді салып беріңдер. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Ұядағы торғайлар" қимылды**	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шиқылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке	**Сары шымшықты бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілдерін сары шымшыққа, оның ағаштарға ұшып-қону қимылдарына аудару, құстың кеудесінің түсі сары болуын байқату; зейінді дамыту. *"Сары шымшық."* Сары шымшық шиқылдайды: - Шиық-шиық, шиық-шиық. Жылы жаққа ұшпайды, Суықтан тығылмайды. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балалардың қарды бақылауға деген қызығушылықтарын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Далаға суық қыс жетті, Аппақ қарды жерге төкті. Қараңдар, ағаш пен шатыр, Барлық жерде қар жатыр. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп,	**Жемшашарға қонған құстарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларға құстарды суықта қорекке тойғызу қажеттілігін түсіндіру; құстарға аяушылық сезімін ояту. - Балалар, қараңдаршы, бұл шемшашар. - Жемшашарда не бар? - Иә, жемшашарға құстар қонды. - Құстар не істейді? - Дұрыс, құстар жемді шоқиды. Педагог көркем сөзді оқып береді. - Батыл екен біздің құстар, Аулада қалады олар қыстап. Жемшашарға жем шашайық, Құстарды аялайық. Дыбыстайды құстар "шиық-шиық", Жем берейік - "жиіп-жиіп". Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі

	ойыны. **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жақтағы бағытқа бір-бірін итермей және "Торғайлар, ұяға!" сигналы бойынша белгілі жерге жүгіруге баулу, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар") үшін белгілі орындарды "ұя" деп белгілейді. "Торғайлар, ұшыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларды алаңға шоқайып отыруды ұсынады: – Торғай, торғай , Шиық-шиық, Лық-лық. Дорбаны ашамыз, Тәтті жем шашамыз. Ұшып келші, Шоқып терші. Д. Ахметова - Ой-ой, торғайлар, мысық келе жатыр! Ұяларыңа тезірек ұшып, қоныңдар! Ойын екі рет қайталанады. Дауысты қатты шығармай, балаларға пәрмен (команда беруге) беруге болады, бір-біріне соғылып қалумауларын қадағалау керек. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	тәрбиелеу. **"Қораз" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі саны сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға талпындыру. Педагог балаларға қораздың қимылдарын көрсетеді. - Балалар мен қандай құсты көрсетемін? - Иә, бұл қораз құсы. Жарайсыңдар! - Қанекей, менің соңымнан қайталайықшы, қоразға ұқсап қимылдайық. - Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. Д. Ахметова - Жарайсыңдар! - Балалар, ал қораз қалай дыбыстайды? - Иә, қораз "ку-ка-ре-ку" дейді. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	эмоцияларды дамыту. **"Құстар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларға жан-жақтағы бағытқа бір-бірін итермей жүгіруге үйрету, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар") үшін белгілі орындарды "ұя" деп белгілейді. "Құстар, ұшыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларға алаңға шоқайып отыруды ұсынады: - Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып, тойсаңдар, Әнді салып беріңдер. Д. Ахметова Педагог балалар отырып, демалып болғаннан кейін, қайта "ұшып" қимылдауды ұсынады. **"Ирелеңдеген жолдармен" ойын жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ирелеңдеген жолдардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **Қимылды ойыны.** **"Пингвиндер сапта жүреді".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларға сигнал бойынша жан-жаққа жүгіру және сигнал бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін және пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға-солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға-солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп-ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша	жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құмалақтар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір топтасқан жерден сигнал бойынша жан-жаққа шашырап бағыттай білу дағдыларын жетілдіру. - Табақшада жатты құмалақтар, Барлығы бірдей, доп-домалақтар. Марғау құмалақтарды шашты, Құмалақтар жан-жаққа домаландап қашты. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.

				тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық"; (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Құстар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* құстың тұмсығынан бастап үзік сызықтарды солдан оңға қарай тарата сызу дағдыларын жаттықтыру. Бұл шиқылдаған дыбыстар екенін түсіндіру. *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Құрылысшы-үй салу".** ***(қаржылық сауаттылық, құрастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)*** 1. Мақсаты: • Балаларды құрылысшы мамандығымен таныстыру. • Қарапайым қаржылық түсініктерді енгізу: ақша, заттар, сатып алу, жинақтау. • Санау, таңдау, сәйкестендіру дағдыларын дамыту. • Диалог, ынтымақтастық, рөлдік ойын арқылы әлеуметтік дағдылар қалыптастыру. 2. Қажетті көрнекілік: • Қағаздан немесе картоннан жасалған үй	***Дидактикалық ойын: «Бір ақша – бір зат»*** *Мақсаты: Ақша мен тауар саны арасындағы байланысты көрсету. Көрнекілік: 3 ойыншық (алма, доп, машина), 3 фишка. Ойын барысы: 1. Үстелге 3 зат қойылады. 2. Тәрбиеші: «Әр зат үшін – бір ақша» – деп түсіндіреді. 3. Бала бір фишканы береді – бір зат алады. 4. «Ақша бітсе – зат та бітеді» деген қорытынды жасалады. Күтілетін нәтиже: – Балаларда «әр заттың құны бар» деген үлгі қалыптасады. – 1:1 сәйкестік, санау дағдысы дамиды.*	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол	**Вариативті компонент Бала тілін дамыту «Құстар біздің досымыз». Қыстап қалатын құстар.** Қазақ тіліндегі сөздерді түсінуді, қыстап қалатын құстардың атауын білу және басқа құстардан ажыратуды, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөз тіркестеріндегі сөздердің аяқталуын дұрыс өзгертуді үйрету. Дыбыстарға еліктеу кезінде артикуляциялық аппаратын, көру арқылы қабылдау кезінде көлемдерді

	беру; Балаларға ермексазды пайдаланып, құстардың бірнеше бөліктен мүсіндей білуге үйрету; Олардың дене бөліктерін дұрыс орналастыру, дамыту, ой – өрісін, ойлау қабілетін, қол икемдерін дамыту; *Жапсыру бойынша* балалардың ұсақ қол моторикасын, қиялын дамыту. Құстарды жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. *Құрастыру бойынша* қағазды тең екіге бүктемелеу әдісімен таныстыру; құс бейнесін дөңгелек пішінді қағазды екі бүктеп, жарты шеңбер жасауға машықтандыру; қарындашпен көздерді, ауызды салу арқылы толықтыру;.Балалардың қағазбен жұмыс жасау мүмкіндіктерін жетілдіру; үлгіні тұтас қабылдауға бейімдеу; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін және байқағыштығын дамыту. Балалардың қағазбен құрастыруға деген қызығушылықтарын арттыру; *Шығармашылық іс-әрекет барысында балаларға күй қойып беру, балалар күйді тыңдай отырып іс-әрекеттер жасайды.* **"Құстарды сұлбасы бойынша таны"**	элементтері: қабырға, терезе, есік, төбешік • Ойыншық ақша (тиын, қағаз ақша) • Құрылыс материалдарының суреттері: кірпіш, бетон, ағаш панель, жиһаз • Бағалар жазылған карточкалар • Касса немесе қорап (ақшаны сақтау үшін) • «Дүкен» зонасы (материалдарды сатып алу үшін) • Құрылысшы алжапқышы, касса, сөмке 3. Рөлдер: • Құрастырушы / Құрылысшы (балалар) • Дүкенші (материалдарды «сатады») • Кассир (ақшаны қабылдайды) 4. Әдіс-тәсілдер: • Рөлдік ойын • Сюжеттік-дәріс (оқу-зерттеу): балалар рөл үлгісін көреді, тәжірибе жасайды • Сұрақ-жауап, санау, сәйкестендіру, таңдау 5. Ойын барысы: I. Кіріспе (5 минут) 1. Тәрбиеші балаларға: «Бүгін біз құрылысшылар болып үй саламыз! Бірақ үйді салу үшін дүкеннен материал сатып алу керек» деп түсіндіреді. 2. Дүкенде материалдарды көрсетеді: 3. «Үй салу үшін не қажет?» – деп сұрақ қояды. 4. Балалар жауап береді, ойыншық ақшаны көрсетеді. II. Негізгі бөлім (15–20 минут) 1-кейс: Материал сатып алу • Бала құрылысшы рөлінде: «Маған терезе керек». • Дүкенші бағасын көрсетеді: “1 тиын” • Бала тиынды береді, кассир қабылдайды. • Материал балаға беріледі, үйге орналастырады. Мақсаты: қарапайым сатып алу әрекеті, санау, диалог. 2-кейс: Ақша	**Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Жемсауыт» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Құстарға арналған жемсауыттың суретін салуға үйрету *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; Құстарға арналған жемсауыттарға құстарға жемдер мүсіндеп беру *Жапсыру, құрастыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған жемсауыттың ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу Құрастыру іс-әрекеті бойынша балалар қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон. **(тіл дамыту, қазақ тілі, дене тәрбиесі)** ***Ұлттық ойын*** ***Сақина салу*** *Сақина салу – арнайы жеребе тартылып, бір қыз бен жігіт ортаға шығады, ал қалғандары қолдарын уыстап тізіліп отырады. Қыз осы отырғандарды алақандарына сақина тастағандай аралап шығады. Әрине, солардың біріне қолындағы олжасын тастап кетуі тиіс. Ал жігіт қыздың кімге қалдырғанын табуы шарт. Дұрыс таба алса, отырған ойыншы айып ретінде өнер көрсетеді, ал жігіт қателессе өзі айыпты болады. Бұл ойында айыпты түрлі жолдар арқылы өтеуге болады, мәселен, жұмбақ шешу, жаңылтпаш айту, би билеп, ән салу. Не айып тартатындығын қатысушылардың өздері бұйырады.* «Музыкалық ойыншықтар» **(музыка)** Мақсат-міндеттер: Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру ***«Үнемді тұтыну»***	сәйкестендіре білу қабілетін, есту, еске сақтау, көру зейінін, сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. Қыстап қалатын құстарға қамқорлық сезіміне, табиғаттағы дыбыстар әлеміне қызығушылыққа тәрбиелеу. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. **(тіл дамыту, музыка)** ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде*

	дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қыстайтын және жыл құстары туралы балалардың білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тани білуге машықтандыру. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** ***«Үнемді тұтыну» «Энергияны сақтаймыз»*** *Мақсаты: энергияны үнемдеуді үйрету. Барысы: • Тәрбиеші: «Күн шықты – бөлме жарық» → балалар жарықты өшіру қимылын жасайды. • «Түн болды – бөлме қараңғы» → шамды жағу қимылын жасайды.*	жетпей қалу • Бала қабырға сатып алғысы келеді, бағасы 3 тиын,(суретін көрсету және қолдағы тиынмен сәйкестендіру) бірақ 2 тиын ғана бар. • Дүкенші: «Бірінші терезе немесе есік алуға болады» деп кеңес береді. • Бала таңдайды. Мақсаты: қарапайым шешім қабылдау дағдысын дамыту. 3-кейс: Кезекпен сауда • Бірнеше бала кезекпен дүкеннен материал алады. • Рөлдерді ауыстырады: дүкенші, кассир, сатып алушы. Мақсаты: әлеуметтік дағдылар: кезекпен әрекет жасау, сыпайылық. 4-кейс: Үйді құрастыру • Құрылысшы әр материалды өз орнына орналастырады: қабырғалар, терезелер, есіктер, жиһаз. • Тәрбиеші: «Дұрыс орналастырдың ба?» деп сұрап, қажетті көмекті көрсетеді. Мақсаты: логикалық ойлау, жоспарлау, қарапайым инженерлік түсінік қалыптастыру. 5-кейс: Ақша жинау • Сауда соңында бала тиындарын қорапқа салады. Мақсаты: жинақылық, ұқыптылық, қарапайым бюджет ұғымын түсіну. III. Қорытынды (5 минут) • Тәрбиеші сұрақ қояды: «Бүгін біз не үйрендік?» • Балалар өз тәжірибесін айтады: • «Мен терезе сатып алдым» • «Ақша бердім» • «Үйді жинадық» Мақсаты: тәжірибені есте сақтау, сөзбен жеткізу, тіл дамыту. 6. Күтілетін нәтиже • Балалар қарапайым қаржылық	**"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады. **(дене тәрбиесі)**	***«Энергияны сақтаймыз»*** *Мақсаты: энергияны үнемдеуді үйрету. Барысы: • Тәрбиеші: «Күн шықты – бөлме жарық» → балалар жарықты өшіру қимылын жасайды. • «Түн болды – бөлме қараңғы» → шамды жағу қимылын жасайды.*	*олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*

		әрекеттерді меңгереді (сатып алу, ақша беру, санау). • Таңдау жасау, шешім қабылдау қабілеттері дамиды. • Әлеуметтік дағдылар: кезекпен әрекет жасау, сыпайылық, ынтымақтастық дамиды. • Құрылысшы рөлі арқылы логикалық ойлау, жоспарлау, қарапайым инженерлік түсінік қалыптасады. • Сөздік қоры мен сөйлеу дағдылары дамиды. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Лото*** ***"Үйді ретке келтірейік"*** *Балаға үйдің бөлмелерін тазалау үшін қолданылатын заттарды таңдау ұсынылады. Бала суретті таңдап, осы затты қалай пайдалануға болатындығын және үйді ретке келтіруге болатындығын түсіндіреді. Үй тазалау құралдарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстыру* *Мысалға: шаңсорғыш бөлмелердегі кілемдер мен төсеніштерді тазалау үшін қажет.* *Баланың алдына қателіктермен толтырылған карточкалар қойылады. Бала қателіктерін түзетіп, карточкаларын дұрыс орналастыруы керек. Баладан тағы қандай тұрмыстық заттарды білетінін және олардың қалай қолданылатынын сұрау. Үйде тәртіп пен тазалықты сақтау, үлкендерге көмектесу қаншалықты маңызды екендігі			

		туралы сұрау, сюжетті суреттер қарау. Ойын үйдегі жайлылыққа, үйдегі тәртіп пен тазалыққа қамқорлық жасауға үйретеді. **Көркем әдебиет.** «Аңдар қысқа қалай дайындалады?»**:** Мақсат-міндеттер: Қыс туралы түсінік беру жұмыстарын жалғастыру, түрлі жануарлар қысқа қалай дайындалатыны туралы әңгімелеу, балаларды сөйлем құрауға, байланыстырып сөйлеуге үйрету.			
Балалармен жеке жұмыс	**"Алыста ма, жақында ма?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: затқа дейінгі аралықты өлшеу. Жақын ба, алыс па? Қажет сөздерді қолдана білу. **(математика негіздері)**	**"Қыста қандай құстар қыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстар арасынан қыстайтын құстарды табу; ойлау қабілеттерін дамыту. **(қазақ тілі, тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Тілдік дамытушы ортадағы іс-әрекет (қазақ тілі)** Балаларға өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге дағдыландыру.	**"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек. **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**"Құстарды сұлбасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстайтын және жыл құстары туралы балалардың білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тани білуге машықтандыру. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту, көркем әдебиет)*				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балалармен бірге ойнаңыз".	"Жеке әңгімелер" (ата-аналардың қалауы бойынша).	"Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.	Ата-аналарға кеңес. "Баланы жаңғалақтықтан (ұшқалақтық, ұмытшақтық) қалай арылтуға болады?"	Балалар туындыларының көрмесі (үйірме жұмысы шеңберінде).

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.01-30.01.2026 ж.**				
	«Адал азамат» *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: : «Тәртіпсіз ел болмайды»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен "Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.** "Жеке әңгімелер" (ата-аналардың қалауы бойынша). "Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру. Кеңес. "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары". Жаднама. "Баламен бірге қысқы серуенді пайдалы өткізу". *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдениет дағдыларын, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдениет дағдыларын, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р Әнұраны ***Қауіпсіздік сабағы «Бала қауіпсіздігі басты назарда!»*** *Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік туралы әңгімелесу* **"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)** ***Дидактикалық ойын: «Ақша әмиянда тұрады»*** *Мақсаты: Ақшаны ретпен сақтауға үйрету. Көрнекілік: Әмиян, ойыншық ақша, үстелге*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *«Домбыра»* Ұлттық музыкалық аспаптардың түрлері, оның қызметі туралы түсінік беру; әртүрлі тәсілді қолдана отырып құрастыруға үйретуді жалғастыру; эстетикалық талғамдарын қалыптастыру; *асықтарды орналасуына қарай сәйкестендіру, тілін дамыту,* саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру. Ұқыпты жұмыс істеуге, әдемілікке, еңбекті бағалауға тәрбиелеу.	**"Қыс" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Құралдары: қыс мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Қауіпсіздік сабағы***	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *«Домбыра»* ***Ұлттық ойын Алақан соқпақ*** *Ойынға қатысушы балалар үйге немесе оңаша жерге жиналады да, дөңгелене отырады. Орталарынан бастаушы белгілейді. Оған сүлгі (орамал) беріледі. Бастаушы шеңбер ішін айнала жүріп біреуге –Алақанды тос!- дейді. Ол тосқан кезде бастаушы оның алақанына сүлгіні тигізіп -Сүлгі қайда?- деп сұрайды. Сонда ойыншы*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *«Домбыра»* Ұлттық музыкалық аспаптардың түрлері, оның қызметі туралы түсінік беру; әртүрлі тәсілді қолдана отырып құрастыруға үйретуді жалғастыру; эстетикалық талғамдарын қалыптастыру; *асықтарды орналасуына қарай сәйкестендіру, тілін дамыту,* саусақтың ұсақ бұлшық етінің қозғалысын жетілдіру. Ұқыпты жұмыс істеуге, әдемілікке, еңбекті бағалауға тәрбиелеу.

	шашылған фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші үстелге ақшаларды «шашып» қояды. 2. Айтады: «Ақша жерде жатпайды, жоғалып кетуі мүмкін. Қане, жинап әмиянға салайық». 3. Балалар ақшаларды жинап, әмиянға бір-бірлеп салады. Күтілетін нәтиже: – Ақшаны ұқыпты ұстау қажеттігін ойын арқылы сезінеді. – Жинақылық, тәртіп дағдысы қалыптаса бастайды. **(қаржылық сауаттылық)**	**(музыка, құрастыру)** **"Артығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту, тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	*ҚЫСҚЫ ҚАУІПСІЗДІК Ережелері туралы әңгімелесу* ***Ұлттық ойын "Қазан" (қазақ тілі)*** *Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.*	*«анада» -деп бір баланың атын атайды. Аты аталған ойыншы орнынан тұрып алақанын тосады. Бастаушы-сүлгі қайда?- деп атын айтады. Ойын осы ретпен жалғаса береді. Жақсы өлең айтып ән салғандар ұпай жинайды.* **(қарым-қатынас іс-әрекеті,) "Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балаларды өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**(музыка, құрастыру) "Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әртүрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.**(тіл дамыту, қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар**				

	«Үнемді тұтыну» *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***«Судың тамшылары»*** *Мақсаты: суды бағалауды үйрету.* *Барысы: балалар қолдарын біріктіріп, тамшы пішінін жасайды.* *Тәрбиеші:* • *«Кранды жапсақ – тамшы сақталады»,* • *«Ашық қалдырсақ – тамшы жоғалады».* Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер:музыка әуенімен балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған, Аспаным! Сәлем саған, алтын Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем саған, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары көтереді. **(тіл дамыту)**	**Жұмбақтар шешу** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) Күндіз білінбейді, Түнде күлімдейді. (Жұлдыз) Тек өзі көрінбейді, Адамды тоңдырады Ызғары дірілдетіп, Есіңнен тандырады. (Аяз) Суда қалқиды, Жылыда балқиды. (Мұз) **(көркем әдебиет, тіл дамыту)**	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен! **(тіл дамыту)**	**"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жануарлар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(қазақ тілі, тіл дамыту, құрастыру)**	**Математикалық ойын** "Ескерткіштер". Мақсат-міндеттер: балаларға салыстыру эквиваленті туралы түсінік беру; бірыңғай және әрқалай жатқан заттар топтарының теңдігі туралы білім беру

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Домаланған кірпі". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 1,5 м қашықтықта допты қақпа (ені 50 см) арқылы домалатуға үйрету; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді жүру дағдысын жетілдіру. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру*)** «Тікенекті кірпі» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* кірпінің тікенектерін салу тәсілін көрсетеді.Үзік сызықтармен бейнеленген сызықтарды қосып, кірпінің бейнесін дайындап, ішін сұр түсті қарындашпен жұқалап тегістеп бояйды. Содан соң қысқа тік сызықтар түсіру арқылы тікенектерін салады. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексаз бен сіріңке шиін пайдаланып,кірпі пішінін жасауды меңгерту.Ермексазды алақан арасына салып домалақтай алу тәсілін үйретуді жалғастыру.Қауіпсіздік шаралын сақтауға үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар* қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, ақ қағаз бетіндегі кірпінің үстіне желімдейді *Құрстыру іс-әрекеті бойынша* балаларды құрастыруға икемді	**Дене тәрбиесі** "Кірпі қалай жүреді?" Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру дағдыларын дамыту; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру; допты алысқа лақтыруға үйрету; баскетбол добына арналған торға белгіленген нысанадан аспай, допты көкірек тұсынан дәлдеп лақтыру дағдыларын дамыту. ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Қазақтың ұлттық бас киімнің бірі тақиямен таныстыру, танымдық қабілеттерін жетілдіру. Жылдамдыққа тәрбиелеу.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші сайланады. Ән ырғағымен тақияны басына киіп, балаларды айналып жүреді. Музыка тоқтаған сәтте тақияны екі баланың ортасына тастайды. Ал отырған екі бала қарама-қарсы бағытта шеңберді айналып жүгіреді. Кім тақияға бұрын жетсе сол жеңімпаз атаным, жүргізуші болады. Ойын осылайша жалғаса береді.* **Математика негіздері** "Марғаулар жіппен ойнайды". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және	**Музыка** "Тұлпарым". Мақсат-міндеттер. Балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен зейінін дамыту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметіне қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру*)** "Өсімдіктер" тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды өзара ұжымдасып шығармашылықта сурет салу тәртібіне үйрету; алдын-ала боршамен салынған өсімдік өскен ыдыс бейнесінен шығып, созылып жатқан үй өсімдіктерінің бұталары бойына жапырақтарды саусақтармен жақпалап, салуға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру бойынша* жапсыруда	**Дене тәрбиесі** "Допты қақпа арқылы домалатамыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүруге; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыруға үйрету; қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру. **Музыка** "Тауықтар" биі. Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарлары туралы әндерді тыңдауға және айтуға үйрету; музыканың сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру; дыбысты есту қабілеті мен музыкалық аспапты әуенге ілесе отырып, дыбысты дұрыс қайталай білу қабілетін жетілдіру; үй жануарлары жөнінде ұғымдарын кеңейту. **Математикалық ойын «Геометриялық фигуралар»** Мақсат-міндеттер: Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау **«Ата мен әжеге көмектес»**	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің бөліктері туралы, адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру.*)** «Орманға саяхат» балалар өз қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, жұмыс жасайды. ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған шыршалардың суретін бояу.Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған

	қағазды бүктелуі қасиетімен таныстыру; дөңгелек пішінді қағаз бетін, екі шеттен алып, тең екі жарты шеңберге бүктеуді үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату. *Шығармашылық іс-әрекет барысында балаларға күй қойып беру, балалар күйді тыңдай отырып іс-әрекеттер жасайды.*	теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту.	табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; **Жұмбақтар шешу** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) Күндіз білінбейді, Түнде күлімдейді. (Жұлдыз) Тек өзі көрінбейді, Адамды тоңдырады Ызғары дірілдетіп, Есіңнен тандырады. (Аяз) Суда қалқиды, Жылыда балқиды. (Мұз) **(көркем әдебиет)**	Міндеттері: балаларды еңбекқорлыққа, қол ұшын беруге, мейірімділікке, жанашырлыққа тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс. Педагог балаларға отбасында ата-әжелеріне қамқорлық жасау керектігін еске салады. Ойын. Үстелде газеттер, кітаптар шашылып жатыр, көзілдірік еденге «құлап түсті». Орындықтың жанында себет тұр. Оның айналасында жіп орамдары шашылып жатыр және жерде әженің орамалы жатыр. Педагог екі баланы шақырады. Кім тезірек шашылған заттарды жинауға көмектеседі? Бір бала атаның үстелін реттеуге көмектеседі, ол кітаптарды қатарлап жинайды, газетті бөлек қояды, еденнен көзілдірікті алады. Ал екіншісі себетке жіп орамдарын жинайды, әженің орамалын көтеріп, орындыққа іліп қояды**. (адалдық әліппесі)**	қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, тәсілдерін пайдалана отырып, үшбұрышты етіп шырша бейнесін мүсіндеуге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалар ересектердің 3 жасыл қағаздан алдымен үшбұрыштар жасап алып, сосын бір біріне кигізіп шырша бейнесін құрастыру.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	**Көліктерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларға көліктер жайлы ұғымдар қалыптастыру, көліктердің ары-бері бағытта жүретінін байқату; көліктердің дөңгелектері айналатыны туралы айтуға ынталандыру; зейінін, ойлау қабілетін дамыту.	**Қарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларды қардың аяқтың астында, жерде жатқанын айтқызып, оны аяқпен басқанда іздердің қалуын байқауға үйрету. - Із қалады, қарды басса - Іздер жатыр жолақ ұқсап.	**Желді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің болғанын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұр ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы.	**Күнді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілін қоянның тоны ақ, құлағы ұзын екеніне, қимылдарына назар аударту; қоянның қимылдарын, көркем сөздерге еліктеп, өздігінен

	Машиналар жүреді ары-бері, Алға және кері. Жүкті тасымалдайды, Жақын жерге, алысқа бағыттайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Торғай мен автомобильдер" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіре алу дағдыларын қалыптастыру; жылдамдыққа, шапшаңдыққ тәрбиелеу; ойын сюжетіне ілесіп, торғайлардың қимылдарын сомдауға ынталандыру. Педагог балаларға торғайлар салынған қалташаларды үлестіреді. - Балалар торғайлар қалай қимылдайды? Көрсетіңдерші. Педагог балаларға торғайлар сияқты қанаттарын (қолдарын) жан-жаққа жайып, бұлғауды көрсетеді. - Жарайсыңдар! - Балалар торғайлар жолға отырып, жемді шоқиды. - Қалай шоқитынын көрсетейікші. Педагог балаларға торғайлардың шоқайып отырып жем шоқығанын, саусақтарымен тізесіне соққылап көрсетеді. - Жарайсыңдар!	- Балалар, қардың түсі қандай? - Қарды үстінен жүрсе, не қалады? - Иә, іздер қалады. - Іздер жолаққа айналды. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. **(еңбекке дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүрігіп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөз бен қимылдарды орындауға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік.	- Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш пен бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, - Ш-ш-ш - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Мысық пен тышқандар" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен қозғалу әдебіне үйрету; жан-жаққа шашылып жүгіру қабілетін қалыптастыру; ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар үшін "тышқандардың інін" белгілеп қояды. - Балалар, сендер тышқандарсыңдар. Тышқандар інде тыныш отырады. Тышқандар аулаға шығып та ойнайды. - Тышқандай қалай жүгіріп ойнады? Көрсетейікші. Тамаша. - Балалар, тышқандар мысықтан қорқады. Мысық шықса - тышқандар інге жүгіріп, тығылады. - Қанекей, орындарымызға	алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен марш басып жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. - Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік, Күнге сәлем берейік, Шапалақтап, күлейік. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі. Педагог балалардың жүрудегі қауіпсіздігін бақылай жүреді. **"Әткеншек" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек,	жасауға ынталандыру, жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін дамыту. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп, оның сыртқы сипатын байқатады. Балаларға оның ақ терісі мен ұзын құлағы туралы сұрақтарды қойып, жауапты қайтаруға ынталандырады. - Қоян құлақтарын қалай қимылдатады? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. Қоян қуанып қалды. Сендерді бірге ойнауға шақырады. - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін

	Педагог балалардың қимылдарын көркем сөзбен сүйемелдейді, жылжу бағытын реттеп, қадағалап жүреді. - Торғайлар, торғайлар, Ұшыңдар, ұшыңдар! Жолға отырып қоныңдар, Жемді шоқыңдар! Педагог рульді ұстап, автомобильді көрсетеді, алаңда шоқайып отырған балаларға қарай жылжиды. - Автомобиль келе жатыр! Абайлаңдар! Ұшыңдар жан-жаққа: - Ұш, ұш! Ойын екі рет ойнатылады. **"Аяқ ұшына тұрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру.	Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	барып, отырайықшы. Педагог көркем сөзді қолданады. - Тышқандар інге сыймайды, Тесіктерден сығалайды. Ешкім жоқ болса олар Аулаға шығып ойнайды. Ай-ай-ай! Тышқандар-ай, Жақындайды мысықай! Шеңберден асыңдар, Қашыңдар! Д. Ахметова Соңғы сөздерді айтқанда, педагог ойыншық мысықты қолға ұстап шығарады. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеріп, дауыс күшін реттеу керек. Ойын екі рет ойнатылуы мүмкін. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Айнала бер бізбенен.	айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Сұр құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Сұр құлақтармен ойна! **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру:				

	"Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. **«Мейірімді адамдар»** *Ойынның мақсаты:* «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімді екенін түсіндіреді (жауаптың үлгісі: менің әпкем мейірімді,	**Қоршаған әлеммен таныстару** "Кішкентай марғау". Мақсат-міндеттер. Марғау туралы ұғым бере отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Мысық пен марғау туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. *Ұйымдастырылған іс-әрекет бойынша шығармашылық жұмыс.* **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Кішкентай марғау» балалар өз қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; Суретте бейнеленбей қалған бөлігін салу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу бойынша* ермексазды дұрыс қолдану, бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; *Жапсыру бойынша* балаларды ересектер дайындаған суреттен жетіспей қалған бейнені орналастыруға және жапсыруға баулу. *Құрастыру бойынша* балаларға қиылған қағаздарды қарапайым	**"Кім не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына азық-түлік бөлу. **(қоршаған әлеммен таныстару)** ***Дидактикалық ойын: «Ақша әмиянда тұрады»*** *Мақсаты: Ақшаны ретпен сақтауға үйрету. Көрнекілік: Әмиян, ойыншық ақша, үстелге шашылған фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші үстелге ақшаларды «шашып» қояды. 2. Айтады: «Ақша жерде жатпайды, жоғалып кетуі мүмкін. Қане, жинап әмиянға салайық». 3. Балалар ақшаларды жинап, әмиянға бір-бірлеп салады. Күтілетін нәтиже: – Ақшаны ұқыпты ұстау қажеттігін ойын арқылы сезінеді. –	***Қауіпсіздік сабағы «Бала қауіпсіздігі басты назарда!»*** *Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік туралы әңгімелесу* **Шығармашылық іс-әрекет** "Балықтары" тақырыбында балалар өз қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, жұмыс *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды үлкен және кішкентай балықтардың бейнелерін, дөңгелек пен сопақша, үшбұрыш пішінді трафареттерді бастырып салу техникасына үйрету; балықтардың бейнелерін қағаз бетіне үйлесімділікте орналастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балықтың сипаттық ерекшеліктерін көрсете отырып, пропорциясын сақтап, құрылымдық тәсілмен бөлшектерді біріктіру арқылы құсты мүсіндеуді үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балаларды үлкен және кішкентай балықтардың бейнелерін, дөңгелек пен сопақша, үшбұрыш пішінді қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды геометриялық пішіндерді	**Вариативті компоент** **Бала тілін дамыту** **Не, қалай дыбыстайды?** **Дауысты [о], [ө] дыбыстары.** Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктері, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясымен таныстыру; үй жануарларының қысқы тіршілігі туралы білімдерін пысықтау. Сөздік ойындар мен жаттығулар барысында дауысты [о], [ө] дыбыстарын анық айтқызу біліктерін арттыру; артикуляция мүмкіндіктерін жетілдіру, есту, еске сақтау қабілетін дамыту; сөздердің дыбысталу ерекшеліктеріне қызығушылықтарын тәрбиелеу, үй жануарларына қамқорлық көрсетуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады. Олар маймылдар болып ойнайды. Олардың алдындағы бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(қоршаған әлеммен таныстару)**

	өйткені ол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. **(адалдық әліппесі)** **Тіл дамыту** **"Не қалай дыбыстайды? [о], [ө] дыбыстары".** Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктерімен, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясымен таныстыру; үй жануарларының қыстағы тіршілігі жөнінде білімдерін пысықтау. ***Ұлттық ойын "Қазан" (қазақ тілі)*** *Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.*	сызбаларға қарап орналастыруға дағдыландыру. **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортаға шығып көзін жұмады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады. **(музыка)**	*Жинақылық, тәртіп дағдысы қалыптаса бастайды.* **(қаржылық сауаттылық)** **"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	пайдаланып, қағаз бетіне балықты құрастыруға үйрету Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **«Үй жануарлары мен төлдері».** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету.Олардың дыбыстарын ажыратуға үйрету. Ойынның шарты: үй жануарларының төлдерін айыра білу. **(қоршаған әлеммен таныстару, көркем әдебиет, тіл дамыту)**	***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Қазақтың ұлттық бас киімнің бірі тақиямен таныстыру, танымдық қабілеттерін жетілдіру. Жылдамдыққа тәрбиелеу.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші сайланады. Ән ырғағымен тақияны басына киіп, балаларды айналып жүреді. Музыка тоқтаған сәтте тақияны екі баланың ортасына тастайды. Ал отырған екі бала қарама-қарсы бағытта шеңберді айналып жүгіреді. Кім тақияға бұрын жетсе сол жеңімпаз атаным, жүргізуші болады. Ойын осылайша жалғаса береді.*
Балалармен жеке жұмыс	Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **(жапсыру)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін,	**Сюжетті-рөлдік ойын** Мақсат-міндеттер. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**	**Санамақ** Мақсат-міндеттер. Саусақтарға арналған жаттығу. Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек – әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/ **(қазақ тілі)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы қоршаған орта

		заттарды жалпы қоршаған орта және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**			және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршағанмәлеммен танытыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)***				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалардың музыкалық қабілеттері туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды қалай қуантуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Мектеп жасына дейінгі балалардың салауатты өмір салтын қалыптастыруда ойын технологияларын қолдану".	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж
Саз жетекші Иманходжаева С
Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*
Жоспардың құрылу	**02.02-06.02.2026 ж.**

	«Адал азамат» *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЖАСАМПАЗДЫҚ ПЕН ЖАҢАШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: Жасампаздық - бәрімізге өнеге»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Балаңызбен қыста серуендеуді қалайша көңілді және пайдалы етуге болады" тақырыбында кеңестер беру; Ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарға жауап беру. Ата-аналарға кеңес. "Мектеп жасына дейінгі балалардың салауатты өмір салтын қалыптастыруда ойын технологияларын қолдану". Қауіпсіздік туралы ескертулер:Балалар қауіпсіздігі: химиялық заттар мен дәрілерді қол жетпейтін жерде сақтаңыз! *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.* ***(еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.* ***(еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек дағдылары)***
	Қ.Р.Әнұраны **"Пішіндер алқасы" дамытушы ойыны. (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Балаларды көрсетілген үлгіге қарап, геометриялық пішіндерден өздеріне де сондай тізбекті құрастыруға ынталандыру; геометриялық пішіндер туралы ұғымдарды тиянақтау, есте	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Құрманғазы «Ақсақ киік» (музыка)** ***Қауіпсіздік сабағы «Біл және көшеде жүру ережесін орында»*** *Мақсаты: Балалармен көшеде*	**"Еңбек құралдарын ата" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Еңбек құралдарының суреттер бойынша атауын атау.	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Құрманғазы «Ақсақ киік» (музыка)** **"Мозаика" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **«Музыкалық аспаптар» (музыка)** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ,

	сақтау қабілетін, көзбен қабылдау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өзі жасаған нәтижені көріп, қуануға үйрету. - Балалар, қазір сендер мына тізбекте пішіндер қалай орналасқанына қарап, өз кілемдеріңе солай саласыңдар. Педагог әрбір балаға бөлек пішіндер тізбегін ұсынады. қызыл үшбұрыш + көк үшбұрыш + сары үшбұрыш + жасыл үшбұрыш қызыл домалақ + көк домалақ + сары домалақ + жасыл домалақ қызыл шаршы + көк шаршы + сары шаршы + жасыл шаршы Педагог әр баланың орындау тәртібін бақылайды. **"Пішіндер (екінші нұсқа)" атты мультфильмін көру.** **(тіл дамыту, математика негіздері, музыка)** Мақсат-міндеттер. Балалардың пішіндер туралы ұғымдарының қалыптасуына мүмкіндік жасау, қоршаған заттардың қасиеттерін байқауға қызықтыру.	*жүру ережелерін бекіту; бағдаршамның мағынасын қайталау.* Қолданылатын көрнекіліктер: Қала көшелері сапатталған суреттер. Ойын барысы: Тақтада адамдар әр түрлі жағдайда тұрған суреттер ілініп тұрады. Тәрбиеші балаларға оларды қарауға ұсынады. Балалар сол суреттерге қарап, кез-келгенін таңдап алып, жол жүру ережесін естеріне түсіріп, не істеуге болатынын, қалай жағдайдан шығуға болатынын айтып береді **"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. **(математика негіздері)**	**(қазақ тілі, тіл дамыту)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Құрманғазы «Ақсақ киік» (музыка)** ***Ұлттық ойын Білектесу*** *Бір үстелдің шетіне қарама-қарсы отырған екі бала оң қолдарының шынтағын үстелге тіреп қояды да, бірінің қолын бірі алақандастыра мықтап ұстайды. Сол жақтағы қолдарын әркім өзінің оң жақ қолтығына тығып алады. Осылай ұстасып алған екі палуан бала, ойын бастаушы белгі берісімен, шынтақтарын сол орнынан қозғамай, қарсыласының тіреулі қолын шалқасынан түсіруге ұмтылады. Білегі тайып жантайған бала жеңіледі. Бұл білек күшінің жетілуіне көмектеседі.*	моторикасын дамыту. Шарты: геометриялық пішіндерден салынған, педагог көрсеткен, қарапайым өрнек кілемшесін салу, педагог көрсеткен үлгігі қарап, мозаика өрнегін құрастыру. Құралдар: шаршы пішінді қатпа қағаздан жасалған кілемшелер, табақшаларда геометриялық пішіндердің жинақтамалары. Педагог баладан қандай пішіндерді қолданып жатқанын сұрастыра алады. **(тіл дамыту, математика негіздері)** **"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қазақ тілі, тіл дамыту)**	тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **"Не артық?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды қолдануда қателерді көре білуге үйрету; байқағыштығын, өз пікірінің дұрыстығын дәлелдей білу іскерлігін дамыту; еңбек құралдары туралы білімдерін бекіту. Ойын ережесі: артық суреттің ғана бетін жабу; қажетсіз затты кім тапса, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қажетсіз затты табу және оны ақ қағазбен жабу. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады.				

	2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***Кранды жабу ойыны*** *Мақсаты: Су ресурстарын үнемдеуге үйрету. Материалдар: Кран макеті немесе сурет. Ойын барысы: Балалар кранды дұрыс жабуды үйренеді. Үйрететін дағды: Жауапкершілік, қоршаған ортаны қорғау.* Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым	**"Зейінді бол" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күрделі геометриялық суреттен үшбұрышты, төртбұрышты, шеңберді көрсете білу. **(математика негіздері)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**«Тек жақсы қасиеттерді ата»** *Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайда олар педагогке қарай қадам жасайды. Егер балалар байқаусызда «жаман қасиет» (сараңдық, ашуланшақтық) айтылғанда допты ұстап алса, олар артқа бір қадам шегінеді. Педагогке бірінші жеткен бала жеңімпаз болады.* **(адалдық әліппесі)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(тіл дамыту)**

	түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Бұлбұлмын мен сайраған". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсуге үйрету. ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.* **«Музыкалық аспаптар» (музыка)** Мақсат-міндеттер:Музыкалық	**Дене тәрбиесі** "Ұшқыш боламын самғайтын". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Ұшақтар самғайды» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Тіке және қисық сызықтарды салу әдісін дамыту, әсемдікке баулу. *Мүсіндеу бойынша* бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру (ұшақ денесінің пішіні-сопақша, қанаты-үшбұрыш, терезесі-төртбұрыш) мүсіндеу	**Музыка** "Жүргізуші". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айту дағдысына жаттықтыру; ырғақтық қимылдарды үйлесімді жасай білуге дағдыландыру; музыкалық аспаптың дыбысын ырғақты бере білуге үйрету; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық сауаттылығын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(жапсыру, құрастыру)*** «Машина» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған көліктің суретін балалр қалаған түстерімен бочп, оның қандай түс екенін	**Дене тәрбиесі** "Аэродром". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда, жылдам (10-20 метр) және баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру дағдыларын жетілдіру; үлкен допты екі қолмен тордан өткізе лақтыру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту. **"Пошташы" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Пошташы" (Ескермес Ескендіров) Күні бойы жол жүріп, Көрген емес болдырып Қайтады үйге, алғысты Қапшығына толтырып. **(көркем әдебиет)** ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам*	**Қазақ тілі** «Ас бөлмесінде қандай заттар болады?». Ыдыстар. Мақсат-міндеттер. «Ыдыс-аяқ» тақырыбындағы сөздерді қазақ тілінде айтуды, сөзде екпінді дұрыс қолдануды; есту зейіні арқылы сөздерді дұрыс атауды үйрету. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалармен шығармашылық іс-әрекет ұйымдастыру. Балалар өздері қалаған орталықтарына барып іс-әрекет жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды ортасы төмен түскен доғалы сызықты сызып, үстіңгі екі шетін көлденең түзу сызық арқылы қосуға жаттықтыру, жасалған жарты дөңгелектің бір жағына, немесе екі жағына тағы да тіке жатқан доғаларды қосып, ыдыс-аяқтар үлгісін салуға үйрету; салынып шыққан ыдыс-аяқ сұлбасын қарапайым ою түрлерімен толықтыру амалдарымен таныстыру; ыдыс-аяқтар туралы білімдерін кеңейту.

	ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. ***«Игі істер қоржыны»*** *Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасасаң, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады.* **(адалдық әліппесі)**	дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру бойынша* қағазды түрлендіру әдістерін (бүктеу, қатпарлау) қолдану. *Құрастыру бойынша* «Фребель» құралдарымен ұшақтың бейнесін құрастыруды үйрету,қызығушылықтарын арттыру. **«Музыкалық аспаптар» (музыка)** Мақсат-міндеттер:Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру.	айтады. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* ермексазды уқалау арқылы машинаны мүсіндеуге үйрету (шаршы, төртбұрыш, дөңгелек). *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* машина бөліктерімен танысады, машина бөліктер орналастырып, жапсыру реттілігін түсіндіреді. *Құрастыру бойынша*балаларды құрылыс материалдарымен жұмыс жасауға үйрету, олардың түсін, пішінін, көлемін ажырата алуға дағдыландыру, тәрбиешінің ұсынған шарты бойынша құрылыс материалдарын кеңістікте дұрыс орналастыра отырып, машина құрастыра білуге үйрету	*қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	Қолдың ұсақ моторикасын, көзбен көру арқылы пішін мен түстерді қабылдауды, зейін мен елестету қабілетін дамыту; қарындашпен сурет салу техникасын жетілдіру; *Мүсіндеу бойынша* балаларда ыдыс-аяқтың бір түрі тостаған туралы ұғымдар қалыптастыру, тостағанның табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. Сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, тостаған мүсінін жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. Ермексаздан өнімдерді мүсіндеуге деген қызығушылықтарын ояту, ересек адаммен бірігіп ойындар ойнағанда өзіне-өзі сенімді болуға тәрбиелеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін өз қалаулары бойынша (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуен	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, ал қазір, аяқтарымызды нық басып,	**Қысқы ауа райын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны.**	**Қарды бақылау (қардың түсі).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы қар жайындағы ұғымдарын қалыптастыру, қардың жеңіл мамықтай ұшқанын байқату; зейінін, түйсігін дамыту. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл - қар. Ақ мақтадай ұлпа қар Жамылыпты қырқалар. Қалың-қалың тоң киіп, Маужырайды шыршалар. *Шәймерден Әлдибекұлы.* **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға	**Желді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің соғуын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұрған сияқты ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш-бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, "Ш-ш-ш" - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Пойыз" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір сапқа тұрып, бір-бірінен қалмай, бір-біріне соғылмай, ересек бастаған бағытпен жүруді үйрету; өзге балалардың жанында ойын ойнап, жағымды әсерлерге бөлене білу қабілетін дамыту. Педагог балаларды сапқа жинайды.	**Күнді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға күннің жерге жарықты шашқаны, жылу беретіні туралы айтып болғаннан кейін, балалармен бірге тақпақ айтып, қимылдарды қосылып жасауға шақырады. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Сағаттар" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен белгілі қимылдарды жасауға жаттықтыру; сигнал бойынша сапқа жиналып, педагогтің соңынан жүру дағдыларын жетілдіру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; сағаттың жүрісі туралы алғашқы ұғымдарды

	менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл немесе сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-бірімен соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар! Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	ынталандырады. - Алдымызда ұзынша, Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.	Смартфонға пойыздың сигналы жазылған аудионы тыңдатуға болады. - Балалар, естіп тұрсыңдар ма? - Иә, бізді пойыз жолға шығуға шақырады. - Қанекей, сапқа жиналайық, пойыз болайық. - Ту-ту жүрдік, Ту-ту-у ... Біз алысқа - Ту-ту-у .. Жүр соңымнан - Қалма! Кім өжет жан? Алға! Д. Ахметова **"Доптар сияқты секірейік" қимылды жаттығуы.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орында екі аяқпен сигнал бойынша секіре білу қабілеттерін дамыту; шымырлыққа, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға сағаттың қимылын еркін тұрып орындауға, сигнал бойынша сапқа жиналып, жүруге шақырады. Тақпақты оқи жүреді. *"Тик-так".* "Тик-так, тик-так," Жүрсін сағат. Біз сағатқа ұқсап, Жүреміз: "тоқ-тақ". Д. Ахметова Ойын бірнеше рет өткізіледі. **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету*				

	Кранды жабу ойыны *Мақсаты: Су ресурстарын үнемдеуге үйрету. Материалдар: Кран макеті немесе сурет. Ойын барысы: Балалар кранды дұрыс жабуды үйренеді. Үйрететін дағды: Жауапкершілік, қоршаған ортаны қорғау.* Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін, нұсқаушы саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін, нұсқаушы және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру* ***Дидактикалық ойын: «Ақшаны қораптарға бөлеміз» (мини-бюджет)*** *Мақсаты: Ақшаны бөлу (тағайындау) туралы алғашқы түсінік беру. Көрнекілік: 3 кішкентай қорап: – «Тамақ», – «Ойыншық», – «Жинақ» деп жазу (суретімен). Фишкалар – 5–6 дана. Ойын барысы: 1. Әр балаға 5 фишка береді. 2. Тәрбиеші: – «Бір ақша – тамаққа (нан, сүт)» – «Бір ақша – ойыншыққа» – «Бір ақша – жинаққа» – деп көрсетеді. 3. Балалар*	**Көркем әдебиет** "Етікші". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Етікші" ертегісімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу; ертегі кейіпкерлерінің қимылдары мен сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. *Ұлттық ойын.* *Аударыспақ* *«Аударыспақ» ─ өте көне дәуірден келе жатқан қазақ халқының ұлттық спорт ойыны. «Аударыспақ» – қазақ халқының арасында кеңінен таралған ойын. Балалар екі жақ басы берік тұғырға бекітілген биіктігі бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай), ұзындығы 70-80 сантиметрдей ағаш аттарға мінеді. Бір-біріне*	***Қауіпсіздік сабағы "Үйдегі қауіпті заттар"*** *Мақсаты: балалардың үйдегі қауіпті заттар туралы түсініктерін қалыптастыру және күнделікті өмірде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін бекіту.Сюжетті суреттер қарау* **Математика негіздері** Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу	***Қауіпсіздік сабағы*** ***«От – дос па, жау ма?»*** *Мақсаты: Оттың қауіпті екенін түсіндіру.* *Әрекет: От суретін көрсетіп: “От – күйдіреді, абай бол!”* *1. Отпен ойнауға болмайды.* *2. Сіріңкені ұстама.* *3. Пеш пен шамға жақындама. 4. Үлкендерге айтпай от жақпау. 5. Өрт болса — дереу үлкенге айт.* *Қимылды ойын:* *«Оттан қаш!» • Тәрбиеші «От!» дегенде балалар қауіпсіз жаққа жүгіреді. • «Қауіпсіз жер!» дегенде тоқтап, тізерлеп отырады. • Ойын 2–3 рет қайталанады.* **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** "Көйлекті безендірейік" тақырыбы бойынша балалар қалаулары	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту "Қасқыр және жеті лақ" ертегісі** "Қасқыр және жеті лақ" ертегісімен таныстыру; балаларға әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс – тұрысын талдауға баға беруге үйретуді жалғастыру; сөздік қорларын молайтып, сөйлеу қабілеттерін дамыту, қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты және сабырлы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорларын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы кеңейту.

	фишкаларын өз қалауы бойынша қораптарға салады. 4. Соңында: «Қай қорапта көп? Қайсында аз?» – деп салыстырады. Күтілетін нәтиже: – Ақшаны бөліп жұмсауға болатынын көреді. – Таңдау жасау дағдысы дамиды. **(қаржылық сауаттылық)** **Шығрамашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** "Құыршаққа сыйлық" тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды көк қарындаш арқылы көлденең жатқан қағаздың екі жағында тіке сызықты жүргізіп, төменгі шеттерін түзу және доғалы сызықпен қосып, арасын қысқа, түзу, тіке сызықтар қатарымен толтырып, тарақ бейнесін салуға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақан арасында айналдыра илеп, екі алақан арасына жалпайтып, таяқша арқылы екі бірдей тесік ойып, үлкен және кішкентай түймелер мүсіндерін жасауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ой мен зейінді дамыту. *Жапсыру бойынша* сыйлық қорапшасын ортасына және бұрыштарына қазақ халқының ою-өрнектерін	*қапталдас орналасқан ағаш аттардың ара қашықтығы екі жақтан созылған қол жететіндей болса жеткілікті. Оларға мінген шабандоз балалар бір- біріне қарама-қарсы отырып қол ұстасады. Төрешінің белгісімен бірін-бірі тартып, не итеріп, әйтеуір қай айласын, не күшін асырғаны қарсыласын ағаш аттан аударып түсуі шарт. Аяқты жерге ағаш атқа тіреуге болмайды. Онда ойын шарты бұзылады. Ойын алаңының айналасына құм немесе жұмсақ кілем төселуі керек. Қай топ жеңсе сол топ жеңімпаз атанады.* ***(дене тәрбиесі, қазақ тілі)*** **Сюжеттік ойын: «Тігінші дүкені»** *Мақсаты:* • Балаларға тігінші мамандығын таныстыру. • *Ақша, сатып алу және заттарды таңдау сияқты қаржылық сауаттылықтың алғашқы негіздерін көрсету*. • Рөлдік ойынды дамыту, әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру. Қажетті құралдар: • қағаздан жасалған монеталар. • Кішкентай киім-кешек элементтері (киімдер, аксессуарлар). • «Дүкен сөресі» немесе үстел. • Қағаздан немесе картоннан жасалған касса. • Қарапайым тігіншілік құралдары (жіп, ине макет, киім кескіндері). Ойын барысы	тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Билайн орталығында (сюжетті - рөлдік ойын)** Балаларға рөлдерді өз беттерімен бөлуді және өзіне бөлінген рөл бойынша әрекет етуді үйрету. Ойын барысында әлеуметтік болмысты көрсету, қоғамдық орындардағы мінез құлық ережелерін, қызметтестер арасындағы этиканы бекіту, сөйлеу этикетінің дағдыларын қалыптастыру, топтық жұмысқа кірісуге және сол жұмыс барысында өзіне ұнайтын жағдайларды табуға үйрету, тапсырманың орындалуының сапасын бағалауға үйрету, ынтымақтастық дағдыларын қалыптастыру. *Қаржылық сауаттылық дағдыларын кіріктіре отырып ұйымдастыру*. Атрибуттар: Ұялы телефондар, компьютерлер, бланкілер, қызметкерлерге арналған бейджде, терминал https://bilimdiler.kz/balabaksha/28044-syuzhettik-roldik-oyyndar-zhinagy.html **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қаржылық сауаттылық)**	бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* құыршақ Сәуленің жейдесіне домалақ пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойыншы* алалардың киімдер туралы білімдерін жетілдіру, киімді түймемен түймелеудің маңызы туралы түсініктер беру; өзіне-өзі қызмет көрсету негіздерін қалыптастыру. *Жапсыру бойынша* құыршақ Сәуленің жейдесіне домалақ пішіндерді қиып, жейдеге желімдеу дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **Сюжеттік - рөлдік ойын «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың білім деңгейін, ойындарды ойната отырып, әрі қарай жан - жақты дамыту, тіл байлығын жетілдіру, сөздік қорын молайту. Үлкендер еңбегін құрметтеуге, сыйлауға, адамгершілікке тәрбиелеу. Балаларды ұйымшылдыққа, жауапкершілікке, адалдыққа,	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Орманшының аңдары". Мақсат-міндеттер. Орман жануарлары туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Орман жануарлары туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. ***«Біл және көшеде жүру ережесін орында»*** *Мақсаты: Балалармен көшеде жүру ережелерін бекіту; бағдаршамның мағынасын қайталау.* Қолданылатын көрнекіліктер: Қала көшелері сапатталған суреттер. Ойын барысы: Тақтада адамдар әр түрлі жағдайда тұрған суреттер ілініп тұрады. Тәрбиеші балаларға оларды қарауға ұсынады. Балалар сол суреттерге қарап, кез-келгенін тандап алып, жол жүру ережесін естеріне түсіріп, не істеуге болатынын, қалай жағдайдан шығуға болатынын айтып береді ***Ұлттық ойын: «Теңге алу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін*

	жапсыруды үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Желімді пішінге жағып, артығын майлық арқылы сүртіп отыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру; ою элементтерін ортаға және бұрыштарға орналастырып жапсырып, шаршы қағаз пішінінде бағдарлауды үйрету; баланың көз мөлшерін, зейінін, елестету қабілетін дамыту. Балаларға сәндік жапсыру үлгілерін сүйсіне қабылдауды үйрету; заттардың құрамындағы үйлесімдікті қабылдау қабілетін қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеттері бойынша* балаларды қағаз жолағын көлденең бойымен тең бөліктерге бүктемелеу амалдарына үйрету, жасалған гофра жинағын көлденең жіңішке жолақ арқылы жапсырып бөлуге машықтандыру; Қуыршаққа бантик құрастырып беріп , қуанту, жұмыс нәтижесін қуанышпен қабылдауға шақыру; Балалардың қағазбен құрастыру жасаудағы қабылдау қабілеттерін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын, байқағыштығын, ақыл-ойы мен қиялдың дамуына мүмкіндіктер ашу. Балалардың қағаздың құрастырудағы қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру; **Сюжетті-рөлдік ойын: "Шаштараз".** Мақсат-міндеттер: балаларды шаштараз кәсібімен таныстыру, қарым-қатынас мәдениетін	: 1. Балаларды рөлдерге бөлу: • Біреу – тігінші (киімді тігіп, дүкенді ұйымдастырады). • Біреу – сатып алушы (киімді таңдайды). • Біреу – кассир (ақшаны есептейді). 2. Тігінші киімді сөрелерге қояды, кейбір киімдер бағасын «монеталармен» белгілейді. 3. Сатып алушылар таңдалған киім үшін монета «төлемін» береді. 4. Кассир монеталарды есептеп, дұрыс төлемді қайтаруды көрсетеді. 5. Рөлдер ауысып, барлық балалар әр қызметті орындай алады. *Қаржылық сауаттылық элементтері:* • Ақшаны санауды үйрену . • Бір затқа сәйкес төлем жасау. • Қарапайым айырбас пен таңдау жасау. **Мамандыққа таныстыру:** • Тігінші не істейтінін көрсету (киім тігу, түйме тігу макеті). • Тігіншілік құралдарын таныстыру. • Киім жасау мен сату процесін көрсету. Ойын нәтижесі: • Балалар тігінші мамандығын түсінеді. • Қаржылық түсініктердің алғашқы элементтері енгізіледі. • Рөлдік ойын арқылы әлеуметтік және математикалық дағдылар дамиды. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі, қаржылық сауаттылық)**		кішіпейілділікке тәрбиелеу. Керекті заттар: Дәрі - дәрмектер, кітапшалар, атрибуттар, халаттар, бас киімдер, құрал - жабдықтар. Әдіс - тәсілдер: Ойын ойнау арқылы әңгімелесу, сұрақ - жауап Сабақ барысы: Ұйымдастыру кезеңі. Тәрбиеші: Бүгін балалар сабақты біз екі топқа бөліп өтеміз. Бірінші топтағы балалар «Отбасы», « Дәрігер» ойынын ойнайды. Екінші топтағы балалар автобусқа отырып, саяхат жасауға барады. - Дәрігер ойынын ойнау үшін, отбасы ойынынан бастаймыз. Отбасы: Екі бала, әкесі, шешесі қатысады. Шешесі мен қызы үйін жинайды, ұлы мен әкесі жұмысқа жиналады. Әкесі: - Айтолқын, біздің Ләйлә ауырып тұр ғой! Сен оны дәрігерге апарсайшы. Тілеужан екеуміз жұмысқа кеттік. Шешесімен қызы тіркеу орнына келеді. Шешесі: - Сәлеметсіз, бе? - Сәлеметсіз, бе. - Маған Сембай Ләйләнің кітапшасы керек еді. - Қандай бөлімге барасыз? - Бесінші бөлім - Мекен - жайыңыз қалай? - Әуезов көшесі, 10 үй - Бесінші бөлімге барасыздар - Рахмет, сізге. Екеуі дәрігерге келеді. - Шешесі: - Кіруге рұқсат па? Дәрігер: - Кіріңіз, отырыңыз - Сәлеметсіз бе, кітапшаңызды	*санай білуге үйрету.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып тасталынады. Екі топтан бір-бір баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта* **"Зейінді бол" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күрделі геометриялық суреттен үшбұрышты, төртбұрышты, шеңберді көрсете білу. **(математика негіздері)**

	дамыту, балалардың сөздік қорын кеңейту. *Қаржылық сауаттылық дағдыларын кіріктіре отырып ұйымдастыру.* https://multiurok.ru/files/siuzhettik-oiyndar-kartotekasy.html **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру, қаржылық сауаттылық)**			беріңіз, сіздерді не мазалайды, қай жері ауырады? - Шешесі: Қызымның қызуы көтеріліп тұр, тамағы ауырады, тамақты аз ішеді, басы ауырады. Дәрігер: Қазір тыңдап көрейін, қатты дем ал, тамағыңды көрсет. - Мен сізге дәрі жазып берейін, ертең қан тапсырасыз, уқалау бөлмесіне барып, уқалау аласыздар. Екі күннен кейін маған қайтадан келесіздер. - Тез сауығып кетіңіздер, Сау болыңыздар! Анасы мен қызы екеуі уқалау бөлмесіне келеді. Есік қағып екеуі бөлмеге кіреді, амандасады қағазды береді. Дәрігер баланың денесін уқалап береді. Рахмет айтып екеуі шығады. Екеуі дәріханаға келеді. Дәріханашымен амандасып, дәрігер жазып берген қағазды береді. Шешесі: - Бізге мынандай дәрілерді беріңізші. Медбике: - Мына шөппен тамағын шаясыз. Мына дәріні күніне екі рет ішесіздер. - Сізге рахмет, сау болыңыз! - деп шығып кетеді. Қызымен шешесі үйіне оралады. Әкесі мен ұлы жұмыстан келеді. Шешесі бәріне тамақ дайындап, үстел басына шақырады. Қызы шешесіне көмек көрсетіп, үстелге ыдыстарды қояды. Дәрігердің берген дәрісін ішкізеді. Балалар ойынды әрі қарай жалғастыра береді. **(тіл дамыту, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)**	
Балалармен жеке	**"Сөйлем құрастыру".**	**Санамақ айтқызу. (Ермек**	**"Сөйлем құрастыру".**	Артикуляциялық жаттығулар.	**"Құрылысшы"**

жұмыс	Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**Өтетілеуов)** Жиналған соң достары, Қазтай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бірі болды бақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі - бақташы, Төртіншісі - теңізші. Бесіншісі - балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі - жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы - тігінші, Оныншысы - орманшы. **(тіл дамыту)**	Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**(қазақ тілі)** Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту	**тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Құрылысшы" (Шекербек Садыханов) Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. **(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру , тіл дамыту, көркем әдебиет)*				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі. Мысалы: "Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, салауатты өмір салтына баулуы".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың қол саусақ моторикаларын дамытамыз".	Ата-аналарға кеңес. "Қазіргі заманғы отбасындағы қатынастар".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың озбыр мінез-құлқының бастаулары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*

Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**09.02-13.02.2026 ж.**				
	«Адал азамат» *Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында* *ЖАСАМПАЗДЫҚ ПЕН ЖАҢАШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі:«Шығармашыл бала - ойлы бала»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары". Ата-аналармен "Баланың өзін-өзі бағалауы" тақырыбында әңгімелесу. "Балаңызға қандай ойыншық таңдайсыз" атты сауалнама. Балаңыздың және өзіңіздің денсаулығыңызға қамқорлық жасаңыз, онымен бірге өз ағзаңыз туралы, денсаулықты сақтау және нығайту жолдары туралы негізгі білімді игеріңіз, бірге спортпен шұғылданыңыз. "Баланың сұрағына шыдамдылықпен жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету, шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу іскерліктерін дамыту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерге жарық пен ылғалдың қажеттігі туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдениет дағдыларын, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдениет дағдыларын, еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р. Әуреңі ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Дәріні ұстама»*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін*	**"Ақылды көліктер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: адамдардың жұмыстарын жеңілтуде	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін*	***Қауіпсіздік ережелері «Бала қауіпсіздігі-басты назарда»*** *Теледидардан балаларға көрсету, сұрақ-жауап әдістері арқылы*

	Мақсаты: Дәрі – тек үлкендерге арналғанын түсіндіру. Көрнекілік: Дәрі суреттері. Барысы: “Бұл тәтті емес, дәрі – ауырған адамға.” Бөтен затты ауызға салуға болмайды. Күтілетін нәтиже: Бөтен затты алмау дағдысы қалыптасады. **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(математика негіздері)**	*арттыру;* ***«Көңіл ашар» күйіне** келер болсақ, атауының өзі балалар үшін тартымды, себебі көңілді әуенімен тыңдарманын елітіп әкетер күшке ие.* **"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(тіл дамыту, математика негіздері, қоршаған әлеммен таныстыру)** Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(қазақ тілі)**	көліктердің көмегі туралы балалардың білімдерін бекіту; істейтін қызметтеріне қарай көліктерді топтастыруға, аттарын дұрыс атауға үйрету, сөздік қорларын молайту. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(математика негіздері)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***«Көңіл ашар» күйіне** келер болсақ, атауының өзі балалар үшін тартымды, себебі көңілді әуенімен тыңдарманын елітіп әкетер күшке ие.*	*арттыру;* ***«Көңіл ашар» күйіне** келер болсақ, атауының өзі балалар үшін тартымды, себебі көңілді әуенімен тыңдарманын елітіп әкетер күшке ие.* ***Ұлттық ойын.*** ***Түйілген орамал*** *Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады.* ***(дене тәрбиесі)*** **Музыкадан ойын-жаттығу** "Таза болайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа ән тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігін ажырата білуге үйрету; ән айту кезінде әуеннің мағынасын түсіне отырып, эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру;	*білімдерін тиянақтау* *https://youtu.be/oCPp_7Rbrao* ***Дидактикалық ойын: «Сыйлыққа ақша жұмсаймыз»**Мақсаты: Ақшаны тек өзіне емес, басқаларға да жұмсауға болатынын ұғындыру. Көрнекілік: Сыйлық суреттері (гүл, шар, кішкентай ойыншық), фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші: «Бүгін досымызға сыйлық алайық» – дейді. 2. Балалар сыйлық суретінің бірін таңдайды. 3. Әр бала 1 фишка беріп, «сыйлықты» алады. 4. Бір-біріне бергендей етіп ойнайды. Күтілетін нәтиже: – Бала ақшаның көмегімен жақын адамдарға қуаныш сыйлауға болатынын түсінеді. – Ынтымақтастық, мейірімділік дағдысы дамиды.**(қаржылық сауаттылық)*** "**Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. **(математика негіздері, құрастыру)**

				би элементтерін музыка ырғағына сай үйлесімді жасай білуге жаттықтыру; музыкадағы жоғары және төмен дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; техника туралы ұғымдарын кеңейту.	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3.Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы Мақсат-міндеттер: Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Әдепті сөздер шеңбері»*** *Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере*	Зейінді дамытуға арналған жаттығу. **"Кім бәрінен де мұқиятты".** Баланы теріс қаратып, өз киіміңіз немесе бөлмедегі заттар туралы сұрау.	*Тұрмыстық техниканы қолдану жайлы және қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу.* **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Біздің көмекшілеріміз не?" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: ересектердің жұмысын жеңілдететін тұрмыстық заттар туралы балалардың білімдерін бекіту. **(тіл дамыту)**	**«Мейірімділік туралы ойлайық»** *Ойынның мақсаты: ұжымда тілектестік қарым-қатынасқа тәрбиелеу.* *Балалар шеңберге тұрады. Жүргізуші («мейірімділік») таңдалады. Педагог оған бөлмеден*

	отырып, әдепті сөздерайтады ***(адалдық әліппесі)***				*шығып, балалардың кез-келгеніне қандай қайырымдылық жасай алатындығы туралы ойлануды ұсынады.* *Педагогтің белгісі бойынша балалар «мейірімділікті» шақырады. Ол бөлмеге кіріп, балалардың біреуінің қолынан ұстап, оны шеңбердің ортасына апарады да, ол үшін қандай жақсылық жасай алатынын айтады. Содан кейін жүргізуші ауысады, ойын осылай жалғасады.* ***(адалдық әліппесі)***
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Үш аяқты тұлпарым (велосипед)". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып, қуып жетуге үйрету; қойылған заттардың арасынан "жылан" жүріспен жүруге жаттықтыру. **Математика негіздері** "Дастарқан жаю дәстүрі". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі түрлі зат топтарын салыстыруда тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдануға үйрету, салыстыру нәтижесін айтқызып үйрету; жазықтықтағы сол жақты, оң жақты, ортасын, жоғары, төмен жақтарын анықтап, жаттығулар орындауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ойлау	**Дене тәрбиесі** "Велосипедтер зырылдайды". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін жетілдіру; көлденең қойылған нысанаға затты лақтыруды үйрету; балаларды зерек болуға және бір-біріне қажетіне қарай көмек беруге үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** «Үй жиһаздары» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қылқалам арқылы шеңбер сұлбасының бойын, арасына бірдей қашықтықты сақтап жақпалармен безендіруге үйрету; ортасына алдын-ала қара қарындашпен	**Музыка** "Кір жуу машинасы". Мақсат-міндеттер. Балаларды тұрмыста қолданылатын заттар туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасына ерекше мән беру қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға және ырғақтық қимылдарды үйлесімді жасауға дағдыландыру; музыкалық аспапта ойнау қабілетін шыңдау; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық шығармашылығын дамыту. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Қар тазалаушы трактор". Мақсат-міндеттер. Балалардың қардың және трактордың ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту.	**Дене тәрбиесі** "Велоипед теуіп көрдіңдер ме?" Мақсат-міндеттер. Балаларда екі аяқтың арасынан допды домалатып, орнынан тұрып қуып жету жаттығуын және қойылған заттар арасынан "кірпі" секілді төрт тағандап жүру техникаларын бекіту; гимнастикалық шеңбердің арасынан өту іскерліктерін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Үй жиһаздары» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.(пысықтау) *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балаларды қылқалам арқылы шеңбер сұлбасының бойын, арасына бірдей қашықтықты сақтап жақпалармен безендіруге үйрету; ортасына алдын-ала қара қарындашпен салынған сағат тілдерінің үстінен қылқалам түгінің ұшымен жүргізіп, сағат	**Қазақ тілі** "Тұрмыстық техника" . Қауіпсіздік сақтау. Мақсат-міндеттер. Тұрмыстық техниканың түрлері туралы, тұрмыстық техниканың мақсаты туралы білімді бекіту, оларды мақсатына қарай ажыратуды үйрету: үтікпен киім үтіктейді, шаңсорғыш шаң жинайды, кір жуу машинасымен кір жуылады және тағы басқа. Электр құрылғылары және қауіпсіздік ережелерін бекіту. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Тұрмыстық техниканы қолдану кезінде ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** ***«Барабан»*** тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға

	қабілетін дамыту. ***"Идеал конструктор" ойыны*** (импровизацияланған құралдардан немесе тек дөңгелек заттардан құрастырамыз) *Шығармашылық тапсырмалар арқылы баланың бойында жаңа нәрселерге, білімге деген қызығушылықты ояту.Оның назарын өзін қоршаған ғажайыптарға аудару. Тәжірибе барысында сұрақ-жауап әдісі арқылы баланың зейінін, шығармашылық қиялын дамыту.*	салынған сағат тілдерінің үстінен қылқалам түгінің ұшымен жүргізіп, сағат бейнесін жасап шығаруға талпындыру; сағаттың қажеті туралы білімдерді қалыптастыру. Қылқаламның бояуға малынған түгін сағат шеңбері бойымен белгілі ырғақта жақпалар жасау техникасын жаттықтыру; қалдырылып жатқан жақпалардың іздерін көзбен бақылап, дөңгелекті айналдыра жылжытып отыруға машықтау; қылқаламды төгілмеуішке шайып, тіреушеге қою дағдыларын бекіту; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* орындық бейнесін қарапайым геометриялық пішіндер негізінде мүсіндеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру Сонымен қатар балалар басқа да орталықтардыөз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды	***Ұлттық ойын*** ***Орамал тастамақ*** *Балалар шеңбер жасап тұрады.Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек.* *Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді.*	бейнесін жасап шығаруға талпындыру; сағаттың қажеті туралы білімдерді қалыптастыру. Қылқаламның бояуға малынған түгін сағат шеңбері бойымен белгілі ырғақта жақпалар жасау техникасын жаттықтыру; қалдырылып жатқан жақпалардың іздерін көзбен бақылап, дөңгелекті айналдыра жылжытып отыруға машықтау; қылқаламды төгілмеуішке шайып, тіреушеге қою дағдыларын бекіту; *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* орындық бейнесін қарапайым геометриялық пішіндер негізінде мүсіндеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру Сонымен қатар балалар басқа да орталықтардыөз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды	барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіне бстырылып шығарылған суретті бояуға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы барабан бейнесін мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, барабанды желімдеу *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* барабанға арнайы қорапша құрастыруға үйрету.Кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Адамның жүру және секіру қимылдарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл*	**Бағдаршамды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Мақсат-міндеттер. Балаларға	**Ауладағы құстарды бақылау** *(экологиялық мәдени дағдылар, шығаратын дыбыстары). (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды	**Жүргіншілерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын көшеде өткен	**"Қырауды бақылау."** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды

	дамыту) Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын адамның жүру, секіру қимылдарының ерекшеліктеріне аудару; жүруде адам аяқтарын кезек көтеріп, қадам басып жатқанын, секіруде екі аяқтармен бірге секіретінін байқату; қимылды жаттығулардан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. - Кел, балақай, қатарға, Біз шығамыз сапарға. Сап түзеп, алға жүріп, Көңілді шапалақ соғып. - Алақай! Алақай! - Балалар, біз қазір қандай қимылдар жасадық? Педагог сұрақ қойған сайын қимыл үлгісін көрсетіп жатады. - Жарайсыңдар: бірінші рет біз жүрдік, екінші рет біз секірдік. - Біз бір аяқпен секірдік пе? - Біз екі аяқпен секірдік. Жарайсыңдар! - Олай болса, жүріп те секірейікші. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды	бағдаршам туралы ұғым беру, бағдаршамның түсі үш түрлі шамдарының кезегімен жанып, көше қозғалысына әсер ететінін байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. Егер жақын көшеде бағдаршам көрінбей жатса немесе бағдаршам болмаса, педагог бағдаршамның пішінін немесе суретін көрсетуі мүмкін. - Балалар, бұл не? - Бұл - бағдаршам. Қайталайықшы. - Жарайсыңдар! - Бағдаршам не үшін керек? "Бағдаршамдар ұйықтамайды". Бағдаршамдар ұйықтамайды, Жымыңдайды, жымыңдайды. Бір қарасаң – қып-қызыл, Екі десе – сап-сары. Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. Көзі көп, біреу басы. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары**: балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға	құстардың шиқылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қораз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі, көркем әдебиет)** Балаларды қораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі санын сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға талпындыру. Педагог балаларға қораздың қимылдарын көрсетеді. - Балалар, мен қандай құсты көрсетемін? - Иә, бұл құс - қораз. Жарайсыңдар! - Қанекей, менің соңымнан қайталайықшы, қоразға ұқсап қимылдайық.	адамдардың қимылдарына аударту, ересек адамдар мен кіші жастағы (баланы) ажыратуға үйрету; адамның дене мүшелері жайында алғашқы ұғымдар беру; топтастармен жағымды эмоцияларға бөлене білу қабілетін арттыру. - Балалар, көшеде сендер кімдерді көріп тұрсыңдар? Атаңдаршы? Балалар ағай, апай, бала деп атауы мүмкін. - Жарайсыңдар! - Ағайлар мен апайлар сияқты үлкен болу үшін, біз өсуіміз керек. - Мен өсемін, Бойым өседі. Ойым өседі. Өзіме: "Өс-өс-өс!" – деймін. Жаттығу екі рет өткізіледі. Педагог балаларға адамдардың марш адымын көрсетуді ұсынады. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене тәрбиесі, көркем әдебиет)** Балалардың белгі бойынша жан-жаққа жүгіру және белгі бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын	бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау күннің ашық кезінде пайда болады. Көркем сөз. Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету. **(еңбек дағдылары)** Жеке жұмыс: тәжірибе жасау: мұз бу су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). Жорамал. Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. Жұмбақ. Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады. **Қимылды ойын "Ақсерек - көксерек"(дене тәрбиесі)** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау, ақ серек, Бізден сізге кім керек. 2-ші топ. Ақсерек-ау, ақ серек, Сізден бізге ... (бала аты) керек.

	дамыту. **"Біз көңілді баламыз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Балаларды белгілі жаттығуларға еліктей білуге машықтандыру, жаттығулардан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Біз көңілді балалармыз, Қатар-қатармен тұрамыз, Көтереміз иықты, Бақылаймыз жан-жақты. Жүріп-жүріп асықпай, Тез өсеміз, алақай! **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	- Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. Д. Ахметова - Жарайсыңдар! - Балалар, ал қораз қалай дыбыстайды? - Иә, қораз "ку-ка-ре-ку" дейді. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға-солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға-солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп, ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз.				

	Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Үнемді тұтыну»*** ***Үнемділік күнделігі ойыны*** *Мақсаты: Үнемділікті күнделікті өмірде қолдануға үйрету. Материалдар: Суреттер, қарапайым дәптер немесе күнделік. Ойын барысы: Балалар күн сайын суды, жарықты немесе тамақты қалай үнемдегенін суреттеп немесе айтып көрсетеді. Үйрететін дағды: Жауапкершілік, табиғатты қорғау, бақылау.* **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Дастархан жаю дәстүрі»	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Мұзда абай бол!»* *Мақсаты: Қыста мұз үстінде ойнамау туралы түсінік беру. Көрнекілік: Мұз суреті.* *Барысы: Тәрбиеші: “Мұз сырғанақ, тайғанақ, құлап қалуға болады.” Күтілетін нәтиже: Мұз үстінде абай болуды біледі. біледі.* **Музыкадан ойын-жаттығу** "Таза болайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа ән тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігін ажырата білуге үйрету; ән айту кезінде әуеннің мағынасын түсіне отырып,	***Дидактикалық ойын: «Сыйлыққа ақша жұмсаймыз»****Мақсаты: Ақшаны тек өзіне емес, басқаларға да жұмсауға болатынын ұғындыру. Көрнекілік: Сыйлық суреттері (гүл, шар, кішкентай ойыншық), фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші: «Бүгін досымызға сыйлық алайық» – дейді. 2. Балалар сыйлық суретінің бірін таңдайды. 3. Әр бала 1 фишка беріп, «сыйлықты» алады. 4. Бір-біріне бергендей етіп ойнайды. Күтілетін нәтиже: – Бала ақшаның көмегімен жақын адамдарға қуаныш сыйлауға болатынын түсінеді. – Ынтымақтастық, мейірімділік дағдысы дамиды.****(қаржылық***	***Қар жамылған ағаштар*** *Жүнмен қардың суретін салу техникасын үйрету. 6 Жүнді жұлу, созу әдісін қолдануды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Табиғатқа қызығушылығын тәрбиелеу.* ***Педагог жұмыстың орындалу ретін түсіндіреді****. – Алдын ала дайындалған көгілдір түсті киіз бен қоңыр киізден жасалған ағаш негізі қажет. Көгілдір түсті киіздің үстіне қоңыр түсті киізден жасалған ағаш негізін орналастырамыз. Ақ түсті жүннің кішкене бөлігін түтіп, үлпілдетіп, ағаш бұтақтарының үстіне қар жасаймыз. Ақ жүнді*	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **Барабан дабылы. Дауыссыз [п], [б] дыбыстары.** Балаларды [п] және [б] дыбыстарын жеке, буын және сөз құрамында айту тәртібімен таныстыру, дауылпаз музыкалық аспабының қасиеті туралы мағлұмат беру. Балалардың артикуляциясын [п], [б] дыбыстарын айту арқылы жетілдіру, тілін, еске сақтау, фонематикалық есту қабілетін дамыту; ересектің үлгісі бойынша өз әрекеттерін түсіндіру іскерлігін қалыптастыру: қоршаған ортадағы заттар шығаратын дыбыстардың әлеміне қызығушылықты ояту; әдептілікке бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу**

	тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Дөңгелектеу арқылы дастархан суретін салу әдісін дамыту, әсемдікке баулу. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып,ыдыстарды мүсіндеу дағдыларын дамыту. Ыдыс-аяқтың табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. *Жапсыру бойынша* ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу *Құрастыру бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру **Саусақ жаттығуы.** **"Нан илейді**	эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру; би элементтерін музыка ырғағына сай үйлесімді жасай білуге жаттықтыру; музыкадағы жоғары және төмен дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; техника туралы ұғымдарын кеңейту. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Үтіктің қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың үтік туралы білімдерін қалыптастыру; үтіктің тұрмыстағы қолданылу ерекшеліктері жайлы түсініктерін кеңейту; үлкендердің үтікпен жұмыс істеу әрекетін бақылау дағдыларын жетілдіру; техника және адам туралы ұғым беру. ***Ұлттық ойын.*** ***Түйілген орамал*** *Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік*	***сауаттылық)*** **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыр, құрастыруу)*** «Тұрмыстық техника» (кір жуғыш машина) тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;Геометриялық пішіндер негізінде кір жуғыш машинаның сүретін салу әдісін дамыту, әсемдікке баулу. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы кір жуғыш машинаны қағаз бетінде мүсіндеу дағдыларын дамыту. *Жапсыру бойынша* ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы құрастыруға баулу *Құрастыру бойынша* балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	*үлкендеу етіп бөліп алып, онымен жердегі қар үйіндісін бейнелейміз. Тағы да созып, үлбіретіп алған жүнді киіздің үстіңгі жағына орналастырып, ақша бұлттарды келтіреміз. Қар жамылған ағашымыз дайын.* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Қар жауғанда»* *Мақсаты: Суықтан сақтану дағдысын қалыптастыру.* *Көрнекілік: Қолғап, шарф.* *Барысы: Балалар "қар жауды" деп ойнайды, жылы киімдерін киеді.* *Күтілетін нәтиже: Суықта жылы киіну керектігін біледі.түсінеді.* ***Ұлттық ойын "Киіз үй" (қазақ тілі)*** *Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.* **Панно алдында зерттеу жаттығулары.** **«Салатқа не саламыз?» (математика негіздері)** Балалардың алдына екі қатарда орналасқан қалташасы бар панно немесе бірінен-бірі төмен жатқан екі түсті көлденең жолақ көрсетіледі. Жоғарғы жолақ қызыл, төменгі жолақ күлгін. Қажет бейнелердің кескіндері бір-біреуден қалташаға салынады.	**Артикуляциялық жаттығу.** **«Кішкентай дауылпаздың әні».** - Балалар, кішкентай дауылпаз өз әнін жіңішке дауыспен айтады. - Мені тыңдайық: - па - папа - па - по - попо - по - пи - пипи - пи - Қайталаңдар. Арман (6-7 бала), кішкентай дабыл әнін айтып көрші. Жарайсың **«Үлкен дауылпаздың әні».** Педагог: - Балалар, үлкен дауылпаз өз әнін жуан дауыспен айтады екен. - Мені тыңдайық: - бам - бам - бам - бум - бум - бум - бом - бом - бом - Қайталаңдар. Құралай (6-7 бала), үлкен дабыл әнін айтып көрші. Тамаша! Әр жаттығу аяқталған соң, белгілі дауылпаз дыбысын қосып, балаларға қайта тыңдатуға болады. ***Ұлттық ойын "Киіз үй" (қазақ тілі)*** *Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.*

	Нұрай".Балалардың қимылдары педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасалады. **(музыка)** ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***Ұлттық ойын: «Теңге алу» (дене тәрбиесі, қазақ тілі)*** *Ойынның мақсаты: Атпен шаба білуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Онға дейін санай білуге үйрету.* *Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінің артынан бірі қатарға тұрғызылады. Ойын басшыларына бір-бір ат беріледі. Шамамен он метрдей жерге теңгелер шашылып тасталынады. Екі топтан бір-бір баладан шауып барып, теңге алып қайтады. Шауып келі атты келесі балаға береді. Ойын соңында жиналған теңгелер саналады. Қай топта көп теңге болса, сол топ ойын жеңімпазы болады.*	*ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады.* **(дене тәрбиесі)**	**Сюжетті-рөлдік ойыны: "Отбасы".** Мақсаты: Балаларға «Отбасы» түсінік беру олардың үлкенді сыйлау кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдерін дамыту, әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге, баулуға тәрбиелеу. Ойынды қызықты, ұйымшыл ойнауға үйрету. Керек заттар: Үй жиһаздары, ыдыстар, киім-кешектер Сабақ барысы: - Балалар бүгін аптаның қай күні? Қалай аталады? Балалар: - Бүгін күн жұма Тәрбиеші:- Жұма күні әжелерің, апаларың үйде шелпек, бауырсақ пісіреді. Жұма күні мешітке барады, құран оқытады. Тәрбиеші: Дұрыс айтасыңдар, жұма қасиетті күн. Тәрбиеші: Балалар мен сендерге жұмбақ жасырамын шешуін тауып, кімдер туралы айтылған екен. Кітапты көп оқитын, Жырларды жақсы білетін, Немересін еркелетіп, Жанында әрқашан жүретін (ата) Біз үшін ең қымбатты Ең ардақты адам кім? (ана) өзі салмақты, батыл, отбасын қорғаушы, асыраушы кім? (әке) мейірімді жан кім екен ертегі оқып беретін, еркелетіп қыз - ұлды бетінен шап - шап сүйетін (әже) Ата Ертегілер еліне Бір шегетін сапары Ардақтаймын өмірде	Көрнекілікке ыдыстың (шұңғыл табақшаның) бір данасы және көкөністердің (қызылша, алма, орамжапырақ, қызанақ, қияр, пияз, картоп) кескіндері дайындалады.	

			Асқар таудай атамды. Тәрбиеші: Міне, балалар біз отбасы мүшелері туралы айттық. Енді біз үлкендерге ұқсап ойын ойнайық. Бәріміз рөлдерді бөлісейік. Ойын: «Қонақжай» Тәрбиеші: Балалар сендер өз қалауларын бойынша бөлінесіңдер? Санжар - ата, Даяна - әже, Мирас - әке, Анель - ана, Диас, Алина, Тлеужан - балалары. Балалар өздері киініп әр кім өз жұмысына кіріседі. Атасы киініп теледидар қарайды. Әкесі газет оқиды. Ал әжесі жіп иіріп отыр. Анасы тамақ дайындап жатыр. Балалары бірі сабақ оқып, бірі ойнап, бірі анасына көмектесіп жатыр. Диас атасымен әңгімелесіп: - Ата теледидардан не көрсетіп жатыр екен. - Балам, теледидардан бұдан былай ертелі - кеш «балапан» бағдарламасы болады екен. Онда тек балаларға арналған керекті хабарларды береді дейді. Кинолар, жарнамалар, ертегілер, өлеңдер, сайыстар көрсетіледі. Әжесіне көмек көрсетіп отырған Анель: - Әже, мына қайдан алдын? Неге иіріп жатырсың? деп сұрайды. - Жүнді қойды қырқып аламыз, жүнді жуып тазалап, былай түтеміз деп өзі көрсетеді. - Түткен жүнді иіріп сендерге қолғап, шұлық тоқып беремін. Алина бала анасына көмектесіп, картоп тазаласып жатыр. Анасы екеуі турайды, ыдысқа салып		

			қуырады. Одан кейін ыдыстарды үстел басына қоя бастайды. Бәрі жиналып үстел басына тамақ ішеді. Үстел басында әңгімелерін жалғастырады. Тамақ дәмді екен. Тамақ істеуге Алина қызымыз көмектесіпті. Тамақтанып болған соң «рахмет» айтып ойынды әрі қарай жалғастырады. Рөлдерді де бөлісіп алады. Әрі қарай ойнайды. Ойын соңында кімнің қалай ойнағандары жайлы қорытындылайды. **(қазақ тілі, тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаштар айту** 1) Ала-ала алашалар, Тамаша олар, Оған кім таласа алар. 2) Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатқа тақпақ, Жатта тақ-тақ. 3) Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрт тереді, Ауырға Арман бала да, Арбамен тасып береді. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы.** **"Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап, (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау) Бізді көрсе - қашады. (саусақтарды алға қарату, кезекпен соққылау) **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы жиһаздар мен техника және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**Жұмбақтар** Жай да үнсіз тұрады, Біреу келсе тез жат деп, Қоңырауын ұрады, Дабыл қағып безектеп. (Телефон) Іші салқын,мұзы бар, Күнкей қашқан қой сынды, Жылыда тез бұзылар, Барша тағам тығылар. (Тоңазытқыш) Тоққа тисе мұрты ұзын, Табанымен жазық Киімдердің қыртысын, Береді тез жазып.(Үтік) Кір-қоқысты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді. (Сыпырғыш) **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**	**Санамақ** Төртеу санның көркі екен. Төрт аяқпен жануар, Стол, төсек... тағы бар.. Төрт аяқпен нық тұрар, Төрт бірлікті ұқтырар. Бес дегеннің цифры, Қарап тұрсаң оп-оңай. Үштің басын қайырып, Қоя салған жай бұрап. Ә. Табылдиев **(тіл дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)*				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің	Психолог кеңесі: "Бала тілін дамыту".	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою,	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

	маңызы".			әңгімелесу.	

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**16.02-20.02.2026 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЖАСАМПАЗДЫҚ ПЕН ЖАҢАШЫЛДЫҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі:«Өнерлі бала өрге жүзер»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Егер балаңыз төбелесе беретін болса" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру. Таңертең балаларды қабылдап, бала ауырған жағдайда балабақшаға ескертуі керектігін ата-аналарға айту. Балалардың тазалығы туралы ата-аналармен әңгімелесу. Ата-аналарды үйде еңбек іс-әрекетіне баулуға кеңес беру "Баланың серуенін қалай ұйымдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кеңес. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Гигиеналық дағдыларды сақтай отырып, балалардың сумен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру (жеңдерін түріп, сулау және матаны сығу, қажет болса шаю және жуу).* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаң сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізуге және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын көмектерді көрсету, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына құрметпен қарау.* ***(еңбек іс-әрекеті)***

	Қ.Р Әнұраны ***Ұлттық ойын «Алтыатар» ойыны*** *Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған)баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (суданшығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана сонікі болып табылады. Ату саны ─ 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.* Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* Құрманғазы «Балбырауын» күйін халқының жайдары сәттеріне арнаған. Яғни, оны балаларға қазақ даласының табиғаты мен жайлаудағы өмірді суреттейтін шығарма ретінде айтып беруге болады **Музыкалық аспаптармен ойындар.(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Жел соқты»* *Мақсаты: Табиғат құбылыстарымен таныстыру.* *Әрекет: Тәрбиеші “жел соқты”, “жаңбыр жауды”, “күн шықты” деп айтады – балалар қимылмен көрсетеді. Желдің қауіптілігі, жел қатты соққанда қорғану тәсілдері (басын, көзін қолмен қорғау)* ***Дидактикалық ойын: «Кімге ақша береміз?» (қызмет түрлері)*** *Мақсаты: Қызмет көрсететін адамдарға ақша төленетінін түсіндіру. Көрнекілік: Дәрігер, сатушы, шаштараз, жүргізуші суреттері, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: – «Нан алдық – кімге ақша береміз?» (сатушы) – «Дәрігер қарады – кімге ақша береміз?» (дәрігер) 2. Балалар тиісті суреттің алдына фишка қояды. Күтілетін нәтиже: – Қызмет – ақша арқылы төленетінін ойын түрінде түсінеді. – Әртүрлі мамандықтарды тануға бастама болады.* **(қаржылық сауаттылық)** ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан*	**"Денсаулық" және "спорт" туралы әңгімелесу.** **"Дене мүшелерін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дене мүшелер жайлы білімдерін толықтыру. **(тіл дамыту)** *Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* Құрманғазы «Балбырауын» күйін халқының жайдары сәттеріне арнаған. Яғни, оны балаларға қазақ даласының табиғаты мен жайлаудағы өмірді суреттейтін шығарма ретінде айтып беруге болады ***«Мақтау сөздер айту»*** *Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.*	***«Сыпайы сөздер дүкені»*** *Мақсаты: белгілі бір жағдайда сыпайы сөздерді қолдана білуді қалыптастыру.* *Дүкендегі сөрелерге «сыпайы сөздер» орналастырылған: алғыс айту (рахмет, алғыс білдіремін), өтініштер (өтінемін, мархабат), сәлемдесу (сәлеметсіз бе, қайырлы күн, қайырлы таң), кешірім сұрау (кешіріңіз, ғафу етіңіз, өкініштімін), жылы сөздер (құрметті ана, әке, анашым, әжетайым). Педагог жағдаяттарды сипаттайды, ал балалар сөреге кезек-кезек келіп, сатушыдан өзіне қажетті сөздерді «сатып алады» және жағдаяттарды талдай отырып, оларды қолданады.* *1 Жағдаят. Анаң дүкеннен дәмді алма әкелді. Сен алмалардың дәмін татып көргің келді, бірақ анаң түскі асқа дейін күтуің керек деді. Сен анаңнан оны қалай сұрайсың?* *2 Жағдаят. Әжең шаршап демалып жатыр. Сен әжеңнің қызықты кітапты оқып бергенін қалайсың. Сен қалай әрекет етесің? Сен әжеңнен кітап оқып беруін қалай сұрайсың?* *3 Жағдаят. Анаң дүкеннен сенің сүйікті бәлішіңді әкелді. Сен өз үлесіңді жеп қойдың, бірақ әлі де жегің келіп тұр.Сен не істейсің?* *4 Жағдаят. Таңертең отбасы таңғы асқа жиналды.*

			(сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…	***(адалдық әліппесі)***	*Сен де тұрып, жуынып, шашыңды тарап, киініп, ас үйге келдің. Сен өзіңді қалай ұстайсың? Не айтасың?* **(адалдық әліппесі)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* Құрманғазы «Балбырауын» күйін халқының жайдары сәттеріне арнаған. Яғни, оны балаларға қазақ даласының табиғаты мен жайлаудағы өмірді суреттейтін шығарма ретінде айтып беруге болады
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3.Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін.				

	Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен таныстыру; көгөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту. **(тіл дамыту,қазақ тілі)**	***«Үнемді тұтыну»*** ***Су және энергия туралы әңгіме ойыны*** *Мақсаты: Су мен энергияның маңызын түсіндіру. Материалдар: Суреттер, макеттер. Ойын барысы: Балалар суреттер арқылы судың және жарықтың пайдасын әңгімелейді. Үйрететін дағды: Сөйлеу дағдылары, логикалық ойлау, табиғатты қорғау.*	**"Спорттшыл отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(математика негіздері)**	**"Денсаулық" тақырыбында мақал-мәтелдер жаттау. (көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Отбасында кім қандай спортпен шұғылданады?" сөздік ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Салауатты өмір". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жетуге үйрету. **Тіл дамыту** "Доп" тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсат-міндеттер. Балаларды доп туралы тақпақ мазмұнымен таныстыру, көркем сөз арқылы доптың қасиеттері жөнінде білімдерін толықтыру, затты сипаттау тәртібін бекіту.	**Дене тәрбиесі** "Шынықсақ - шымыр боламыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жету және екінші 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру техникаларын дамыту; спорт және денсаулық туралы білімдерін толықтыра отырып, спортпен шұғылдануға ынталандыру. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Текшелер» (кір жуғыш	**Музыка** "Күлкі - шаттық шуағы". Мақсат-міндеттер. Балаларды күлкі туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатына ерекше мән беруге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға дағдыландыру; ырғақтық қимылдарды тез қабылдауын және әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтауын дамыту; музыкалық аспапта ойнай білуін әрі қарай жаттықтыру; музыкалық шығармашылығы пен сауаттылығын қалыптастыру. ***"Менің ой-қиялым" шабыттану сәті.*** *Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын дамыту;*	**Дене тәрбиесі** "Кенгуру секілді секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; балаларда бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ,	**Қазақ тілі** «Данаға арналған дастархан». Азық-түліктер. «Азық-түлік» тақырыбына қатысты сөздерді қазақ тілінде айтуды үйрету, екпіндерді дұрыс қолдану; ойын барысында сұрақтарға жауап бере отырып, қарапайым сөйлемдер құруды, жаңа сөздердің септік жалғауларын анық қайталап айтқызу. **Шығармашылық іс-әрекет** **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету,

	Қауіпсіздік сабағы ***Үйде қауіпсіздік сақтау тәртібі:*** *Егер сен үйде жалғыз қалсаң, қауіпсіздік ережелерін сақтауды ұмытпа. Мынау – балкон мен терезе. Балконға асылуға, терезеден басыңды сыртқп шығаруға немесе терезе алдына шығып отыруға болмайды. Су қолмен электр құралдарына, розеткаға, тоқ қосқышқа жанасуға болмайды. Мынау – үтік. Оның шнурынан тартпа. Тоққа қосылғанда ол өте ыстық болады. Плитаның үстінде шәйнек, таба, кастрөл тұр. Олар – ыстық. Оларды алу үшін арнаулы қолғап не шүберек керек. Мынау – дәрі салатын қобдиша. Оған тиіспе және үлкендердің рұқсатынсыз ешбір дәріні ішпе! Сен үйде жалғыз қалғанда не істейсің? Тағы қандай қауіпсіздік ережелерін білесің?*	машина) тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды қағаз бетіндегі көлденең сызық бойына текше пішіндерін (кубиктерді), кезекпен тізіп салуда жаттықтыру; текшені салуда бір-бірінен сәл алшақ орналасқан тік сызықтардың үстіңгі және төменгі ұштарын көлденең түзу сызықпен қосуға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* ермексаз кесектерінен геометриялық пішіндерді, кубиктерді мүсіндеу дағдыларын үйрету. *Жапсыру бойынша* ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру дағдыларын дамыту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* конструкторлардан кубик жасауға баулу.	*босаңсыту жағдайын жасау.* *- Балалар, қазір, сурет салу алдында, әрқайсымыз біраз ойнанып, әуенді тыңдап, шабыт алайық.* *Құралдары: әдемі әуен жазбасы.* *Жаттығу аяқталғаннан кейін педагог балаларды аралап, нені салуды ойлағандарын сұрайды.* ***(тіл дамыту, сурет салу***	тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады. **Математика негіздері** "Спортшылар бәріміз" Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең не тең емес заттар тобын ұзындығы немесе саны бойынша салыстыру іскерліктерін жетілдіру, салыстырудың нәтижесін айтқызып үйрету; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай салу тәсіліне жаттықтыру; көз өлшемін, зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.	тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(құрастыру, мүсіндеу)** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. **(жапсыру)** ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***«Мақтау сөздер айту»*** *Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу.* *Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.* ***(адалдық әліппесі)***
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қарғаны бақылау.**	**Құстардың қардың**	**Ұлпақарларды бақылау.**	**Қыстап жатқан құстарды**	**Балабақша алаңындағы**

	(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту) Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.	**бетіндегі іздерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін толықтыру, қай құстың ізі екенін ажырату іскерліктерін жетілдіру; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене тәрбиесі)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру техникаларын жетілдіру, жеңілдікті, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.	*(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ұлпақарлардың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген позитивті қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Боран", "Секірейік". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: заттарды бұзып алмай, қар ғимараттары арасында бірінің артынан бірін жүгіруге үйрету, педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет ете білуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Келесі кім?" (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: бір жерден және жүгіріп ұзындыққа секіруді үйрету.	**бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: қыстайтын құстар туралы түсініктерін дамыту; оларға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ағаштардың айналасына қар күреу). Мақсат-міндеттер: еңбек етуге, үлкендерге көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысықтар мен тышқандар", "Секірейік". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша тез қозғалуды үйрету; дыбыстарды айтуға жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.	**өзгерістерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: айналадағы өзгерістерді байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (барлығы бірге ұйымдасып жолды қардан тазартуға үйрету). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Үйсіз қоян".** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын,			

	Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын: «Кімге ақша береміз?» (қызмет түрлері)*** *Мақсаты: Қызмет көрсететін адамдарға ақша төленетінін түсіндіру. Көрнекілік: Дәрігер, сатушы, шаштараз, жүргізуші суреттері, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: – «Нан алдық – кімге ақша береміз?» (сатушы) – «Дәрігер қарады – кімге ақша береміз?» (дәрігер) 2. Балалар тиісті суреттің алдына фишка қояды. Күтілетін нәтиже: – Қызмет – ақша арқылы төленетінін ойын түрінде түсінеді. –*	**«Кел, балақай бірге зерттейік»** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)** ***Ұлттық ойын "Соқыр теке"*** ***(қазақ тілі)*** *Балалар дөңгелене тұрады. Топ ішінен бір баланың көзі байланады.Балалар: Бота,*	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** "Жиналған ойыншықтар". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды.	***«Үнемді тұтыну»*** ***Су және энергия туралы әңгіме ойыны*** *Мақсаты: Су мен энергияның маңызын түсіндіру. Материалдар: Суреттер, макеттер. Ойын барысы: Балалар суреттер арқылы судың және жарықтың пайдасын әңгімелейді. Үйрететін дағды: Сөйлеу дағдылары, логикалық ойлау, табиғатты қорғау.* **Шығармашылық іс-әрекет** **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет**	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру* **Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** "Кім күшті?" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Кім күшті?" өлеңімен таныстыра отырып, мазмұны бойынша мәтіндегі жолдарды мәнерлеп оқу; ұзақ шығарма мазмұнын зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету (көркем әдебиет). ***Дидактикалық ойын: «Кімге***

	Әртүрлі мамандықтарды тануға бастама болады. **(қаржылық сауаттылық)** **Саусақ жаттығуы. "Дәрумендер".** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды). Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды). Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді). Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(тіл дамыту, көркем әдебиет, дене тәрбиесі)** **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Домалақ пішінді заттар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды қағаз бетіндегі көлденең сызық бойына шеңбер пішінді доптарды, кезекпен тізіп салуда жаттықтыру; допты салуда бір-бірінен сәл алшақ орналасқан сызықтарды қосуға үйрету. *Мүсіндеу бойынша* кесектерді	*бұзау, қозы, лақ,* *Қайда кеткен құлыншақ.Соқыр теке бақ-бақ,* *Мені ізден тап-тап - деп өлеңмен айтады.* *Содан кейін Соқыр теке (көзі байлаулы бала) балаларды қуалайды немесе* *балалар оның жанына келіп түртіп қашады.* *Соқыр теке ұстап алғанбаланың көзі байланады да ол «соқыр теке» рөлін атқарады.* *Ойын осылай жалғаса береді.* **"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы денсаулық және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	*Сурет салу бойынша* түрлі-түсті қарындашпен (фломастермен) қағаз бетіне көлемі әртүрлі дөңгелектерді, доптарды салуға үйрету; дөңгелектерді түзу сызықтармен, нүктелермен безендіру амалдарымен таныстыру; *Мүсіндеу бойынша* кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ойыншықтар). *Жапсыру бойынша* балаларды геометриялық пішінді заттарды үлкенінен бастап кішкентайына дейін жинақтау тәртібіне, кезекпен жапсыруға үйрету; геометриялық пішіндердің қасиеттері, заттарды салыстыру амалдары жөнінде білімдерін бекіту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* дөңгелек пішінді қағазды тең, екі жарты бөлікке бүктемелеу амалына бейімдеу; құлыншақ бейнесін қарындашпен жалын, көздерін, аузын салу арқылы толықтыруға дағдыландыру; **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(құрастыру, мүсіндеу)** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. **(жапсыру)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Үйде қауіпсіздік сақтау тәртібі:*** *Егер сен үйде жалғыз қалсаң, қауіпсіздік ережелерін сақтауды ұмытпа. Мынау – балкон мен терезе. Балконға асылуға, терезеден басыңды сыртқп шығаруға немесе терезе алдына шығып отыруға болмайды. Су қолмен электр құралдарына, розеткаға, тоқ қосқышқа жанасуға болмайды. Мынау – үтік. Оның шнурынан тартпа. Тоққа қосылғанда ол өте ыстық болады.*	***ақша береміз?» (қызмет түрлері)*** *Мақсаты: Қызмет көрсететін адамдарға ақша төленетінін түсіндіру. Көрнекілік: Дәрігер, сатушы, шаштараз, жүргізуші суреттері, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: – «Нан алдық – кімге ақша береміз?» (сатушы) – «Дәрігер қарады – кімге ақша береміз?» (дәрігер) 2. Балалар тиісті суреттің алдына фишка қояды. Күтілетін нәтиже: – Қызмет – ақша арқылы төленетінін ойын түрінде түсінеді. – Әртүрлі мамандықтарды тануға бастама болады.* **(қаржылық сауаттылық)** **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Емдік өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Емдік өсімдіктерге байланысты көркем сөздерді пайдалана отырып, балалардың сөздік қорын молайту; қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; ойлау қабілеті мен зейінін, дүниетанымы мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. **Дамытушы ойын: «Ұзын-қысқа, биік-аласа»** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. **(математика негіздері)** ***Ұлттық ойын*** ***Шертпек.*** *Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін,*

	алақандарының арасында домалату тәсілдері арқылы доптарды мүсіндеу дағдыларын дамыту. *Жапсыру бойынша* ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру дағдыларын дамыту. *Құрастыру бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*			*Плитаның үстінде шәйнек, таба, кастрөл тұр. Олар – ыстық. Оларды алу үшін арнаулы қолғап не шүберек керек. Мынау – дәрі салатын қобдиша. Оған тиіспе және үлкендердің рұқсатынсыз ешбір дәріні ішпе! Сен үйде жалғыз қалғанда не істейсің? Тағы қандай қауіпсіздік ережелерін білесің?* **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Тазалықты сақтайық".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту; балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру; тазалыққа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	*ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды.Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді.Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады.Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді*
Балалармен жеке жұмыс	**Музыкадан ойын-жаттығу Артикуляциялық жаттығу. «Кішкентай дауылпаздың әні».** - Балалар, кішкентай дауылпаз өз әнін жіңішке дауыспен айтады. - Мені тыңдайық: - па - папа - па - по - попо - по - пи - пипи - пи - Қайталаңдар. Арман (6-7 бала), кішкентай дабыл әнін айтып көрші. Жарайсың **«Үлкен дауылпаздың әні».** Педагог: - Балалар, үлкен дауылпаз өз әнін жуан дауыспен айтады екен. - Мені тыңдайық: - бам - бам - бам	Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. **(көркем әдебиет)**	Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштердібір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. **(құрастыру)**	**Тақпақ айту** **Біз осылай өсеміз** Суда жүзіп өсеміз, Қырда жүріп өсеміз. Күнде қызып өсеміз, Құмда шыжып өсеміз. Таулар көріп өсеміз, Баулар егіп өсеміз. Жеміс теріп өсеміз, Жеңіскер боп өсеміз. Талаптанып өсеміз, Қанаттанып өсеміз, Талаптанып, қанаттанып өсеміз! М.Әлімбаев **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**	Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. **(математика негіздері)**

	- бум - бум - бум - бом - бом - бом - Қайталаңдар. Құралай (6-7 бала), үлкен дабыл әнін айтып көрші. Тамаша! Әр жаттығу аяқталған соң, белгілі дауылпаз дыбысын қосып, балаларға қайта тыңдатуға болады.				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)*				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Спортпен шұғылданудың маңызы".	Тәрбиеленушілердің ата-аналарын мектепке дейінгі жастағы балалардың үйде және балабақша жағдайында денсаулығын нығайтуға және сақтауға ықпал ететін негізгі факторлармен таныстыру.	"Жеке бас гигиенасының басты ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.	Кеңес. "Тез тамақтанудың зияны".	Ата-аналарға кеңес. "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының кепілі".

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**23.02-27.02.2026 ж.** «Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ЖАСАМПАЗДЫҚ ПЕН ЖАҢАШЫЛДЫҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі:«Жаңашылдық - заман талабы»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. "Жеке бас гигиенасының басты ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу ***Ата-анаға кеңес: «Ұлттық тағамның бал денсаулығына пайдасы»*** *Денсаулыққа: • ет тағамдары (бешбармақ, қазы, қарта) – күш-қуат береді, • сүт тағамдары (қымыз, шұбат, айран) – ас қорытуға пайдалы, дәрумендерге бай, • нан тағамдары (бауырсақ, шелпек) – қуат береді.* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтау; ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды*	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларға өздерінің еңбегі туралы әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі*

	(еңбек іс-әрекеті)	***(еңбек іс-әрекеті)***	***(еңбек іс-әрекеті)***	*сындырмауға дағдыландыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	*қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Қауіпсіз – қауіпті»* *Мақсаты: Қауіп-қатерді тану дағдыларын қалыптастыру; • Сенсорлық, моторлық және тілдік дамуды қолдау; • Қауіпсіз әрекет жасау дағдыларын ойын арқылы дамыту.* *Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар); Қимыл-қозғалыс элементтері • «Қауіптен қашу», «Қауіпсіз жерге секіру», «Қолмен қорғау» сияқты қимылдар арқылы ойын белсендіріледі.* *Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар);* **Ойын жаттығулар** Мақсат-міндеттер. Альбомдар мен сюжеттік суреттерді қарастыру. **(тілдамыту және көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері,**	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Дариға Дәурен** **«Домбыра күйі»** **"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(тіл дамыту)** Ұлттық музыкалық аспаптармен таныстыру. **(қазақ тілі, музыка)** Аудио жазба арқылы әуендерін тыңдату	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Дидактикалық ойын*** ***«Қауіпті заттар»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың өмірімізге, денсаулығымызға қауіпті заттар туралы түсініктерін қалыптастыру, бекіту.* *Ойынның жүрісі:* *Тәрбиеші балаларға бірнеше суреттердің ішінен қауіпті заттарды табуды ұсынады және оның қандай қауіп әкелетінін сұрайды.* **"Ол не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* **Дариға Дәурен** **«Домбыра күйі»** **"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Дидактикалық ойын*** ***«Қауіпті заттар»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың өмірімізге, денсаулығымызға қауіпті заттар туралы түсініктерін қалыптастыру, бекіту.* *Ойынның жүрісі:* *Тәрбиеші балаларға бірнеше суреттердің ішінен қауіпті заттарды табуды ұсынады және оның қандай қауіп әкелетінін сұрайды.*	**«Ата-аналарға қамқорлық жасау»** Ойын мақсат-міндеттер: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)** ***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.* *Қай топ арқанды өз жағына*

	құрастыру)		балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(тіл дамыту, математика негіздері)**		*тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Дос болайық бәріміз»** *Ойынның мақсаты:* ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді: - орындыққа көтерілу және түсу; - үстелдің астынан өту; - «көлді» айналып өту»; - «ну орман» арқылы өту»; - «жабайы жануарлардан» жасырыну. Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек. *(адалдық әліппесі)*	Көктем мезгілі, табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Көктем"** Көктем қырға төрледі, Төрт түлік мал төлдеді. Бәйшешектер құлпырып, Деп тұрғандай: «Көр мені!» Жылы мезгіл жетіпті, Тастадық біз етікті. Қар көктемге жеткізбей, Тауға шығып кетіпті! К.Ыбырайұлы **(көркем әдебиет)**	**Панно алдында дамытушы жаттығу. «Геометриялық пішіндердің ғажайып алаңы».** **(математика негіздері)** Балалардың әрқайсына әртүрлі суреттер үлестіріледі немесе балалар бір қораптан өздеріне бір сурет-карточка (таңбалауыш) таңдап алады. Жасыл: жасыл шырша, алма, шаршы пішінді жасыл қорап; Көк: доп, шатыр, терезе; Сары: күн, ұя, кубик-рубик; Қызыл: қызанақ, текше, қағаздан жасалған үшбұрышты қалпақ. Егер топта бала көп болса, әрқайсына бірнеше карточка беріледі.	**Шаттық шеңбері «Досыңның жақсы** *қасиеттерін атап бер»* *Ойынның мақсаты: адамның жақсы жақтарын көре білуге тәрбиелеу.* *Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтынын айтады. Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады* *(адалдық әліппесі)*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене тәрбиесі** "Қарлығаштай қайратты". Мақсат-міндеттер. Балалардың	**Дене тәрбиесі** "Қайратты боламыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда	**Музыка** "Көктем келді, алақай!" Мақсат-міндеттер. Балалардың	**Дене тәрбиесі** "Биік секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда	**Қазақ тілі** «Жыл құстары» Көктемге тән белгілердің қазақ

ұйымдастырылған іс-әрекет	сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеуге үйрету. **"Көктем" тақырыбында әңгімелесу (иллюстрацияларды құрастыру).** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(тіл дамыту)** ***Ұлттық ойын*** ***Бұғынай*** *Ойынға қатынасушылардың саны 10—25, одан да артық бола береді. Ойынға қатысушылар малдастарын құрып, дөңгелене отырады. Орталарынан бірі ойын жүргізушінің рөлін атқарады. Ол отырған ойыншыларды санай бастайды. «Бірінші бұғынай, екінші бұғынай, үшінші бұғынай...» т. б. ең ақырғы ойыншыға дейін осы тәртіппен санап шығады да, кенеттен бір санды атайды. (Мысалы: «Алтыншы бұғынай»). Сол санның иесі орнынан жылдам тұрады да, бір санды айтып, тез өз орнына малдас құрып отыра қалады. Ол санның иесі де жылдам тұрып, кез келген бір санды айтып, өз орнына қайта отырады. Әрбір айтылған санның иесі осыны қайталаумен болады. Егерде айтылған санның иесі тұра*	бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудғы дағдыларын дамыту. **Тіл дамыту** "Қарлығаш туралы тақпақ жаттау". Мақсат-міндеттер. Балаларды жыл құсы қарлығаш туралы көркем сөзбен таныстыру, қарлығаштың тіршілігі жөнінде мағлұматтар беру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынш*а балалардың шығармашылық қиялын дамыту.Ақ қағазға бастырылып шығарылған құстар бейнеленген суреттерді бояуға, түстерді үйлесімді пайдалануға үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы құстарды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру *Жапсыру іс-әрекеттері* сюжеттік жапсыру дағдыларын қалыптастыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***Ойын: «Затты таңдап ал»*** *Мақсаты: Тауарды таңдау және*	әнді орындау кезінде оның сипатын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен) ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту. . **Қазақ тілі бойынша ойын жаттығу** **«Жыл құстарын ажырат» дидактикалық ойыны.** **(қазақ тілі)** Мақсаты. Ойлау қабілетін арттыру, құстарды ажыратуды үйрету және оларды қорғауға тәрбиелеу. Ойынның барысы. Жыл құстары мен қыстап қалатын құстарды ажыратуды ұсынады. Маркердің көмегімен қыстап қалатын құстардың қасына қардың суретін салады. Жыл құстарының қасына күннің суретін салады. ***Ұлттық ойын*** ***Алтыатаройыны*** *Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған)баланыңсақасытігіледі.Кенейдіңарасындасаңлаубол майтіркестірілеқойылады.Көнніңекіжағына1мжерденсу(сызық)ал5-6мжерденқарақшыбелгілейді.Кімдекімтүптегі сақаны жұлып кетсе(суданшығарса) бүкіл*	бір-бірден, шеңберге қайта тұру, саптағы өз орнын табу; екі аяқпен секіру дағдыларын дамыту; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; дене жаттығуларына қызығушылықтарын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Бантик таққан балапан". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*үлгі бойынша балапанның суретін бейнелеп, үйлсімді түспен бояға үйретуду жалғастыру. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* қолдың , саусақтың бұлшықеттерін жетілдіру, қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту. Балапан бейнесін мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, бірнеше бантиктерді тізбектеп, бір қатарға желімдеу. *Құрастыру бойынша* балаларды қағаз жолағын көлденең бойымен тең бөліктерге бүктемелеу амалдарына үйрету, жасалған гофра жинағын көлденең жіңішке жолақ арқылы жапсырып бөлуге машықтандыру.	тіліндегі атауларын таныстыруды жалғастыру (қар ериді, ағын сулар ағады, құстар ұшып келеді, күн жиі жарқырайды). Балалардың ұғымындағы құстар және олардың көктемдегі тіршілігі туралы білімдерін бекіту (құстар ұя салады, балапан басып шығарады). Сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту (қауырсын, қанаттар, құйрық, екі аяқ, тұмсық, құстарға тән қимыл-әрекеттер). **Математика негіздері "Көктемгі сыйлықтар".** Мақсат-міндеттер. Балалардың геометриялық пішіндер жөніндегі білімін тиянақтау, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; көктем мезгіліндегі құстардың тіршілігі жөніндегі түсінігінің аясын кеңейту, аналар мерекесіне сыйлық дайындау әдебімен таныстыру. ***«Үнемді тұтыну»*** *Қоқысты сұрыптау ойыны Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау. Материалдар: Түрлі түсті қоқыс жәшіктері, қағаз қалдықтары. Ойын барысы: Балалар қалдықтарды түстеріне қарай сұрыптайды. Үйрететін дағды: Қалдықтарды дұрыс пайдалану, тазалық.*

	алмай қалса немесе оның орнына басқа біреу тұрса, онда ойынға белгіленген тәртіп бойынша жаза қолданылады. Ол жазасын орындап болған соң, бір санды айтып орнына отырады. Ойын жалғаса береді. Әркім өзіне берілген санды ұмытпауы керек. Ойын тез қимылдап, жедел шешім қабылдауға, ойда сақтау қабілетін дамытуға дағдыландырады.	*салыстыру дағдысын қалыптастыру. Көрнекілік: Бірдей заттың екі түрі: үлкен алма – кішкентай алма. Ойын барысы: – Тәрбиеші екі алманы көрсетеді. – Бала қалағанын таңдайды. – Тәрбиеші: «Үлкен – қымбат, кішкентай – арзан» деп түсіндіреді. Нәтиже: Балалар таңдау жасауды үйренеді.* ***(қаржылық сауаттылық)***	*кенейді сол алады. Ал сақағатимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана сонікі болып табылады. Атусаны─6рет.Алғашсақасыш ыққанбала,қалғандарыоданкейі нгікезектеатады.Алтыретаты станқалғанкенейдіңбәрітүптеқ алғанбаланікіболыпесептеледі.*	***Ұлттық қимылды ойын Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.*	
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Сүңгі мұздарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерімен, оның әртүрлі күйлерімен таныстыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдардағы мұз бен қарды тазарту). Мақсат-міндеттер: күректермен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; тәуелсіздікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қыстайтын құстар". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге, секіру кезінде жаттығуға, бір қимылдан екінші қимылға ауыса білуге	**Қарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: көктем туралы түсініктерін кеңейту, қардың қасиеттерін талдау, қарды бақылауды жалғастыру, қардың түсін (сұр, лас) қысқы түсімен салыстыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскеде қоқыс жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Пойыз", "Маған қарай жүгіріңдер" (2-3 ойнатылады). (дене тәрбиесі) Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** допты лақтыру және ұстау,ептілікті	**Жинағыш көліктерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: көліктердің еңбекті қажет ететін жұмыстарды орындаудағы рөлі, олардың құрылымының ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту; сипаттама бойынша көліктердің бейнесін табу қабілеттерін шоғырландыру; технологияға деген қызығушылықты, үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы құрғақ жапырақтарды, бұтақтарды жинау, оларды зембілге салу). **(еңбек дағдылары)**	**Жүргізушінің жұмысын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысымен,көлік бөлшектерінің атауларымен танысуды жалғастыру; ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балабақша аумағын қоқыстардан тазарту.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз**	**Балабақша алаңында құстарды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: құстарды түстері, көлемі, дауысы арқылы тануға және ажыратуға үйрету; бақылау, есте сақтау қабілетін дамыту; құстарға деген достық қатынасты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмсалғыштағы құмды қазып алу.) Мақсат-міндеттер: еңбекке деген позитивті қатынасты тәрбиелеу; жауапкершілікке үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Түрлі-түсті көліктер". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын

	үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Жол бойымен". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: зейінді, қимылдарды үйлестіруді дамыту.	дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кім ең дәл?","Ұстап ал". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ашық ойындарды ұйымдастырудағы дербестікті, ұқыптылықты, ептілікті, ережелерді сақтай білуді дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жағалыққа жорғалап, жорғалай білу қабілетін бекіту.	**жүргізушілерміз","Торғайлар және көлік".(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды дамыту; ойынды ұйымдастырудағы тәуелсіздікке тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі бағдарды, тепе-теңдік сезімін жақсарту.	ережелерін сақтауға үйрету; педагогтің белгісі бойынша, кез-келген бағытта бір-біріне соқтығыспай жүгіру; түстерді ажырату. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері**, орыннан жоғары секіру. **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін, жылдамдықпен күш біріктіре отырып, дене бұлшық еттерінің күштерін шоғырландыру қабілетін дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Алақанға арналған "Кірпі" жаттығуы; тікенек допты алақанға салып айналдыру.				

	(дене тәрбиесі)				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Ойын: «Қай дүкенге барамыз?»*** *Мақсаты: Дүкен түрлерін ажырату. Көрнекілік: «Ойыншық дүкені», «Киім дүкені», «Азық-түлік» суреттері. Ойын барысы: – Тәрбиеші зат суретін көрсетеді (ойыншық, жеміс, көйлек). – Бала оны қай дүкеннен алатынын табады. Нәтиже: Дүкен түрлерін ойын арқылы таниды.**(қаржылық сауаттылық)* **Шығармашылық іс-әрекет (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Көктем сыйлаған көйлек". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды мерекелі көйлек сұлбасының ортасында және төменгі жағындағы жолақты қарапайым ою элементтерімен безендіруге үйрету. *Жапсыру бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды мерекелі көйлек сұлбасының ортасында және төменгі жағындағы жолақты қарапайым қиылған ою элементтерімен безендіруге, ол оюларды көйлекке	***Қауіпсіздік сабағы «Бала қауіпсіздігі-басты назарда»*** *Тапсырмалар: үйде орын алуы мүмкін қауіпті жағдайлар туралы түсініктерді бекіту, күнделікті өмірде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйрету; есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту; жәбірленушіге жанашырлықпен қарауға тәрбиелеу.* *Материал: үйде қауіпті жағдайда тұрған балалардың суреттері.* **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Көктеммен бірге құс келді". Мақсат-міндеттер. Балалардың құстарды бақылай отырып, оның ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. **"Көктемгі өзгерістер" дидактикалық ойыны (қоршаған әлеммен таныстыру)** – Балалар, қазір біз "Көктемгі өзгерістер" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты мынадай: еденде өзен, жаңбыр, қар, мұз, ақ бұлт, сұр бұлт, бу, тау басындағы қар, тұман, сарқырама, жерасты бұлағы, шалшық су, ағаш, күн, құс, гүл, үй, шөп, тау суреттері жатыр. **«Көктемгі ағаштар»**	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру* **Қоршағанәлеммен таныстыру** "Торғай". Мақсат-міндеттер. Балалардың торғай туралы түсініктерін қалыптастыра отырып, оның өмір сүру тіршілігімен таныстыру; торғайдың белгілері мен ерекшеліктері (сыртқы бейнесі, тамақтануы, түсі, көлемі және қыстайтын құсы), түрлері жайлы түсінік беру; көктемнің жаршысы құстар туралы білімдерін кеңейту. **Шығармашылық іс-әрекет *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Құстарға қамқорлық» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* трафаретпен сурет салу дағдыларын дамыту . Құстың суреті бейнеленген құсты губкамен бояу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша* ермексаздан құстардың бейнесін мүсіндеуге үйрету.	**«Жыл құстарын ажырат» дидактикалық ойыны. (қазақ тілі)** Көктемге тән белгілердің қазақ тіліндегі атауларын таныстыруды жалғастыру (қар ериді, ағын сулар ағады, құстар ұшып келеді, күн жиі жарқырайды). Балалардың ұғымындағы құстар және олардың көктемдегі тіршілігі туралы білімдерін бекіту (құстар ұя салады, балапан басып шығарады). Сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту (қауырсын, қанаттар, құйрық, екі аяқ, тұмсық, құстарға тән қимыл-әрекеттер). ***«Мейірімді адамдар»*** *Ойынның мақсаты:«мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімді екенін түсіндіреді (жауаптың үлгісі: менің әпкем мейірімді, өйткені ол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді*	**Вариативті компанент Бала тілін дамыту Құстар неге сөйлемейді? ертегісі (көркем әдебиет)** Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, құстарға тән ерекшеліктер туралы ұғымдарын қалыптастыру; ертегіні тыңдағанда әр құстың өзіндік қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдауды үйрету; жыл құстары туралы түсінік беру. Еске сақтау қабілеті мен сөздік қорын, зейіні мен ойлау қабілетін сөйлеу тілін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Жыл құстары» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* маркердің көмегімен қыстап қалатын құстардың қасына қардың суретін салады. Жыл құстарының қасына күннің суретін салады. *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; Балаларға ермексазды пайдаланып, құстардың бірнеше бөліктен мүсіндей білуге үйрету; Олардың дене бөліктерін дұрыс орналастыру, дамыту, ой –

	жеклімдеуге үйрету. *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **Дидактикалық ойын "Суретші қай жерден қателесті?"** Мақсат-міндеттер: баланың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алуға үйрету. Барысы: педагог суретшінің "Көктем" тақырыбына сурет салғанын айтады. Бала оның бәрін дұрыс салғандығын тексеруді сұрайды. Бала көктем мезгілінде болмайтын көріністерді тауып, оның қай мезгілде болатынын айтады. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. **(математика негіздері)** ***Ұлттық ойын*** ***Теңге ілу*** *Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді.*	*Жапсыру бойынша* ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру дағдыларын дамыту.Құстың ұясын құрастырып, желімдеу *Құрастыру бойынша* табиғи материалдардан ұя құрастыруға үйрету Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **Жыл мезгілі жайлы сұрақтар.** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(қоршағанәлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	*адамдарды толық айтып беруді сұрайды.* **(адалдық әліппесі)** **Музыкадан ойын-жаттығу** "Анашым, анажаным". Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып, музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінде қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау.	өрісін, ойлау қабілетін, қол икемдерін дамыту; *Жапсыру бойынша* балалардың ұсақ қол моторикасын, қиялын дамыту. Құстарды жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. *Құрастыру бойынша* қағазды тең екіге бүктемелеу әдісімен таныстыру; құс бейнесін дөңгелек пішінді қағазды екі бүктеп, жарты шеңбер жасауға машықтандыру; қарындашпен көздерді, ауызды салу арқылы толықтыру;.Балалардың қағазбен жұмыс жасау мүмкіндіктерін жетілдіру; үлгіні тұтас қабылдауға бейімдеу; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін және байқағыштығын дамыту. Балалардың қағазбен құрастыруға деген қызығушылықтарын арттыру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **"Жапалақ" қимылды ойыны.** Ойыншылар ішінен жапалақ таңдалады. Басқа балалар құстар, қоңыздар, көбелектер болады. Жапалақ тоғайға (гимнастикалық қабырғаның бірнеше сатысына) шығады, ал қалған балалар «қанаттарын қағып», «ұша» бастайды. Педагог «Түн» деп айтқан

					кезде, құстар мен жәндіктер өз орындарында қозғалмай тұрып қалады. Қозғалып қойған ойыншыны жапалақ үйіне алып кетеді. Педагог «Күн» деп айтады, осы кезде жапалақ қайтадан тоғайға шығады. Ойын бірнеше рет қайталанғаннан кейін басқа жапалақ таңдалады және ойын әрі қарай жалғасады. **(дене тәрбиесі)**
Балалармен жеке жұмыс	**Ән: «Құттықтаймын мама, туған күніңмен!» (музыка)** Балалар, бәріміз шеңбер бойымен отырамыз. Міне, жарайсыңдар! Маған қасықтарыңды көрсетіңдерші! Қандай керемет! – Енді, балалар, менімен бірге «Құттықтаймын мама, туған күніңмен!» әнін тыңдай отырып, қайырмасына келгенде сол әннің әуенімен қасықтарды менімен бірге ұрып, қайталаймыз	**"Көктем" тақпағын жаттау.** Көктем қырға төрледі, Төрт түлік мал төлдеді. Бәйшешектер құлпырып, Деп тұрғандай: «Көр мені!» Жылы мезгіл жетіпті, Тастадық біз етікті. Қар көктемге жеткізбей, Тауға шығып кетіпті! К.Ыбырайұлы **(көркем әдебиет)**	**Дидактикалық ойын "Суретші қай жерден қателесті?"** Мақсат-міндеттер: баланың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алуға үйрету. Барысы: педагог суретшінің "Көктем" тақырыбына сурет салғанын айтады. Бала оның бәрін дұрыс салғандығын тексеруді сұрайды. Бала көктем мезгілінде болмайтын көріністерді тауып, оның қай мезгілде болатынын айтады. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Көктем" тақпағын жаттау.** Көктем қырға төрледі, Төрт түлік мал төлдеді. Бәйшешектер құлпырып, Деп тұрғандай: «Көр мені!» Жылы мезгіл жетіпті, Тастадық біз етікті. Қар көктемге жеткізбей, Тауға шығып кетіпті! К.Ыбырайұлы **(көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу.** Ғай-ғай-ғай-ғай, Бұтақта қараторғай. Ақ-ақ-ақ-ақ, Ұшып жүр ұзақ. Ғаш-ғаш-ғаш-ғаш, Сүйкімді құс - қарлығаш. Қазақ тілінің төл дыбыстарының дұрыс айтылуын қадағалап отырып, балаларға бірнеше рет қайталатқызу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. ***(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)***				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасындағы мерекелерді өткізу дәстүрлері" тақырыбына әңгімелесу.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" тақырыбына әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**02.03-06.03.2026 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында *ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Патриотизм - ата-анаңды құрметтей білуің...»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Ата-аналармен "Отбасында баланы еңбекке тәрбиелеу" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.* Психолог кеңесі. Мысалы: «Көпшілік орындарында тәртіпті, мәдениетті балалар өздерін қалай ұстау керек?» ***Ата-аналарға кеңес «Баламен бірге ағаш отырғызудың маңызы»***				

	Балаңызбен бірге ағаш отырғызу – тек табиғатты қорғау емес, бала тәрбиесіндегі ең тиімді тәсілдердің бірі. Бұл жұмыс баланың жауапкершілігін, еңбекқорлығын, табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырады. ***Неліктен баламен ағаш отырғызу маңызды?*** 1. Табиғатты аялауды үйретеді Бала өз қолымен жер қазып, көшет отырғызғанда, табиғатқа деген қамқорлық сезімі күшейеді. 2. Жауапкершілікке баулиды Суарып, күтіп-баптау – белгілі бір тәртіпті қажет етеді. Бұл балаға әр істі соңына дейін жеткізуді үйретеді. 3. Эмоциялық байланыс қалыптастырады Ата-ана мен баланың бірге жасаған еңбегі – баланың жадында ұзақ сақталатын жылы естелік болады. 4. Еңбекке қызығушылығын арттырады Қарапайым қимылдар (жер қазу, су құю, топырақ тегістеу) баланың ұсақ және ірі моторикасын дамытады. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р. Әнұраны *«Алғыс айту парызым» тақырыбында алғыс айту шарасы (тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының және педагогтердің қатысуымен)* **Сюжетті суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Көктем" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. **(тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** ***Ұлттық ойын*** ***Соқыр теке.*** *Балалар дөңгелене тұрады.Бір баланың көзі байланып қойылады.* *Балалар:Бота,бұзау,қозы,лақ* *Қайда кеткен құлыншақ* *Соқыртеке бақ-бақ*	*"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;**(музыка)*** *Құрманғазы «Балбырауын» күйі* **Санамақтар айтқызу.** Дүйсенбіде доп ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік. Жексенбіде үйде болып демалдық, Осылайша өте шықты бір апта. **(тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Кімге есік ашуға болады»***	**"Қазақ халқының салт-дәстүрлеріне саяхат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиеленушілердің қазақ халқының салт-дәстүрлері жайлы білімдерін жинақтау, білетін және үйренген ақпараттарын өзара ұштастырып, сын тұрғысынан ойлауға, талқылауға үйрету, салт-дәстүрлерді құрметтеп, қадірлей білуге, мейірімділікке тәрбиелеу. **(тіл дамыту, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ән «Құтты болсын әз-наурыз»** **(музыка)** ***Қауіпсіздік сабағы***	***Дидактикалық ойын:*** ***«Сыйлыққа ақша жұмсаймыз»*** *Мақсаты: Ақшаны тек өзіне емес, басқаларға да жұмсауға болатынын ұғындыру. Көрнекілік: Сыйлық суреттері (гүл, шар, кішкентай ойыншық), фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші: «Бүгін досымызға сыйлық алайық» – дейді. 2. Балалар сыйлық суретінің бірін таңдайды. 3. Әр бала 1 фишка беріп, «сыйлықты» алады. 4. Бір-біріне бергендей етіп ойнайды. Күтілетін нәтиже: – Бала ақшаның көмегімен жақын адамдарға қуаныш сыйлауға болатынын түсінеді. – Ынтымақтастық, мейірімділік дағдысы дамиды. (қаржылық сауаттылық)* Ұлттық музыкалық	"Судың қасиеті". *Мақсат-міндеттер. Балалардың жылғаларды бақылай отырып, одан ағатын судың ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Судың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру. СУДЫ ҮНЕМДІ ТҰТЫНУ туралы балалармен әңгімелесу* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру)*** *"Күй тыңдайық, балақай!" балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;**(музыка)***

	Мені ізден тап-тап Деп тақпақтайды. Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы(баларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады.Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «соқыр теке» ролін атқарады.Ойын осылайын жалғаса береді	***ойыны*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетеді немесе әртүрлі жағдайларды әңгімелейді, ал балалар есікті ашуға бола ма, жоқ болмайды ма туралы айту керек. Мысалы: «Әжем есік қағып жатыр», «Формадағы бейтаныс адам», «Анамның құрбысы» және т.б.*	***«Гигиена қауіпсіздігі»*** *Мақсаты: Денсаулық сақтау дағдысын қалыптастыру. Мазмұны: • Қолды жуу – міндетті. • Жеке орамалмен сүрту. • Түшкіргенде ауызды жабу. • Заттарды ауызға салмау.*	аспаптармен таныстыру. **(қазақ тілі, музыка)** Аудио жазба арқылы әуендерін тыңдату **Ән:"Бесік жыры". (музыка)** Мақсат-міндеттер: балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу және айта білу қабілетін дамыту; дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысына жаттықтыру.	*Құрманғазы «Балбырауын» күйі* ***Қауіпсіздік сабағы Кімге есік ашуға болады» ойыны*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетеді немесе әртүрлі жағдайларды әңгімелейді, ал балалар есікті ашуға бола ма, жоқ болмайды ма туралы айту керек. Мысалы: «Әжем есік қағып жатыр», «Формадағы бейтаныс адам», «Анамның құрбысы» және*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Гигиена қауіпсіздігі»*** *Мақсаты: Денсаулық сақтау дағдысын қалыптастыру. Мазмұны: • Қолды жуу – міндетті. • Жеке орамалмен сүрту. • Түшкіргенде ауызды жабу. • Заттарды ауызға салмау.* Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді.				

	Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***Шаттық шеңбері*** ***«Дос болайық бәріміз»*** *Ойынның мақсаты: ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді:* *- орындыққа көтерілу және түсу;* *- үстелдің астынан өту;* *- «көлді» айналып өту»;* *- «ну орман» арқылы өту»;* *- «жабайы жануарлардан» жасырыну.* *Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек.* *(адалдық әліппесі)*	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетінемотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайрымды Аспан ата! Армысыз, мейірімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан, алақай! **(тіл дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетені мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шаншылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй болып көрінер. **(тіл дамыту)**	***«Паровоз»*** *Ойынның мақсаты: ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.* *(адалдық әліппесі)*	**"Не жетіспейді?"** **дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек. **(тіл дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Таза бұлақ". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеуге үйрету. **Бөлме гүлдері** *Бөлме гүлдерін салыстыруға,сыртқы белгілеріндегі ұқсастық пен айырмашылықты табуға үйрету..* *2.Балаларға бөлме гүлдерін күтіп, суаруға тәрбиелеу.Балалардың ойлау,*	**Дене тәрбиесі** "Көктемгі жылғалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды доғаның астымен өрмелеуге; тепе-теңдікті сақтай отырып тура жолмен жүруге үйрету; балаларды жануарлардың қимылдарына еліктеп, қимыл ойындарын ойнауға қызығушылықтарын ояту. "Жылғалардан аққан су". *(бейнежазба арқылы көрсету)* Мақсат-міндеттер. Балалардың жылғаларды бақылай отырып, одан ағатын судың ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен	**Музыка** "Аялайық, аналарды бәріміз!" Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып,	**Дене тәрбиесі** "Таза бұлақтай таза болайық!" Мақсат-міндеттер. Балаларды гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеуге; тақтай бойымен тепе-теңдікті сақтауға үйрету; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеу дағдыларын пысықтау. **Тіл дамыту** "Көктем келді суретімен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Көктем келді" суретімен таныстыру, сурет мазмұнын баяндау тәртібіне үйрету, көктем туралы білімдерін пысықтау. Ұйымдастырылған іс-әрекетті	**Қазақ тілі** «Көрікті көктем». Көктем жыл мезгілі. Тамшы сияқты құбылыстар жайында шағын өлең жолдарын қайталату, сөздерді анықтап айтуды, жағымды көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «Көктем» сөзін қолдана отырып, қарапайым сөз тіркестерін жасауды, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйрету. Көктем туралы әндерді қайталап айту қабілеттерін, сөйлеу тілін дамыту; жалпы «Көктем» тақырыбы бойынша сөйлеуді,

	есте сақтау қабілеттерін дамыту.Сөз қорын байыту. *3. Табиғат бұрышындағы гүлдерге қамқорлық танытуға, аялауға тәрбиелеу.* *Табиғат бұрышында гүлдерді күтіп еңбектенесіңдер ме?* *Қай уақытта гүлдерге су құйып, шаңдарын сүртесіңдер?* **(экологиялық мәдениет дағдысы, еңбек әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)** **Дамытушы ойын: «Геометриялық фигуралар» (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.	қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Судың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Анама сыйлық» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*шаршы пішінінің бұрыштарын, ортасын мақта таяқшасын қолданып оюлармен безендіруге үйрету, қағаз бетін бағдарлау қабілетін жетілдіру; зейінді, ой-қиялды дамыту. Балалардың сәнді сурет салу іс-әрекетіне деген әуестігін, эстетикалық талғамын дамыту;. *Мүсіндеу бойынша* дайын гүлдің суретіне ермексазды жапсыруға үйрету. *Жапсыру бойынша* шаршының ортасына және бұрыштарына қазақ халқының ою-өрнектерін жапсыруды үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Желімді пішінге жағып, артығын майлық арқылы сүртіп отыру арқылы қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру; ою элементтерін ортаға және бұрыштарға орналастырып жапсырып, шаршы қағаз пішінінде бағдарлауды үйрету; *Құрастыру бойынша* қағазбен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру, анаға сыйлық жасау үшін қағаздан	музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінде қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру. **«Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтары мен тұрмыстық заттары» ойын жаттығу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру және бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; **(қазақ тілі, математика негіздері)** ***«Асықпен кел, ойнайық!»*** *Ата-бабаларымыздың асықты ойын ойнау үшін пайдаланғанын түсіндіру. Асықты жан-жақты түрлендіріп, оларды тізіп, түрлі ойыншықтар құрастыруды үйрету, жұмыс істегенде қолдарының ұсақ моторикасын, зейінін дамыту. Қазақ халқының мәдениетіне қызығушылыққа тәрбиелеу*	қорытындылау барысында балалар шығармашылық орталықтарына барып, өз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды **(сурет салу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* дәстүрден тыстрафаретпен бояу әдісі арқылы әдемі гүлдерді бояу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу бойынша* дайын гүлдің суретіне ермексазды жапсыруға үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған гүлдердің пішінін қағаз бетіне орналастыру, желімдеу дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; Ағаштардағы бүршік жарған гүлдерді бейнелеу ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	есту арқылы қабылдауын дамыту, есту, еске сақтау қабілетін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін дамытып, жағымды көңіл күйін білдіре алу қабілетін қалыптастыру. Байқағыштықтық қасиеттерін, әсемдікті сезіну қабілетін, көркемсөзге қызығушылығын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Бүршік жарған ағаштар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар ақ қағаз бетіне шығарылған ағаш бейнесін бояп, бүршік жарған гүлдерді мақталы таяқшамен салу дағдыларын дамыту *Мүсіндеу бойынша* балалар ағаш бұтақтарын ағаш бүршіктерін ермексаздан жасап бұтақтарға жапсырады. *Жапсыру бойынша* балалар ақ қағаз бетіне шығарылған ағаш бейнесіне умаждау әдісін пайдалана отырып бүршіктерді, гүлдерді жасап, желімдейді *Құрастыру бойынша* табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»***

		умаждап гүлдер жасай білуге үйрету, қағаз беттерін көлемді пішіндерге өзгертуге машықтандыру.Ата-ананы сыйлап, құрметтей білуге тәрбиеле			*Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Көктем келді.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: көктем туралы ойларын бекіту, табиғаттағы өзгерістерге назар аудару. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға жем беру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: табиғат объектілеріне көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ағын арқылы", "Таяқша". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: педагогтің нұсқауы бойынша тез әрекет етуге, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, балаларды ойын жағдайына сәйкес қимылдауға; жылдамдық пенептілікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жылан". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: заттарды құлатпай, олардың арасында «жылан» сияқты жүруді жалғастыру; зейін мен бақылауды дамыту.	**Табиғат өзгерістерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілі туралы білімдерін бекіту, бақылау дағдыларын дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қарды белгілі бір жерде жинау) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ең епті!", "Ең жылдам!" (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту; топтың орындау дағдыларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Басқаға бер". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: допты лақтыру және қағып алу - ептілікті дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын қалыптастыру.	**Қоғамдық өмір құбылыстарын бақылау: "Жүретін бөлік".** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!" (әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)** Мақсат-міндеттер: пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: физикалық қасиеттерін,ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Қуып жет". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті	**Пошташының жұмысын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: пошташының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту; еңбек адамдарына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қызығушылықтарын бағындырып, бірлесіп жұмыс жасау қабілетін дамыту, жауапкершілік сезіміне тәрбиелеу. ***Ұлттық ойын Әуе таяқ*** *Балалар екі топқа бөлінеді.Әр топта 5-тен 10 –ға дейін ойыншы. Болады.Екі топқа екі таяқша (жұмсақ)беріледі,жерге түзу сызық сызылады.Ойыншының біреуі ортаға шығады да бір алақанына зат жасырып,екінші қолының жұдырығын бірдей жұмады. Екінші ойыншы зат жасырылған қолды тапса,ойынды бастаушы сол болады.Сөйтіп қолындағы*	**Көгершіндерді бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: құстардың пайда болуы, олардың әдеттері мен тіршілік ету ортасы туралы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілігі туралы нақты түсініктерді қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы қар мен қоқыс қалдықтарынан ұжыммен бірге тазарту.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Көгершінді қуып жет", "Жапалақ". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жылдамдықты жақсарту (артқа қарамай, белгі бойынша жүгіру); жылдамдықты үдету кезінде белгі бойынша қозғалуды, жиі қадамдар жасауды, қолдың жігерлі қимылдарын үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі)**

			дамыту.	*таяғын жоғары лақтырады.Осы кезде қасындағы таяғын лақтырады да,қасындағы баланың таяғын қағып түсіруі шарт.Таяқты қағып түсірген бала өз тобына ұпай әкеледі.* **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.**	Мақсат-міндеттер: оңға, солға, айналаға бұрылыстармен секіру жаттығуларын жасау.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. ***«Күй күмбірі»*** ***Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру***				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын: «Кімге ақша береміз?» (қызмет түрлері)*** *Мақсаты: Қызмет көрсететін адамдарға ақша төленетінін түсіндіру. Көрнекілік: Дәрігер, сатушы, шаштараз, жүргізуші суреттері, фишкалар. Ойын*	***«Мейірімді адамдар»*** *Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған*	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі,**	**Математика негіздері** "Көктем тамшылары". Мақсат-міндеттер. Балаларды бірыңғай ырғақтағы дыбыстардың санын заттардың санына сәйкестендіруге үйрету; дыбыстардың саны қанша	**Вариативті компонент** **Бала тілін дамыту "Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталай білуге үйрету,

	барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: – «Нан алдық – кімге ақша береміз?» (сатушы) – «Дәрігер қарады – кімге ақша береміз?» (дәрігер) 2. Балалар тиісті суреттің алдына фишка қояды. Күтілетін нәтиже: – Қызмет – ақша арқылы төленетінін ойын түрінде түсінеді. – Әртүрлі мамандықтарды тануғабастама болады. (қаржылық сауаттылық) **Шығармашылық іс-әрекет** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Қолшатыр". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды көлденең сызықтың "шатырдың" бойымен солдан оңға қарай, кезекпен, үстіден төмен қарай көкшіл тамшылар тізбектерін салуда жаттықтыру; шатырдан ағып жатқан тамшылар бейнесін салуға үйрету. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша қатырма қағаздағы қолшатырдың сұлбасына Ермесаз* кесектерінен бөліп алып, жұмсартып, бірнеше бөлікке бөліп алып, әр бөлігін тақтайшаның үстіне салып ұзынша, жіңішке ширатпалар есу. Дайын ширатпаларды қолшатыр сұлбасының өн бойына салып,	*бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімді екенін түсіндіреді (жауаптың үлгісі: менің әпкем мейірімді, өйткені ол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. (адалдық әліппесі)* **Драматизация.** "Қарлығаштың құйрығы неге айыр?" ертегісін суреттерді қолдану арқылы сахналау. **(көркем әдебиет)** Артикуляциялық жаттығулар. **(қазақ тілі)** Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту **Музыкалық дамытушы ойын (музыка)** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады. **Дидактикалық дамытушы ойын:** **"Бәйшешектер"** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; гүлдер жайлы түсінігінің аясын кеңейту,.	**көркем әдебиет)** **Тіл дамыту** "Дастарханды жаямыз" Мақсат-міндеттер. Балаларды Наурыз мейрамына қатысты қонақты күту рәсімімен таныстыру, ыдыстардың атауларын қайталау; «сиқырлы» сөздер мен әдептіліктің қарапайым ережелері жөнінде мағлұмат беру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар шығармашылық орталықтарына барып, өз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды **(сурет салу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ыдыстарды дәстүрден тыс трафаретпен бояу әдісі арқылы ою-өрнектерді бояу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған ыдыстарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен,	болса, сонша затты қатарға салу (қою), сәйкестендіру нәтижесін атап айту амалдарын игерту; қолдың ұсақ моторикасын, түйсікпен, құлақпен және көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)** ***"Судың қасиеті".*** *Мақсат-міндеттер. Балалардың жылғаларды бақылай отырып, одан ағатын судың ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Судың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру.* *СУДЫ ҮНЕМДІ ТҰТЫНУ*	зейінді, бақылауды, есте сақтауды жаттықтыру. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** **"Гүлдер" ойыны.** **(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады. **Дидактикалық дамытушы ойын:** **"Бәйшешектер"** **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; гүлдер жайлы түсінігінің аясын

	қатырма-қағазға жабыстыра басып, ермексазбен толтырып, бетін тегістеп шығу. *Жапсыру бойынша* қолшатыр бейнесін табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдана отырып жапсыру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; **"Гүлдер" ойыны.** **(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын	***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады.Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады Қай топ арқанды өз жағына тартып,алып, кесе сол топ жеңіске жетеді.* *Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екіші баланы құлатса ,құламаған бала жеңіске жетеді.*	сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	*туралы балалармен әңгімелесу* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру)***	кеңейту,. ***Ұлттық ойын*** ***Соқыр теке.*** *Балалар дөңгелене тұрады.Бір баланың көзі байланып қойылады.* *Балалар:Бота,бұзау,қозы,лақ* *Қайда кеткен құлыншақ* *Соқыртеке бақ-бақ* *Мені ізден тап-тап* *Деп тақпақтайды.* *Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы(баларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады.Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «соқыр теке» ролін атқарады.Ойын осылайын жалғаса береді*

	қадағалап отырады.				
Балалармен жеке жұмыс	Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы гүлдерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)**	**"Көктем" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Көктем" (Көмек Ыбыраев) Бұлбұл сайрап шат үнді, Ну тоғайға шақырды. Таудан аққан өзен де Бар даусымен "ақырды". Жайраңдасып жас-кәрі, Құстар келе бастады. Қыс киген ақ шапанды, Көктем жыртып тастады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Сүттен жасалатын тағамдарды ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сүттен жасалатын тағамдарды ажырату іскерліктерін дамыту. – Балалар, қазір біз "Сүттен жасалатын тағамдарды ата" ойынын ойнаймыз. Ол үшін екі топқа бөлінесіңдер. Орындықтарға жайғасып алыңдар. Енді, мен музыканы қосамын, сол музыка аяқталғанша, сендер топпен ақылдасып, қандай сүттен жасалатын тағамдар бар, соларды атайсыңдар. Қай топ тағамдар санын көп айтады, сол топ жеңеді. Жақсы ойнаған топтың балаларына қазақтың ұлттық киімдері бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. Педагог: – Балалар, маған портфолиоларыңды ашып көрсетіңдерші! Жарайсыңдар, енді таңбалауыштарыңды салып қойыңдар. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Бәрін байқау" (елеу, көру). (қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) қазақтың ұлттық киімдері, ыдыстарын немесе суреттерін орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз.	**"Қызғалдақ" өлеңін жаттау** Қырқалардың төрінен Қаулап көзге ұрады. Қызғалдақтар өңірді Қып-қызыл ғып тұрады. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(*экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет*)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Мектепке дейінгі жастағы балаларды отансүйгіштікке тәрбиелеу."	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу.	Жаднама. "Отбасына жағымды атмосфера сыйлау".	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**09.03-14-13.03.2026 ж.**				
	«Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында *ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Тәуелсіздік - тәтті сөз ғана емес, ұлттық жауапкершілік»				
Күн тәртібі					

Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу. Баланың агрессивті мінез-құлқы" атты тақырыпта ата-аналарға кеңес. Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру. **Ата-аналарға кеңес Отбасылық ортақ ойын күнін ұйымдастырудың пайдасы** *Отбасы мүшелерінің бірге ойын ойнауы – баланың жан-жақты дамуына үлкен әсер етеді. Арнайы “отбасылық ойын күні” дәстүрін енгізу көптеген пайдалар береді:* 1. Баламен эмоционалдық байланыс күшейеді Бала өзін маңызды, бағалы сезінеді. Ата-ана мен бала арасындағы сенім артады. 2. Сөйлеу және қарым-қатынас дағдылары дамиды Ортақ ойын барысында бала сөз үйренеді, сөйлесуге, сұрақ қоюға, жауап беруге дағдыланады. 3. Баланың ой-өрісі мен қиялы дамиды Құрастыру, рөлдік ойындар, үстел ойындары баланың логикасын, қиялын, есте сақтау қабілетін арттырады. 4. Сабырлылық пен тәртіпке үйретеді Бала кезек күту, ережеге бағыну, жеңіске немесе жеңіліске мәдениетті қарауды үйренеді. 5. Экран алдындағы уақыт азаяды Телефон, планшет қолдану уақыты қысқарады. Бала белсенді ойын түрлерімен айналысады. 6. Стресті азайтады, көңіл-күйді жақсартады Күлкі, қозғалыс, қызығушылық – отбасы атмосферасын жылытады, жағымды эмоция береді. 7. Баланың әлеуметтік дағдыларын қалыптастырады Бала топпен ойнауды, ережені орындауды, біреумен келісе білуді үйренеді. 8. Ұзаққа сақталатын жақсы естеліктер жасайды Балалар “ойын күні” дәстүрін қуана күтеді. Бұл отбасының бірлігі мен жылулығын күшейтеді. " *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
		Қ.Р.Әнұраны ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Бөтен зат — қауіп»*** *Мақсаты: Жаңа заттың қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру.* *Мазмұны: • Жерден табылған затты алмау.* *• Дәріні, химиялық ұісті затты ұстамау.* *• Тек тәрбиешіге көрсету.* *• Ауызға салынбайтынын түсіндіру.*	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***«Ана толғауы»***	***Ұлттық ойын.*** ***Хан алшы*** *«Хан алшы» ─ қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік,*	*Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *Балалармен күй тыңдау* ***«Ана толғауы»***

		"Әдемі кілемшелер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)** **Бөлме гүлдері** *Бөлме гүлдерін салыстыруға,сыртқы белгілеріндегі ұқсастық пен айырмашылықты табуға үйрету..* *2.Балаларға бөлме гүлдерін күтіп, суаруға тәрбиелеу.Балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту.Сөз қорын байыту.* *3. Табиғат бұрышындағы гүлдерге қамқорлық танытуға, аялауға тәрбиелеу.* *Табиғат бұрышында гүлдерді күтіп еңбектенесіңдер ме?* *Қай уақытта гүлдерге су құйып, шаңдарың сүртесіңдер?* **(экологиялық мәдениет дағдысы, еңбек әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)**	**"Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту, қағаз қиындыларынан киіз үйді құрастыру. Педагог: - Балалар, қазір біз "Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты: алдарыңда киіз үйді құрастыратын қиындылар бар. Мен ретімен киіз бөліктерін атап отырамын, сендер ойланбастан сол бөлікті тез алып, қағаз бетіне қойып, құрастырып шығасыңдар. Кідіріп қалған жұмыстар есепке алынбайды. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға киіз үй бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(құрастыру, жапсыру)**	*тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.* *Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында, «Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.* ***(қазақ тілі, дене тәрбиесі)*** *Күй күмбірі қандайды* *Барша сәби тыңдайды* *Саусақтарым бірігіп* *Домбырада ойнайды* *Балабақша өз үйі* *Тәрбиеге жалғайды* *Ата-баба дәстүрі* *Ұмыт болып қалмайды* *"Күй тыңдайық, балақай!"* *Балалармен күй тыңдау* ***«Ана толғауы»***	**Саусақ жаттығуы. "Бір-бір кесе алайық".** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөзді айтып, білгілі қимылдарды жасауға үйрету; дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. - Дастархан дайын болса, (алақандарды өзара уқалау) Қонақтарға жайылса. (шапалақтау) Бір-бір кесе алайық, (екі алақанды қырынан қосып, кесе ұқсас пішінді құру) Суыды ма, қарайық. (жасанды кесе ішіне, алақандардың ішкі жағына үрлеу) **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)** ***«Қауіпсіз қоңырау» ойыны*** *Тәрбиеші біреу есіктен қоңырау шалған жағдайды бейнелейді. Балалар неістеу керек деген сұраққа дұрыс жауап беруі керек (мысалы, «Алдымен ата-анадан сұрау керек», «Бейтаныс адамға* есік ашпау керек»).
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу.				

	4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Зат іздеу".** Мақсат-міндеттер. Ойынға қатысатын балалар бөлмеден шығады. Осы уақытта кішкентай бір затты (сақина, өшіргіш) көрінетін жерге қойыңыз. Балалар бөлмеге кезектесіп кіреді; оларға бөлмені айналып шығып, қандай жаңа зат пайда болғанын атауға мүмкіндік беріледі. Тапсырманы орындай алмаған бала айып ұпаймен келесі айналымға өтеді. **(танымдық дағдылар)**	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсат-міндеттері: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(тілдамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**«Менің көңіл-күйім»** Ойынның мақсат-міндеттері: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты	Үстел үсті ойыны; «Әдемі гүлдер» **(математика негіздері)** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру

				агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. **(тіл дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене тәрбиесі** "Наурыз құтты болсын!" Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын жетілдіру **Шығармашылық іс-әрекет** Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) Балалар өздерінің қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ұлттық әшекей бұйымдарымен таныстыру; түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.	**Музыка** "Киелі домбыра". Мақсат-міндеттер. Балалардың қазақтың киелі аспабы домбыра туралы түсініктерін кеңейту; музыканың ырғағын ажырата білу қабілеттерін дамыту; домбыраның дыбысын ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру; ырғақты қимылдарды орындай білу іскерліктерін жетілдіру; хорда өлең айта білуге үйрету; ойындарды ережесін сақтап ойнауға үйрету; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; тыныс алу жаттығуларын дұрыс орындай білуге үйрету; оркестрлық ұжымға деген қызығушылығын тудыру. . **Ұлттық ойын** **Күш сынаспақ** *Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады.2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын айқастырады. Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады.* **"Қасқыр және жеті лақ"**	**Дене тәрбиесі** "Наурыз мерекесі келді". Мақсат-міндеттер. Балаларда көлбеу қойылған тақтай үстінде жүруге үйрету; бір орыннан ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту; негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту; құм салынған қапшықшаны оң және сол қолымен алысқа лақтыру дағдыларын дамыту. **Ән:"Көктем келді, алақай!" (музыка)** Мақсат-міндеттер. әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен) ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** **"Ою-өрнектер"** Балалар өздерінің қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап жұмыс жасайды. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қазақтың белгілі ою элементтерімен таныстыру. Қағаз бетіне шығарылған ою-өрнектерді қылқаламмен бояуға қызығушылығын арттыру *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* түрлі ою-өрнектерді ермексаздан алақан арасына	**Қазақ тілі** Наурызым, армысың! «Наурыз мейрамы» тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды және түсінуді, Наурыз тойының нышандарын білдіретін барлық сөздерді қолдануды, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдауды үйретуді аяқтау. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Наурыз гүлдері". Мақсат-міндеттер. Балалардың наурыз гүлдерін бақылай отырып, олардың қар астынан пайда болатын ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Наурыз гүлдері туралы білімдерін қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар шығармашылық орталықтарына барып, өз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*

		Жапсыру іс-әрекеті бойынша тұмарды қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	**ертегісін қуыршақ театры арқылы көрсету.** Балаларға әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс – тұрысын талдауға баға беруге үйретуді жалғастыру; сөздік қорларын молайтып, сөйлеу қабілеттерін дамыту, қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты және сабырлы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорларын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы кеңейту. **(көркем әдебиет)**	салып ширату арқылы ою-өрнектер жасап қағаз бетіне орналастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* оюларды қағаз бетіне реттілікпен орналастырып, желімдеу *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру	
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен		**Теректің бүршігін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: учаскедегі ағаштармен танысуды жалғастыру; бүршік жапырақтың үйі деген түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бұтақтар мен ескі жапырақтарды жинау). **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты насихаттау, бір-бірімен сөйлесу қуанышын сезіну. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүгіріп секір", "Кім жол бойымен жылдам жүгіреді?" (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ұшу кезінде	**Көктемде қайың ағаштарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. (еңбекке баулу)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық ережелерін сақтау.	**Көктем кезіндегі аспанды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балаларды аспанның түсіне, бұлттардың өзгеруіне, күннің көкжиектен жоғары орналасуына байланысты көктем белгілерін байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балаларға аймақты қардан тазартуға көмектесу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қамқор болуға, достыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Біз көңілді балалармыз". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін бекіту, ептілік жылдамдығын дамыту.	**Құрылыс жабдықтарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: құрылыстың әртүрлі кезеңдеріндегі технологияның рөлі туралы, құрылысшы мамандығы туралы білімдерін бекіту және кеңейту; ересектердің еңбегіне құрмет сезімін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ересектерге ағаш отырғызуға көмектесу** (ағашты ұстау, отырғызғаннан кейін суару). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке және табиғатқа құрметпен қараудың үлгісін көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Ормандағы аю", "Лақтырып, ұстап ал".**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам қозғалу қабілетін бекіту;

		жақсы секіру техникасына қол жеткізу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру техникасын жетілдіру. **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: бөренемен жүру кезінде тепе-теңдік дағдыларын бекіту.	***Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру (сурет салу)*** **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Айна", "Күн мен түн". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу;ептілікті, физикалық қасиеттерді дамыту.	қозғалысты жақсарту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру. Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтау қабілетін бекіту. **(дене тәрбиесі)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**			
Күндізгі ұйқы	***«Күй күмбірі»*** *Түскі ұйқы алдында балаларға тыныш қоңыр күй қойылып, жайлы орта қалыптастыру* Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***Сюжеттік ойын: «Армандар қорабы»*** *Мақсаты: Ақшаны мақсатқа жету үшін, қалаған заттарын алуға жинауға болатынын үйрету. Құралдар: шағын қорап (касса), ойыншық монеталар. Ойын барысы: • Балалар «арман» таңдайды (ойыншық алу, сурет салу құралы т.б.). • Әр бала ойын барысында тапқан «ақшасын» қорапқа салады. • Жиналған соң «арманына жетті» деп қуанады* ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.* **Ән: Қаз-қаз, бөпем!** **(музыка, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Балаларды «Қаз-қаз, бөпем!» өлеңімен таныстыра отыру, бар ықыластарымен тыңдап, мазмұнын түсінуді үйрету; өлеңнің бастапқы шумақтарын үйде өз еріктерімен жаттап алуға дағдыландыру; Қазақ	***«Үнемді тұтыну»*** *«Электр қуаты – шексіз емес»* *Мақсаты: жарықты, электрді үнемді пайдалануға баулу. Әдістері: мультфильмнен үзінді, дидактикалық ойын.* *Барысы: • Балаларға шамды, теледидарды, компьютерді пайдаланудың ережелерін түсіндіру.* *• «Жарық сөнді!» ойыны (тәрбиеші «күндіз» десе – жарықты өшіру қимылын, «түн» десе – шамды жағу қимылын жасайды).* **"Дастарқанды жаямыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үстелге қойылатын ыдыстар мен азық-түліктерді атап айтқызу, қонақ күту дәстүрімен таныстыру. Барысы: балалардың алдында дастарқанды жаю тәртібі көрсетіледі. Бір бала шақырылып педагогтің тапсырмасын орындайды. Кезекпен дастарқанға қойылған ыдыстар аталып, қажеті анықталады **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **Геометриялық фигуралар. (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру	***Қауіпсіздік сабағы «Қауіпсіз қоңырау» ойыны*** *Тәрбиеші біреу есіктен қоңырау шалған жағдайды бейнелейді. Балалар неістеу керек деген сұраққа дұрыс жауап беруі керек (мысалы, «Алдымен ата-анадан сұрау керек», «Бейтаныс адамға* есік ашпау керек»). **Геометриялық фигуралар. (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **"Дастарқанды жаямыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үстелге қойылатын ыдыстар мен азық-түліктерді атап айтқызу, қонақ күту дәстүрімен таныстыру. Барысы: балалардың алдында дастарқанды жаю тәртібі көрсетіледі. Бір бала шақырылып педагогтің тапсырмасын орындайды. Кезекпен дастарқанға қойылған ыдыстар аталып, қажеті анықталады. **(тіл дамыту, көркем әдебиет,қазақ тілі)** ***Сюжеттік ойын: «Армандар қорабы»*** *Мақсаты: Ақшаны мақсатқа жету үшін, қалаған заттарын*	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **Наурызым, армысың!** «Наурыз мейрамы» тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды және түсінуді, Наурыз тойының нышандарын білдіретін барлық сөздерді қолдануды, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдауды үйретуді аяқтау.Сөйлеу тілін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет (сурет салу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* гүлдерді дәстүрден тыс трафаретпен бояу әдісі арқылы бояу дағдыларын қалыптастыру *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған гүлдерді мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* Гүл күлтелерін қағаз бетіне орналастырып, шыққан бейнені желімдеу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; **"Гүлдер" ойыны.** **(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады

		тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. шығарманың халықтың әдет-ғұрпындағы алатын маңызы туралы түсінік беру; өнер мен салт-дәстүрдің тығыз байланысы жөнінде мағлұмат беру. Өлең шумақтары арқылы балалардың сөздік қорын молайту; зейіні мен тілін, еске сақтау, ойлауын дамыту. Халық ауыз әдебиетіне балалардың қызығушылықтарын ояту; халықтық дәстүрді құрметтеу және сақтау сезімдеріне, имандылық ережелеріне тәрбиелеу.	тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру Қалаған пішіндерін қатырма қағаз үстінде мүсіндеуге, құрастыруға, қағаз бетіне салуға немесе жапсыруға баулы **(сурет салу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	*<u>алуға жинауға болатынын үйрету.</u>* *Құралдар: шағын қорап (касса), ойыншық монеталар. Ойын барысы: • Балалар «арман» таңдайды (ойыншық алу, сурет салу құралы т.б.).* *• Әр бала ойын барысында тапқан «ақшасын» қорапқа салады. • Жиналған соң «арманына жетті» деп қуанады*	(тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады
Балалармен жеке жұмыс		**"Әдептілік" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Әдептілік" (Өмірбай Өмірзақов). Рұқсатсыз бақшаға, Бақыт тіпті бармайды. Көрнеу қойған ақшаға, Суық қолын салмайды. Айтқан ақыл өзінің Есінен бір кетпейді. Жолда үлкен кісінің Алдын орап өтпейді. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Биші" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Биші" (Тоқбай Исабеков). Биле, Алмашжан, билеші, Әжең көріп, жасарсын. Билей берсең күнде осы, Шара апаңнан асарсың. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Қонақ күтеміз" сөздік жаттығуы.** - Мінекей, қонақтар келіп қалыпты. Олар сендерге шашу сыйлайды. Кәмпиттен шашу жасау. Балалар кәмпиттерді теріп алғаннан кейін, орындарына отырады. - Ал, қонақтар, мерекелі дастарханнан дәм татып, шай ішіңдер! (шай құюды көрсету) - Балалар, мен Данаға: "Дана, бауырсақ же" - деп ұсынамын. - Салтанат, сен қонжыққа не дейсің? "Қонжық, шелпек же! Ас болсын!" - Іңкәр (Батыр, Жомарт), Данаға (қонаққа) сен не дейсің? Дұрыс, шай іш (бауырсақ же). **(тіл дамыту, қазақ тілі**	**"Наурыз" тақпағын жаттау** Қарды ерітіп жылғасы, Наурыз келді – жыл басы. Шуақ төкті жарық күн, Мейрамында халықтың. Бата беріп атамыз, Бата беріп апамыз. Тәтті болып жасалған Наурыз дәмін татамыз. Б. Жақыпов **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. *(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршағанәлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)*				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	Жаднама. "Біз балаларға ертегілер оқимыз".	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	16.03-20.03.2026ж «Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында *ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Ар-намыс қана тәуелсіздікке тірек бола алады»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Наурыз айында болатын ертеңгіліктер мен мерекелік кештер туралы ақпарат беру. ***Ата-аналарға кеңес: Ұлттық ойындардың балаға пайдасы*** *1. Дене дамуына: • қимыл-қозғалысты дамытады, • шынықтырады, шапшаңдыққа, ептілікке баулиды. 2. Ақыл-ой дамуына: • ойлау қабілетін арттырады, • есте сақтау, зейін, тапқырлыққа үйретеді. 3. Тәрбиелік мәні: • достыққа, әділдікке, тәртіпке баулиды, • ұлттық салт-дәстүрге, үлкенді сыйлауға үйретеді. 4. Әлеуметтік маңызы: • бірлесе ойнау арқылы балалар қарым-қатынасты, бір-біріне көмектесуді үйренеді.* «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру». *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын (подоконник) дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүртү және орнына қою.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек іс-әрекеті)***
	ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. ҚР Әнұранын шырқау. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** **«Аспан әлемі» әңгімелесу (тіл дамыту, қазақ тілі)** Ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; « К ө ң і л т о л қ ы н ы » **Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды.	***Қауіпсіздік сабағы «Ас үйде абай бол!» тәжірибесі*** *Мақсаты: ас үйдегі қауіпті заттарды ажыратуға үйрету. Құралдар: ойыншық ыдыс, шанышқы, қасық, ойыншық пышақ, суреттер. Барысы: • Балалар ас үй суретін қарайды. • Тәрбиеші сұрайды: – «Пышақпен ойнауға бола ма?» – «Қасық ше?» • Балалар пышақты қызыл себетке, қасықты жасыл себетке салады. Қорытынды:*	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(көркем әдебиет)** **«Геометриялық фигуралар»**	**"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілер бойынша жылдам жүгіруді, зейінді дамыту; дене мүшелерін нығайту. **(дене тәрбиесі)** **«Шежіре ағашы» дидактикалық ойыны.** **(қазақ тілі, тіл дамыту)** Ойынның мақсаты. Шежіре ағашы ұғымын бекіту, отбасы мүшелерінің

	толық, дұрыс атауға баулу ***Қауіпсіздік сабағы «Қауіпсіз қоңырау» ойыны*** *Тәрбиеші біреу есіктен қоңырау шалған жағдайды бейнелейді. Балалар неістеу керек деген сұраққа дұрыс жауап беруі керек (мысалы, «Алдымен ата-анадан сұрау керек», «Бейтаныс адамға* есік ашпау керек»).	Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(көркем әдебиет)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	*ас үйде тек үлкендермен бірге болу керектігін біледі.* **Көркем әдебиет** "Қаз-қаз, бөпем!" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қаз-қаз, бөпем!" өлеңімен таныстыра отырып, бар ықыластарымен түсініп, тыңдауға үйрету; өлеңнің бастапқы шумақтарын үйде өз еріктерімен жаттап алуға дағдыландыру. . ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; « К ө ң і л т о л қ ы н ы »	**(математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. ***Қауіпсіздік сабағы «Қауіпсіз және қауіпті заттар» тәжірибесі*** *Мақсаты: заттардың айырмашылығын тәжірибе арқылы анықтау. Құралдар: ойыншық пышақ, шанышқы, қасық, доп, кітап. Барысы: • Балаларға заттарды көрсетіп, ұстатып көру. • Қауіпсізін жасыл себетке, қауіптісін қызыл себетке салу. Қорытынды: әр заттың өзіндік орны мен қолдану тәртібі бар.*	атауларын еске сақтауға ынталандыру. Шарты. Балалар отбасы мүшелерінің суреттерін орындарына орналастыра отырып, олардың әрқайсын атап, алдарындағы шежіре ағашының сызбасын толтыруға тиісті. Педагог балалармен сөздік жұмысын жүргізеді. Шежіре ағашы, отбасы, ата, әже, әке, ана, ұл (Алан), қыз (Дана) сөздерін айтқызу. Балаларға отбасы мүшелерінің атауларын пысықтауға мүмкіндік береді.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»***				

	«Қажет пе, артық па?» *Мақсаты: үнемшілдікті үйрету. Барысы: тәрбиеші заттарды көрсетеді (су кранннан ағып тұр, жанып тұрған шам, толық табақ тамақ). Балалар «қажет пе – артық па» деп жауап береді.* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Адалдық шеңбері»*** *Ойынның мақсаты: балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту.* *Педагог балаларды екі командаға бөледі.* *Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінің артынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады.* *Музыка тоқтағанда «адалдық шеңберін» құрып тұрған балалар қолдарын төмен түсіреді. Шеңбердің ішінде қалып қойған қатысушылар өздерінің адал әрекеттері туралы кезекпен айтып береді. Содан кейін командалар орындарымен алмасады, ойын қайта басталады.* *(адалдық әліппесі)*	***Үстел басында іс-тәжірибе жаттығуы.*** ***«Асықтарды жұппен тізу». (математика негіздері)*** *Балаларға жоғарғы және төменгі жолаққа сызықпен тең бөлінген карточкалар беріледі. Жоғарғы жолақта қызыл, көк, сары, күлгін түсті асықтар бір қатарға тізілген. Соңғы бір асыққа бос орын қалған. Балалар сол орындарды толтыруы тиіс*	***«Менің көңіл-күйім»*** *Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу.* *Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады.* *Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады.* *Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек.* *(адалдық әліппесі)*	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз тұрамыз. Күлім қағып қолымды, 1,2,3 деп соғайын. **(тіл дамыту)**
Білім беру	**Дене тәрбиесі**	**Дене тәрбиесі**	**Музыка**	**Дене тәрбиесі**	**Қазақ тілі**

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	"Айгөлек, би билейміз дөңгелеп!" Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; жіптен жанымен аттап секіруге үйрету; қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап тізе мен саусаққа сүйеніп өрмелеуді үйрету. **"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)** **Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	"Өнерлі балалармыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда өз бетінше сапқа тұру, шеңбердегі өз орнын табу дағдыларын қалыптастыру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру дағдыларын қалыптастыру; балаларда алысқа лақтыру дағдыларын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Қоржын".тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* баланы шаршы пішінінің бұрыштарын, ортасын мақта таяқшасын қолданып, оюлармен безендіруге үйрету. Сонымен қатар балалар басқа да орталықтардыөз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды *Мүсіндеу бойынша* қоржынға арнап түрлі оюларды ермексазды алақан арасында ширату арқылы ою бейнесін шығаруға баулу. *Жапсыру бойынша* қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; Орамалды әсемдеуге үйрету.	«Аспан әлемі» Мақсат-міндеттер: Балалардың жаңа әнді тыңдауға деген қызығушылығын арттыру; әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен бірге әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беруге дағдыландыру; музыканы тыңдау дағдысын меңгерту; музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білуге және алақандарымен баяу немесе ырғақты ұрып, әуен сүйемелдеуімен жұбымен жүре отырып, көңілді билеуге үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; ғарыш туралы ұғым беру. Балалардың жаңа әнді тыңдауда әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білу қабілетін дамыту; топпен бірге әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беруге дағдыландыру; музыканың көңілді, ойнақы сипатымен ырғақты қозғалысты өзгертіп, шапшаңдық пенептілік танытуға үйрету; балаларды музыкалық аспаптарда ойнай білу қабілетіне баулу. Балаларды эстетикалық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; би қозғалыстарын, музыкалық ойын әрекеттерін шын ниетпен орындауға тәрбиелеу; оқу қызметіне белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру ***Ұлттық ойын «Сиқырлы таяқ».*** *Ойын шарты: Балалар қол ұстасып, дөңгелене шеңбер құрып тұрады да, тәрбиеші*	"Аттап секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру бойынша* ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* қазақ халқының әшекей бұйымдарын құрастыру барысында (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар)табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;	"Бұл менің отбасым. Отбасы мүшелері." "Отбасы" тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі сөйлеуді тыңдауға және түсінуге, отбасы мүшелерін білдіретін барлық сөздерді, сондай-ақ еркелетіп атау формаларын айтуды, қолдану нысандарын атауға, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдай білуге үйрету аяқталуы. **"Бет орамалға лайық жамауларды табу" дидактикалық ойыны.** **(пысықтау)** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)** *Сурет салу бойынша* балалар орамалдағы жыртық жамауларды негізгі қызыл, сары, жасыл, көкбояп, түстерін және бояған пішіндерін атауға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* қатырма қағаз бетіндегі ойықтарды ермексазбен ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып жамайды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* түрлі түсті түрлі пішіндегі қимларды жамауға сәйкестендіріп, желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* жамауды балалардың қалауы бойынша

			ортаға шығады. Балаларға бір шетінен бастап барлығына рет қатарын білдіретін сандарын атайды. Сонан кейін тәрбиеші қолындағы таяғының бір басын жерге тіреп тік ұстайды да, кез келген бір ойыншының санын атап, таяқты қоя береді. Айталық, тәрбиешінің атаған саны төртінші, бесінші, оныншы не жиырмасыншы бола ма, әйтеуір, рет саны аталған бала ести салысымен жүгіріп барып таяқты құлатпай ұстауы керек. Егер ол дауысты аңғармай я болмаса жай басар болып, дереу алмай, таяқты құлатып алса, онда ол ортада тұрып, көптің ұйғаруымен өнер көрсетеді. Ол өнерін көрсетіп болған соң қайтадан орнына барып тұрады. Егер таяққа тез жетіп жерге құлатпай ұстап алса, онда тәрбиешімен ойын жүргізушісі болып орын ауыстырады.		материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қоғамдық өмір құбылыстарын бақылау: "Жүретін бөлік".** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!"** Мақсат-міндеттер:	**Көктем мезгілінің белгілерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: көктем мезгілінің белгілерін бақылауды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өз жолыңды тап". **(еңбек дағдылары)**	**Көктемде қайың ағаштарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: бақылау дағдыларын дамыту; сыпырушының жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өз жұмысыңды тап".	**"Көшелер".** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсаты: балалардың көше, жол туралы ойларын нақтылау және кеңейту; жүк және жеңіл көліктер туралы; көшеде өзін-өзі ұстау ережелері туралы қарапайым білім беру, байқағыштықты дамыту. **Ересек адамдармен бірге**

	пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: физикалық қасиеттерін,ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Қуып жет". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	Мақсат-міндеттер: балаларды өздерінің еңбек дағдыларын қолдана білуге үйрету, құрдастарына көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. ***Ұлттық ойын "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.*** **(дене тәрбиесі)** *Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.* *Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.* *- Ақ серек, көк серек,* *Бізден сізге кім керек?* *Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.* *Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады.* *Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.* **Өзіндік еркін ойын**	"Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна", "Күн мен түн".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.	**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. ***Ұлттық ойын "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.*** **(дене тәрбиесі)** *Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.* *Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.* *- Ақ серек, көк серек,* *Бізден сізге кім керек?* *Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.* *Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады.* *Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік* ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.	**орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды жинау). (еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұстап ал", "Үшінші артық".** Мақсат-міндеттер:ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту. **(дене тәрбиесі)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту**, допты лақтыру және қағып алу. Мақсат-міндеттер:ептілікті, лақтыру қимылын дамыту, салауатты өмір салтын қалыптастыру. **(дене тәрбиесі)**

		әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Секірейік". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту.			
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру." **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздері** "Асықтарды санайық". Мақсат-міндеттер. Балалардың "саны көп", "саны аз", "саны бірдей", "саны тең" ұғымдары туралы түсінігін қалыптастыруды жалғастыру; жұп заттарды тұстастыру және беттестіру тәсілі жөніндегі түсінігін тиянақтау; қазақтың ұлттық ойындары жөнінде түсінік қалыптастыру. Шығармашылық іс-әрекет. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	***Үнемді тұтыну»*** *«Дұрыс па, бұрыс па?»* *Мақсаты: күнделікті үнемді әрекеттерді бекіту. Барысы: Тәрбиеші сөйлемдерді оқиды, балалар қол шапалақтайды (дұрыс болса), аяқпен топылдатады (бұрыс болса).* • *«Таңертең қолымды жудым»* • *«Нанды жерге тастадым»* • *«Күндіз шам жақтым»* • *«Кранды жауып қойдым»* **Көркем сөзді мәнерлеп оқу. Мағжан Жұмабаев. "Бесік**	**Ертегілер елінде (қазақ тілі, көркем әдебиет)** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Шығармашылық іс-әрекет. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Пішіндер елінде » тақырыбы бойынша балалар өздері қалаған шығармашылық орталықтарына барып, іс-әрекет жасайды	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; « К ө ң і л т о л қ ы н ы » **"Тәй-тәй басып келеміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларға «тұсау кесу» дәстүрі жөнінде мәліметтерді беру, ұлттық ойындармен таныстыру; Наурыз мейрамы туралы білімдерді қалыптастыру. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **«Тұсау кесер дәстүрі»** Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен

	«Асықтар қоржыны» тақырыбы бойынша балалар өздері қалаған шығармашылық орталықтарына барып, іс-әрекет жасайды *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіндегі асықтарды тәрбиешінің нұсқауы бойынша белгіленген түстермен бояды. (қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану) *Мүсіндеу бойынша балалар* асықты ермексаздан мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар асық салатын қоржынды қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша*.қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей	**жыры" (үзінді).** **(тіл дамыту, қазақ тілі және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды педагогтің соңынан тақпақты мәнерлеп оқуға ынталандыру. - Күнім, айым, Еркетайым, Жата ғой, қозым. Әлди, бөпем, Әлди, бөпем, Ұйықта, жұм көзіңді. Бәу-бәу, бөпем, Бәу-бәу, бөпем, Әлди, әлди-ай! Балалармен бесік жырынаспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **(музыка)** ***«Әдемі ою»*** *Асықтан «тұмар» оюын құрастыруды үйрету; шығармашылық, сөйлеу қабілеттерін дамыту; саусақтың ұсақ бұлшық еттерінің қозғалысын жетілдіру; балалардың тілін дамыту және сөздік қорын молайту. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру және табиғатты аялауға тәрбиелеу*. .	**(математика негіздері)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіндегі пішіндерді (қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану) қылқаламмен бояйды *Мүсіндеу бойынша балалар* қатырма қағаз бетіне мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған геометриялық пішіндерден үй бейнесін жасап, желімдейді. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша*.текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.	дұрыс айтуға баулу. **(қазақ тілі, тіл дамыту)** **Ән:** **"Тұсау кесер".** **(музыка)** Мақсат-міндеттер: балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу және айта білу қабілетін дамыту; дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысына жаттықтыру. ***«Қауіпсіз қоңырау» ойыны*** *Тәрбиеші біреу есіктен қоңырау шалған жағдайды бейнелейді. Балалар неістеу керек деген сұраққа дұрыс жауап беруі керек (мысалы, «Алдымен ата-анадан сұрау керек», «Бейтаныс адамға* есік ашпау керек»).	байыту. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)** **«Қаз-қаз, бөпем!»** өлеңімен таныстыра отыру, бар ықыластарымен тыңдап, мазмұнын түсінуді үйрету; өлеңнің бастапқы шумақтарын үйде өз еріктерімен жаттап алуға дағдыландыру; **(музыка)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күй «Кең жайлау» ***Ұлттық ойын.*** ***Киіз үй*** *Ұлттық ойын туралы түсінік беру* *Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.* ***(дене тәрбиесі, қазақ тілі)***

	атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…				
Балалармен жеке жұмыс	**Сюжетті суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қазақ халқы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Пазлдардан қазақ халқының ұлттық ойындарын құрастыру **(тіл дамыту, қазақ тілі, құрастыру)** Құрастыру барысында балаларға қазақ халқының музыкаларын тыңдату **(музыка)**	**Дамытушы ойын: «Отбасы» (қазақ тілі)** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(тіл дамыту, қоршағанәлеммен таныстыру)**	**"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**Бата. (мультфильмін көру)** Ұзын күміс сақалы Ауылдың ақсақалы Бата берген мейірімді Жақсы көрем атаны Шапқан жүйрік тайдай бол! Жүк көтерер нардай бол! Айналайын, таудай бол! Жарқыраған айдай бол! Терең түскен әжімі Кимешегі әдемі Бата берген мейірімді Жақсы көрем әжені Желбіреп тұлымшағың, Тілің балдай болсын! Тұлпар болып құлыншағың Бәйгелерден озсын! Бата деген ақ тілек Жолың ашық болсын деп Қарттар бата береді Қол жайып тілек тілеп Қолымызды жаяйық Бата бер деп сұрайық Азамат боп есейіп Таудай болып өсейік. **(тіл дамыту, музыка)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру , тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.	Наурыз айында болатын мерекелер жайлы әңгімелесу және ақылдасу.	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелер.	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*

Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.03-27.03.2026 ж.**				
	«Адал азамат» *«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында* *ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ АЙЫ*				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
			Апта дәйексөзі:«Патриотизмі жоқ халық жаны жоқ тәнмен тең»		
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Отбасында баланы еңбекке тәрбиелеу" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру. Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қолдың ұсақ моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру. Баяндама. «Баланың дамуы мен тәрбиесінде күн тәртібінің маңызы». Егерде бала ауырған болса, оның келмеуінің себебін ата-анасының балабақша қызметкерлеріне ескертіп айтуы керектігі туралы түсіндіру *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
				Қ.Р.Әнұраны **Иллюстрациялық суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Салт-дәстүрлер" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Жануарлармен қауіпсіздік»*** *Мақсаты: • Балаларды үй жануарларын (мысық, ит, қоян т.б.)*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күй «Кең жайлау» **«Геометриялық фигуралар» (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік

				танып білуге үйрету. • Жануарлармен қатынаста сақ болу керектігін түсіндіру. • Жануарларды жақсы көруге, оларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. • Сөйлеу, есту және бақылау қабілеттерін дамыту. ——— Қажетті құралдар: • Үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары (ит, мысық, қоян). • Қауіпсіз және қауіпті әрекеттердің суреттері (мысалы: баланың итті сипауы – қауіпсіз; итке қолын созуы немесе үркітуі – қауіпті). • Қуыршақ немесе жұмсақ ойыншық. ——— Ойын барысы: Тәрбиеші: Балаларға суреттерді немесе ойыншықтарды көрсетіп, сұрақтар қояды: • "Бұл не?" (Мысық) • "Қалай дыбыстайды?" (Мяу-мяу) • "Мысықты қалай ұстауға болады?" Балалар жауап береді, тәрбиеші түсіндіреді: "Жануарды ұрмау керек." "Қатты дыбыс шығармау керек." "Жануар ұйықтап жатса, мазаламау керек."	беру. ***Ойын: «Касса»*** *Мақсаты: Кассалық әрекетті орындау, төлем жасау. Көрнекілік: Ойыншық касса, ақша, суреттер. Барысы: 1. Балалар кезекпен сатушы және сатып алушы болады. 2. Сатып алушы тиын береді. 3. Сатушы қайтарым береді (егер бар болса). Күтілетін нәтиже: «Ақша беру – тауар алу» логикасын үйренеді.* (қаржылық сауаттылық)
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу. 4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Қажет пе, артық па?»*** *Мақсаты: үнемшілдікті үйрету. Барысы: тәрбиеші заттарды көрсетеді (су кранынан ағып тұр, жанып тұрған шам, толық табақ тамақ). Балалар «қажет пе – артық па» деп жауап береді.* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.				

	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				***«Қамқорлық гүлі»*** *Ойынның мақсаты: мейірімділікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.* *Педагог балалардан анасы үшін жасай алатын бес істі атауды сұрайды.* *Балаларға анасына бес жапырақшасы бар «Қамқорлық гүлін» салу ұсынылады.* *Сурет салып болғаннан кейін педагог балаларға өздері ойлаған істерін жасап, анасына «Қамқорлық гүлін» сыйлауды ұсынады.* *(адалдық әліппесі)*	**"Ритмикалық ойын. "Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру; түйсікті, эмоциялық сферaны дамыту. - Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене тәрбиесі, тіл дамыту, музыка)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Дене тәрбиесі** "Наурыз мерекесі келді". Мақсат-міндеттер. Балаларда көлбеу қойылған тақтай үстінде жүруге үйрету; бір орыннан ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту; негізгі қасиеттерді-шапшаңдық,ептілікті дамыту; құм салынған қапшықшаны оң және сол қолымен алысқа лақтыру дағдыларын дамыту. **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Төрт түлік".	**Қазақ тілі** Қазақтың туыстық атаулары Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») түсіну дағдыларын қалыптастыру. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету **Саусақ жаттығуы.** **"Бесік жыры" (халық ауызынан)**

				Мақсат-міндеттер. Балалардың төрт түлік малдың ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Төрт түлік мал туралы түсініктерін қалыптастыру. **Көркемсөз.** Отбасым менің байлығым, Жақсы көремін барлығын. Атам мен апам - Ай-Күнім, Әкем - батыр, айбыным. Анам - сұлу жан менің, Әпкем нағыз ханшайым! Мен ақылды боламын, Әкемдей батыр боламын! (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.) **(көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер. Балалардың көркем сөзді айта отыра, саусақтарды кезегімен бүгіп қимылдай білу, ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. Педагог алақанын ашып, қолын балаларға қаратып, көркем сөзді айта отырып, кезегімен саусақтарын бүгеді. Балалар жаттығудың үлгісін көргеннен кейін педагогке ілесіп қайта орындайды, тақпақты жатқа айтуға тырысады. ***"Бесік жыры".*** Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат, бөпем. Жілік шағып берейін, Майын жесең, тоясың, Жылауыңды қоясың. **(тіл дамыту, көркем әдебиет, музыка)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен				**Шыршаларды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың шыршаның құрылымына тән белгілері, оны басқа ағаштардан ажырататын белгілері бойынша тану қабілетін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, жұмысты аяқтауға деген ұмтылысқа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүгіріп өт".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: серуендеу кезінде	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары).** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршағанәлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шықылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шықылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы тазалауға шақыру.

				балалардың дене белсенділігін арттыру; ұқыптылықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** ұзын арқаннан секіруді жақсарту. **(дене тәрбиесі)**	**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қаздар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөз мәтінін мұқият тыңдап, белгілі сигнал сөзін естіген кезде, бір бағытта, бір-біріне соғылмай, жүгіруге үйрету; жүгіруде қолдарын жан-жаққа бұлғап, қаздың қимылын қайталауға ынталандыру; айтылған сөздер мен жаттығудан жағымды әсер алуға баулу. Педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді: "Балалар, сендер қаз құстары боласыңдар. Мені мұқият тыңдаңдар. Сөздерді менің соңымнан қайталауға болады. Мен "бидай шаш" сөздерін айтқанда, маған қарай қолдарыңды былай жайып, бұлғап, барлығың жүгіресіңдер. Педагог қаздардың қимылдарын балаларға біраз қайталатады. Балалар бір жаққа ауысып кеткенде, педагог алшақ қарама-қарсы жерге барып, ойынды тағы бір рет жүргізеді. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеру керек. - Қазым, қазым, қалқылда, Көлде жүзіп салқында. Жем шашайын - жейсің бе, Кәмпит берші дейсің бе? - Жоқ, жоқ, Кәмпит, тәтті болмайды ас, Арпа менен бидай шаш. С. Бегалин **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен

					жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру. Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру **(сурет салу)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған текемттің оюларын қылқаламмен бояу *Мүсіндеу бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған ұлттық бұйым немесе ыдыстарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **Қазақтың туыстық атаулары** Балаларды қазақтың туыстық атауларымен таныстыру, туыстық атауды білдіретін әр сөздің мазмұнын түсіндіру және мәнін ашу; шығарманың қазақ халқының ұлттық ерекшелігінен туындағанын түсіндіру, шығарманың мазмұнын мұқият тыңдауды үйрету және жаттату; шаңырақ туралы түсінік беру. Қазақтың туыстық атаулары арқылы балалардың зейіні мен тілін, ойлауы

				Жапсыру бойынша ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* қазақ халқының ұлттық ыдыстарын құрастыру барысында табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***Ұлттық ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалала тәрнбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша,ат үстіндегі қимылын салып жарысады.Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді.Сол команда жеңімпаз болады.Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі*.	мен еске сақтау қабілетін дамыту. Туыстық атауларды жатқа білуге қызығушылықтарын ояту; адамгершілік ережелерін сақтау әдебі мен белсенділікке тәрбиелеу **"Бет орамалға лайық жамауларды табу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)** *Сурет салу бойынша* балалар орамалдағы жыртық жамауларды негізгі қызыл, сары, жасыл, көкбояп, түстерін және бояған пішіндерін атауға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* қатырма қағаз бетіндегі ойықтарды ермексазбен ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып жамайды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* түрлі түсті түрлі пішіндегі қимларды жамауға сәйкестендіріп, желімдейді. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* жамауды балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***Ұлттық ойын.*** ***Киіз үй*** *Ұлттық ойын туралы түсінік беру Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.*

					(дене тәрбиесі, қазақ тілі)
Балалармен жеке жұмыс				**Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңның енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және төлін айтады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**Дамыту ойыны: "Айна".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін, сөйлеу және қозғалыс белсенділігін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге шығады. Санамақ көмегімен таңдалған бала шеңбердің ортасына орналасады. Қалғандары айтады: - Бірігеміз бәріміз, Бірімізден біріміз. Қайталаймыз, қалмаймыз, Ұйықтамаймыз, талмаймыз. - Асан (Аида, Мансұр) бізге көрсеттер. Тағайындалған балалар шеңбердің ортасындағы бала әртүрлі қимылдарды көрсетеді, қалған балалар қайталайды
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)			.	Жаднама. "Біз балаларға ертегілер оқимыз".	. Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**30.03-03.04.2026 ж** «Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында ЕҢБЕККҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Еңбек - қуаныш, жалқаулық - айырылмас азап.»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары". «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Денсаулығы туралы әңгімелесу. *«Шын жүректен кітап сыйла» - Халықаралық балалар кітабы күні, ата-аналармен іс-шара»* *«Тәрбиеленушілердің ағаш егуі» экочелленджі(тәрбиешілері, ата-аналар) Бір уақытты белгілеп ата-аналармен аға егу* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын (подоконник) дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Кір сүлгілерді ауыстыру".*** *Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйреніңіз.* ***(еңбек дағдылары)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***

	Қ.Р.Әнұраны ***Ұлттық ойын*** ***Алтыатар ойыны*** *Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған)баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (суданшығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана сонікі болып табылады. Ату саны ─ 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.* ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Дұрыс – бұрыс»*** *Мақсаты: тұрмыстағы дұрыс әрекетті айыру.* *Мысал сұрақтар: • Краннан су ағып тұрса, жабу керек пе? (ИӘ)* *• Күндіз жарықты жағу дұрыс па? (ЖОҚ)* *• Дастарқандағы нанды тастауға бола ма? (ЖОҚ)*	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(көркем әдебиет)** **« *Бағбандар мен гүлдер»*** *Топ екі шағын топқа бөлінеді және тәрбиеші ойын ережелерін түсіндіреді: «Егер топта тұрған гүлдер ұзақ уақыт бойы суарылмаса-олар құрап қалады. Бірақ бүгін біз суды қажет етпейтін гүлдер өсетін ерекше баққа барамыз. Егер олар ұзақ уақыт бойы өздері туралы мейірімді және сыпайы сөздерді естімесе, құрап қалады. Бір шағын топ құрап қалған гүлдер, ал екіншісі құрап қалған гүлдерге көмек көрсетуге шақырылған бағбандар болады. Бағбандар бақшаны аралап, әр гүлге сыпайы сөздер айту керек, содан кейін гүлдер біртіндеп гүлдей бастайды. Балалар рөлдермен ауысады, ойын жалғасады.* *(адалдық әліппесі)*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Хафиз»* **Көркем әдебиет** "Қаз-қаз, бөпем!" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қаз-қаз, бөпем!" өлеңімен таныстыра отырып, бар ықыластарымен түсініп, тыңдауға үйрету; өлеңнің бастапқы шумақтарын үйде өз еріктерімен жаттап алуға дағдыландыру. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Бала қауіпсіздігі басты назарда»*** ***Бейтаныс адамдар кімдер?*** *Тәрбиеші бейтаныс адамдар деп бала танымайтын немесе бірінші рет көріп тұрған адамдар екенін түсіндіреді*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Хафиз»* ***Ұлттық ойын*** ***Теңге ілу.*** *Ойын шарты:Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінелі.Әр қайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады.Одан әрі 20-30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады.Шұңқырға он-оннан тас салынады.Содан екі топтан екі саыскер шығады.сызыққа келіп қатарласып тұрады.Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйыңғытып,шаба жөнееді.Сол беттерімен әлгі шұңқырға тжетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып,әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпай әр сайыскердің іліп алған тастарының санына қарайесептеледі.Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді.* **Үстел үсті ойыны.** **«Есіңе сақта».** Балаларға 5 әртүрлі сурет көрсетіледі, сосын педагог көздерін жұмуларын ұсынады да, 1 суретті алып тастайды, балалар қай суретті алып тастағанын айтады. Педагог балалардың қаншалықты естеріне сақтағандарын байқайды.	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Хафиз»* ***Ұлттық ойын*** ***Алтыатаройыны*** *Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған)баланыңсақасытігіледі.Кенейдіңарасындасаңлауболмайтіркестірілеқойылады.Көнніңекіжағына1мжерденсу(сызық)ал5-6мжерденқарақшыбелгілейді.Кімдекімтүптегісақаны жұлып кетсе(суданшығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақағатимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана сонікі болып табылады. Атусаны─6рет.Алғашсақасышыққанбала,қалғандарыоданкейінгікезектеатады.Алтыретаты станқалғанкенейдіңбәрі түптеқалғанбаланікіболыпесептеледі.* **Көркемсөз.** Отбасым менің байлығым, Жақсы көремін барлығын. Атам мен апам - Ай-Күнім, Әкем - батыр, айбыным.

					Анам - сұлу жан менің, Әпкем нағыз ханшайым! Мен ақылды боламын, Әкемдей батыр боламын! (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.) **(көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	Таңғы асқа дайындық ***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған	***«Күй күмбірі»***	**Үстел басында іс-тәжірибе**	**Шаттық шеңбері**	Жұлдыздар туралы әңгімелесу.	**"Ритмикалық ойын.**

іс-әрекетке дайындық	*Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	**жаттығуы.** **«Асықтарды жұппен тізу».** **(математика негіздері)** Балаларға жоғарғы және төменгі жолаққа сызықпен тең бөлінген карточкалар беріледі. Жоғарғы жолақта қызыл, көк, сары, күлгін түсті асықтар бір қатарға тізілген. Соңғы бір асыққа бос орын қалған. Балалар сол орындарды толтыруы тиіс	Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(тіл дамыту)**	**(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**"Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру; түйсікті, эмоциялық сфераны дамыту. - Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене тәрбиесі, тіл дамыту, музыка)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Айгөлек, би билейміз дөңгелеп!" Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; жіптен жанымен аттап секіруге үйрету; қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап тізе мен саусаққа сүйеніп өрмелеуді үйрету. **"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген	**Дене тәрбиесі** "Өнерлі балалармыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда өз бетінше сапқа тұру, шеңбердегі өз орнын табу дағдыларын қалыптастыру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру дағдыларын қалыптастыру; балаларда алысқа лақтыру дағдыларын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Қоржын".тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап,	**Музыка** "Туған ел". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музыкалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқият тыңдай білуге үйрету; жоғары және төменгі дыбыстарды ажыратып, ән айту дағдыларын қалыптастыру; музыкалық сүйемелдеусіз ре-ля бірінші октавасының диапазонында ән салуға үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-	**Дене тәрбиесі** "Айгөлек, би билейміз дөңгелеп!" Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; жіптен жанымен аттап секіруге үйрету; қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап тізе мен саусаққа сүйеніп өрмелеуді үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** «Жұлдыздар әлемі» Балалар өздерінің қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап жұмыс жасайды.	**Қазақ тілі** "Ғарышкер деген кім?". Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде ғарыш, жұлдыздар, ғарышкерлер, Күн жүйесі планеталарының атаулары туралы элементарлық білімдерін қалыптастыру, балалардың ғарышкер мамандығы туралы білімдерін кеңейту; Қазақстандық алғашқы ғарышкер Тоқтар Оңғарбайұлы Әубәкіров туралы мәлімет беру.

	ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)** **Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(тіл дамыту, қазақ тілі)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Бала қауіпсіздігі басты назарда»*** ***Бейтаныс адамдар кімдер?*** *Тәрбиеші бейтаныс адамдар деп бала танымайтын немесе бірінші рет көріп тұрған адамдар екенін түсіндіреді*	орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* баланы шаршы пішінінің бұрыштарын, ортасын мақта таяқшасын қолданып, оюлармен безендіруге үйрету. Сонымен қатар балалар басқа да орталықтардыөз қалаулары бойынша іс-әрекет жасайды *Мүсіндеу бойынша* қоржынға арнап түрлі оюларды ермексазды алақан арасында ширату арқылы ою бейнесін шығаруға баулу. *Жапсыру бойынша* қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; Орамалды әсемдеуге үйрету. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету; ойындарды ережесін сақтап ойнауға үйрету; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша жаттықтыру; шулы (қоңырау) музыкалық аспаптарда ырғақты ойнай білуге үйрету; Жер-Ана туралы түсінік беру.ъ ***Ұлттық ойын*** ***Бұғынай*** *Ойынға қатынасушылардың саны 10—25, одан да артық бола береді. Ойынға қатысушылар малдастарын құрып, дөңгелене отырады. Орталарынан бірі ойын жүргізушінің рөлін атқарады. Ол отырған ойыншыларды санай бастайды. «Бірінші бұғынай, екінші бұғынай, үшінші бұғынай...» т. б. ең ақырғы ойыншыға дейін осы тәртіппен санап шығады да, кенеттен бір санды атайды. (Мысалы: «Алтыншы бұғынай»). Сол санның иесі орнынан жылдам тұрады да, бір санды айтып, тез өз орнына малдас құрып отыра қалады. Ол санның иесі де жылдам тұрып, кез келген бір санды айтып, өз орнына қайта отырады. Әрбір айтылған санның иесі осыны қайталаумен болады. Егерде айтылған санның иесі тұра алмай қалса немесе оның орнына басқа біреу тұрса, онда ойынға белгіленген тәртіп бойынша жаза қолданылады. Ол жазасын орындап болған соң, бір санды айтып орнына отырады. Ойын*	**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* құмға таяқшалармен сурет салуға мүмкіндік беру *Мүсіндеу бойынша* қазақ жұлдыздарды мүсіндеуді үйрету.Ойылған жұлдызды ермексазбен толтырып мүсіндеу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарау және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. Жұлдызшаларды ара-қашықтықты сақтай отырып жапсыру *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* түрлі дәндерден ақ қағаз бетіндегі үзік сызықтармен бейнеленген жұлдыздарды құрастыру. ***«Игі істер қоржыны»*** *Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады.* (адалдық әліппесі)	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Төрт түлік". Мақсат-міндеттер. Балалардың төрт түлік малдың ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Төрт түлік мал туралы түсініктерін қалыптастыру. ***«Үнемді тұтыну»*** ***«Дұрыс – бұрыс»*** *Мақсаты: тұрмыстағы дұрыс әрекетті айыру. Мысал сұрақтар: • Краннан су ағып тұрса, жабу керек пе? (ИӘ)* *• Күндіз жарықты жағу дұрыс па? (ЖОҚ)* *• Дастарқандағы нанды тастауға бола ма? (ЖОҚ)*

			жалғаса береді. Әркім өзіне берілген санды ұмытпауы керек. Ойын тез қимылдап, жедел шешім қабылдауға, ойда сақтау қабілетін дамытуға дағдыландырады.		
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қоғамдық өмір құбылыстарын бақылау: "Жүретін бөлік".** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!"** Мақсат-міндеттер: пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: физикалық қасиеттерін, ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Қуып жет". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	**Көктем мезгілінің белгілерін бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: көктем мезгілінің белгілерін бақылауды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өз жолыңды тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды өздерінің еңбек дағдыларын қолдана білуге үйрету, құрдастарына көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Сұңқар мен түлкі".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру, ептілікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Секірейік". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту.	**Көктемде қайың ағаштарын бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна", "Күн мен түн".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.	**Ұяны бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)* Жұмбақ. Ши түбінде шым кесе. (Ұя) Тақпақ. Құстар ұя салады, Жасауға жұмсақ ұяны. Жабағы жүнді жияды, Жайлы қып жасап ұяны Жұмыртқасын салады. **Бақылау.** Шатыр астындағы ұяны бақылау, ағаштағы құстардың ұяларының ерекшелігін белгілеу. Құстар ұяны жасайды. Өздері ағаш бұтақтарынан, жүннен, шөптен құрайды. Балапандарын ұрғашы құс басады, ал еркегі тамақ тауып, ұяның жанында ән айтып отырады. **Қимылды ойын. «Кім шақырды?»** **(дене тәрбиесі)** Белгі арқылы шеңберге тұруға дағдыландыру. Жолдасының дауысын тануға үйрету, ойын шартын орындату. Жануардың дауысын салу, бұйрықсыз бұрылмау. Есте сақтау мен төзімділік қабілетін арттыру. **Еңбек.** Жер қазу жұмысы. Гүлзарлар қазу.	**Шыршаларды бақылау.** *(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)* Мақсат-міндеттер: балалардың шыршаның құрылымына тән белгілері, оны басқа ағаштардан ажырататын белгілері бойынша тану қабілетін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, жұмысты аяқтауға деген ұмтылысқа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүгіріп өт". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: серуендеу кезінде балалардың дене белсенділігін арттыру; ұқыптылықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**

				Гүлзар жұмысында тәрбиешіге көмектесу, еңбек ету тапсырмаларын орындату. Ересектерге көмектесу, бастамасын мадақтау. **Өз бетімен ойындар.** «Ғарышкер». **(құрастыру)** Балалар құрылыс ойынында зымыран құруға үйрету, жағдай жасау, керек заттар мен ыңғайлы орын дайындау. Ойында татулық қарым-қатынасын тәрбиелеу.	**қозғалыстарды дамыту:** ұзын арқаннан секіруді жақсарту. **(дене тәрбиесі)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру." **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздері** "Асықтарды санайық". Мақсат-міндеттер. Балалардың "саны көп", "саны аз", "саны бірдей", "саны тең" ұғымдары туралы түсінігін қалыптастыруды жалғастыру; жұп заттарды тұстастыру және беттестіру тәсілі жөніндегі	**Көркем сөзді мәнердеп оқу. Мағжан Жұмабаев. "Бесік жыры" (үзінді).** **(тіл дамыту, қазақ тілі және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды педагогтің соңынан тақпақты мәнерлеп оқуға ынталандыру. - Күнім, айым,	***Қауіпсіздік сабағы «Құммен ойнағанда сақ бол!»*** *Мақсаты: Гигиена мен қауіпсіз ойынды үйрету. Барысы: "Құмды шашпаймыз, көзге салмаймыз."* *Күтілетін нәтиже: Тазалық пен қауіпсіздік дағдысы*	**Варитативті компонент** **Қызықты математика** "Зымыранның түрлі құрылысы". Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық денелер мен пішіндер туралы білімдерін жетілдіру. **Сюжеттті-рөлдік ойын:**	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту «Ғарышкерлер елінде»** Қазақ тілінде ғарыш, жұлдыздар, ғарышкерлер, Күн жүйесі планеталарының атаулары туралы алғашқы білімдерін

	түсінігін тиянақтау; қазақтың ұлттық ойындары жөнінде түсінік қалыптастыру. Шығармашылық іс-әрекет. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** **«Асықтар қоржыны»** тақырыбы бойынша балалар өздері қалаған шығармашылық орталықтарына барып, іс-әрекет жасайды *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіндегі асықтарды тәрбиешінің нұсқауы бойынша белгіленген түстермен бояды. (қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану) *Мүсіндеу бойынша балалар* асықты ермексаздан мүсіндеуге үйрету. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар асық салатын қоржынды қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша*.қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу.	Еркетайым, Жата ғой, қозым. Әлди, бөпем, Әлди, бөпем, Ұйықта, жұм көзіңді. Бәу-бәу, бөпем, Бәу-бәу, бөпем, Әлди, әлди-ай! Балалармен бесік жырынаспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **(музыка)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Хафиз»* ***Ұлттық ойын Арқан тарту.*** *Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.* *Қай топ арқанды өз жағына тартып алып, кетсе сол топ жеңіске жетеді.* *Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса , құламаған бала жеңіске жетеді.*	*қалыптасады.* **Ертегілер елінде (қазақ тілі, көркем әдебиет)** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Шығармашылық іс-әрекет. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** «Пішіндер елінде » тақырыбы бойынша балалар өздері қалаған шығармашылық орталықтарына барып, іс-әрекет жасайды **(математика негіздері)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ақ қағаз бетіндегі пішіндерді (қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану) қылқаламмен бояйды *Мүсіндеу бойынша балалар* қатырма қағаз бетіне мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған геометриялық пішіндерден үй бейнесін жасап, желімдейді. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша*. текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.	**"Ұшақпен саяхат".** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Барысы: Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** **Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат" - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып, төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	қалыптастыру, балалардың ғарышкер мамандығы туралы білімдерін кеңейту; Қазақстанның алғашқы ғарышкері - Тоқтар Оңғарбайұлы Әубәкіров туралы мәлімет беру **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған текемттің оюларын қылқаламмен бояу *Мүсіндеу бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған ұлттық бұйым немесе ыдыстарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру бойынша* ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* қазақ халқының ұлттық ыдыстарын құрастыру барысында табиғи бейнелеу техникасын

					(саусақпен, алақанмен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру
Балалармен жеке жұмыс	**Сюжетті суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қазақ халқы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Пазлдардан қазақ халқының ұлттық ойындарын құрастыру **(тіл дамыту, қазақ тілі, құрастыру)** Құрастыру барысында балаларға қазақ халқының музыкаларын тыңдату **(музыка)**	**Дамытушы ойын: «Отбасы» (қазақ тілі)** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру	**«Геометриялық фигуралар» (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.	Наурыз айында болатын мерекелер жайлы әңгімелесу және ақылдасу.	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.	Кеңес. "Баланың бос уақытын тиімді пайдалану".	Жаднама. "Біз балаларға ертегілер оқимыз".

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.04-10.04.2026 ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында ЕҢБЕККҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді.»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланың қоғаммен өзара әрекеттесуі" тақырыбында әңгімелесу. «Отбасындағы еңбек тәрбиесі» тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу. Балалардың танымдық үрдістерінің диагностикасы (психолог) *"Балаңызға ертегі оқисыз ба?"* тақырыбында ата-аналарға арналған сауалнама. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.*<br***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай*	**Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу**	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай*	**Үстел үсті ойыны. «Есіңе сақта».**

	«Аспан әлемі» әңгімелесу (тіл дамыту, қазақ тілі) Ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу ***Дидактикалық ойын: «Кімге ақша береміз?» (қызмет түрлері)*** *Мақсаты: Қызмет көрсететін адамдарға ақша төленетінін түсіндіру. Көрнекілік: Дәрігер, сатушы, шаштараз, жүргізуші суреттері, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: – «Нан алдық – кімге ақша береміз?» (сатушы) – «Дәрігер қарады – кімге ақша береміз?» (дәрігер) 2. Балалар тиісті суреттің алдына фишка қояды. Күтілетін нәтиже: – Қызмет – ақша арқылы төленетінін ойын түрінде түсінеді. – Әртүрлі мамандықтарды тануға бастама болады. (қаржылық сауаттылық)*	*отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Қылқобыз»*** **"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)** ***Сюжетті-рөлдік ойын Қоғамдық орында өзін-өзі ұстау мәдениеті****Мақсаты: қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау мәдениетін үйрету, аспаз, даяшы міндеттерін орындай білу.* *Жабдық: кафеге қажетті құрал-жабдықтар, қуыршақ ойыншықтары, ақша.* *Ойын барысы: Буратино балаларға қонаққа келеді. Ол барлық балалармен таныста, басқа ойыншықтармен достасты. Буратино жаңа достарын балмұздақпен сыйлау үшін кафеге шақыруды ұйғарады. Барлығы кафеге барады. Онда оларға даяшылар қызмет көрсетеді. Балалар дұрыс тапсырыс беруді үйренеді, қызметтері үшін алғыс айтады.*	"Ұшақ ойыншығымен танысу". Мақсат-міндеттер. Балалардың ұшақтың ерекшеліктері мен бөлшектері арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; әуе көліктерін ажыратып, атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен ұшақ бөлшектеріне тәжірибе жұмыстарын жасауға, нысандарды салыстыруға қызығушылықтарын дамыту. ***Қауіпсіздік сабағы «Бола ма, болмайма?» ойыны*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетіп, әртүрлі жағдаяттарды әңгімелейді, ал балалар бұл ұсынылған әрекеттерді істеуге бола ма немесе болмай ма деп айту керек. Мысалдар:* ***«Бейтаныс адам кәмпит ұсынып жатыр», «Көрші алма ұсынып жатыр», «Бейтаныс адам жол сұрап жатыр».***	*отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Қылқобыз»*** ***Ойын: «Затты таңдап ал»*** *Мақсаты: Тауарды таңдау және салыстыру дағдысын қалыптастыру. Көрнекілік: Бірдей заттың екі түрі: үлкен алма – кішкентай алма. Ойын барысы: – Тәрбиеші екі алманы көрсетеді. – Бала қалағанын таңдайды. – Тәрбиеші: «Үлкен – қымбат, кішкентай – арзан» деп түсіндіреді. Нәтиже: Балалар таңдау жасауды үйренеді. (қаржылық сауаттылық)* ***Үш табан (қазақ тілі)*** *Қазақтың ұлттық ойынымен таныстыру. Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тігулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге*	Балаларға 5 әртүрлі сурет көрсетіледі, сосын педагог көздерін жұмуларын ұсынады да, 1 суретті алып тастайды, балалар қай суретті алып тастағанын айтады. Педагог балалардың қаншалықты естеріне сақтағандарын байқайды. **Дидактикалық дамытушы ойын: "Зымыандар" (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; гүлдер жайлы түсінігінің аясын кеңейту,. ***Қауіпсіздік сабағы «Бола ма, болмайма?» ойыны*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетіп, әртүрлі жағдаяттарды әңгімелейді, ал балалар бұл ұсынылған әрекеттерді істеуге бола ма немесе болмай ма деп айту керек. Мысалдар:* ***«Бейтаныс адам кәмпит ұсынып жатыр», «Көрші алма ұсынып жатыр», «Бейтаныс адам жол сұрап жатыр».***

				тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып бітпеше созылады.	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру,	**"Ритмикалық ойын. "Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру; түйсікті, эмоциялық сферaны дамыту.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа	"Алтын микорофон" арқылы тақырыпқа байланысты сұхбат жүргізу. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**«Сиқырлы дүрбі»** Ойынның мақсат-міндеттер: топтың әр мүшесінің жақсы жақтарын көре білу қабілетін қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға «сиқырлы дүрбіні»

	ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(тіл дамыту)**	- Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене тәрбиесі, тіл дамыту, музыка)**	тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз болашақ гүліміз. **(тіл дамыту)**		көрсетеді және балаларға дүрбімен біреуге қараған кезде тек оның жақсы жақтары ғана көрінетінін түсіндіреді. Алдымен тәрбиеші дүрбімен қарап, топтағы бір баланың жағымды қасиеттерін атай отырып, үлгі көрсетеді. Содан кейін балалар дүрбімен құрдасына қарайды да, оның жақсы жақтарын көріп тұрғанын және ол қандай қасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқор және т.б.) екенін айтады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Ғажайып ғарыш". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жіптен екі аяқпен секіруге үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Теңге ілу*** *Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын*	**Дене тәрбиесі** "Айтшы, ғарыш алыс па?" Мақсат-міндеттер. Балаларды тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру дағдысын дамыту; доғаның астымен өрмелеу(еңбектеу) іскерліктерін жетілдіру; негізгі қимылдарды орындауға ынталандыру. **Шығармашылық жұмыс** «Зымыран» Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру*** Сурет салу бойынша балаларды тіке жатқан қағаз бетіне зымыран суретін салуға үйрету; қағаз ортасына үлкен сопақша пішінін, бір нүктеден бастап,	**Музыка** "Тал ағаш". Мақсат-міндеттер. Балаларды түрлі қарқындағы музыканы тыңдауға және музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдауға үйрету; дыбыстарды биіктігіне қарай ажырату және әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беру дағдыларын қалыптастыру; қимыл қарқынын өзгерте отырып қимылдау, бір-бірлеп, жұптаса отырып би қимылдарын орындауға үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу және таныс би қимылдарын қайталай білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету; дауыс пен есту қабілетін дамытуға арналған	**Дене тәрбиесі** "Ғарыш деген ғажайып". Мақсат-міндеттер. Балаларда екі аяқпен тура секіру дағдыларын қалыптастыру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы допты екі қолмен домалату дағдыларын жетілдіру. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып	**Қазақ тілі** "Жайылымда нелер жайылып жүр? Үй жануарлары мен үй құстары". Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуге, қазақ тіліндегі балаларға арналған тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауға, тақпақ-мазақтамақтардың мазмұнын түсінуге, педагогтің үлгісімен жатқа айтуға үйрету, еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуға, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануға үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауға үйрету

	құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді. **Үстел басында іс-тәжірибе жаттығуы. «Қанша бар, сонша саламын». (математика негіздері)** Балалардың әрқайсының алдына жуандығы мен ұзындығы бірдей, көлденең екі жолаққа бөлінген карточка беріледі. Карточканың жоғарғы жолағында бір қатарға төрт зымыран салынған, бесінші зымыранның орны бос. Төменгі жолақ бос. Ыдысқа бес күшіктің суретті кескіні, бір зымыранның суретті кескіні салынады. - Балалар, карточкаларды өздеріңе жақындатыңдар. Жоғарғы жолақта не бар? (Жоғарғы жолақта зымырандар бар.) Зымыран біреу ме? (Зымыран көп.) - Төменгі жолақта не бар? (Төменгі жолақта бірде-біреуі жоқ.) Жарайсыңдар! Гүлия, қайтала. - Балалар, ыдыста нелер жатыр? Иә. Ыдыста зымырандар мен күшіктердің суреті бар. Жақсы. - Балалар, бір зымыранға бір күшік қана отырып ғарышқа ұшады. Жоғарғы жолақта	қарындашты қағаз бетінен алмай, сопақша ізімен жүргізіп, бастапқы нүктеге жеткізу амалын қайталау. *Мүсіндеу бойынша* бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру.Зымыранды мүсіндеу жолын көрсету. *Жапсыру бойынша* ақ қағаз бетіне қиылған зымыран бөлшектерін құрастырып, желімдеу дағдыларын қалыптастыру.Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды текшелер мен призмалар арқылы зымыранды құрастыруға үйрету; текшелерді бірінің үстіне бірін қойып, бағанды қалап, призмаларды баған үстіне қойып, жақтарын тіреу амалдарына машықтандыру	жаттығуларды қысқа әндер айту арқылы жетілдіру; дауыстап және төмен дауыспен ән салуды қол қозғалысымен көрсетуге дағдыландыру; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; тыныс алу және тыныс шығару жаттығуларын дұрыс орындай білуге жаттықтыру; әуенмен бірге қоңыраулардың дауысын қабылдай білуге үйрету; көктемгі ағаштар туралы түсінік беру. **«Бір бидай – бес қап» ертегісінің** мазмұнымен таныстыру, адамның жақсы қасиеттері туралы мағлұмат беру, адам еңбегінің маңыздылығы туралы негізігі түсініктерді қалыптастыру. Балалардың мәтінді тыңдау арқылы қысқаша ой түйіндеу қабілетін қалыптастыру, елестету, еске сақтау мүмкіндіктерін, байланыстыра сөйлеу қабілетін, танымдық қызығушылықтарын дамыту. Адамның еңбегіне, жануарлардың тіршілігіне қызығушылықтарын қалыптастыру; шыдамдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(тіл дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Қылқобыз»***	шығарылған ғарыш кемесі суреттерін қылқаламмен бояу *Мүсіндеу бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған заттарын мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру бойынша* геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз жасау *Құрастыру бойынша* пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойын	**Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу** "Ұшақ". Мақсат-міндеттер. Балаларды әуе көлігі ұшақпен таныстыра отырып, ұшақтың маңызы туралы мәліметті зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету; ұшақтың адамдар өміріндегі мәнін түсіндіру және ұшақтың құрылысымен таныстыру; ұшақ туралы сөздерді балалардың өздеріне қайталай білуге дағдыландыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар қалаған орталықтарына барып іс-әрекет жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ұшақ бейнесін бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру.Ұшақтың бейнесін үлгіге қарап мүсіндеу. *Жапсыру бойынша*

	қанша зымыран болса, сонша күшік саласыңдар. Зымырандар қанша, күшіктер де сонша. Педагог балалардың сол жақтан оң жаққа қарай әр зымыранның астына бір күшіктің кескінін салу ретін бақылайды. *Сұрақ-жауап:* Зымырандар мен күшіктердің саны бірдей ме? Күшік көп пе, зымыоан көп пе?				қиылған ұшақ бөлшектерін құрастырып, желімімен желімдеу дағдыларын қалыптастыру. *Құрастыру іс-әрекеті* бойынша балаларды текшелер мен призмалар арқылы зымыранды құрастыруға үйрету; текшелерді бірінің үстіне бірін қойып, бағанды қалап, призмаларды баған үстіне қойып, жақтарын тіреу амалдарына машықтандыру. Қол саусақтарына арналған жаттығулар **(музыка).** *"Сұр көжек" әні* "Сұр көжек" әніне сай саусақтарымен қоянның құлағын жасайды, құлағын қайшылайды, орындарында тұрып, саусақтарымен сәбіз жегендей қимылдар жасайды. "Тағы да қоян болайық, балалар" деген педагогтің сөздеріне балалар қимылмен жауап береді. Бұл қимылдар бірнеше рет қайталанады
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Желді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгеруі туралы түсініктерді нығайтуды жалғастыру; жел, оның	**Құстарды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарға қамқорлық жасауға деген ұмтылысты дамыту; құстардың атауын және олардың дене	**Сауысқанды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: жылдың осы уақытында құстардың мінез-құлқы туралы түсініктерін кеңейту, білімді жаңа	**Ауа райын бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін	**Талды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: талдың өзіне тән белгілерімен таныстыру; талды басқа

	қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру; желдің бағытын анықтауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы сыпыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Желден жылдам", "Кім жоғары?"** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ары қарай секір". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіріп барып ұзындыққа секіруді үйрету. «Кішкентай суретшілер» **(сурет салу)** Құмға таяқшалармен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.	мүшелерінің атауларын атауға үйрету; құстардың айырмашылығы мен ұқсастығын таба білуге жаттығу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жолдардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: күрекпен жұмыс жасауға үйрету; еңбекке деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен торғай".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі бағдарлауды үйретуді жалғастыру, бір-біріне соқтығыспау қабілетін дамыту; педагогтің бұйрығын тыңдау; достық қарым-қатынасты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Жалаушаға дейін жүгір". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын дамыту.	сөздермен, ұғымдармен байыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды мәтінмен үйлестіре білуге жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: педагогтің әр түрлі бағыттағы белгісі бойынша жылдам жүгіру қабілетін бекіту.	бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бақшадағы жолдарды тегістеу). Мақсат-міндеттер: ұлдарға қыздарды құрметтеуге, ауыр жұмыс істеуге үйрету (құм шелектерін көтеру). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстардың ұшуы".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту,** баспалдақпен жүру, кедергілерден секіру қабілеттерін бекіту. «Кішкентай суретшілер» **(сурет салу)** Құмға таяқшалармен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.	ағаштар мен бұталардан ажыратуға үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрену,тапсырманы күш-жігермен орындау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Түзу жолмен жүреміз тура", "Маған қарай жүгіріңдер".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: баяу тузу жолмен жүруді, секіргенде тізе бүгуді үйрету, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, мұғалімнің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту,** допты жоғары лақтыру (қолды емін-еркін қимылдату). **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен төзімділікті дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз*			

	Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Тіл дамыту** "Жиһаздар дүкені" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды жиһаздарды сипаттау тәртібімен таныстыру, жиһаздардың қасиеттері мен қолдану аясы туралы мәліметтер беру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар қалаған орталықтарына барып іс-әрекет жасайды. ***(мүсіндеу, жапсыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті* бойынша балалар ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді бояйды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* киім сөресін қимлалардан жасап, желімдейдіЖапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті*	**«Ғарыш әлемі»** **(математика негіздері)** Көрнекі құралдар арқылы заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу ***Қауіпсіздік сабағы «Қауіпсіз – қауіпті»*** *Мақсаты: Қауіп-қатерді тану дағдыларын қалыптастыру; • Сенсорлық, моторлық және тілдік дамуды қолдау; • Қауіпсіз әрекет жасау дағдыларын ойын арқылы дамыту.* *Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар);* *Қимыл-қозғалыс элементтері • «Қауіптен қашу», «Қауіпсіз жерге секіру», «Қолмен қорғау» сияқты қимылдар арқылы ойын белсендіріледі.*	**Математика негіздері** "Ғарышкерлердің жаттығулары". Мақсат-міндеттер. Балалардың дыбыс, қимыл саны туралы түсініктерін қалыптастыру, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең", "саны біреу", "саны көп" ұғымдарын түсінуін жетілдіру; ғарышкер мамандығы туралы мағлұмат беру. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар қалаған орталықтарына барып іс-әрекет жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*. ғарыш айлағының суретті қылқаламмен бояу дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша* бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру,	**«Ұшақтар»** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойындар "Ұшақтар".** Балалар ұшақтардың рөлін орындайды. Олар залдың әр жеріне тұрады. Педагог: «Ұшуға дайындал!» деген белгі берген кезде, балалар қолдарын қозғалтып, «ұшақты оталдырады». «Ұшамыз!» деген белгі берілгенде қолдарын алға созып, залды айналып шашырап жүгіреді. «Қонамыз!» деген белгі берілген кезде, ұшақтар тоқтайды, жерге қонады (балалар бір тізесін бүгіп отырады). Ойын 5-6 рет қайталанады.	**Вариативті компонент** **Бала тілін дамыту** "Бір үзім нан". Мақсат-міндеттер Балаларды "Бір үзім нан" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету; шығарма мазмұнындағы сөздердің мағынасын түсіндіру. ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Қылқобыз»*** ***Ұлттық ойын***

	бойыншажиһаздың әр түрлі формасын, көлемін, мөлшерін қарапайым геометриялық пішіндер негізінде мүсіндеу. Құрастыру іс-әрекеті бойынша балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру; құрылыс жұмысының нәтижесіне қарап, ойын желісіне қосылуға дағдыландыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* **"Ғарышкер" қимылды ойыны.** Педагог: - Балалар, бүгін жаңа ойын ойнаймыз. Ойынымыз "Ғарышкер" деп аталады. Мен сендерді ойынның ережесімен таныстырамын, мұқият тыңдап алыңдар. "Ғарышкер" ойынында педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың балалары екі жақта тұрып, педагогтің белгі беруі бойынша тапсырмаларды орындаулары тиіс. Педагог ғарышкердің әрекеттері туралы сөзбен айтады (ғарышкер ауада қалқиды, ғарышкер аспанға ұшады, ғарышкер скафандр киеді, ғарышкер қолын бұлғайды) балалар сол қимылды қайталап отырады.	*Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар);* ***Ұлттық ойын.*** ***Үш табан*** ***(қазақ тілі)*** *Қазақтың ұлттық ойынымен таныстыру.* *Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тігулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.*	балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру.Зымыранның бейнесін үлгіге қарап мүсіндеу. *Жапсыру, құрастыру бойынша* фетрадан қиылған зымыран бөлшектерін құрастырып, ПВА желімімен желімдеу дағдыларын қалыптастыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***Ойын: «Кішкентай кассир»*** ***Мақсаты: Саудадағы*** *қарапайым әрекеттерді үйрету. Көрнекілік: Ойыншық касса, ақша, 3 тауар. Ойын барысы: – Бала кассир рөлінде болады. – Тәрбиеші 1 зат «сатып алады» және ақша береді. – Бала ақшаны кассаға салады. Нәтиже: Рөлдік ойын арқылы қаржылық түсініктер дамиды.* ***(қаржылық сауаттылық)*** ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол*	**(дене тәрбиесі)** ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Қауіпсіз – қауіпті»*** *Мақсаты: Қауіп-қатерді тану дағдыларын қалыптастыру; • Сенсорлық, моторлық және тілдік дамуды қолдау; • Қауіпсіз әрекет жасау дағдыларын ойын арқылы дамыту. Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар); Қимыл-қозғалыс элементтері • «Қауіптен қашу», «Қауіпсіз жерге секіру», «Қолмен қорғау» сияқты қимылдар арқылы ойын белсендіріледі. Суреттер немесе карталар: қауіпсіз және қауіпті заттар (жануарлар, заттар, тағамдар, табиғат элементтері, ойыншықтар);*	***Теңге ілу*** *Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он-оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді.*

	Қай топтың балалары тапсырманы дұрыс орындайды, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене тәрбиесі)**		*ұтады.*		
Балалармен жеке жұмыс	**«Ертегілер елінде» (көркем әдебиет)** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Қол саусақтарына арналған жаттығулар **(музыка).** *"Сұр көжек" әні* "Сұр көжек" әніне сай саусақтарымен қоянның құлағын жасайды, құлағын қайшылайды, орындарында тұрып, саусақтарымен сәбіз жегендей қимылдар жасайды. "Тағы да қоян болайық, балалар" деген педагогтің сөздеріне балалар қимылмен жауап береді. Бұл қимылдар бірнеше рет қайталанады.	**"Ғарышқа самғап ұшайық."** - Балалар, бәріміз орнымыздан тұрып, ұшақ болып ұшып, біраз сергіп алайықшы! Ғарышқа самғап ұшайық (саусақтарын бүгіп қолдарын жоғары-төмен қозғау), Аспан төсін құшайық (кеуде алдында бүгілген қолдарымен өзін құшақтау). Қанаттарды кең жайып (қолдарды жан-жаққа тік жаю), Ұшақ болып ұшайық (жайылған қолдармен ойын алаңында жан-жаққа жүгіріп "ұшу"). - Зууу! Зууу! Балалар педагог соңынан әуен ырғағына, сөздерге сай қимылдайды. **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**	**Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жылан". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: заттарды құлатпай, олардың арасында «жылан» сияқты жүруді жалғастыру; зейін мен бақылауды дамыту.	**«Ұшақтар» саусақ жаттығуы** Қане, қанат жазайық, Ұшақ боп ұшайық. Ұшып - ұшып алайық, Орнымызға қонайық. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі. Мысалы: "Көпшілік орындарында тәртіпті, мәдениетті балалар өздерін қалай ұстау керек?"	Балаңыз туралы не білу керектігі туралы әңгімелесу.	Кеңес: "Неліктен бала тыңдамайды?".	"Баланыздың неге бейім екендігін байқадыңыз ба?" тақырыбында әңгімелесу.	"Біз бір аптада не істедік" тақырыбындағы көрме ұйымдастыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.04-17.04.2026 ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында ЕҢБЕККӨРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Болашағы зор мамандықтар жоқ, тек болашағы зор мамандар бар»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Отбасыдағы әке, ана, ата-әже тәрбиесі және баланың дамуы", "Баланың өз ойын нақтылы жеткізуі қай жастан басталу керек?". Медбикеден кеңес. "Тазалық – денсаулық кепілі". *Өнегелі 15 минут*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларды дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға үйрету.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ұйымдастырылған оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны **Математикалық ойын: «Үй жануарлары» (математика негіздері)** саны өзара тең, аз немесе көп, биіктігі әртүрлі және бірдей заттарды салыстыру нәтижесін тұстастыру, беттестіру арқылы тексеру, салыстырудағы өзгерістерді сөзбен сүйемелдеу іскерлігін тиянақтау; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, көз мөлшерін, ойлау қабілетін дамыту. ***Қауіпсіздік сабағы «Жолда жүру ережесі»*** *Мақсаты: Қарапайым қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін бекіту. Көрнекілік: Суреттер – "жаяу жүргінші", "көлік". Барысы: Тәрбиеші жолдың екі жағын көрсетіп, "адамдар мұнда, көліктер ана жақта жүреді" дейді. Күтілетін нәтиже: Балалар жаяу жүргінші жолының мағынасын түсінеді.*	*Күй күмбірі қандайды Барша сәби тыңдайды Саусақтарым бірігіп Домбырада ойнайды Балабақша өз үйі Тәрбиеге жалғайды Ата-баба дәстүрі Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!" Балалармен күй тыңдау Күй «Самғау»*** **"Біздің айналамызда не бар?" дидактикалық ойыны. (қоршаған әлеммен таныстыру, қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады.	**"Табиғатта не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барысы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. **(тіл дамыту)** ***Дидактикалық ойын: «Бір ақша – бір зат»*** *Мақсаты: Ақша мен тауар саны арасындағы байланысты көрсету. Көрнекілік: 3 ойыншық (алма, доп, машина), 3 фишка. Ойын барысы: 1. Үстелге 3 зат қойылады. 2. Тәрбиеші: «Әр зат үшін – бір ақша» – деп түсіндіреді. 3. Бала бір фишканы береді – бір зат алады. 4. «Ақша бітсе – зат та бітеді» деген қорытынды жасалады. Күтілетін нәтиже: – Балаларда «әр заттың*	*Күй күмбірі қандайды Барша сәби тыңдайды Саусақтарым бірігіп Домбырада ойнайды Балабақша өз үйі Тәрбиеге жалғайды Ата-баба дәстүрі Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!" Балалармен күй тыңдау Күй «Самғау»*** ***Бала қауіпсіздігі басты назарда!*** *Суреттер қарау «Бейтаныс адам кәмпит ұсынып жатыр», «Көрші алма ұсынып жатыр», «Бейтаныс адам жол сұрап жатыр».* **"Аңдар не істей алады?" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балалардың аңдар мен құстардың қимылдарын байқауға, сәйкес еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру. **(тіл дамыту, музыка)**	*Күй күмбірі қандайды Барша сәби тыңдайды Саусақтарым бірігіп Домбырада ойнайды Балабақша өз үйі Тәрбиеге жалғайды Ата-баба дәстүрі Ұмыт болып қалмайды* ***"Күй тыңдайық, балақай!" Балалармен күй тыңдау Күй «Самғау»*** ***Қауіпсіздік сабағы «Жолды абайлап өт!»*** *Мақсаты: Қауіпсіз өту дағдысын үйрету. Барысы: Тәрбиеші: "Жолдан өтпес бұрын солға, сосын оңға қараймыз." Балалар қимылмен қайталайды. Күтілетін нәтиже: Балалар жолды қарамай өтпеу керек екенін біледі.* **"Ұшады, жүзеді, жүреді" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол

			құны бар» деген үлгі қалыптасады. – 1:1 сәйкестік, санау дағдысы дамиды. (қаржылық сауаттылық)		не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус - жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Туған өлкем** Кеңсің дала, Туған ана. Көйлегің кең, көк ала, Жан беретін Тән беретін Мейірімді ана сен ғана.	**«Досыңды тауып ал»** Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың

	әдепті сөздер айтады. **(адалдық әліппесі)**	сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, кәне біз, Достасайық бәріміз Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу. **(тіл дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышым,шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(тіл дамыту)**	С.Сейфуллин **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. **(адалдық әліппесі)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Жер-ана құшағында". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қапшаны басына қойып, тіке жүруге үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Жайылымдағы қошақандар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған жайылымдағы қошақандардың суреттерін бояу. Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша*қозының мүсіндеу тәсілімен таныстыру, ермексазды илеу, домалақтау, созу, пішінге келтіру тәсілдерін жетілдіру. *Жапсыру бойынша*аппликацияның жаңа техникасымен таныстыру ; сулықты домалату арқылы	**Дене тәрбиесі** "Жер-Ананы қадірлейік!" Мақсат-міндеттер. Балаларды екі аяқпен секіруге (аяқтар алшақ) үйрету; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы допты тордан өткізе лақтыру іскерліктерін дамыту. ***Бес табан.*** ***(асық ойыны)*** *Ойыншылар тегіс жерді таңдайды. Ортасына түзу сызық сызады. Оған жағалай асық тізеді. Ойынды бастаушы асық тізілген жерден бес табанға тең аралықты белгілеп алып, шеңбер тартады. Ойыншылар шеңберге кірмей (баспай) ортадағы асықты атады. Сақа тиген асық міндетті түрде шеңберден шығуы керек. Кім көп асықты атып шеңберден шығарса сол ұтады.* **"Гүлдер" ойыны.** **(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер	**Музыка** "Достық шеңбері". Мақсат-міндеттер. Балаларды әлемдік классикалық композитор В. Моцарттың шығармасын тереңірек түсініп, соңына дейін тыңдап, қабылдай білуге және шығарманың бөлімдерін ажырата білуге үйрету; шығарма сипатын анықтай отырып, өз әсері туралы әңгімелей білу қабілеттерін қалыптастыру; хорда сөздер мен дыбыстарды таза және анық, фортепиано сүйемелдеуімен өлең айту дағдыларын жетілдіру. ***Ұлттық ойын.*** ***Көтермек*** *Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен біргекүш сынасады.*	**Дене тәрбиесі** "Туған жер-тұғырың". Мақсат-міндеттер. Балаларды допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп лақтыру; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру техникаларын арттыру; оқу қызметін пысықтау. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Менің сүйікті үй жануарым» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* трафаретпен сурет салу дағдыларын дамыту . Бейнеленген үй жануарларын таңдап, губкамен бояу дағдыларын қалыптастыру. Шығармашылық дағдыларын	**Қазақ тілі** "Ақ қайың". Ағаштың құрылымы". Мақсат-міндеттер. Қазақ тіліндегі сөйлеуді қабылдауға, қайың туралы сұрақтарға жауап беруге үйрету; сөздердің аяқталуын кішірейтетін- еркелетуді білдіретін сөз тіркестерін үйлестіре отырып, қазақ тілінде өлең жолдарын анық айтуға, сонымен қатар қимылдарды жолдардағы ырғақпен және әуен ырғағымен үйлестіруге үйрету. ***Ойын: «Сатушы мен сатып алушы»*** *Мақсаты: Сауда-саттық қарым-қатынасын үйрету. Көрнекілік: Ойыншықтар, ақша. Ойын барысы: – Бір бала – сатушы, екіншісі – сатып алушы. – «Маған банан беріңіз». – «Міне, ақша беріңіз». – Зат пен ақшаны алмастырады. Нәтиже: Балалар қарапайым диалог құра

	қойдың жүндерін жасау техникасын үйрету ; ПВА – желіменжабыстаруды үйрету *Құрастыру бойынша*қошақанды жолақ қағаздармен жасауға үйрету. Жолақ қағаздарды алып қарындашқа орап, ширатып алып, оны қошақанның суретіндегі орынға желімдейміз. ***Ойын: «Ақша табайық!»*** *Мақсаты: Еңбек ету – ақша табудың көзі екенін түсіндіру. Көрнекілік: Үлкен құрылыс кубиктері. Ойын барысы: – Балалар мұнара құрайды. – Жұмыс бітсе – тәрбиеші әр балаға 1 фишка береді. – Балалар фишкаларын әмиянға салады. Нәтиже: «Еңбек → ақша» байланысы нығаяды.* ***(қаржылық сауаттылық)***	боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады.	**Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Жайылымдағы қошақандар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Осы тақырып бойынша пысықтау, қайталау жұмыстары, *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған жайылымдағы қошақандардың суреттерін бояу. Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша*қозыны мүсіндеу тәсілімен таныстыру, ермексазды илеу, домалақтау, созу, пішінге келтіру тәсілдерін жетілдіру. *Жапсыру бойынша*аппликацияның жаңа техникасымен таныстыру ; сулықты домалату арқылы қойдың жүндерін жасау техникасын үйрету ; ПВА – желіменжабыстаруды үйрету *Құрастыру бойынша*қошақанды жолақ қағаздармен жасауға үйрету. Жолақ қағаздарды алып қарындашқа орап, ширатып алып, оны қошақанның суретіндегі орынға желімдейміз	қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша*мүсіндеу тәсілімен таныстыру, ермексазды илеу, домалақтау, созу, пішінге келтіру тәсілдерін жетілдіру.Өздері қалаған үй жануарларын тәрбиешінің нұсқауы бойынша мүсіндеу *Жапсыру бойынша*алдын ала дайындалған үй жануарларына мақтаны немесе ширатылған қағазды жапсыру дағдыларын қалыптастыру *Құрастыру бойынша*үй жануарларына арнап қошау, қора құрастыру. **Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Зат іздеу".** Мақсат-міндеттер. Балалар топ ішінен шаршы, үшбұрыш, шаршы, дөңгелек пішіндес заттарды тез-тез айту керек. Кім бірінші айтса жұлдызша беріледі **(математика негіздері)**	*бастайды.* **(қаржылық сауаттылық)** **Музыкалық дамытушы ойын** **(музыка)** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды				

	байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Жол қиылысын бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: бағдаршам туралы білімдерін бекіту; жаяу жүргіншілердің мінез-құлық ережелері туралы түсініктерін кеңейту; көшеде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз тамшылармыз". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: қос қатар құруды, кең шеңбер құруды үйрету; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Үшінші артық". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	**Желді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: ленталар көмегімен балаларды желдің күшін анықтауға шақыру, желдің бағытына назар аудару, айту, қандай жел (күшті, әлсіз, жылы, суық, көктемгі). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек жасау қабілетін жетілдіру, жасалған жұмыстан қанағат алуды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Маралдарды аулау". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін сақтауға, педагогтің берген белгісі бойынша әрекет етуге,ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамытуға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,** қозғалыстарды дамыту (жүру), зейінді дамыту, қимылдарды үйлестіру. **(дене тәрбиесі)**	**Аспанды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанмен байланысты ауа-райының сипаттамаларын атауға үйрету, көктемде қандай аспан болатынын айту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмды жолға себу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбек әрекеттерін дұрыс орындауға, еңбек майданын үлестіруге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тегіс жолда". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: баяу қалыппен жүруді, секіріп, тізе бүгуді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Тар жолда". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер:ептілікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту. **Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салу**	**Құстарды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түрінен атап, ажырата білуге үйрету, олардың әдеттерін, қай жерде өмір сүретінін және немен қоректенетінін, қандай пайда әкелетінін білу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тез ал, тез қой", "Жұбыңды қуып жет". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: спорттық ойындарға қатысу дағдыларын дамыту, физикалық дамуға ықпал ету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Сарбаздар" жаттығуы. **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды жорық жаттығуларына жаттықтыру (педагогтің белгісі бойынша бағанаға бірінен соң бірі сапқа тұру).	**Ауа температурасын бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға ауаның температурасын байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ересектермен бірге ауланы сыпыру). **(еңбек дағдылары) Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Аю мен аралар". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, мәтінге сәйкес әрекет етуге үйрету, физикалық белсенділікті дамыту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Доп лақтыру". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: күш сала отырып,ептілікті дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ұйқышашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Бала қауіпсіздігі басты назарда!*** *Суреттер қарау «Бейтаныс адам кәмпит ұсынып жатыр», «Көрші алма ұсынып жатыр», «Бейтаныс адам жол сұрап жатыр».* **Шығармашылық іс-әрекет**. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** "Құрақ көрпе". тақырыбы бойынша балалар өздері қалаған шығармашылық орталықтарына барып, іс-әрекет жасайды *Сурет салу іс-әрекеті*	**Математика негіздері** "Төлдерді күтейік". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыру және теңдестіру дағдыларын жетілдіру; саны өзара тең, аз немесе көп, биіктігі әртүрлі және бірдей заттарды салыстыру нәтижесін тұстастыру, беттестіру арқылы тексеру, салыстырудағы өзгерістерді сөзбен сүйемелдеу іскерлігін тиянақтау; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, көз мөлшерін, ойлау қабілетін дамыту. **"Сүйікті ертегілер" үстел**	**Көркем әдебиет** "Мысық тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттер. Балаларды мысық туралы тақпақпен таныстыру, көркем сөзді жатқа айтуға үйрету, үй жануарының дене ерекшеліктері мен тіршілік ерекшеліктері жөнінде білімдерін жетілдіру. **Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Бәрін байқау" (елеу, көру).** **(қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) қазақтың ұлттық киімдері, ыдыстарын немесе суреттерін	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** Көктем жұмбақтары сөздік жаттығулары Мақсат-міндеттер. Балаларға заттардың қасиетіне сипаттама беретін жұмбақтармен таныстыру; заттардың не құбылыстардың ерекшеліктері мен қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балаларға жұмбақ жасыруға қызықтыру, заттың немесе құбылыстың ерекшелігін сөзбен сипаттау арқылы тануды үйрету; сөйлеу мәдениетін, ақыл-ой, еске

	қалыптастыру. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына, жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерінің суреттері тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар, суреттерді тезірек қойып шығады. **(тіл дамыту, қазақ тілі, қоршаған әлеммен таныстыру)** ***Ұлттық ойын.*** ***Көтермек*** *Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен біргекүш сынасады.* **Сюжеттік рөлдік-ойын «Емхана»** Мақсаты: Ақ халатты абзал жандардың игілікті еңбегіне деген балалардың сүйіспеншіліктерін арттыру. Қажетті атрибуттар: дәрігердің ақ халаты, қалпақ, рецепті жазатын қағаз, қалам, фонендаскоп, градусник Шарты: Балаларды рөлдерге бөлу: дәрігер, медбике, ауру бала - қуыршақ, ауру баланың шешесі. Шешесі ауру баласын дәрігерге әкеледі. Дәрігер «қай жері аурады?» деп	*бойынша***б**алаларды ұжым ортасында түрлі үшбұрыштардан құрылған құрақ көрпе бейнесін фломастермен салу амалдарына үйрету; үлкен көрпе құрамындағы үшбұрыштар сұлбасы ізімен басып жүріп, үшбұрыш ішін қалаған ою түрлерімен безендіруде жаттықтыру. *Жапсыру бойынша* түрлі үшбұрыштардан құрылған құрақ көрпе бейнесін түрлі қиылған оюлармен безендіру амалдарына үйрету; үлкен көрпе құрамындағы үшбұрыш ішін қалаған ою түрлерімен безендіруде жаттықтыру. *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.Алақан арасында ермексазды ширату арқылы үлгіге қарап ламинаталған ою-өрнектердің үстіне ширатылған ермексаздан ою-өрнектер бейнесін жасау. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* фетрадан қиылған ою-өрнектерді құрастырып, жазық фетра бетіне орналастыру арқылы, құрақ көрпе бейнесін шығару. **"Құрақ көрпелер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)** **Сюжеттік рөлдік-ойын**	**үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталай білуге үйрету, зейінді, бақылауды, есте сақтауды жаттықтыру. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)** ***Қауіпсіздік сабағы «Көлік пен адам»*** *Мақсаты: Көліктің қозғалысы мен адамның айырмашылығын түсіндіру. Барысы: Балалар бірі – "көлік", бірі – "жаяу жүргінші". Тәрбиеші: "Көлік жүреді, адам жолдан өтеді." Күтілетін нәтиже: Көліктің қауіпті екенін, абай болу керегін біледі.* **"Мысық пен тышқан" қимылды ойыны.** Педагог: - Балалар, бұл ойын сендерге жақсы таныс, көп болды "Мысық пен тышқан" ойынын ойнаған жоқпыз. Ойынның ережесін естеріңе салайын. "Мысық пен тышқан" ойынында педагог балаларды шеңберге тұрғызады. Бір бала мысықтың, екінші бала тышқанның рөлінде ойнаулары қажет. Қалған балалар тышқанның інін жасап, шеңбер бойымен тұрады.Тышқан іннің ішінде, мысық шеңбер сыртында жүреді. Балалар қолдарынан ұстап шеңбер жасап, мысық	орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз. ***Ұлттық ойын*** ***Асық ойыны*** Ойын мақсаты: *ұлттық ойынды жаңғырту, балалардың саусақ бұлшық еттері арқылы дамыту.* Ойын шарты: *Бұл ойынға онға жуық бала қатыса алады. Көп мөлшерде асықтар қажет. Солардың ішінде ең үлкенін таңдап алып, қызыл түспен бояу қажет. Бұл асық «хан» болады. Алдымен ойын жүргізушіні таңдап алу қажет. Ол барлық асықтарды уысына жиып алып, шеңбер құрып отырған , ойыншылардың алдына тастайды.* *Егер «хан» асық «бүк», «шік» немесе «тайқы» болып түссе, жүргізуші жақын тұрған асықты атып алу қажет. Мұнда барлық*	сақтау, елестету қабілетін дамыту. Балалардың тілдік қатынастарға қызығушылық тарын дамыту; байқампаз, ұғымтал, әдепті болуға тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)** **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Менің сүйікті үй жануарым» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Балалармен пысықтау жұмыстарын жүргізу. *Сурет салу бойынша* трафаретпен сурет салу дағдыларын дамыту . Бейнеленген үй жануарларын таңдап, губкамен бояу дағдыларын қалыптастыру. Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. *Мүсіндеу бойынша*мүсіндеу тәсілімен таныстыру, ермексазды илеу, домалақтау, созу, пішінге келтіру тәсілдерін жетілдіру.Өздері қалаған үй жануарларын тәрбиешінің нұсқауы бойынша мүсіндеу *Жапсыру бойынша*алдын ала дайындалған үй жануарларына мақтаны немесе ширатылған қағазды жапсыру дағдыларын қалыптастыру *Құрастыру бойынша*үй жануарларына арнап қошау,

	сұрап балаға градусник қояды, өкпесін тыңдайды, рецепт жазады. «Медбике күніне үш рет укол салады» деп процедура кабинетіне жібереді.Ойын барысында емханада шуылдауға болмайды, шу дәрігерге де, ауру адамға да бөгет .	**«Сән ателъесі»** Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін, тілдерін дамыту, достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу. Қажетті атрибуттар: іс тігетін ойыншық машина, матаның қиықтары, қуыршақ, сән журналдары. Ойын шарты:Балаларды рөлдерге бөлу: 3-4 бала тігінші, 2-3-уі киім пішуші (модельер).Ательеге 2-3 бала қуыршақтарын көтеріп, көйлек, т.б. заттарды тіккізуге тапсырыс береді. Киім пішуші арнайы өлшеуішпен қуыршақтың көйлегініңұзындығын, кеудесін, жеңін өлшеп алады да, дайын үлгімен қияды.Бұл жұмысты ұжымды түрде барлық балалар бірігіп істеуіне әбден болады.	кіріп кетпес үшін отырады, балалар орындарынан тұрған кезде мысық ебін тауып ішке кіріп, тышқанды ұстап алуы қажет. Тышқан шеңберден серуенге шыққанда мысық оны аңдып ұстап алуға әрекет жасайды, тышқан мысықтан қашып, қайтадан ініне кіріп кетуіне болады. Мысық пен тышқанның рөліне педагог алғашқыда пысық балаларды тағайындауы тиіс. Егер тышқан мысыққа ұстатпай ойын ұзаққа созылатын болса, педагог балаларды ауыстырады. **(дене тәрбиесі)**	*ойыншылар «хан» асықты атып өзіне алуға тырысады.*	қора құрастыру. ***Ұлттық ойын. Қасқыр мен лақтар*** *Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар – лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». Лақтар залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен лақтарды ұстап алуға тырысады. Ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды.* **(дене тәрбиесі)**
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығуы.** Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(дене тәрбиесі)**	**"Нәркес" өлеңін жаттау.** Наурыз біте құлпырады қырларда Нәзіктіктің жаршысындай нәркесгүл. Нақ сұлулық сипатына сын бар ма? Нәркесгүлден нәр аласың көрсең бір. А. Исабек **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат" - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып, төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**"Мысық" саусақ жаттығуы.** Пеш түбінде мысық отыр, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі жұмылады. Ортаң терек) Екі көзін қысып отыр. (Ортаң терек пен кішкене бөбек көздері боп саусақтарды қимылдатады). Тышқан етін жегісі кеп, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі бір-бірін қашай қозғалтады) Тісі оның қышып отыр. **(тіл дамыту)**	**Үстел басында іс-тәжірибе жаттығуы. «Асықтарды жұппен тізу». (математика негіздері)** Балаларға жоғарғы және төменгі жолаққа сызықпен тең бөлінген карточкалар беріледі. Жоғарғы жолақта қызыл, көк, сары, күлгін түсті асықтар бір қатарға тізілген. Соңғы бір асыққа бос орын қалған. Балалар сол орындарды толтыруы тиіс

Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Медбикеден кеңес. "Тазалық – денсаулық кепілі".	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аударуды ескерту.	"Бала қауіпсіздігі басты назарда" ата-аналармен кеңестер жүргізу.	"Отбасылық үлгі өнеге" ата-аналармен әңгімелесу.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.04-24.04.2026 ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында ЕҢБЕККӨРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Білікті білім жинап кәсіп етер, білімнің дәмін татып өсіп өнер»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Үйдегі ойын бұрышы" тақырыбында кеңестер беру. Ата-аналарды үйде еңбек іс-әрекетіне баулуға кеңес беру «Ата-аналарға арналған 10 кеңес». "Баланың серуенін қалай ұйымдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кеңес. *Өнегелі 15 минут*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.* ***(экологиялық мәдени дағдылар, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны **"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктерді түсіне қарай топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалар тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша да, формасы бойынша да сәйкес келетін гүл табады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Бағдаршам не айтады?» Мақсаты: Бағдаршам түстерін есте сақтауға үйрету. Көрнекілік: Үш түсті бағдаршам макеті. Барысы: Тәрбиеші түстерді көрсетіп, балалар қимылмен орындайды. Күтілетін нәтиже: Бағдаршам түстерін*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Аққу»*** Баламен еркін таңдалған, кез келген ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)** ***Дидактикалық ойын: «Еңбек етсек – ақша аламыз»*** *Мақсаты: Ақша еңбектен кейін келетінін өте қарапайым деңгейде көрсету. Көрнекілік: Ойыншықтар, себет, фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші ойыншықтарды еденге шашып қояды. 2. Балаларға тапсырма: «Ойыншықтарды себетке жинап қояйық». 3. Жинап болған соң тәрбиеші: – «Сендер еңбек еттіңдер. Міне, әрқайсысына 1 ақша!» – деп фишка береді. 4. Фишканы балалар өздерінің «кіші әмиянына» салады. Күтілетін нәтиже: –*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Аққу»*** **Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығу** "Ағаштар мен бұталар". Мақсат-міндеттер. Балалардың ағаштар мен бұталар атаулары арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; ағаштар мен бұталарды бір-бірінен ажыратып, оларды атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен байқампаздығын дамыту. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Машина келе жатыр»*** *Мақсаты: Сақтық сезімін дамыту. Көрнекілік: Ойыншық көлік. Барысы: Тәрбиеші: "Машина келе жатыр!" – балалар жолдан шетке тұрады. Күтілетін нәтиже: Балалар "көлік келе жатса – тоқтау" дағдысын*	**Саусақ жаттығуы. «Тұқым себу».** Ішіне топырақ толтырылған бір рет пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын алып, ыдысқа отырғызуды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ән:** **"Көктем келді, алақай!"** **(музыка)** Мақсат-міндеттер. әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен) ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту. ***Дидактикалық ойын: «Бір ақша – бір зат»*** *Мақсаты: Ақша мен тауар саны арасындағы байланысты көрсету. Көрнекілік: 3 ойыншық (алма, доп, машина),*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Аққу»*** **Ойын-имитация (қимылды жаттығу) "Жас қарағай".** Мақсат-міндеттер. Балалардың ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; көркем сөзді айта тұрып, ойыншықпен қимылдау, қуанышқа бөлену қабілетін қалыптастыру. Құралдар: қарағайдың суреті. Жас қарағай Жас баладай Қаз тұрды да, бойлайды. Тауды аралай, тасты аралай, Жүгіріп жел, ойнайды. Ш. Мәмбетов **(тіл дамыту және көркем әдебиет, дене** тәрбиесі) ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Мен – жаяу жүргіншімін»*** *Мақсаты: Өз рөлін түсінуге*

	ажыратып, қимылмен жауап береді.	*«Еңбек → сыйақы (ақша/фишка)» арасындағы байланысты сезінеді. – Жұмыс жасаудан кейін, бір нәрсе алуға болатынын түсінеді. (қаржылық сауаттылық)*	*меңгереді*	*3 фишка. Ойын барысы: 1. Үстелге 3 зат қойылады. 2. Тәрбиеші: «Әр зат үшін – бір ақша» – деп түсіндіреді. 3. Бала бір фишканы береді – бір зат алады. 4. «Ақша бітсе – зат та бітеді» деген қорытынды жасалады. Күтілетін нәтиже: – Балаларда «әр заттың құны бар» деген үлгі қалыптасады. – 1:1 сәйкестік, санау дағдысы дамиды. (қаржылық сауаттылық)*	*үйрету. Барысы: Балалар “жаяу жүргінші” рөлін ойнайды, “зебрадан” өтеді. Күтілетін нәтиже: Балалар өзін жаяу жүргінші ретінде таниды.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** ***«Қажет пе, артық па?»*** *Мақсаты: үнемшілдікті үйрету. Барысы: тәрбиеші заттарды көрсетеді (су кранан ағып тұр, жанып тұрған шам, толық табақ тамақ). Балалар «қажет пе – артық па» деп жауап береді.* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай,				

	Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Бәрін байқау" (елеу, көру).** **(қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) қазақтың ұлттық киімдері, ыдыстарын немесе суреттерін орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз.	***«Көңіл - күйдің кездесуі»*** *Ойынның мақсаты: мейірімділікке, өзгенің көңіл-күйін түсінуге тәрбиелеу. Педагог эмоциялар бейнеленген карточкалардың екі тобын (пиктограммалар) орналастырады және балалардан әртүрлі эмоциялар қалай кездесетінін, жағымды және жағымсыз эмоцияларды елестетуді сұрайды. Тәрбиеші «жағымды» эмоцияны, ал бала «жағымсыз» эмоцияны көрсетеді, содан кейін карточкалардың орнын ауыстырады. Эмоцияларды қалай татуластыруға болатындығы туралы талқылайды.* *(адалдық әліппесі)*	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышын, шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(тіл дамыту)**	**Көркемсөз.** Ақ қайың-ау, ақ қайың, Жылтыр сырға, пәк қайың. Бүршік жарып талдарың, Боялды жапырақтарың. Жасыл жапырақ астына, Жасырынған ақ көйлек. Жолдарды қайталау және жаттау. **(көркем әдебиет)**	**«Менің көңіл-күйім»** *Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек* *(адалдық әліппесі)*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Талшыбық". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге жаттықтыру. ***Ұлттық ойын.*** ***Хан алшы*** *«Хан алшы» ─ қазақ*	**Дене тәрбиесі** "Талшыбықтай майысып". Мақсат-міндеттер. Балаларды шеңбердегі өз орнын табу (бағдары бойынша) дағдыларын қалыптастыру; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту;ептілікті дамыту; оқу қызметін пысықтау. **Зейінді дамытуға арналған**	**Музыка** "Дауылпаз дабылы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әуенді тыңдау кезінде әннің сипатына сай ырғақпен денесін қозғалта білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай	**Дене тәрбиесі** "Талшықтай талшыбық". Мақсат-міндеттер. Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)***	**Қазақ тілі** "Бұл менің Отаным. Қазақстан".Қазақ тілінде Қазақстан туралы айтылған сөздерді тыңдап, түсінуге, Отан туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауға, жаңа сөздерді жауаптарда қолдана білуге, Қазақстанның негізгі мемлекеттік рәміздерінің атауын жаттауға үйрету.

	халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. *Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында, «Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.* ***(қазақ тілі, дене тәрбиесі)*** **Тіл дамыту** "Жер мен су" әңгімесін оқып беру". Мақсат-міндеттер. Балаларға судың көктем мезгіліндегі жер мен ағаштарға тигізетін пайдасын әңгімелеу, көктемгі құбылыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру, диалогтар үлгілерін қалыптастыру.	**жаттығу. "Бәрін байқау" (елеу, көру).** **(қазақ тілі)** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) қазақтың ұлттық киімдері, ыдыстарын немесе суреттерін орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз.	қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету; биде жеңіл адыммен өзін айнала адымдауға және музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету. ***Ұлттық ойын.*** ***Хан алшы*** *«Хан алшы» ─ қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.* *Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында, «Хан асығы» кімнің қасында*	Балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* балалар ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған гүлденген ағаштарды қылқаламмен бояйды *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша*ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, гүл бейнесін мүсіндеуге *Жапсыру іс-әрекеті бойынша*ағашқа қағазды қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау) қолдана отырып көктемгі ағаш гүлдерін жапсырады Құрасыру бойынша ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***Асық ату (хан ату).*** *Ойынға бірнеше адам қатысады. Әрбір ойыншылар кезекпен қолдағы асықтарды сырмақ үстіне шашады. Арнайы белгілеген асықпан (сақамен) қалған асықтарды шертеп атады. Басты шарты ұқсас асықтарды ғана атады. Басқа асықтарға тигізбей атып алынған асық, ұпай ретінде олжаланады. Ойын осылай жалғаса береді…*	**«Түрлі-түсті гүл шоғы».** Мақсат-міндеттер. Балалардың эмоцианалды көңіл-күйін көтеру. - Балалар біз, орман алаңымен келеміз деп елестетіңдер. Күн ашық, құстар сайрап жүр, самал жел соғып тұр. Өсімдіктердің хош иісін байқадыңдар ма? Біз орманда саяхаттамыз, мұнда түрлі-түсті гүлдер бар, ақ, қызыл, көк, сары т.б.. Гүлдерді жұлуға болмайды. Олар біз секілді өмір сүреді. Енді, сіздерге ұнаған гүлді таңдаңыз. Оның түсін, көлемін байқаңыз, естеріңе сақтаңыздар. Енді бізге кейін оралу керек. *Құрастыру және жапсыру іс-әрекеттері бойынша* оралған соң балаларға гүл шоқтарына арналған букет сыртын тәрбиеші көмегімен құрастырып, ішіне гүлдерді желімдеу. *Сурет салу және мүсіндеу* іс-әрекеті бойынша қатты қағаз бетіне үзік сызықтар арқылы гүл бейнесін салып, гүл күлтелерін ермексазбен мүсіндеп басып жапсырады.

			қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. ***(қазақ тілі, дене тәрбиесі)*** **"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**		
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілі туралы білімдерін бекіту; бақылау дағдыларын дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жапалақтар". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дәл орындауға, жеңіл қозғалуға, бүкіл ойын	**Жаяу жүргіншілер жолын бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: жолдың жаяу жүргінші бөлігі, жол ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (кішкентай бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек етуді өз бетінше орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұстап ал" (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды ережелер бойынша ойнауға үйрету,ептілікті, батылдықты	**Өтіп бара жатқан көліктерді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: көлік түрлері туралы білімдерін бекіту, ересектердің жұмысына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өзіңе жұмыс тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалармен осы жұмыстың мақсатын талқылау, еңбекке деген құрметті қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Дәл тигіз". (дене тәрбиесі)**	**"Достар мен отбасылардың қауіпсіздігі", балабақша алаңында мақсатты серуендеу. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды учаскедегі тексеруге шақыру, болуы мүмкін қауіпті анықтау, қауіпті жағдайлардың алдын-алу үшін не істеу керектігін талқылау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:құстарды тамақтандыру үшін орынды таңдауды, құстарды байқауға үйрету; балаларды құстарға қамқорлық жасауға шақыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қу түлкі".**	**Бұлттарды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсаты: әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен көктің бірлігі туралы сананы қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: нұсқаулыққа сәйкес және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру, жалпыға бірдей жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Сұңқар мен**

	кеңістігін пайдалануға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, ырғақты қимылдарға машықтандыру.** "Мен секілді жаса". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: мотрикаңы дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтерілуге ықпал ету.	дамыту, ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Жүгірейік". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты,ептілікті дамыту.	Мақсат-міндеттер: нақтылықты, ептілікті дамыту, өзіне деген сенімділікті қалыптастыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.	**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру, ептілікті дамыту, дене белсенділігін арттыру. *Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру* **(сурет салу)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Нысанаға жет". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қозғалыспен балаларды екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	**түлкі".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін айтуға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дұрыс орындауға үйрету. *Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру* **(сурет салу)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу; ептілікті, физикалық қасиеттерді дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***«Судың тамшылары»*** *Мақсаты: суды бағалауды үйрету.* *Барысы: балалар қолдарын біріктіріп, тамшы пішінін жасайды.* *Тәрбиеші: • «Кранды жапсақ – тамшы сақталады», • «Ашық қалдырсақ – тамшы жоғалады».* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ашулы мысық; (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				

	(дене тәрбиесі)				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* өзара ұжымдасып шығармашылықта сурет салу тәртібіне үйрету; алдын-ала боршамен салынған өсімдік өскен ыдыс бейнесінен шығып, созылып жатқан үй өсімдіктерінің бұталары бойына жапырақтарды саусақтармен жақпалап, салуға үйрету; ұжым күшімен үлкен сюжетті үй өсімдіктерінің өсуі туралы суретті салып шығуға мүмкіндіктер жасау; үй өсімдіктері туралы негізгі ұғымдар қалыптастыру. Жасыл бояуға малынған саусақ арқылы сызықтың екі жақ бойына дақтарды қою техникасын жаттықтыру; саусақпен дақтарды (жапырақтарды) қалдырғанда қимылдардың бірыңғайлығын сақтау, қағаз бетін бағдарлау амалдарын жетілдіру; бояу мен сүлгіні өз уақытында қолдану техникасына бейімдеу; *Мүсіндеу бойынша*	**Математика негіздері** "Әртүрлі арықтар". Мақсат-міндеттер. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "жоғары", "төмен", "ортасы" ұғымдарын түсінуін тиянақтау, заттардың ұзындығы жөніндегі түсініктерін жетілдіру; адамның көктемгі жұмыстарын, мезгіл құбылыстарын қайталау. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында шығармашылық **іс-әрекетті кіріктіру. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** *Сурет салу және мүсіндеу кіріктірілген іс-әрекеті* бойынша балалар арықтың оң жағындағы гүлдерді бояйды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* арықтың сол жағындағы гүлдердің көлеңкесіне қиылған гүлдерді беттестіріп желімдейді. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалр ермексаздан гүлдер мүсіндеп арық көпірінің төменгі бөлігіне қояды. *Құрастыру іс-әрекеті* бойынша суреттегі арыққа ермексаздан көпір жасайды. ***"Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны.*** *Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау,*	**«Ағаштар»** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. **(математика негіздері) Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)*** "Гүлденген баубақша". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Сурет салу бойынша көлденең жатқан қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру. *Жапсыру бойынша* ағаш бұталары бойына жаңа атып жатқан бүршіктерді бейнелеу.Балаалр қиылған ұсақ гүл элементтерін ағаштарға желімдейді.. *Мүсіндеу бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, ұсақ ағаш бүрщіктерін мүсіндеу *Құрастыру іс-әрекеті бойынш*а балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау.* ***Күй «Аққу»*** **"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, құрастыру)** **"Дәріхана"сюжетті-рөлдік ойыны. (қаржылық сауаттылық)** Мақсат-міндеттер: дәріхана қызметкерлерінің мамандықтары туралы білімдерін кеңейту: Балаларға дәріхана, дәрі-дәрмек және ақша арқылы сатып алу әрекетін таныстыру. ***Рөлдік ойын арқылы қарапайым қаржылық түсініктерді үйрету: ақша беру, санау, таңдау.*** •Диалогқа қатысу, сыпайылық, кезекпен әрекет жасау дағдыларын дамыту. *2. Қажетті көрнекілік:* • Ойыншық немесе қағаз ақша (тиындар) • Дәріханалық тауарлар: дәрі, пластырь, сироп, ойыншық дәрі пакеттері • Бағалар жазылған карточкалар • Касса немесе қорап	**Вариативтік компонент Бала тілін дамыту Не, қалай дыбыстайды? Дауысты [о], [ө] дыбыстары.** Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктері, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясымен таныстыру; үй жануарларының қысқы тіршілігі туралы білімдерін пысықтау. Сөздік ойындар мен жаттығулар барысында дауысты [о], [ө] дыбыстарын анық айтқызу біліктерін арттыру; артикуляция мүмкіндіктерін жетілдіру, есту, еске сақтау қабілетін дамыту; сөздердің дыбысталу ерекшеліктеріне қызығушылықтарын тәрбиелеу, үй жануарларына қамқорлық көрсетуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Дидактикалық дамытушы ойын: "Гүл шоқтары" (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; гүлдер жайлы түсінігінің аясын кеңейту,. ***"Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны.***

	кемпірқосақтың түстерімен қайта таныстыру, түстер гаммасы туралы білімдерді пысықтау. Ермексазды есу техникасын жетілдіру, өзге балалардың мүсінделген таяқшаларының мөлшерімен сәйкестеу біліктерін қалыптастыру; зейінді, көз мөлшерін, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. *Жапсыру бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді толықтыру. Шығармашылық дағдыларын дамыту. *Құрастыру бойынша* туған өлке ерекшеліктерін (әдемі гүлдер, құстар) құрастыру барысында табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* Ұлттық музыкалық аспаптармен таныстыру. **(музыка)** Аудио жазба арқылы әуендерін тыңдату	*дабылға жылдам назар аудару.* *Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаған кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді.* *Ол:* *Қараңғыда көзім жоқ,* *Тиіп кетсе сөзім жоқ.* *Қайда кеттің қалқа жан,* *Жетектейтін өзің жоқ.* *Қолға түскен құтылмас,* *Қала бермек көзім боп,* *— деп таяғын өзі болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүреді.* **(дене тәрбиесі)**	(саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру **Ойын түріндегі рефлексия. (қазақ тілі)** - Балалар, мен сендерге бір ән айтып беремін, сендер ненің дыбысы екенін айтып көріңдер. - И-һо-һо, и-һо-һо, - шауып кетем алысқа, Менің дауысым таныс па? - Бұл ненің дыбысы? Иә. Бұл жылқының дыбысы. Жарайсыңдар! - Мө-мө-мө, мө-мө-мө, - кетіп барам көк шөпке (қазақ тіліндегі дыбыс үндестігі бойынша «шөпке» сөзін, «шөп-кө» деп мәнерлеп оқиды). - Бұл ненің дыбысы? Иә. Сиырдың дыбысы. Жарайсыңдар! - Ме-ме-ме, ме-ме-ме, маған да шөп алып кел, - Бұл ненің дыбысы? Ешкі. Дұрыс! Жарайсыңдар!	• «Дәріханашы» алжапқышы • Сөмке немесе пакет 3. Рөлдер: • Дәріханашы • Клиент (сатып алушы) • Кезекте тұрғандар балалар рөлдерді ауыстыра алады. 4. Әдіс-тәсілдер: • Рөлдік ойын • Дәріс-зерттеу: балалар рөл үлгісін көреді, тәжірибе жасайды • Сұрақ-жауап, сәйкестендіру, санау, таңдау **5. Ойын барысы:** I. Кіріспе (5 минут) 1. *Тәрбиеші балаларға дәріхананы таныстырады:* «Мынау дәріхана. Мұнда ауру адам келеді, денесін сауықтыру үшін дәрі алады». 2. *Тауарларды көрсетеді:* «Пластырь – 1 теңге, сироп – 3 теңге, дәрумен – 4 теңге»т(яғни көп ұғымдары арқылы таныстыру) 3. «Дәрі алу үшін не қажет?» – деп сұрайды. 4. Балалар жауап береді; тәрбиеші ойыншық ақшаны көрсетеді. II. Негізгі бөлім (15–20 минут) 1-кейс: Клиент дәрі алады • Бала сатып алушы рөлінде: • «Маған пластырь керек» деп айтады. • Дәріханашы бағасын көрсетеді: «Пластырь – 1 теңге» (яғни 1 монетасы бар карточка көрсетеді) . • Бала тиынды сәйкестендіріп береді. • Дәріханашы тауарды береді, «рахмет» деп сыпайы жауап береді. Мақсаты: қарапайым сатып алу әрекетін меңгеру, санауды	*Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару.* *Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаған кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді.* *Ол:* *Қараңғыда көзім жоқ,* *Тиіп кетсе сөзім жоқ.* *Қайда кеттің қалқа жан,* *Жетектейтін өзің жоқ.* *Қолға түскен құтылмас,* *Қала бермек көзім боп,* *— деп таяғын өзі болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүреді.* **(дене тәрбиесі)**

				үйрену, диалог дағдыларын қалыптастыру. 2-кейс: Ақша жетпей қалу • Бала сиропты алғысы келеді (3 теңге) (яғни 1 монетасы бар карточка көрсетеді), бірақ 2 теңгесі ғана бар. • Дәріханашы: «Міне, пластырь алуға болады, бағасы жеткілікті». • Бала таңдайды. Мақсаты: қарапайым шешім қабылдау дағдыларын дамыту. 3-кейс: Кезекпен сауда • Бірнеше бала кезекпен дәріханаға келеді. • Әр бала рөлін орындайды: дәріханашы немесе клиент. Мақсаты: әлеуметтік дағдылар, кезекпен әрекет жасау, сыпайылық. 4-кейс: Ақша жинау • Сауда соңында бала тиындарын қорапқа немесе әмиянға салады. Мақсаты: ұқыптылық, жинақылық, қарапайым бюджет ұғымын түсіну. III. Қорытынды (5 минут) • Тәрбиеші сұрақ қояды: «Бүгін біз не үйрендік?». • Балалар өз сатып алу тәжірибесін айтады: • «Мен пластырь сатып алдым» • «Ақша бердім» • «Дәріханашы рахмет деді» Мақсаты: тәжірибені есте сақтау, сөзбен жеткізу, тіл дамыту. 6. Күтілетін нәтиже • Балалар қарапайым қаржылық әрекетті меңгереді (сатып алу, ақша беру, санау). • Таңдау жасау, шешім қабылдау қабілеттері дамиды. • Кезекпен әрекет жасау, сыпайылық, ұқыптылық дағдылары қалыптасады. • Диалогқа қатысу, сөздік қоры мен сөйлеу дағдысы дамиды	

Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығулары** "Түлкіні тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: тыныс алу жолдарын ретке келтіру және қалыптастыру. Біріңнің артыңнан бірің ақырын жүріп отырып, асықпай іздейміз, түлкіні тауып алған балалар қолдарыңды жоғары көтересіңдер! Педагог балаларды осылай ынталандырып, ойын түрінде тыныс алу жаттығуларын өзімен бірге орындатады. **(дене тәрбиесі)**	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Шеберхана" үстел үсті ойыны.** Балалар "шеберхана" сюжетті-рөлдік ойынын ұйымдастырып, етік түрлерін жасап көрсетеді. Педагог дайын етік түрлерін және ою түрлерін таратады. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын.** «Қасқырдан құтқар». Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын арттыру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға (үй жануарлары мен қасқырдың нақпішіндеріне) аударады. Әр үй жануарын қасқырдан құтқару үшін ол туралы өлең, жұмбақ, жаңылтпаш айту керектігін түсіндіреді. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**Ән: "Көктем келді, алақай!" (музыка)** Мақсат-міндеттер. әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен) ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасылық салт-дәстүр" атты тақырыпта әңгімелесу.	Әрбір баланың балабақшадағы тәрбиесі жайында сөйлесу.	Балалардың қабілеті жайлы ата-аналармен әңгімелесу.	"Бала бөлмесіне арналған гүлдер" атты ата - аналарға арналған кеңес.	"Гүлдер" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.04-30.04.2026 ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Күннің көзі ортақ, жақсының сөзі ортақ»				

Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Үйде балалардың бос уақытын қалай тиімді өткізуге болады?" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу. Әрбір баланың балабақшадағы тәрбиесі жайында сөйлесу. «Құстарғаұясыйлаймыз!» акциясын әкелермен ұйымдастыру, уақыт белгілеп құстарға ұя жасау *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б. естеріне салып отыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	
	Қ.Р.Әнұраны ***Ұлттық ойын*** ***Түйілген орамал*** *Ойын мақсаты: ойын балаларды шапшандық пен ұйымшылдық қасиетіне баулиды.* *Ойын шарты: Кез-келген орамалды алып, оны түйеміз. Ортаға бірінші ойыншы шығады. Ойын басталғанда басқа балалар орамалды жерге түсірмей бір-біріне лақтырады. Ең бастысы ортадағы ойыншы орамалды ұстап алмауы тиіс. Кім орамалды алдырып қойса, сол ортадағы ойыншының орнын басады* **Иллюстрациялық суреттерді құрастыру**	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау. **Күй «Аққу»** **"Өзара айырмашылығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: суреттерді салыстыра отырып, айырмашылықтарын тапқызу; сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру. Әр бала санына 15 дана суреттер жинағы. Барысы: әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.	**"Үй құрылысының ретін көрсет".** Мақсат-міндеттер: түстерді ажыратуға жаттықтыру, ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Барысы: балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **(құрастыру)** ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Суға-қауіпті!»* *Мақсаты: Су маңында абай болуға үйрету. Балаларды судың қауіпті екенін түсіндіру; Негізгі ережелер*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау. **Күй «Аққу»** **«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(адалдық әліппесі)** ***Дидактикалық ойын: «Ақшаны қораптарға***	

	Мақсат-міндеттер. "Бәріне ортақ мереке" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	***Дидактикалық ойын:*** *«Қажетті – кейін алатын» Мақсаты: Қажетті зат пен қалауды ажырата бастау. Көрнекілік: Суреттер: су, нан, жеміс, кәмпит, ойыншық, шар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: – «Қайсысы өте керек?» (су, нан, жеміс) – «Қайсысын кейін алуға болады?» (шар, ойыншық, кәмпит) 2. Балалар «керек» суреттерін бір жаққа, «кейін» суреттерін екінші жаққа қояды. Күтілетін нәтиже: – Бала негізгі қажеттілік (тамақ, су) туралы алғашқы түсінік алады. – Тұтынушылық мәдениетке кішкентай қадам жасайды.* (қаржылық сауаттылық)	*1. Ересек қадағалауымен ойнау • Балалар тек ересек қасында судың жанында ойнайды. 2. Суға тікелей түспеу • Шелек немесе бассейнде тек бақылау, суға түспеу. 3. Қолмен қорғау • Су шашылғанда немесе желдеткішпен жасанды жел шыққанда, басын немесе көзін қолмен қорғау. 4. Қозғалыс пен қашу дағдылары • Су төгілсе немесе аяқ астынан сырғанағы болса, қауіпсіз жерге жылдам ауысу.*	***бөлеміз»*** *(мини-бюджет) Мақсаты: Ақшаны бөлу (тағайындау) туралы алғашқы түсінік беру. Көрнекілік: 3 кішкентай қорап: – «Тамақ», – «Ойыншық», – «Жинақ» деп жазу (суретімен). Фишкалар – 5–6 дана. Ойын барысы: 1. Әр балаға 5 фишка береді. 2. Тәрбиеші: – «Бір ақша – тамаққа (нан, сүт)» – «Бір ақша – ойыншыққа» – «Бір ақша – жинаққа» – деп көрсетеді. 3. Балалар фишкаларын өз қалауы бойынша қораптарға салады. 4. Соңында: «Қай қорапта көп? Қайсында аз?» – деп салыстырады. Күтілетін нәтиже: – Ақшаны бөліп жұмсауға болатынын көреді. – Таңдау жасау дағдысы дамиды.* (қаржылық сауаттылық)	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен. - қолды екі жаққа созу. - екі қолды кеуде тұсына әкеліп, бір-бірінен айналдырып, "р-р-р"деп айту. - қолды екі жаққа созу. - бастапқы қалыпқа келіп, "төмен"деу. - бастапқы кезде қолды ақырын айналдыру, біртіндеп жылдам айналдыру. "Тізені шапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қол артта. 1-2- оң тізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқы қалыпқа келу. "Сипаттаймыз" жаттығуы.				

	- Бастапқы қалып аяқты алшақ қойып отыру, қолды жанға қою. - оң аяқпен сол аяқты тізеден, жоғары-төмен 3-4 рет сипау. - 4-5 рет еркін тыныс алу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып: тізерлеп отыру, аяқ бірге, қол белде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқы қалыпқа келу. **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Көңіл-күйді анықтау»** Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады.	«Бұл менің Отаным. Қазақстан». Мақсат-міндеттер. Қазақстан туралы қазақ тілінде айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді; **(қазақ тілі)**	**Отан деген не екен?» сұрақ-жауап ойыны** **(қазақ тілі)** Тәрбиеші балаларға көмектеседі. Жақсы үйлестірілген диалог үшін, балалардың жауабын бастап беру керек, сонда олар өздері жалғастыра алады. Топта жаңа материалды жылдам жаттайтын белсенді балалар болады. Егер жаттығудың екінші бөлігі топпен айтқанда анық болмай кетсе, онда сіз белсенді баланы тақтаға шығарып, диалогты жалғастыра аласыз. Қалғандары осы үлгіні естиді.	**«Мақтау сөздер айту»** Ойынның мақсат-міндеттер: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. *(адалдық әліппесі)*	

	Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды. *(адалдық әліппесі)*				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Достық шеңберінде". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; құрсауға секіруге және құрсаудан секіруге үйрету. **Математикалық ойын-жаттығу** Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол **Музыкалық ойыншықтар (музыка)** Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***«Бола ма, болмайма?» ойыны*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетіп, әртүрлі жағдаяттарды әңгімелейді, ал балалар бұл ұсынылған әрекеттерді істеуге бола ма немесе болмай ма деп айту*	**Дене тәрбиесі** "Ұлттар достығы". Мақсат-міндеттер. Балаларда допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру техникаларын дамыту; бір аяқтан бір аяққа секіру, екі аяқпен секіру дағдыларын дамыту; қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру. ***Ұлттық ойын*** ***Арқан тарту*** *Ойынға қажетті құралдар: екі шеті түйінделіп байланған, 7-8 метр жіп немесе арқан.* *Ойынның тәртібі: ойыншылар қарама-қарсы жаққа қарап жүрелеп отырады, арқанның байланған ұшын мойнына салып екі қолтықтың астынан өткізеді. Төрешінің белгісі бойынша* *әр ойыншы қарсыласын өз жағына қарай тартады. Белгілі межеге қарсыласын кім бірінші жеткізсе, сол жеңімпаз болып есептеледі.* **Шығармашылық іс-әрекет «Жалаушалар»** Балалар қалаулары бойыншаөз орталықтарын таңдап іс-әрекет жасайды. **(сурет салу, жапсыру,мүсіндеу, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* баалалар тік төртбұрыштарды нүктелер арқылы қосып жалаушаны салып, бояулармен	**Музыка** "Табиғаттың сәні-гүл". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді тыңдау кезінде оның сипатын түсіне білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету. **Шығармашылық іс-әрекет** "Зәулім үй". Балалар қалаулары бойыншаөз орталықтарын таңдап іс-әрекет жасайды. **(сурет салу, жапсыру,мүсіндеу, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* баланы тіке жатқан қағаз бетінде тіктөртбұрышты үй бейнесін салуға үйрету; салынған үйдің сұлбасын қылқаламмен жақпалау арқылы терезелер қатарларын салуда машықтау *Жапсыруіс-әрекеті бойынша* баланы тіке жатқан қағаз бетінде тіктөртбұрышты үй бейнесін тіктөртбұрышты қиып жапсыруға үйрету; үйдің сұлбасынаалдын ала қиылған шатырды және терезелерді	**Дене тәрбиесі** "Достық күндей жарқырайды" Мақсат-міндеттер. Балаларда еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру техникаларын жетілдіру. ***Ұлттық ойын*** ***Бөрік жасырмақ*** *Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөркін немесе басқа бір бір белгілі затын жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек.Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі.Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады.Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады.Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып,бөрікке жібермеуге тырысады.Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал*	

	керек. Мысалдар: ***«Бейтаныс адам кәмпит ұсынып жатыр», «Көрші алма ұсынып жатыр», «Бейтаныс адам жол сұрап жатыр».***	бояйды. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған тік төртбұрышты түрлі түсті қағаздарды ақ қағаз бетіне желімдейді. Желімдеп болған соң жалаудың таяқшасын фломастермен салады. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар таяқшалы жалаушаларды салатын домалақ пішінді құмыра мүсіндейді.Сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда айналдыра илеп, домалақ пішін жасатып жаттықтыру; домалақ ортасынан ойық жасап, айналасын созып, құмыра мүсінін жасауға үйрету; Құрастыру іс-әрекеті бойынша**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, құрастыру)**	желімдеу. Бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату. *Мүсіндеу бойынша* бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру.Ермексаздан үйдің сұлбасын жасауға бағыт-бағдар беру. *Құрастыру іс-әрекеті бойынш*а түстерді ажыратуға жаттықтыру, ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Барысы: балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау. **Күй «Аққу»**	*көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысады.Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды.Қайткенде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек.Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да , ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді* **Музыкалық дамытушы ойын (музыка)** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады	
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Күннің күркіреуін, найзағайды бақылау. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен**	Бұлттарды бақылау. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**	Кемпірқосақты бақылау. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл**	Өзенді бақылау. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл**	

	таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет) **Жұмбақтар.** Әуеден күбі түсті, Күбінің түбі түсті. (Күннің күркіреуі) Жөңкейді бұлттар дүркіреп, Жауады жауын күркіреп Аспанның жүзі жарқ етті, Ақ найза жерге сарт етті. (Найзағай) Бақылау. Найзағайдың жарқылдауын бақылау, найзағай - бұл бұлт пен жердің арасында, бұлт арасында пайда болатын үлкен электр шашуы. Күннің күркіреуі әрбір найзағайдан соң болып отырады, одан кейін қатты жауынға ұласады, табиғат жанданады, ауа тазарады, ал өсімдіктер тазаланады және жарқырайды. Қауіптен құтылу үшін, күннің күркіреуі кезінде балаларға өздерін қалай ұстау керек екенін түсіндіру керек. **Қимылды ойын: «Бір аяқпен секіру эстафетасы»(тәжік халқының ойыны). (дене тәрбиесі)** Сап түзеп, екі топқа бөліну. Бір-біріне эстафетаны тапсыра отырып, бір аяқпен секіріп, қуып жетуге үйрету. Сыпайылықпен, тартысты әділ шешуге тәрбиелеу. **Еңбек.** Тотыққұс үшін бақажапырақ тұқымын жинау. (еңбек дағдылары) Тотыққусты тамақтандыру үшін тұқымды өз бетінше жинауға тәрбиелеу. Табиғат бұрышында мекендеушілерге жақсы қарым-қатынаста	**Жұмбақ**. Күнді жабады, Жаңбыр болып жауады. (Бұлт) Бақылау. Табиғат құбылыстары жайында білімдерін кеңейту, бұлттарды салыстыру. Бұлттар формалары бойынша әртүрлі, өзгермелі. Жеңіл, түссіз бұлттардың уақыт ара үлкейіп немесе кішірейіп тұратынын айту. Балаларды жаңбырлы күнгі бұлт пен басқа кездегі бұлтты айыруға үйрету. **Қимылды ойын. «Құстар мен мысық».(дене тәрбиесі)** Санамақ арқылы мысықты таңдап алу, белгі немесе дабыл арқылы қимылдау. Өз бетінше тапсырманы орындауға үйрету, шапшаңдық пен белсенділігін арттыру. **Еңбек. Бақшадағы жұмыс.** (еңбек дағдылары) Өсімдіктерді қопсыту. Өсімдіктерді күтуге баланың қатысуын қадағалау. Өзіндік жұмысқа тәрбиелеу, бастаған істі аяғына дейін жеткізу, өсімдіктерге деген махаббат пен белсенділікті арттыру. **Өз бетімен ойындар.** Велосипед тебу. (дене шынықтыру) Велосипед тебуді үйрету, тепе-теңдік сақтау. Балаларға белгілі бір іс-әрекетті ұйымдастыруға көмектесу, сол іс-әрекеттен жағымды әсер алуға көмектесу.	**дамыту, көркем әдебиет)** **Жұмбақ.** Аспанда әсем белбеуді, Алып белге буынсам. (Кемпірқосақ) **Бақылау.** Балалармен кемпірқосақтың құбылысын бақылау. Оның қай кезде пайда болатынын айту, қарау және олардың түстерін айту. Табиғат құбылыстарының сұлулығына сүйіспеншілікпен қарау. **Қимылды ойын: «Түрлі-түсті автомобильдер». (дене тәрбиесі)** Түстерді білу, білімін түйіндеу, балаларды дыбысқа сай қозғалуға үйрету. Балаларды жолдастарымен достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балаларды бөлме гүлдерін күтуге үйрету: жапырақтарын сүрту, су бүрку. Өз бетімен ойындар. Асфальтқа бормен сурет салу. Асфальтта сурет салуға балалардың көңілдерін аудару, өзінің ойыншықтарымен ойнауға, бір-бірімен тіл табысу дағдыларын арттыру.	**дамыту, көркем әдебиет)** **Жұмбақ.** Еркелеп жатамын, қаңтарда қатамын. (Көл) **Мақал-мәтел.** Қалған көлге бақа басшы. Болжам. Егер жазда көлде су көтерілсе, онда бұл құрғақ ауа райына әкеледі. Егер көлдегі балық секіріп маса ауласа, жаңбыр жауады. **Бақылау.** Су айдынының өмірін бақылауға үйрету (бақалар қатты бақылдайды, суда кішкентай балықтар көрінеді, судың бетінде суөлшеуіш қозғалады, өсімдік пайда болады, құстар жүзеді, қанаттарын тазалайды, дәндерді тереді); су айдынының әсемдігін тамашалауға болады (су көп, күннің көзіне су жарқырайды, өзеннің айналасында шөптер, гүлдер өседі, олар өзенді жарқыратады, ағаш бұтақтары өзенге иіліп, оның бейнесі түседі). Жаздың басында су таза, көгілдір, өсімдік көп болатынына назар аудару керек, ал жаздың аяғында бұлдыр, өсімдік аз. Көгілдір суда құм, тас, өсімдік және шағын балықтар көрінеді. Су айдынына ілтипатпен қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын. «Қарғып секір және бұрыл». (дене тәрбиесі)** Орнынан жоғары секіруге үйрету. «Хоп!» белгісі	

	тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар**. Әр балаға оларды қызықтыратын ісімен айналысуға мүмкіндік беру.			бойынша кеңістікке бейімделу. Еңбек. Балаларды ең үнемді жұмыстарға үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетіне тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** Өз бетімен ойындар. Жаппаның астында ауа-райының жағдайын ескере отырып, іс-әрекет және ойын үшін жағдай жасау. Жағымды әдет ғұрпын қалыптастыру.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мысықтың ызалануы" жаттығуы (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Ғажайып табиғат әлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардың көктемгі табиғаттың ғажайып құбылыстары арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; көктем	**Тіл дамыту** "Достық шеңбері ойындар тізбегі". Мақсат-міндеттер. Балаларға сөздік ойындар мен жаттығулар барысында достық туралы ұғымдар қалыптастыру, әдептілік ережелерімен таныстыруды	**Математикадан ойын-жаттығу** "Асықтарды санайық". Мақсат-міндеттер. Балалардың "саны көп", "саны аз", "саны бірдей", "саны тең" ұғымдары туралы түсінігін қалыптастыруды жалғастыру;	**Көркем әдебиет және қазақ тілі ойын-жаттығу** "Қазақтың туыстық атаулары". Мақсат-міндеттер. Балаларды қазақтың туыстық атауларымен таныстыра отырып, әр	

	құбылыстарын ажыратып, оларды атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен қызығушылықтарын дамыту. Ұйымдастырылған іс-әрекетті шығармашылық іс-әрекеттермен қорытындылау. Тақырып бойынша балалар қиылған табиғаң құбылыстарының суреттерін құрастырып, **(құрастыру)** Балалар алдын ала дайындалған кленка бетіне фломастермен табиғат құбылыстарының суретін салады.(күн, бұлт пен жаңбыр). **(сурет салу)** Дайын болған суреттің бетіне мақта желімдейді (ПВА желімімен) **(жапсыру)** Мақтаны желімдеп болған соң оны гуашты пайдалана отырып балалар қалаулары бойынша а қылқаламмен бояйды.**(сурет салу)**	жалғастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында мүсіндеу іс-әрекеті мен құрастыру і-әрекетін кіріктіру. **"Гүлдер" ойыны.** **(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады.	жұп заттарды тұстастыру және беттестіру тәсілі жөніндегі түсінігін тиянақтау; қазақтың ұлттық ойындары жөнінде түсінік қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекет барысында балалар шығармашылық іс-әрекеттер жасайды. **Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(тіл дамыту және көркем әдебиет)** ***Ұлттық ойын*** ***Түйілген орамал*** *Ойын мақсаты: ойын балаларды шапшандық пен ұйымшылдық қасиетіне баулиды.* *Ойын шарты: Кез-келген орамалды алып, оны түйеміз. Ортаға бірінші ойыншы шығады. Ойын басталғанда басқа балалар орамалды жерге түсірмей бір-біріне лақтырады. Ең бастысы ортадағы ойыншы орамалды ұстап алмауы*	туыстық атаудың мазмұнын түсіндіру және мәнін ашу; шығарманың қазақтың ұлттық ерекшелігінен туындағанын түсіндіре отырып, шығарманың мазмұнын, мұқият тыңдай білуге үйрету және жаттату. **Шығармашылық іс-әрекет** **«Ұлттық бұйымдар»** **(сурет салу, жапсыру,мүсіндеу, құрастыру)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* пішіндердің, түстердің, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту *Мүсіндеу бойынша балалар* қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар киіз немесі кілем пішішін қиып ақ қағаз бетіне желімдеп, қтылған ою-өрнектермен безендіруге үйрету. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға	

			тиіс. Кім орамалды алдырып қойса, *сол ортадағы ойыншының орнын басады*	мүмкіндік беру; **«Геометриялық фигуралар» (математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.	
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Достық" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын достық сөзі білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(тіл дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**Жаңылтпаштар жаттау.** 1. Топ бала, топ бала Ойнап жүр, топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. 2. Омар томар алар, Орал орақ орар. 3. Қырда қырау Қызыл ала бұзау. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** ***(мүсіндеу)*** Қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.	
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі. "Көпшілік орындарында тәртіпті, мәдениетті балалар өздерін қалай ұстау керек?"	"Тез тамақтанудың зияны" тақырыбында кеңес.	"Бала тәрбиесіндегі әкенің рөлі" тақырыбында әкелермен әңгімелесу.	"Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.	"

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**04.05-08.05.2026ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Күннің көзі ортақ, жақсының сөзі ортақ»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету. Қолөнер байқауы «Шебер әке» әкелер мектебі "Баланың агрессивті мінез-құлқы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен су бүрку. ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту. ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***		***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны	***Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай*	***Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай*		***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай

	Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(көркем әдебиет)** **«Геометриялық фигуралар»** **(математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. ***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну.* *Құралдар: қапшықтың ішінде*	*отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Кең жайлау»* **"Сөйлемді аяқта" сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балаларды құбылыстар арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету; сөзді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Ойын әрекеттері: көрсеткішті бұру. Ойынның барысы: педагог сөйлемді бастайды. Мысалы, "Менің жылы тонды киген себебім,…" - балаларға оны аяқтауды ұсынады. Балалар: "… жылы болу үшін … тоңбау үшін" және т.б. жауап береді. Кімге көрсеткіш бұрылса, сол жауап береді. Педагог алдын-ала сөйлемдерді әзірлеп қоюы керек. Мысалы: "Біздің шамды жаққан себебім,…", "Қолшатыр алған, себебіміз…" және т.б.. Келесі жолы аяқталмаған сөйлемдерді балалардың өздеріне құрастыруды ұсынуға болады. **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	*отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* *Күй «Кең жайлау»* **Тіл дамытудан ойын-жаттығу** "Барабан дабылы. Дауыссыз [п],[б] дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды [п] және [б] дыбыстарын жеке, буын және сөз құрамында айту тәртібімен таныстыру, барабан музыкалық аспабының қасиеті туралы мағлұматтарды беру. ***«Қателеспе» дидактикалық ойын*** *Мақсаты: балалардың азық-түлік өнімдерін сатып алу реті туралы білімдерін кеңейту; бір сюжетпен байланысты әрекеттердің заңды тізбегін анықтай білуін қалыптастыру.* *Материал: сюжетті суреттер.* *Барысы: балаға сюжеттік суреттер ұсынылады, соған сәйкес реттілікті сақтай отырып, әңгіме құрастыру қажет.*		отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Күйдің сазымен қимылдар жасау. **Күй «Аққу»** **"Қонақ қай елден?" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балалардың басқа ел тұрғындары туралы білімдерін бекіту; басқа ұлт өкілдеріне қызығушылықты, оларды құрметтей білуді, олардың өмірі туралы білуге деген тілекті тәрбиелеу. Ойын ережесі: суретке сәйкес басқа ұлт өкілінің ұлттық киімін таңдау; қуыршақты ұлттық киімге киіндіру; кім ұлттық киімді дұрыс және тез киіндірсе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қуыршақты киіндіру; ұлттық би немесе ән орындау. **(қоршаған әлеммен таныстыру, музыка)** ***Қауіпсіздік сабағы*** *«Орманда, табиғатта серуен»* *Мақсаты: Ормандағы, табиғаттағы қауіпсіз*

	суреттер (нан, су, шам, батарейка). *Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады.* *• Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады.* *• «Нанды тастамаймыз».* *• «Суды кранды жауып үнемдейміз».* *• «Электрді артық жақпаймыз».*		*(қаржылық сауаттылық)*		*мінез-құлыққа үйрету.* *Әрекет: «Тікен бар – абайла!», «Білмейтін саңырауқұлақты алма!» , «Жүгірме», «Ересектермен бірге жүр», «Ағашқа шықпа»* *Көрнекілік: қауіпсіздік суреттері.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен. - қолды екі жаққа созу. - екі қолды кеуде тұсына әкеліп, бір-бірінен айналдырып, "р-р-р"деп айту. - қолды екі жаққа созу. - бастапқы қалыпқа келіп, "төмен"деу. - бастапқы кезде қолды ақырын айналдыру, біртіндеп жылдам айналдыру. "Тізені шапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қол артта. 1-2- оң тізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқы қалыпқа келу. "Сипаттаймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып аяқты алшақ қойып отыру, қолды жанға қою.				

	- оң аяқпен сол аяқты тізеден, жоғары-төмен 3-4 рет сипау. - 4-5 рет еркін тыныс алу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып: тізерлеп отыру, аяқ бірге, қол белде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқы қалыпқа келу. **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету,		**«Достық көмек»** Ойынның мақсаты: балаларды зейін қоюға, мейірімділікке,

	Мақсат-міндеттер: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. "Күлімдейміз күндей." Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**	зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. *(адалдық әліппесі)* **(тіл дамыту, қазақ тілі әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		досына көмектесуге тәрбиелеу. Тәрбиеші ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына «қауырсынды» тигізеді (бұл кез-келген құстың қауырсыны болуы мүмкін). Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды. *(адалдық әліппесі)*
Білім беру ұйымының кестесі **бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Дене тәрбиесі у** "Аттап секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау. **Шығармашылық** **іс-әрекет** ***<u>(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)</u>*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары	**Дене тәрбиесі** "Барабан дабылы". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау және отыруға үйрету; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіруге жаттықтыру. ***Ұлттық ойын: «Айгөлек»*** *Ойынның мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, талғампаздыққа баулу. Сөз өнерлерін байту.* *Ойынның шарты:*	**Музыка** "Дән терейік". Мақсат-міндеттер.Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; ойындарды ережесін сақтап ойнауға үйрету;		**Қазақ тілі** "Отаным - бақыт мекенім! Жеңіс күні". Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде Отан туралы айтылған сөздерді тыңдап, түсінуге, Отан туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауға, жаңа сөздерді жауаптарда қолдана білуге үйрету. ***Ұлттық ойын*** ***Қыз –қуу*** *Балалар арасынан бір ер бала, бір қызды (ағаш атпен)*

	бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балалар қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. *Жапсыру бойынша* ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. *Құрастыру бойынша* қазақ халқының әшекей бұйымдарын құрастыру барысында (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар)табиғи бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	*Балалар екі топқа бөлінеді. 15-20 қадамдай жерге қарама-қарсы тұрғызылады. Қолдарымен бір-бірін қатты ұстап тұрады. Ойын бастаған топ: Айгөлек ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Ақ серек пен көк серек, Бізден сізге кім керек. Екінші топтың балалары: Айгөлек ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Ақ серек пен көк серек, Бізге сізден Маша керек. Аты аталған ойыншы жүгіріп келіп, екі ойыншының қолын бұзып өтуі тиіс, өте алмаса сол ойыншылар тобында қалады, ал егер бұзып өтсе өз тобына бір ойыншыны алып қайтады. Ойын соңында ойыншысы аз қалған топ жеңіледі* **Музыкадан ойын-жаттығу** **Артикуляциялық жаттығу. «Кішкентай дауылпаздың әні».** - Балалар, кішкентай дауылпаз өз әнін жіңішке дауыспен айтады. - Мені тыңдайық: - па - папа - па - по - попо - по - пи - пипи - пи - Қайталаңдар. Арман (6-7 бала), кішкентай дабыл әнін айтып көрші. Жарайсың **«Үлкен дауылпаздың әні».** Педагог: - Балалар, үлкен дауылпаз өз әнін жуан дауыспен айтады	қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; **Шығармашылық** **іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* дәстүрден тыс сурет салудың алдын ала дайындалған 2-3 түрінен (бастырып салу, трафаретпен салу, құммен салу) бірін таңдап іс-әрекет жасайды. *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Жапсыру бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен,		*қуады. Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені. Кейде қызды 2 бала да қуады, қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді.* **Шығармашылық** **іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** «Біз өнерлі балалар» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* құмға таяқшалармен күннің суретен бейнелеуге үйрету *Мүсіндеу бойынша* мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып ақ көгершін бейнесін мүсіндеу *Жапсыру бойынша*құстарды дұрыс жапсыру дағдыларын жетілдіру, көз мөлшерін ,қиялдауын, қабылдауын дамыту. Саусақ қимылы арқылы қолардың мотрикасын дамыту. Балалардың жапсыруға деген қызығушылықтарын ояту, құстар туралы жайында түсініктерін кеңейту, оларды тануға жаттықтыру. *Құрастыру бойынша*фетр матадан қиылған үлгілерден,

		екен. - Мені тыңдайық: - бам - бам - бам - бум - бум - бум - бом - бом - бом - Қайталаңдар. Құралай (6-7 бала), үлкен дабыл әнін айтып көрші. Тамаша! Әр жаттығу аяқталған соң, белгілі дауылпаз дыбысын қосып, балаларға қайта тыңдатуға болады. **Зерттеу жаттығуы. «Пирамидаларды сапқа тізіп салыстырайық».** Мақсат-міндеттер:бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, биіктігін салыстыру дағдыларын қалыптастыру. **(математика негіздері)**	алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; **Музыкадан ойын-жаттығу** "Жеңіс күнін тойлаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларды ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету.		көлде жүзген аққудың бейнесін құрастыру.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** **(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: бақылау дағдыларын дамыту; сыпырушының жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өз	**Шыршаны қарағаймен салыстыру.** **(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: қылқан жапырақты ағаштар туралы білімдерін нақтылау, олардың ұқсастығы мен айырмашылығы (қарағай, шырша сияқты, әрқашан жасыл болады, оның инелері де бар, тек ұзын, тек	**Гүл бақшасын бақылау. (экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: гүл бақшасы туралы білімдерін бекіту; гүлзарға күтім жасау, оны дайындау тілегін тәрбиелеу гүл көшеттерін отырғызу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (аумақты		**Балықтарды қадағалау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршағанәлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Ақ балық-ау, ақ балық! Қармағымды қап, балық! Жұмбақ.

	жұмысыңды тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кегльдерді соқ".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер:ептілікті, реакцияның жылдамдығын дамыту. Балалардың алып шыққан ойыншықтарымен өзіндік әрекеттері.	жоғарғы жағында). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазалау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу; бір-біріне көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Торғайлар", "Пойыз".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды орындықта жүруге, шашыраңқы жүгіруге жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Кім жылдам жүгіреді?", "Тастарда". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру кезінде жаттығулар, "тастарда" (кірпіштерде) жүрудегі тепе-теңдік, белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттері.	тазарту бойынша ұжымдық жұмыс). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұйқыдағы түлкі", "Допты көрсет".** **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: жүгіру, лақтыру және допты ұстау жаттығулары. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Құстардың ұшуы". **(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; белгілі бір бағытта қозғалу.		Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Тірегі бар, ізі жоқ, Қанаты жоқ ұшпайды Су астында қыстайды. (Балық) Бақылау. Судың астындағы балықтардың өмірі туралы мәлімет беру (ұстаған балықтың қабықты, жіңішке денесін «талқылап», жүзу қанаттары және құйрығы туралы, олардың төмен, жоғары және бағыттарын жиі ауыстыратыны жөнінде айту. Кішкентай балықтар – уылдырықтардан шыққан балықтар. Оларды дұрыс тамақтандыруға үйрету, өзенге, табиғатты аялауға тәрбиелеу, көпірде тұрған кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қимылды ойын. «Көпірдегі лақтар». (дене тәрбиесі) Өз бетінше ойынды ойнату, физикалық сапасын, шапшаңдығын,ептілігін дамыту. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балықтарды тамақтандыру. Аквариумға су құю. Балықтарды тамақтандыру әдісін бекіту, балықтарды байқау. Тапсырмаларға

					жауапты болуға тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар. Балаларды құрастыру ойынына қажетті заттарды жинастыруға, ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Басқа және қолға арналған массажды қолғаптармен жасалатын жаттығулар.**(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Тәй-тәй басып келеміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларға «тұсау кесу» дәстүрі жөнінде мәліметтерді беру, ұлттық ойындармен таныстыру; Наурыз мейрамы туралы білімдерді қалыптастыру. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **(қазақ тілі, тіл дамыту)** **Ән:** ***Ұлттық қимылды ойын*** ***Ат жарыс*** *Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады.* *Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету.* *К\Құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі.* **"Тұсау кесер".** **(музыка)** Мақсат-міндеттер: балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу және айта білу қабілетін дамыту; дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын	***Қауіпсіздік сабағы*** *«Орманда, табиғатта серуен»* *Мақсаты: Ормандағы, табиғаттағы қауіпсіз мінез-құлыққа үйрету.* *Әрекет: «Тікен бар – абайла!», «Білмейтін саңырауқұлақты алма!» , «Жүгірме», «Ересектермен бірге жүр», «Ағашқа шықпа»* *Көрнекілік: қауіпсіздік суреттері.* **Шығармашылық** **іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Әскери көлік» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* балаларды көлденең сопақшаның үстіңгі жағына тиістіріп, ортасы жоғары көтерілген доғалы сызықты, дөңгелектің жартысын, салуда жаттықтыру, сопақшаның үстінен, тиістіріп, көлемі бірдей бірнеше дөңгелектерді салып, әскери көлік нысанын салуға үйрету *Мүсіндеу бойынша* ермексаздан әскери көліктің бейнесін мүсіндеуге үйрету. Бейнелеу әрекетін балалардың	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Жауынгерлер сапқа тұрды". Мақсат-міндеттер. Балалардың біртекті заттарды өзара топтастыру және біреуін бөліп көрсету, бөлмедегі заттарды бір-бірінен ажырату және санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамыту. ***Ұлттық ойын*** ***Сақина салу*** *Сақина салу – арнайы жеребе тартылып, бір қыз бен жігіт ортаға шығады, ал қалғандары қолдарын уыстап тізіліп отырады. Қыз осы отырғандарды алақандарына сақина тастағандай аралап шығады. Әрине, солардың біріне қолындағы олжасын тастап кетуі тиіс. Ал жігіт қыздың кімге қалдырғанын табуы шарт. Дұрыс таба алса, отырған ойыншы айып ретінде өнер көрсетеді, ал жігіт қателессе өзі айыпты болады. Бұл ойында айыпты түрлі жолдар арқылы өтеуге болады, мәселен, жұмбақ шешу, жаңылтпаш айту, би билеп, ән салу. Не айып*		**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **Бір бидай – бес қап ертегісін әңгімелеу.** Балаларды «Бір бидай – бес қап» ертегісінің мазмұнымен таныстыру, адамның жақсы қасиеттері туралы мағлұмат беру, адам еңбегінің маңыздылығы туралы негізгі түсініктерді қалыптастыру. Балалардың мәтінді тыңдау арқылы қысқаша ой түйіндеу қабілетін қалыптастыру, елестету, еске сақтау мүмкіндіктерін, байланыстыра сөйлеу қабілетін, танымдық қызығушылықтарын дамыту. Адамның еңбегіне, жануарлардың тіршілігіне қызығушылықтарын қалыптастыру; шыдамдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Үстел басында іс-тәжірибе жаттығуы. «Бойының биіктігі бірдей екі төлді тауып бер»** **(математика негіздері)** Балалардың алдына бойының биіктігі әртүрлі, арасында екеуі бірдей төлдердің сурет-карточкасы беріледі. Әрбір төлдің алдында биіктігі әртүрлі (боялмаған) баған тұрады. Ыдыста биіктігі биіктігі де,

	қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысына жаттықтыру. ***«Ақша жинақтайтын сандықша» дидактикалық ойын*** *Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар.* *Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды.* *(қаржылық сауаттылық)*	қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру *Жапсыру бойынша* дайын қиылған пішіндерден әскери көліктің бейнесін құрастырып жапсыру. *Құрастыру бойынша* конструктордан көліктерді құрастырып ойнау. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Жаңылтпаштар айту** 1) Ала-ала алашалар, Тамаша олар, Оған кім таласа алар. 2) Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатқа тақпақ, Жатта тақ-тақ. 3) Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрт тереді, Ауырға Арман бала да, Арбамен тасып береді. **(тіл дамыту, көркем әдебиет)**	*тартатындығын қатысушылардың өздері бұйырады.*		түсі де әртүрлі төрт бағанның кескіндері жатыр. Арасында биіктігі бірдей екі бағаны бар. Балалар, мына карточкалардағы төлдерді өз бағандарына түнгі ұйқыға байлап қою керек. Төлдер байланбаса, түнде адасып кетеді. Ыдыстарында түсі де, биіктігі де әртүрлі бағандар бар. Мына бағандардың орындарына биіктігі бірдей бағандарды беттестіріп салып көріңдер. - Балалар, қандай бағандардың биіктігі бірдей, қайсы тең? Қай төлдердің бойының биіктігі бірдей? Иә. Лақ пен қозының бойларының биіктігі бірдей, тең. - Ал құлынның бойының биіктігі қандай? Иә. Құлын биіктеу. Қайталаймыз. - Бұзаудың биіктігі ше? Құлыннан төмендеу. Жарайсыңдар! Педагог балаларды аралап жүреді. Тапсырмалардың дұрыс орындалуын қадағалайды. Биіктігі бірдей бағандарды анықтайды, төлдердің дұрыс тұру **«Сыпайы өтініш»** Ойынның мақсаты: балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау

					керек.
Балалармен жеке жұмыс	**"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**Ритмикалық жаттығу** Мереке күні шар үрлеп (сап түзеп, бір орында жүру), Шығамыз ұстап көшеге (қолдарды жоғары сермеу). Шапалақтап, айналып (шапалақтау, айналу), Былай-былай би билеп (бас пен денені оңға-солға шайқау). Қимылдарды ырғақты, темпі орташа көңілді әуені жазбасына сай орындау. **(тіл дамыту, дене тәрбиесі)**	**«Әскери шеру» тақпағын жаттау және суреттер қарастыру.** Гуілдеп келеді көліктер асықпай, Түп-түзу шерудегі қатармен пай-пай! - Қараңдар, балалар! Бұл әскери шеру! Тәртіпті жүрсең ғана болады шеруге еру. Жауынгерлер адымдап келеді бір адамдай, Түп-түзу шерудегі қатармен пай-пай! - Қараңдар, балалар! Бұл әскери шеру! Тәртіпті жүрсең ғана болады шеруге еру. - Жауынгерлер сияқты болғыларың келе ме? **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**		**"Достық" өлеңін жаттау.** Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттық баласы Достығымыз жарасқан. Ортақ бізге бір Отан, Ортақ жердің байлығы Еңбек ортақ, жыр ортақ, Ортақ бізге барлығы. Е.Елубаев **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршағанәлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелер.	"Баланың агрессивті мінез-құлқы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Өрт қауіпсіздігі".		"Отбасымен серуендеу" тақырыбына көрме ұйымдастыру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі З*

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**11.05-15.05.2026 ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Бірлік жоқ болса ұйым жоқ, ұйым жоқ болса күнің жоқ»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың баласының балабақшадағы тәртібі, білімі, денсаулығы жайлы сұрақтарына жауап беру; ата-аналармен ақпарат алмасу. «Әншуақ» фестивалиӘншуақ хэштегімен «TikTok» әлеуметтік желісінде балалардың әндерді жанды орындауының бейнежазбаларын жариялау Ата-аналарға кеңес "Өрт қауіпсіздігі". "Бала тәрбиесіндегі ата-әжелер рөлі" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аудару, ескерту. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***"Еңбекке баулу"*** *Мақсаты. Ұйымдастырылған іс-әрекеті кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайларын дымқыл шүберекпен сүрту.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу. білу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***
		Қ.Р.Әнұраны ***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; **Күй: «Кеңдала»** **Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығу** "Әскер".	**Көркем әдебиет** "Күміс жаңбыр". Мақсат-міндеттер. Балаларды М. Мұхановтың "Күміс жаңбыр төгілді" өлеңімен таныстыра отырып, көктем мезгіліне тән құбылыстарды сипаттайтын көркем сөздерді қайталап айтуға үйрету және жаттату; табиғаттың әсемдігін сезіне білу қабілетін	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; **Күй: «Кеңдала»** ***Үнемді тұтыну»*** *«Қоқысты дұрыс сал»* *Мақсаты: қоқысты сұрыптауға үйрету.* *Құралдар: түрлі түсті жәшіктер (қағаз – көк,*	**Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығу** "Аялайықты бақбақты!" Мақсат-міндеттер. Балалардың көктемде өсетін гүл атаулары арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен зейінін және ойлауын дамыту.

		Мақсат-міндеттер. Балаларды Қазақстанның Қарулы Күштері жайлы мәліметтермен таныстыра отырып, Қазақстан әскері туралы түсініктерін кеңейту; табиғаттың әсемдігін сезіне білу қабілетін қалыптастыру; балаларға өз Отанының қауіпсіздігі мен болашағы үшін қорған болу әрбір азаматтың саналы түрдегі жауапкершілігі екендігін ұғындыру; Ұлы Отан соғысы, Жеңіс күні және Отан қорғаушылар күні туралы түсініктерін қалыптастыру; бейбітшілік қорғаны мазмұнының мәнін түсіндіру. ***Қауіпсіздік сабағы*** *«ОЙЫН-САУЫҚ ОРЫНДАРЫНДА ӨЗІН-ӨЗІ ҰСТАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ»* *Сюжетті суреттер қарау, әңгімелеу.*	қалыптастыру; көркем сөздерді мәнерлеп айтуға дағдыландыру. ***Ұлттық ойын*** ***Алақан соқпақ*** *Ойынға қатысушы балалар үйге немесе оңаша жерге жиналады да, дөңгелене отырады. Орталарынан бастаушы белгілейді. Оған сүлгі (орамал) беріледі. Бастаушы шеңбер ішін айнала жүріп біреуге – Алақанды тос!-дейді. Ол тосқан кезде бастаушы оның алақанына сүлгіні тигізіп -Сүлгі қайда?- деп сұрайды. Сонда ойыншы «анада» -деп бір баланың атын атайды. Аты аталған ойыншы орнынан тұрып алақанын тосады. Бастаушы-сүлгі қайда?- деп атын айтады. Ойын осы ретпен жалғаса береді. Жақсы өлең айтып ән салғандар ұпай жинайды.* **(қарым-қатынас іс-әрекеті,)**	*пластик – сары, органикалық – жасыл). Барысы: • Балаларға суреттер (газет, бөтелке, алма қабығы). • Дұрыс қоқыс жәшігіне салады.* **Тіл дамытудан ойын-жаттығулар.** "Көктем жұмбақтары сөздік жаттығулары". Мақсат-міндеттер. Балаларды затттардың мазмұнын сипаттаушы формасы, жұмбақтармен таныстыру, заттардың не құбылыстардың ерекшеліктері мен қасиеттері жөнінде білімдерінің аясын кеңейту. ***Ұлттық ойын "Қазан" (қазақ тілі)*** *Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; **Күй: «Кеңдала»** ***Ойын: “Ақшаны кімге береміз?”*** *Мақсаты: Ақша — белгілі бір адамға төленетінін түсіндіру. Материал: 3 ойыншық кейіпкер: сатушы, дәрігер, шаштараз; фишкалар. Ойын барысы: 1. Үш ойыншық қойылады. 2. Тәрбиеші айтады: – «Біз нан алдық. Кімге ақша береміз?» – «Дәрігер емдеді. Кімге ақша береміз?» 3. Бала дұрыс кейіпкерге фишка береді. Нәтиже: Балалар қызмет көрсетушіге ақша берілетінін түсінеді. (қаржылық сауаттылық)* ***Қауіпсіздік сабағы*** *«ОЙЫН-САУЫҚ ОРЫНДАРЫНДА ӨЗІН-ӨЗІ ҰСТАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ»* *Сюжетті суреттер қарау, әңгімелеу.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен)** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, "тауып ал" деген сөзді айтады.				

	1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап "жуамыз" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалмен беттерін жауып "ұйықтайық" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалдарды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* "Дана ботқаны жемейді". Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын», - дейді. Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**Музыкадан ойын-жаттығу** "Жеңіс күнін тойлаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларды ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(тіл дамыту)**	**Артикуляциялық жаттығу.** Ін-ін-ін-ін, Егілді егін. Ай-ай-ай-ай, Жайқалды бидай. Ек-ек-ек-ек, Сіңірдік көп еңбек Қазақ тілінің төл дыбыстарының дұрыс дыбысталуын қадағалап, балаларға бірнеше рет айтқызу. **(қазақ тілі).**	***«Сиқырлы таяқша»*** *Ойынның мақсаты: балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек-кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады және т.б. Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін, педагог*

					«сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша, досыңа көмектес!». Досына қалай көмектесуге болатынын білетін бала қолын көтереді, ал педагог оған таяқшаны береді. Таяқшаны алған қатысушы оны екінші қатысушының қолына тигізеді және оған қалай көмектесуге болатынын айтады. Қиындық туындаған жағдайда педагог баланың қолына таяқшаны тигізіп, оған қалай көмектесу керектігін өзі айтады. (адалдық әліппесі)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене тәрбиесі** "Соғамын барабанымды". Мақсат-міндеттер. Балаларды баяу (50-60сек.) қарқында жүгіруге үйрету; қимылды ойын арқылы гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамтыу; оқу қызметін пысықтау **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*** "Шерудегі көліктер". тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша* ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суретті ұқыпты бояу дағдыларын қалыптастыру. Бейнелеу	**Музыка** "Дән терейік". Мақсат-міндеттер.Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; ойындарды ережесін сақтап ойнауға үйрету; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; **"Гүлдер" ойыны.**	**Дене тәрбиесі** "Соғамын барабанымды". Мақсат-міндеттер. Балаларды баяу (50-60сек.) қарқында жүгіруге үйрету; қимылды ойын арқылы гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамтыу; оқу қызметін пысықтау. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Кемпірқосақ» тақырыбы бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*балалар ақ қағаз бетіндегі кемпірқосақтың 7 түсі рет ретімен қылқаламмен бояйды.Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды	**Қазақ тілі** "Адамдардың көктемгі еңбегі" Мақсат-міндеттер. Балалардың қазақ тілінде сөйлеу қабілетін дамыту, сын есімдерді зат есіммен үйлестіруді үйрету; адамдардың көктемгі еңбегі, егістік алқабындағы жұмыстар жайында мәлімет беру, білімдерін бекіту. Жұмбақ шешу қабілеттерін, жаңылтпаштарды жаңылмай айта білу дағдыларын қалыптастыру. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып,тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтау, жағымды

		дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Көлік бейнесін ермексаздан жасауға үйрету. *Жапсыру бойынша* жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.үлгі бойынша шеру бейнесін қиылған суреттерден құрастырып желімдеу *Құрастыру бойынша* балаларды құрылыс материалдарынан әскери көліктер түрлерін жасауға үйрету; кірпішті немесе білеуді жатқызып, үстіңгі бір жағына текшені, призманы қырына белгілі жерлерге салып, бірін біріне тиістіру амалдарын игерту; құрылыс үлгісіне сай орындау қабілетін арттыру.	**(музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады.	құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған түрлі түсті қағаздардың ішінен керекті түстерді тауып, рет –ретімен орналастырып, желімдейді. *Мүсіндеу бойынша* алалардың көктем құбылыстары туралы түсініктерін тиянақтау, кемпірқосақ түстерімен қайта таныстыру, түстер гаммасы туралы білімдерді пысықтау. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* картон мен қыстырғыш арқылы кемпірқосақты құрастыруға үйрету ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Ересек адамдардың еңбегін құрметтеу, өсімдіктерге және табиғатқа жанашырлық, қамқорлық сезімдеріне баулу. Ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау барысында балалар шығармашылық іс-әрекет жасайды. балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*ақ қағаз бетіндегі көктемгі егістік науқаны туралы суреттерді (трактордары, бидайды) балалар ұқыпты етіп бояйды. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар іс-әрекет барысында тәжірибе жүргізген пияз бейнесін ермексаздан мүсіндейді. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* балалар егістіктегі трактор бейнесін қиылған қағаздардан құрастырып, жапсырады. *Құрастыру бойынша*қағаздан жасалған пиязға, жасыл қыстырғыштардан өскіндер қыстырып құрастыру. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта*

					қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен		**Шетенді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштың құрылымы туралы білімдерін бекіту; мамырдағы табиғаттың өзгеруі туралы түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ескі жапырақтарды, шөптерді сыпырғышпен жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысын, негізгі еңбек жұмыстарын орындау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қояндар", "Тауықтар". (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алаңда екі аяқпен секіруді үйрету, белгі бойынша иіліп, өз орнын табу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** бір қатарға қойылған түйреуіштер арасында "жылан" сияқты жүгіру; басыңа құм салынған дорбаны көтеріп, бөренемен жүгіру. Мақсат-міндеттер: олардың арасында жүгіру кезінде	**Гүлденген бұталарды (ағаштарды) бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлденген бұталар мен ағаштар туралы ұғымдарын қалыптастыру; көктем мезгілінде өсімдіктердің тек жапырақтары емес, гүлдері пайда болғанына көңіл аудару; зейінін, ақыл-ойын дамыту. Көктемде гүлдейді бұталар, Көктемде гүлдейді ағаштар, Көзге тартымды бұл гүлдер, Қонады гүлге жәндіктер. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Көбелектер гүлдерге қонды" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды	**Бақбақ гүлін бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бақбақтың негізгі бөлшектерін атап, гүлдер топтамасына жатқызуға баулу; бақбақтың түсі сары, басы үлпілдек екендігін көзбен көріп, қолмен ұстап, сипап, өскен жерінен жұлмауға тәрбиелеу. Күннің шуағы шөпте, Сары нүктелер төкпе. Түп-түзу тіке сабақ, Сап-сары гүлдер бақбақ. Ұп-ұзын көп жапырақ, Сап-сары гүлдер бақбақ, Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Бақбақтар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіріп, қалаған орындарға шоқайып отыруға	**Көлеңкені бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тл дамыту және көркем әдебиет)** **Мақсат-міндеттер. Балаларға** жерге түскен көлеңкелерін, олардың адамның қимылын қайталайтынын байқату, жағымды көңіл-күйге бөлену қабілетін дамыту. Педагог балаларға алдарындағы жерге, көлеңкеге қарауды ұсынады, қимылдарды қайталап, көлеңкенің қимылына көңіл аударады. - Балалар, қараңдаршы, бұл біздің көлеңкеміз. - Менің соңынман қайталап көріңдер. Тұрсақ - тұрады, Отырсақ - отырады, Қолмен бұлғасақ - бұлғайды, Соңымыздан қалмайды. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа,

		түйреуіштерге қол тигізбеуге үйрету; шапшаңдықты,ептілікті, тепе-теңдікті дамыту.	жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, әр жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қоюы мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! Д. Ахметова **"Ирелеңдеген жолдармен" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған (жерде жатқан арқан бойымен) ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	ынталандыру; зейінін, шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. - Балалар, біз шеңберге жиналып, бір үлкен күн болайық. Шеңберде жүріп, барлығымыз тақпаққа қосылайық. Күннің шуағы шөпте, Сары нүктелер төкпе. Түп-түзу тіке сабақ, Сап-сары гүлдер бақбақ. "Бақбақ" сөзі айтылған кезде жан-жаққа жүгіріп, жерге шоқайып отыра қаласыңдар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Аюдың орманында" қимылды жаттығу. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне қақтығысып қалмай, аяқтарды кең қалыпта ұстап, жүгіре білу қабілетін қалыптастыру.	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Біз көңілді баламыз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды белгілі жаттығуларға еліктей білуге машықтандыру, жаттығулардан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Біз көңілді балалармыз, Қатар-қатармен тұрамыз, Көтереміз иықты, Бақылаймыз жан-жақты. Жүріп, жүріп асықпай, Тез өсеміз, алақай! **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* "Дана ботқаны жемейді". Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын», - дейді. Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық.				

	Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізге қонаққа келші. Балалар аяқ киімдерін киіп, жуынатын бөлмеге педагогпен бірге барады. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетің жу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың. Педагог тақпақты мәнерлеп оқу керек. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. "Денсаулық жолдарымен" жалаңаяқ жүру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене тәрбиесі, тіл дамыту)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		**Бір бидай – бес қап ертегісін әңгімелеу.** Балаларды «Бір бидай – бес қап» ертегісінің мазмұнымен таныстыру, адамның жақсы қасиеттері туралы мағлұмат беру, адам еңбегінің маңыздылығы туралы негізігі түсініктерді қалыптастыру. Балалардың мәтінді тыңдау арқылы қысқаша ой түйіндеу қабілетін қалыптастыру, елестету, еске сақтау мүмкіндіктерін, байланыстыра сөйлеу қабілетін, танымдық қызығушылықтарын дамыту. Адамның еңбегіне, жануарлардың тіршілігіне қызығушылықтарын қалыптастыру;	**Математика негіздері** "Бау-бақшаны гүлдендірейік". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге жаттықтыру; заттар топтамасының біреуіне бір затты қосып немесе алып тастап, екі топтаманы өзара теңестіру, топтаманың бірін аз немесе көп ету тәсілдерін жетілдіру; салыстырудағы өзгерістерді атап айтуға үйрету; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет** ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** «Әдемі гүлдер» тақырыбы	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** ***Дидактикалық ойын: «Қажетті – кейін алатын»*** *Мақсаты: Қажетті зат пен қалауды ажырата бастау. Көрнекілік: Суреттер: су, нан, жеміс, кәмпит, ойыншық, шар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: – «Қайсысы өте керек?» (су, нан, жеміс) – «Қайсысын кейін алуға болады?» (шар, ойыншық, кәмпит) 2. Балалар*	**Вариативтік компонент** **Бала тілін дамыту** **Күләш Ахметова «Алтын дән» (өлең)** Балаларды «Алтын дән» өлеңімен таныстыру; балалардың еңбекке қызығушылығын қалыптастыру және оның нәтижелерін қадірлеуді үйрету; еске сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайту, байланыстыра сөйлеуге дағдыландыру; адамгершілікке, сыйластыққа тәрбиелеу. **Математикалық дамытушы ойын:**

		шыдамдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)** ***Үнемді тұтыну»*** *«Қоқысты дұрыс сал»* *Мақсаты: қоқысты сұрыптауға үйрету. Құралдар: түрлі түсті жәшіктер (қағаз – көк, пластик – сары, органикалық – жасыл). Барысы: • Балаларға суреттер (газет, бөтелке, алма қабығы). • Дұрыс қоқыс жәшігіне салады.* ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Қазақтың ұлттық бас киімнің бірі тақиямен таныстыру, танымдық қабілеттерін жетілдіру. Жылдамдыққа тәрбиелеу.* ***Ойынның шарты:*** *Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші сайланады. Ән ырғағымен тақияны басына киіп, балаларды айналып жүреді. Музыка тоқтаған сәтте тақияны екі баланың ортасына тастайды. Ал отырған екі бала қарама-қарсы бағытта шеңберді айналып жүгіреді. Кім тақияға бұрын жетсе сол жеңімпаз атаным, жүргізуші болады. Ойын осылайша жалғаса береді.* **"Әртүрлі жалаулар".** Мақсат-міндеттер. Балалардың түрлі-түсті	бойынша балалар қалаулары бойынша іс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. *Сурет салу бойынша*көлденең жатқан қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру; табиғаттың көктем мезгілінде гүлдеп, құлпырғаны туралы түсініктер беру. Қарындашпен тура, қиғаш сызықтарды салу, мақта таяқшасымен нүктелі жақпалар салу техникасын жетілдіру; қағаз бетін сурет объектілеріне толтыру амалдарын игерту, қағаз бетін бағдарлау, көз мөлшерін, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Балалардың қарындашпен сурет салуға әуестігін дамыту; *Мүсіндеу әрекеті бойынша* 1. Сары түсті ермексазды алақанға салып домалақтаймыз,алақанмен басып сәл жалпайтамыз. 2. Күлте жасау үшін біз 7 бірдей домалақ жасап алуымыз керек 3. Саусақтарымыздың көмегімен гүл күлтелерін біріктіреміз *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* дайын гүл күлтешелерін сюжетті суретке рет-ретімен орналастырып, жапсырады. *Құрастыру іс-әрекеті*	*«керек» суреттерін бір жаққа, «кейін» суреттерін екінші жаққа қояды. Күтілетін нәтиже: – Бала негізгі қажеттілік (тамақ, су) туралы алғашқы түсінік алады. – Тұтынушылық мәдениетке кішкентай қадам жасайды.* *(қаржылық сауаттылық)* **Қимыл жаттығуы. «Жоғары - төмен».** - Балалар, қазір «Жоғары-төмен» ойынын ойнаймыз. Ол үшін мені мұқият тыңдап, тапсырманы орындауға тырысыңдар. «Жоғары» деген қайда? Көрсетіңдер. «Жоғары» десем - қолдарыңды жоғары созып шапалақтайсыңдар. «Төмен» деген қайда? Дұрыс. «Төмен» десем - төмен шоқайып, тыныш отырасыңдар. Түсінікті ме? Ендеше, балалар, бастаймыз! Баяу ырғақты әуенжазбасы қосылады. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Әрбір жолдағы сөздердің айтылуы мен қимылдардың жасалуына екі музыкалық такт арналады. - Жарайсыңдар, балалар! Енді үстел басындағы орындарымызға барып отырайық. **(музыка, математика негіздері**	**«Зейінді бол»** Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру ***Ұлттық ойын "Қазан" (қазақ тілі)*** *Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.*

		жалауларды пайдалана отырып "оң жақ", "сол жақ", "жоғары", "төмен", "ортасы" ұғымдарын түсінуін тиянақтау, заттардың ұзындығы жөніндегі түсініктерін жетілдіру; **(математика негіздері)**	*бойынша* мозайкадан гүл құрастыру	***Қауіпсіздік сабағы*** *«ОЙЫН-САУЫҚ ОРЫНДАРЫНДА ӨЗІН-ӨЗІ ҰСТАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ»* *Сюжетті суреттер қарау, әңгімелеу.*	
Балалармен жеке жұмыс		**"Әскер киімін ажырат" дидактикалық ойыны.** Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, біз бүгін екі мереке туралы ақпарат білдік. Соған байланысты "Әскер киімін ажырат" деп аталатын дидактикалық ойын ойнаймыз. - Ойынның шартын айтайын. Екі топқа бөлініп, еденде жатқан суреттерден жауынгер киімдерін музыка аяқталғанша ажыратып, тауып үлгересіңдер. Осылайша педагог ойын барысында балалардың іс-әрекетін қадағалай отырып, жақсы ойнаған топтың балаларына бейбітшілік көгершіні бейнеленген таңбалауыштарды үлестіреді. **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Көктем мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу.** **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**Бала тілін дамыту.** "Гүл" (Тілеуғазы Бейсембеков) Өзім еккен былтырғы Ауламызда гүл тұрды. Мен күн сайын суардым, Ол күн сайын құлпырды. Қайтқанда да ойыннан, Гүл кетпеді ойымнан. Тез өсті де бойы оның, Асып кетті бойымнан. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Көбелек" тақпағын айтқызу.** Бала тілін дамыту. "Көбелек" (Әбен Дәуренбеков) Сен де құдың көбелек, Мен де құдым көбелек, Жүйрік екен керемет, Ұстатпады, не керек?! **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар,қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		Ата-аналарға кеңес. "Балалардағы озбыр мінез-	"Бүгін біз не үйрендік?" ата-аналармен сұхбат жүргізу.	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аудару,	"Бала тәрбиесіндегі ата-әжелер рөлі" тақырыбында

		құлықтың бастаулары".		ескерту.	ата-аналармен әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*
Топ/сынып	*Ортаңғы*

Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**18.05-22.05.2026ж.**				
	«Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Жалғанда ойлап тұрсаң бірлік керек, бірлікті ойлау үшін тірлік керек.»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру". Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру". Үйдің мекен-жайын,ата-аналардың телефон номерлерін жатқа білуге үйретуге шақыру *Отбасындағы ынтымақтастық тақырыбыды ата-аналармен әңгіме жүргізу* *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен су бүрку.*<br***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.*<br***(экологиялық мәдени дағдыларды қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Еңбекке баулу"*** *Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.*<br***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны **Саусақ жаттығуы. "Жаңбыр жауса - тұрмайық".** Мақсат-міндеттері. Балаларға педагогке еліктеп қимылдарды саусақтарымен жасауға, жаңбырдың сипатын қабылдауға ынталандыру. Жаңбыр жауса – тұрмайық, (саусақтармен үстелге соққылау, сұқ саусақпен	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Күй: «Кеңдала»*** ***Дидактикалық ойын: «Сыйлыққа ақша жұмсаймыз»*** *Мақсаты: Ақшаны тек өзіне емес, басқаларға да жұмсауға*	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Саябақтар мен ойын алаңдарында өзін-өзі ұстау ережелері*** *Ешқашаната-ана мен үлкендерден алыс кетпеңіз. Егер адасып қалсаңыз, тұрған жерде қалып, көмекке шақырыңыз. Сынған әткеншектерде немесе басқа қауіпті жерлерде ойнамаңыз*	***"Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Күй: «Кеңдала»*** **"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды	**"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі

	бұлғау) Қолға шатыр алайық (шапалақтау) Там-там – соқса тамшылар, (саусақтармен үстелге соққылау) Жамылып, отырайық (алақандармен бас төбесін жабу). Д. Ахметова **(тіл дамыту)** **«Құпия заттар»** *Ойынның мақсаты:* қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі. *(адалдық әліппесі)*	*болатынын ұғындыру. Көрнекілік: Сыйлық суреттері (гүл, шар, кішкентай ойыншық), фишкалар. Ойын барысы: 1. Тәрбиеші: «Бүгін досымызға сыйлық алайық» – дейді. 2. Балалар сыйлық суретінің бірін таңдайды. 3. Әр бала 1 фишка беріп, «сыйлықты» алады. 4. Бір-біріне бергендей етіп ойнайды. Күтілетін нәтиже: – Бала ақшаның көмегімен жақын адамдарға қуаныш сыйлауға болатынын түсінеді. – Ынтымақтастық, мейірімділік дағдысы дамиды.* **(қаржылық сауаттылық)** **Музыкалық аспаптармен ойындар**. **(музыка)** Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.	**Тіл дамытудан ойын-жаттығулар.** "Бір бидай – бес қап" ертегісін әңгімелеу. Мақсат-міндеттер: Балаларды "Бір бидай - бес қап" атты ертегі мазмұнымен таныстыру, адамның жақсы қасиеттері жөнінде мағлұматтар беру, адам еңбегінің маңызы туралы ұғымдар негіздерін қалыптастыру.	үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып тақтаға іледі. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** ***Ойын: «Дұрыс баға»*** *Мақсаты: Заттың «бағасы» бар екенін түсіну. Көрнекілік: 1 фишка – алма, 2 фишка – доп, 3 фишка – машина. Ойын барысы: – Тәрбиеші: «Алма – 1 ақша». – «Доп – 2 ақша». – Бала сатып алу үшін сәйкес ақшаны береді. Нәтиже: Сәйкестендіру және санау дағдысы дамиды.* **(қаржылық сауаттылық)**	өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, ал балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Егер олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез-келген қимылды таңдауға болады), ол жерде өспесе, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және т.б.. **(тіл дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Дос болайық бәріміз»** *Ойынның мақсаты:* ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді: - орындыққа көтерілу және түсу; - үстелдің астынан өту; - «көлді» айналып өту»; - «ну орман» арқылы өту»; - «жабайы жануарлардан» жасырыну. Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек

					(адалдық әліппесі)
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай темір шарлармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар кішкентай темір шарларын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолды оң жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, кішкентай темір шар ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, кішкентай темір шар ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Кішкентай темір шарларды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***«Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге үйрету* ***«Судың тамшылары»*** *Мақсаты: суды бағалауды үйрету.* *Барысы: балалар қолдарын біріктіріп, тамшы пішінін жасайды.* *Тәрбиеші: • «Кранды жапсақ – тамшы сақталады», • «Ашық қалдырсақ – тамшы жоғалады».* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру,	Баланың сөздік қорын дамытуда жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **(қазақ тілі)** Гүлім гүлге қарап күлімдеді, Көгілдір гүлге қонған аралар гуілдеді.	**Дамытушы ойын: «Айналадағы ағаштар»** бақылау арқылы қоршаған ортадағы ағштар санын, олардың көп екенін, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; **(математика негіздері)**	**Көктем мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу.** **(тіл дамыту, қазақ тілі)**	**«Айналамыздағы заттар» дамытушы ойын жаттығуы** бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға

	ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(тіл дамыту)**	Омартаға балалар барар, Балаларды аралар талар.			үйрету; **(математика негіздері)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** " **Жау, жау жаңбыр** ". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; топ бойынша берілген бағытқа бірінің артынан бірі жүгіру және шашырап жүгіруге үйрету. ***Ұлттық ойын:*** ***Тымпи*** *Ойынға қатысушылар шеңбер жасап, дөңгелене отырады. Ойынды жүргізуші: «Ал ойынды бастаймыз, бәрің түгел тым-тырыс тымпи!» деп бұйырады. Бұдан кейін бірде-бір ойыншы дыбыс шығармауы, үн қатпауы керек. Мұнда жүргізуші ғана сөйлеуге ерікті. Жүргізуші әзілкеш, күлдіргі болуы керек. Ол әзіл-қалжың сөздерді айтып немесе күлкілі іс-қимылмен қалай да біреуді күлдірудің амалын жасайды. Қалжың жыр да айтады. Бұл жерде тек қалжың өлеңге қатысушылардың атын қосып, шамдандырмау керек. Жаңылыстыру үшін неше түрлі сұрақтар қойып, көздеріне төнеді. Біреу абайсыз жаңылып сөйлесе не күліп жіберсе, айып тартады.*	**Дене тәрбиесі** "Гүлдей жайнап бәріміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру дағдыларын дамыту; доғаның астымен өрмелеу(еңбектеу) іскерліктерін жетілдіру. **Панно алдында дамытушы жаттығу.** **«Гүлдерді жүйектерге отырғызайық».** **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру,** **математика негіздері)** *Сурет салу іс-әрекеті бойынша*қызыл қызғалдақ гүлдерін бау-бақшадағы жүйектерге қағаз бетіне бастырылып шығарылған сары қызғалдақтың үстіне солдан оңға қарай бір-біреуден нүктелі әдіспен тізіп салады. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қағаз бетіне бастырылып шығарылған бау-жүйектеріндегі қызыл қызғалдақтың астына сол жақтан оң жаққа қарай сары қызғалдақтар кескінін желіммен желімдеу. Жапсыру барысында	**Музыка** "Алақай жаз келді". Мақсат-міндеттер Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; ***Ұлттық ойын.*** ***Түйілген орамал*** *Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол*	**Дене тәрбиесі** "Көркі ғажап көктем". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау. **Шығармашылық іс әрекеттер**. **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** "Ғажайып көктем". Балалар қалаулары бойынша қалаған орталықтарында іс-әрекет жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қағаз бетіне бастырылып шығарылған көктем бейнесін түстердідұрыс пайдалана отырып бояуту, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттей отырып мүсіндеуге мүмкіндік беру. (кемпірқосақ, гүлдер) Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.	**Қазақ тілі** Жайдары жаз келді! Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде жаз мезгілі туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғат сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жаңа сөздерді жауаптарында қолдануды үйрету. Сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеуді, ойлауды, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық таныту сезімдерін тәрбиелеу. **Шығармашылық іс әрекеттер**. **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** "Біз өнерлі балалар". Балалар қалаулары бойынша қалаған

	Айыпты өлең айтады, ән салады не би билейді. Уақытты бағдарлау мақсатында ұйымдастырылған карточкамен ойын **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке. Түрлі карточкалар арқылы балалар жаңбыррдың тәулік бөліктерінің қай уақытта жауғанын анықтауға үйрету. Жаңбыр туралы балалармен әңгімелесу.	қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша* балалар ермексаздан гүлді мүсіндеуге үйрету. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* - заттарды зерттеуге қызығушылықты оята отырып, балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; *Математика негіздері* бойынша жасалынған мақсат-міндеттер: заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, командада жұмыс істей білуге дағдыландыру. кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, оң-сол.	*орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады.* ***(дене тәрбиесі)*** **Қоршаған әлеммен таныстыру** "Балабақша ауласындағы ағаштар". Мақсат-міндеттер. Балалардың балабақша ауласындағы ағаштар туралы білімдерін қалыптастыру; олардың пайдасы туралы түсінік беру; ағаштарды қорғап, қамқорлық жасай білуге үйрету; көктемде ағашты бақылау дағдыларын жетілдіру.	*Жапсыру іс-әрекеті бойынша* бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату.Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру. *Музыка бойынша* іс-әрекет барысында баяу музыка әуенін қосып қою, музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету.	орталықтарында іс-әрекет жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* ағаш бейнесін салу, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру; табиғаттың көктем мезгілінде гүлдеп, құлпырғаны туралы түсініктер беру. Қарындашпен тура, қиғаш сызықтарды салу, мақта таяқшасымен нүктелі жақпалар салу техникасын жетілдіру *Мүсіндеу бойынша* балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттей отырып мүсіндеуге мүмкіндік беру. (ағаштағы жемістерді) Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату. (қиылған қолшатырды құрастырып, желімдеу) Жапсыру

					барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* бөлшектерден көктем мезгіліндегі көктемгі еңбекке қажетті трактор көлігін құрастырып, бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу *Музыка бойынша* іс-әрекет барысында баяу музыка әуенін қосып қою, музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Бұлтты аспанды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға бұлтты күн райы туралы ұғымдар беру, аспанның түсі көгілдір емес, сұр екенін байқату, бұлттардың сұр болса, жаңбыр жауыны болуы мүмкіндігі туралы байқату. *"Туған елдің көктемі".* Маржан жаңбыр Жауды да бір Кемпірқосақ керілді. Жарқ етті де, аунады қыр, Ырзық дәні себілді.	**Дөңгелек салынған суреттерді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті,	**Құмды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себіліп қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса Болады құм бауырсақтай.	**Жаңбырлы күнді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңбырлы күн райын бақылауға машықтандыру, жаңбыр, кемпірқосақ құбылыстарын ажыратуға үйрету. - Балалар, қазір күн шығып тұр ма? Неге? Иә, бұл жаңбырлы күн. "Түн қалдырмай қуып өтті". Түн қалдырмай қуып өтті, Нөсер көкті жуып өтті.	**Құмырсқаларды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. - Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып

	Ш. Мәмбетов Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "**Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны.** **(дене тәрбиесі у)** Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздер арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту; жаңбыр құбылысы туралы білімдерін қалыптастыру. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "**Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі.	**Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Босқа біз тұрмайық" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тізіліп, бірінің соңынан бірі (бір-біріне соғылмай) жүру дағдыларын жетілдіру. - Босқа біз тұрмайық, Құлыншақ болайық, Аяқтармен соқ-соқ. Секіреміз тоқ-тоқ. Оң жаққа қолды сермеп, Сол жаққа қолды сермеп. Аяқты көтереміз, Сап түзеп жүреміз. Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (допты) дәлдеп ата білу,ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	Жалғыз ғана көгенге ұқсап Қала берді кемпірқосақ. Қ. Мырзалиев. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздері арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздеріңде, Қызып алған Кездеріңде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді. Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары**: балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құмырсқалар" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. **"Көлшіктен өт" қимылды жаттығуы.**

		"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.			**(дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, тіл дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығуын орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар" жаттығуы.** Аяқтарды биік көтер, міне, былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну. Жалпақтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту.** **"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығуы. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған әлеммен таныстыру** "Жаңбырдың пайдасы". Мақсат-міндеттер. Балалардың жансыз табиғат құбылыстары арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен логикалық пайымдауын және шығармашылығын дамыту. **Сергіту сәті музыка әуенімен (музыка)** **«Жау, жау жаңбыр.»** Балалар орындарынан тұрып, жаңбыр туралы әнге билеп, бойларын сергітіп алады. Мақсат-міндеттер: Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өз бетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру. **Шығармашылық іс-әрекеттер (сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** Балалар қалаулары бойынша табиғат құбылыстарын жаңбыр, кемпірқосақ, қолшатыр бейнелерін шығаруға өз қалаулары бойынша қалаған орталықтарында іс-әрекет жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* құбылыстардың орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; *Мүсіндеу бойынша* бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере	***Қауіпсіздік сабағы*** ***Саябақтар мен ойын алаңдарында өзін-өзі ұстау ережелері*** *Ешқашанаата-ана мен үлкендерден алыс кетпеңіз. Егер адасып қалсаңыз, тұрған жерде қалып, көмекке шақырыңыз. Сынған әткеншектерде немесе басқа қауіпті жерлерде ойнамаңыз* **Ойын-имитация. "Көктемгі бау-бақша".** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойын алаңында немесе аулада жүріп, педагогтің қимылына еліктеуге ынталандыру; ой-қиялын, түйсігін, елестету қабілеттерін дамыту. Құралдар: қатпа қағаздарда қиылған гүлдердің бастары (педагог оларды алаңға жайып салады). ***"Көктемгі бау-бақша"***. Жауындарды шақырып, Күнде күтіп жүреміз. Бау-бақшаның гүлдерін, Тамашалап көреміз. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **(тіл дамыту, қазақ тілі және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)** ***Ұлттық ойын*** ***Білектесу*** *Бір үстелдің шетіне қарама-қарсы отырған екі бала оң қолдарының шынтағын*	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **Шығармашылық іс-әрекеттер (сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** "Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдер". Балалар қалаулары бойынша қалаған орталықтарында іс-әрекет жасайды. *Сурет салу іс-әрекеті бойынша* қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру; табиғаттың көктем мезгілінде гүлдеп, құлпырғаны туралы түсініктер беру. Қарындашпен тура, қиғаш сызықтарды салу, мақта таяқшасымен нүктелі жақпалар салу техникасын жетілдіру; қағаз бетін сурет объектілеріне толтыру амалдарын игерту, қағаз бетін бағдарлау, көз мөлшерін, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Балалардың қарындашпен сурет салуға әуестігін дамыту; *Мүсіндеу бойыншаағаш*	**Математика негіздері** "Құлыншақтарға сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың заттардың пішіндері мен түстеріне қарап, бастапқы санға сай, саны сонша затты тұстастырып, салыстыру тәсілдерін жетілдіру; заттарды тең екі топқа бөлу үшін, әрқайсысын бір-біреуден екі жаққа, екі бөлек қатарға жинау дағдыларын жетілдіру; сәйкестендіру нәтижесін атап айту амалдарын игерту; қағаз бетін бағдарлау, көзбен мөлшерлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** ***Ұлттық ойын:*** ***Тымпи*** *Ойынға қатысушылар шеңбер жасап, дөңгелене отырады. Ойынды жүргізуші: «Ал ойынды бастаймыз, бәрің түгел тым-тырыс тымпи!» деп бұйырады. Бұдан кейін бірде-бір ойыншы дыбыс шығармауы, үн қатпауы керек. Мұнда жүргізуші ғана сөйлеуге ерікті. Жүргізуші әзілкеш, күлдіргі болуы керек. Ол әзіл-қалжың сөздерді*	**Вариативті компонент** **Бала тілін дамыту** **«Жердің көркі - гүл».** **Гүлдер әлемінде.** Қазақ тілінде гүлдер туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғаттың сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жауаптарында жаңа сөздерді қолдана білуді үйрету. Жұмбақты құрастыруда сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Көктем гүлдерінің аттарын естеріне сақтап бекіту. Суреттерде және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, сабақ тақырыбы бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық сезімдеріне баулу. ***Қауіпсіздік сабағы*** ***Саябақтар мен ойын алаңдарында өзін-өзі ұстау ережелері*** *Ешқашанаата-ана мен үлкендерден алыс кетпеңіз.* *Егер адасып қалсаңыз,*

	отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* қиылған табиғат құбылыстарынан сюжетті суреттерді құрастыра отырып, жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	*үстелге тіреп қояды да, бірінің қолын бірі алақандастыра мықтап ұстайды. Сол жақтағы қолдарын әркім өзінің оң жақ қолтығына тығып алады. Осылай ұстасып алған екі палуан бала, ойын бастаушы белгі берісімен, шынтақтарын сол орнынан қозғамай, қарсыласының тіреулі қолын шалқасынан түсіруге ұмтылады. Білегі тайып жантайған бала жеңіледі. Бұл білек күшінің жетілуіне көмектеседі.*	балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттей отырып, ағаш жапырақтарын мүсіндеу. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Дымқыл құм бетіне, алақанды батырып, гүлге ұқсас іздер қалдыруға үйрету, саусақпен гүл бүршігіне сабағын, жапырақтарын тиістіріп мүсіндеуге жаттықтыру. *Жапсыру іс-әрекеті бойынша* дайын гүл күлтешелерін сюжетті суретке рет-ретімен орналастырып, жапсырады *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою*	*айтып немесе күлкілі іс-қимылмен қалай да біреуді күлдірудің амалын жасайды. Қалжың жыр да айтады. Бұл жерде тек қалжың өлеңге қатысушылардың атын қосып, шамдандырмау керек. Жаңылыстыру үшін неше түрлі сұрақтар қойып, көздеріне төнеді. Біреу абайсыз жаңылып сөйлесе не күліп жіберсе, айып тартады. Айыпты өлең айтады, ән салады не би билейді.*	*тұрған жерде қалып, көмекке шақырыңыз. Сынған әткеншектерде немесе басқа қауіпті жерлерде ойнамаңыз* **«Жердің көркі - гүл». Гүлдер әлемінде.** Қазақ тілінде гүлдер туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғаттың сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жауаптарында жаңа сөздерді қолдана білуді үйрету. Жұмбақты құрастыруда сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Көктем гүлдерінің аттарын естеріне сақтап бекіту. Суреттерде және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, сабақ тақырыбы бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық сезімдеріне баулу. ***Ұлттық ойын "Қазан" (қазақ тілі)*** *Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр*

					қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді. **"Гүлдер" ойыны. (музыка)** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша музыка ырғағымен қимылдарды жасайсыңдар. Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап

					отырады
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу.** Ін-ін-ін-ін, Егілді егін. Ай-ай-ай-ай, Жайқалды бидай. Ек-ек-ек-ек, Сіңірдік көп еңбек Қазақ тілінің төл дыбыстарының дұрыс дыбысталуын қадағалап, балаларға бірнеше рет айтқызу. **(тіл дамыту, қазақ тіілі)**	**"Көбелек" тақпағын айтқызу.** Бала тілін дамыту. "Көбелек" (Әбен Дәуренбеков) Сен де құдың көбелек, Мен де құдым көбелек, Жүйрік екен керемет, Ұстатпады, не керек?! **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Ағаш, бұта, гүл" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктер туралы білімдерін бекіту, балалардың ой-өрісін кеңейту, сөйлеу, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Барысы: жүргізуші "Ағаш, бұта, гүл ..." деген сөздерді айтады және балаларды айналып өтеді. Тоқтатып, бір баланы көрсетіп, үшке дейін санайды, бала жүргізушінің тоқтаған жерін тез атауы керек. Бала айтып үлгермесе немесе қате жауап айтса ойыннан шығады. Барлық ойыншылар ойыннан шыққанша дейін ойнатылады. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)**	**Еңбек туралы мақал-мәтелдер жаттату.** 1. Еңбек - ата, жер- ана. 2. Жалқаудың жаны тәтті, Еңбектің дәмі тәтті. 3. Бейнетің қатты болса, Татқаның тәтті болар. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**"Қызғалдақ" өлеңін жаттау.** Жомарт мынау табиғат Өсіргендей бізге арнап. Қып-қызыл боп жалындап, Қырға өседі қызғалдақ. Р.Тышқанбаев **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Баланың эмоциялық жағдайы.	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру".	"Баланың сұрағына шыдамдылықпен жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.	"Балабақшадағы біздің жетістіктеріміз" тақырыбындағы көрме.	Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыруда ата-аналарға кеңес беру.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	*ЖШС «Дин-Асыл-2» бөбекжай-бақшасы*				
Топ/сынып	*Ортаңғы*				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	*«Самұрық»*				
Балалардың жасы	***3 жастағы балалар***				
Педагогтің аты-жөні	*Бейсенбі 3*				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**25.05-29.05.2026 ж.** «Адал азамат» «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	Апта дәйексөзі: «Тату елге тыныштық пен тоқшылық нәсіп.»				
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(тіл дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Балалардың жануарлар мен құстарға деген қызығушылығын дамытамыз" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру". "Балабақшадағы біздің жетістіктеріміз" тақырыбындағы көрме. *Өнегелі 15 минут*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.*** *Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге тәртіппен қою мүмкіндігін іс-тәжірибеде орындауға дағдыландыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***"Топтың ішін ретке келтір".*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалық орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	***Бөлме өсімдіктерін күту.*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), оларды күтіп-баптауға қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.* ***(экологиялық мәдени дағдыларды***	***"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).*** *Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты*	***"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".*** *Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге,*

			қалыптастыру, еңбек іс-әрекеті)	*түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.* ***(еңбек іс-әрекеті)***	*ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.* ***(еңбек іс-әрекеті)***
	Қ.Р.Әнұраны **«Көңіл-күйді анықтау»** Ойынның мақсат-міндеттер: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды.*(адалдық әліппесі)* **(тіл дамыту)** ***Қауіпсіздік сабағы «Құм мен тас» тәжірибесі*** *Мақсаты: ұсақ және қатты заттардың айырмашылығын сезіну арқылы қауіпсіздік дағдыларын дамыту.*	***Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Күй: «Балалалық шақ»*** **"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, тіл дамыту)** ***Ұлттық ойын.*** ***Хан алшы*** *«Хан алшы» ─ қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.* *Егер ойын бастаушы*	**"Лото" үстел үсті ойыны (ауа райы).** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. **(тіл дамыту)** ***Ұлттық ойын «Сиқырлы таяқ».*** *Ойын шарты: Балалар қол ұстасып, дөңгелене шеңбер құрып тұрады да, тәрбиеші ортаға шығады. Балаларға бір шетінен бастап барлығына рет қатарын білдіретін сандарын атайды. Сонан кейін тәрбиеші қолындағы таяғының бір басын жерге тіреп тік ұстайды да, кез келген бір ойыншының санын атап, таяқты қоя береді. Айталық, тәрбиешінің атаған саны төртінші, бесінші, оныншы не жиырмасыншы бола ма, әйтеуір, рет саны аталған бала есті салысымен жүгіріп барып таяқты құлатпай ұстауы керек. Егер ол дауысты аңғармай я болмаса жай басар болып, дереу алмай, таяқты*	***Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Күй: «Балалалық шақ»*** **"Таныс пішіндер доминосы".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)** **«Паровоз»** *Ойынның мақсаты:* ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-бірін шынтағынан	**"Сыңарын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері, тіл дамыту)** ***Күй тыңдайық, балақай!"*** *балалардың күйді тыңдай отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру;* ***Күй: «Балалалық шақ»*** ***Қауіпсіздік сабағы «Құм мен тас» тәжірибесі*** *Мақсаты: ұсақ және қатты заттардың айырмашылығын сезіну арқылы қауіпсіздік дағдыларын дамыту. Құралдар: құм, тас, ыдыс, қасық. Барысы: •*

	Құралдар: құм, тас, ыдыс, қасық. Барысы: • Балалар құммен ойнайды. • Тастарды байқап ұстайды – ауыр және қатты екенін сезеді. • Тәрбиеші: «Тасты лақтырма, жарақат алуың мүмкін». Қорытынды: табиғи материалдармен де абай болу керек.	*асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында, «Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.* ***(қазақ тілі, дене тәрбиесі)***	*құлатып алса, онда ол ортада тұрып, көптің ұйғаруымен өнер көрсетеді. Ол өнерін көрсетіп болған соң қайтадан орнына барып тұрады. Егер таяққа тез жетіп жерге құлатпай ұстап алса, онда тәрбиешімен ойын жүргізушісі болып орын ауыстырады.*	ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету. *(адалдық әліппесі)*	*Балалар құммен ойнайды. • Тастарды байқап ұстайды – ауыр және қатты екенін сезеді. • Тәрбиеші: «Тасты лақтырма, жарақат алуың мүмкін». Қорытынды: табиғи материалдармен де абай болу керек.*
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай темір шарлармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар кішкентай темір шарларын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолды оң жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, кішкентай темір шар ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, кішкентай темір шар ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Кішкентай темір шарларды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене тәрбиесі)**				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну»*** *Қолдарын жуу барысында суды үнемдеуге, жарықты үнемдеуге үйрету* **Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас! Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу.				

	Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,** көркемсөз)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Шамдар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қасиеттері бойынша заттарды топтастыруға, түстерді, өлшемдерді ажыратуға жаттықтыру; зейіндерін дамыту. сөздерді және әртүрлі сөз таптарынан құралған тіркестерді түсінуді үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); **(тіл дамыту, қазақ тілі, математика негіздері)**	**Үстел басында іс-тәжірибе жаттығуы.** «Бойының биіктігі бірдей екі төлді тауып бер». **(математика негіздері)**	***«Күй күмбірі»*** *Іс-әрекет басталар алдында қазақ күйін қойып, балалардың назарын шоғырландырып, жұмысқа ынталы көңіл-күй қалыптастыру*	Балалардың жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Біз құлпырамыз жаздың гүліндей, Күлімдейміз жарық күніндей. **(тіл дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. *(адалдық әліппесі)* **(тіл дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене тәрбиесі** "Зырылдайды трактор". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; гимнастикалық доғаға кезек адыммен өрмелеп шығуға үйрету; шеңбердің ішіне және сыртына секіруге жаттықтыру. ***Ұлттық ойын.*** ***Теңге ілу*** *Ұлттық ойындар туралы суреттер қарау, әңгімелесу.* ***(қазақ тілі)*** *Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық*	**Дене тәрбиесі** "Шаршағанымызды басайық". Мақсат-міндеттер. Балаларда баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру; қимылды ойындар арқылы допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп лақтыру; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет «Құлыншақ».** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу бойынша* балалар ақ қағаз бетіне бастырылып шығарылған суреттерді	**Музыка** "Алақай, жаз келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету. ***Ұлттық ойын.*** ***Киіз үй*** *Ұлттық ойын туралы түсінік беру* *Ортаға арқалығына орамал*	**Дене тәрбиесі** «Құстар қанатын жайды». Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту. **Шығармашылық іс-әрекет «Құстар қанатын жайды».** тақырыбында балалар қалаулары бойыншаіс-әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. ***(сурет салу, мүсіндеу,***	**Қазақ тілі** Жайдары жаз келді! (қайталау) Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде жаз мезгілі туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғат сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жаңа сөздерді жауаптарында қолдануды үйрету. Сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу

	сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді. ***(дене тәрбиесі)***	қылқаламмен бояйды. *Мүсіндеу бойынша* балалар ермексазды тәсілдерін қолдана отырып, құлыншақ бейнесін ересектердің көрсетуімен мүсіндейді.Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар құлыншақ бейнесін құрастырып, жапсырады *Құрастыру іс-әрекеті бойынша* балаларды дөңгелек пішінді қағазды тең, екі жарты бөлікке бүктемелеу амалына бейімдеу; құлыншақ бейнесін қарындашпен жалын, көздерін, аузын салу арқылы толықтыруға дағдыландыру Іс-әрекеттерінің соңында балалар көңілді әенге билеп, бойларын сергітеді. **(музыка)**	*ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.* ***(дене тәрбиесі, қазақ тілі)*** **"Таныс пішіндер доминосы". (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді.	***жапсыру, құрастыру)*** *Сурет салу бойынша* дәстүрден тыс алақанмен басу техникасымен таныстыру; алақанға бояуды жылдам жағып, алақанныың ізін бастыру арқылы құстың қанатын салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту; құстардың тіршілік ету ортасын түсініп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау; сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу. Мүсіндеу іс-әрекеті бойынша ермексазды пайдаланып, құстардың бірнеше бөліктен мүсіндей білуге үйрету; Олардың дене бөліктерін дұрыс орналастыру, дамыту, ой – өрісін, ойлау қабілетін, қол икемдерін дамыту; Жапсыру іс-әрекеті бойынша сюжетті суретке қиылған дайын құстардың бейнесін қойып, жапсырады. *Құрастыру іс-әрекеті бойынша*қағазды умаждау арқылы құстың бейнесін жасай білуге, умаждалған қағазды белгіленген жерге дұрыс орналастыруға үйрету.	қабілеттерін дамыту; сөйлеуді, ойлауды, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық таныту сезімдерін тәрбиелеу. ***Ұлттық ойын. Түйілген орамал*** *Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады.* ***(дене тәрбиесі)***
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды				

	байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Көбелекті (қоңызды) бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, көркем әдебиет, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жәндіктердің (көбелектің, қоңыздың) қимылдарын бақылауға үйрету, олардың ұшып-қонып, гүлдердің нәрімен қоректенулерін байқауға машықтандыру; жәндіктердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Көбелектер гүлдерге қонды" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, түрлі жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер	**Жаңбырлы күнді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңбырлы күн райын бақылауға машықтандыру, жаңбыр, кемпірқосақ құбылыстарын ажыратуға үйрету. *"Жауын"* - Жауын, жауын! Жаума! Тын! Жас балаларды Жаураттың. Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздер арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. **"Ирелеңдеген жолдармен" ойын жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған (жерде жатқан арқан бойымен) ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге	**Құмды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себелеп, қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса - Болады құм бауырсақтай. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Құм қапшығын кім алыс лақтырады?" жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құм салынған қапшықтарды белгіленген орыннан өзінен алға неғұрлым ары лақтыруды үйрету; көзбен дәлдеу қабілетін, зейінді, қол мен дене бұлшық еттерін дамыту. - Кім мерген болғысы келеді? Сызылып жатқан сызықтан аспай, алға, ары қарай, лақтырып көрейік. Құм қапшығын алайық,	**Дөңгелек салынған суреттерді бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту)** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу.	**Құмырсқаларды бақылау. (экологиялық мәдени дағдылар, қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. - Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздерінде, Қызып алған Кездерінде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді. Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін

	киықтарын шашып, жайып қою мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! **"Масаны ұстап ал!" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды сигнал бойынша бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру.	жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	Алысқа лақтырайық. **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құмырсқалар" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. **"Көлшіктен өт" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас! Қасық түк те қалдырмас!				

	Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,** көркемсөз)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене тәрбиесі)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Шығармашылық іс-әрекет табиғат аясында ұйымдастыру **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** *Сурет салу іс-әрекеті* бойынша балаларды асфальтта түсті боршалармен адам бетінің пішінін салуға үйрету; дөңгелек көздер мен доғалы ауызды нақтылы салып, адамның жақсы көңіл-күйде болғанын жеткізуге жаттықтыру; өз суретінде кімді салғанын, көңіл-күйін айтуға машықтау; адам мимикасының түрлері, ерекшеліктері туралы ұғымдар қалыптастыру. Түсті боршамен асфальтта сурет салу техникасын дамыту; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен көру арқылы пішін мен түстерді қабылдау, зейін мен елестету қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мүсіндеу, құрастыру іс-әрекеті бойынша балалар дымқыл құмнан қалыпты пайдалана отырып қалаған заттарын мүсіндейді және құрастырады. Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар үлкен ақ плакатқа	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, тіл дамыту, қазақ тілі)** **Көркемсөз.** **(көркем әдебиет, тіл дамыту, қазақ тілі)** - Мө-мө-мө, - деп сиырым Сүт толтырды ыдысқа. (Сиырдың суретін көрсету.) - И-ho-ho, - деп алыстан Жылқым кісіней бастады. (Жылқының суретін көрсету.) - Ме-ме-ме, - деп ешкім де Сүтін берді ішуге. (Ешкінің суретін көрсету.)	***Қауіпсіздік сабағы «Ойын алаңындағы қауіпсіздік»тәжірибесі*** *Мақсаты: серуен кезінде қауіпсіз әрекеттерді қалыптастыру. Құралдар: ойыншық әткеншек, сырғанақ, құмсалғыш.* *Барысы: • Балалар сырғанақтың алдында кезек күтеді. • Тәрбиеші: «Итерме, асықпа!» дейді. • Балалар «қауіпсіз кезек» ережесін тәжірибе жүзінде орындайды. Қорытынды: ойын алаңында тәртіп сақтау – қауіпсіздік кепілі.* Шығармашылық іс-әрекет «Бұлттар» **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** *Сурет салу іс-әрекеті* қағаз бетін боршалар мен гуашь бояуы арқылы салынған сопақ және дөңгелек пішінді бұлттар бейнелерімен толтыруға үйрету. Мүсіндеу, құрастыру іс-әрекеті бойынша балалар қатырма қағаздың үстінде ермексазда пайдалана отырып сюжетті	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бидай". Мақсат-міндеттер. Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** **"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, тілдамыту, қазақ тілі)**	**Вариативтік компоент** **Бала тілін дамыту «Алақай жаз келді!.** Табиғаттың сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жауаптарында жаңа сөздерді қолдана білуді үйрету. Жұмбақты құрастыруда сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру . Суреттерде және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, сабақ тақырыбы бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық сезімдеріне баулу. **Шығармашылық іс-әрекет**

	жапырақтарды жапсырып, сюжетті суреттерді құрастырады Іс-әрекеттеріннің соңында балалар көңілді әенге билеп, бойларын сергітеді. **(музыка)** ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою* ***«Үнемді тұтыну»*** *«Сиқырлы қап» Мақсаты: тұрмыстағы үнемді әрекетті түсіну.* *Құралдар: қапшықтың ішінде суреттер (нан, су, шам, батарейка).* *Барысы: • Бала қаптан суретті алып шығады.* *• Оны қалай үнемдеуге болатынын айтады.* *• «Нанды тастамаймыз».* *• «Суды кранды жауып үнемдейміз».* *• «Электрді артық жақпаймыз».*	- Мә-мә-мә, - деп ән салып Қойларым тұр ойланып, (Қойдың суретін көрсету.) - Не береді қой бізге? Ойлап көрейік біз де! (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.)	суреттер құрастырып,мүсіндейді Жапсыру іс-әрекеті бойынша балалар қағаз бетіндегі сюжетті суреттерге бұлттарды қойып, жапсырады. Іс-әрекеттеріннің соңында балалар көңілді әенге билеп, бойларын сергітеді. **(музыка)** **"Түстер" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды түстерді ажыратуға, атауға қызықтыру. **(тіл дамыту,қазақ тілі)**	***Ұлттық ойын*** ***Алтыатар ойыны*** *Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған)баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (суданшығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана сонікі болып табылады. Ату саны ─ 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.*	**(балалардың өзіндік жұмысы)** **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру, құрастыру, музыка)** Орталықтарда бояу суреттерін бояту, мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. *Сурет салуда* қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. *Мүсіндеу барысында* қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. *Жапсыру барысында* қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру барысында ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. ***«Күй күмбірі»*** *Бейнелеу іс-әрекеті кезінде балаларға жағымды және шығармашылық орта*

					қалыптастыру мақсатында үшін қазақ күйін қою
Балалармен жеке жұмыс	**Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. **(тіл дамыту)**	**"Жаз келді" өлеңін жаттау.** Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Ж.Молдағалиев **(тіл дамыту)**	**Көркемсөз. (көркем әдебиет, тіл дамыту, қазақ тілі)** - Мө-мө-мө, - деп сиырым Сүт толтырды ыдысқа. (Сиырдың суретін көрсету.) - И-hо-hо, - деп алыстан Жылқым кісіней бастады. (Жылқының суретін көрсету.) - Ме-ме-ме, - деп ешкім де Сүтін берді ішуге. (Ешкінің суретін көрсету.) - Мә-мә-мә, - деп ән салып Қойларым тұр ойланып, (Қойдың суретін көрсету.) - Не береді қой бізге? Ойлап көрейік біз де! (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.)	Жұмбақтардың шешімін табу. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(тіл дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған әлеммен таныстыру, тіл дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарды спорттық шараларға қатысуға белсендіру.	"Менің әкем ең жақсы адам" фотогазеті.	Ата-аналарға кеңес. "Баланы ара шағып алса?".	Ұйымдастырылған іс-әрекетінің бір апталық жасалған жұмыс туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Әдіскер Қалдыбек Ж

Саз жетекші Иманходжаева С

Тәрбиеші Бейсенбі З